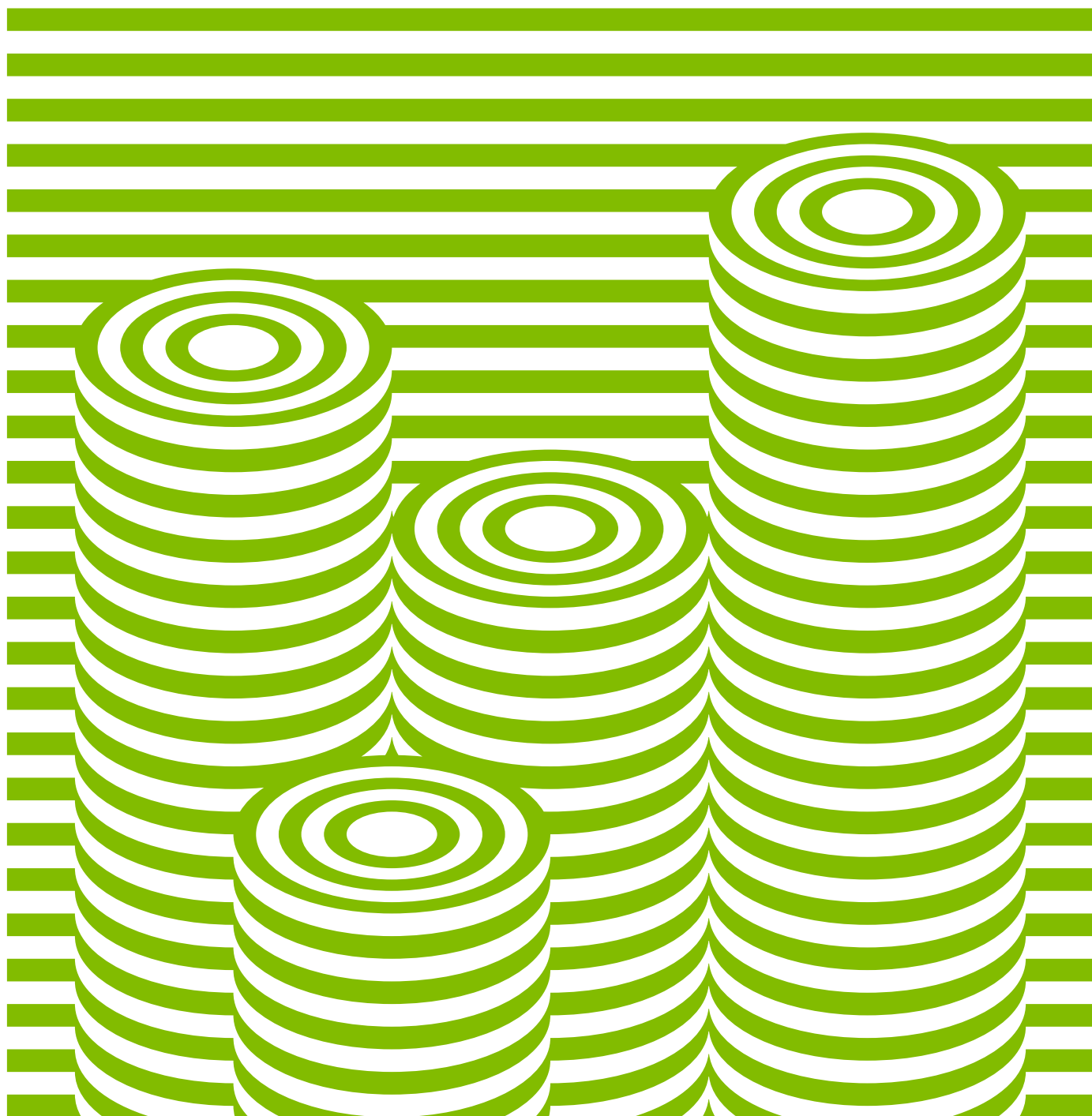

METSÄ GROUP

VUOSIKATSAUS 2018

Metsä

POHJOISIA BIOTUOTTEITA MAAILMALLE

Metsä Group on vastuullisen biotalouden edelläkävijä, jonka tuotteiden pääraaka-aine on uusiutuva puu pohjoisen kestävästi hoidetuista metsistä. Keskitymme puunhankintaan ja metsäpalveluihin, puutuotteisiin, selluun ja ensikuitukartonkeihin sekä pehmo- ja tiivispapereihin. Metsä Groupin liikevaihto vuonna 2018 oli 5,7 miljardia euroa, ja se työllistää noin 9 300 henkilöä. Metsä Groupin emoyritys on Metsäliitto Osuuskunta, jonka omistaa noin 103 000 suomalaista metsänomistajaa.

JULKAISIJA

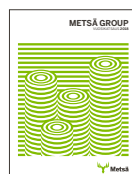
Metsä Group

Metsä Groupin julkaisut ja lisätietoja ovat saatavilla verkko-osoitteesta www.metsagroup.com.

Metsä Groupin vuosiraportointi koostuu vuosiesitteestä, vuosikatsauksesta ja englanninkielisestä kestävä kehityksen raportista. Vuosikatsaus sisältää selvityksen hallinnoinnista. Metsä Board ja Metsä Fibre julkaisevat lisäksi erilliset vuosiraportit. Palautteet voi lähettää osoitteeseen communications@metsagroup.com tai sosiaalisessa mediassa @MetsaGroup.

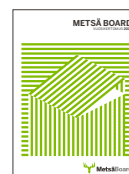
Metsä Group
Kestävästi metsästä
2018 -esite

Metsä Group
Vuosikatsaus
2018

Metsä Group
Sustainability Report
2018

Metsä Board
Vuosikertomus
2018

Metsä Fibre
Vuosiraportti
2018

SISÄLLYS

- 2 Pääjohtajan katsaus
4 Hallituksen toimintakertomus *

KONSERNITILINPÄÄTÖS

- 15 Konsernin laaja tuloslaskelma
16 Konsernin tase
17 Laskelma konsernin
oman pääoman muutoksista
18 Konsernin rahavirtalaskelma

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

- 19 1. Laatimisperiaatteet
21 2. Tuloksellisuus
21 2.1 Segmentti-informaatio
24 2.2 Liikevaihto
25 2.3 Liiketoiminnan muut tuotot
25 2.4 Liiketoiminnan kulut
26 3. Palkitseminen
26 3.1 Henkilöstökulut
26 3.2 Johtoon kuuluville avainhenkilöille
maksetut kompensatiot
27 3.3 Osakeperusteiset maksut
29 3.4 Eläkevelvoitteet
32 4. Sijoitettu pääoma
32 4.1 Aineettomat hyödykkeet
35 4.2 Aineelliset käyttöomaisuus-
hyödykkeet
37 4.3 Biologiset hyödykkeet
37 4.4 Muut sijoitukset
38 4.5 Vaihto-omaisuus
39 4.6 Myyntisaamiset ja muut saamiset
39 4.7 Muut velat
39 4.8 Ostovelat ja muut velat
39 4.9 Varaukset
41 5. Pääomarakenne ja rahoitusriskit
41 5.1 Oma pääoma

- 44 5.2 Rahoitustuotot ja -kulut
44 5.3 Muut rahoitusvarat
45 5.4 Rahavarat
45 5.5 Rahoitusvelat
47 5.6 Rahoitusriskien hallinta
53 5.7 Rahoitusvarojen ja
-velkojen käyvät arvot
57 6. Tuloverot
59 7. Konsernin rakenne
59 7.1 Hankitut liiketoiminnot,
myytävänä olevat omaisuuserät
sekä myydyt toiminnot
60 7.2 Osuudet muissa yrityksissä
63 7.3 Lähipiiritapahtumat
63 8. Muut liitetiedot
63 8.1 Ehdolliset velat ja varat sekä
sitoumukset
65 8.2 Tilinpäätöspäivän jälkeiset
tapahtumat

EMOYRITYKSEN TILINPÄÄTÖS

- 65 Emoyrityksen tuloslaskelma
66 Emoyrityksen tase
67 Emoyrityksen rahoituslaskelma

EMOYRITYKSEN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

- 68 1. Laatimisperiaatteet
70 2. Liikevaihto markkina-alueittain
70 3. Poikkeukselliset erät
70 4. Liiketoiminnan muut tuotot
70 5. Liiketoiminnan kulut
71 6. Poistot ja arvonalentumiset
71 7. Rahoitustuotot ja -kulut
71 8. Tuloverot

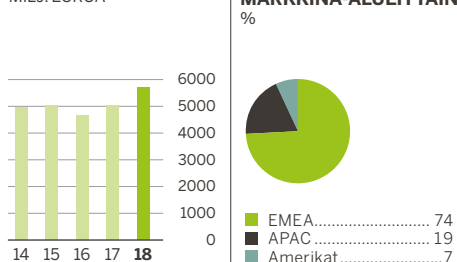
- 72 9. Aineettomat ja aineelliset
hyödykkeet
73 10. Sijoitukset, osakkeet
73 11. Pysyvien vastaavien
sijoitusten markkina-arvo
73 12. Saamiset
74 13. Oma pääoma
74 14. Pakolliset varaukset
74 15. Laskennalliset verosaamiset ja -velat
75 16. Pitkäaikainen vieras pääoma
75 17. Lyhytaikainen vieras pääoma
76 18. Rahoitusinstrumentit
77 19. Riita-asiat ja oikeudenkäynnit sekä
vastuusitoumukset
78 20. Osakkeet ja osuudet

80 Hallituksen esitys taseen osoittaman
tuloksen käyttämisestä ja
tilinpäätöksen allekirjoitus
81 Tilintarkastuskertomus
84 Vertailukelpoiset tunnusluvut *
84 Liiketuloksen ja EBITDA:n
täsmäytyslaskelma
85 Tunnuslukujen laskentaperiaatteet *
86 Kehitys vuosineljänneksittäin
87 Viisi vuotta lukuina
88 Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä
96 Palkka- ja palkkioselvitys 2018
99 Metsäliitto Osuuskunnan edustajisto
100 Metsäliitto Osuuskunnan
hallintoneuvosto
102 Metsäliitto Osuuskunnan hallitus
104 Metsä Groupin johtoryhmä

* osa hallituksen toimintakertomusta

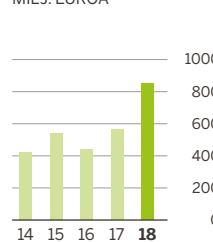
AVAINLUVUT

LIKEVAIHTO
MILJ. EUROA

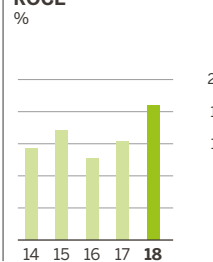

LIKEVAIHTO
MARKKINA-ALUEITTAIN
%

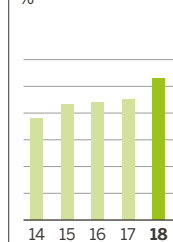
LIIKETULOS,
VERTAILUKELPOINEN
MILJ. EUROA

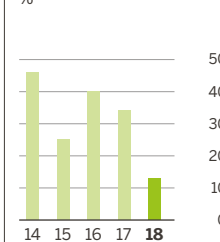
VERTAILUKELPOINEN
ROCE
%

OMAVARAISUUS-
ASTE
%

NETTOVELKAISUUS-
ASTE
%

VAHVA TULOSUUOSI

METSÄ GROUP ON VAKAASSA TALOUDELLISESSA ASEMASSA JA VOIMME JATKAA KEHITYSHANKKEITAMME.

Metsä Group on toteuttanut vuosina 2015–2018 merkittävän kehitysinvestointivaiheen. Noin kahden miljardin euron investointiohjelmassa toteutetusta uudesta tuotantokapasiteetista valtaosa oli käytössä vuonna 2018. Vallinnut hyvä suhdannevaihe mahdollisti kaikkien liiketoimintojen osalta kasvavan kapasiteetin myynnin markkinoille. Tämä yhdessä parantuneiden tuotehintojen kanssa johti vuoden 2018 erinomaiseen taloudelliseen tulokseen.

Liiketoimintaportfoliomme kaikilla alueilla maailmanlaajuinen kysynnän kasvu jatkuu. Meidän tehtävämme on tukea kasvua omilla aktiivisilla kehitystoimillamme. Puutuotteissa, sellussa, kartongeissa sekä pehmo- ja tiivisapereissa koko arvoketjun vastuullisuus korostuu. Metsä Groupin vahvuus konsernin emoyrityksen Metsäliitto Osuuskunnan kautta on se, että meillä kestävä perhemetsätalous on suorassa yhteydessä teollisiin liiketoimintoihimme ja tuotteisiimme. Metsä Group on Suomen suurin metsäpalvelujen tuottaja, joten meillä on vahva rooli myös kestävä metsätalouden kehittäjänä.

Vuonna 2018 Äänekosken biotuotetehdas saavutti mitoituskapasiteettinsa suunnitellusti elokuussa. Metsä Fibre julkaisi suunnitteluhankkeen Kemin sellutehtaan uudistusvaihtoehtoista toukokuussa.

Samoin elokuussa siirtyi Pärnön koivuvaneritehdas koeikäyttövaiheesta tuotantoon. Äänekoskelle

perustettu koivuviilutehdas aloitti viilutuotannon jo aiemmin keväällä. Lohjan vuonna 2017 startannut kertopuulinja saavutti mitoitustuotantotason. Punkaharjun kertopuulinjan investointi eteni suunnitellusti kohti vuoden 2019 keväällä olevaa valmistumistaan. Vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä Metsä Tissue otti käyttöön Dürenin tehtaan tiivispaperikapasiteetin laajennuksen sekä uudet pehmopaperin jalostuslinjat Raubachin ja Žilinan tehtailla. Metsä Board kasvatti edelleen tuotantoaan erityisesti Husumin tehtaalla perustuen vuonna 2016 käynnistettyyn taivekartonkikoneeseen ja vuonna 2017 käyttöön otettuun ekstruusiopäällystyslinjaan. Kaskisten kemihierretehtaalla investoitiin massan kuivauskapasiteetin lisäykseen, jonka tuloksena tehtaan tuotantotasoksi kasvoi 10 prosenttia.

Nykyisten liiketoimintojen kehittämisen ohella Metsä Group tehosti vuonna 2018 työtään biotalouden uusien mahdollisuuksien edistäjänä. Toukokuussa perustettiin innovaatioyhtiö Metsä Spring, joka toimii uusien tuotteiden teollistamishankkeiden kehittäjänä ja pääomasijoittajana. Ensimmäinen hankeyhtiö perustettiin rakentamaan uuden tekstiilikuidun koetehdasta Äänekoskelle yhdessä Itochu Corporationin kanssa.

PUUNHANKINTAMME ON KASVANUT MERKITTÄVÄSTI

Puun vuotuinen käyttöömme on lisääntynyt investointiohjelmamme seurauksena noin viidellä miljoonalla kuutiometrillä. Lisäys on kohdistunut sekä tukki- että kuitupuuhun. Eri puujakeiden jalostuksen tasapaino on suomalaisessa metsätaloudessa ja sen kannattavuudessa oleellinen asia. Kunkin puujakeen on markkinaehtoisesti ohjaututtava parhaiten lisäarvoa tuottavaan käyttöön.

Puukauppa on käynyt Suomessa hyvin ja erityisesti omistajajäsenemme ovat olleet aktiivisia ja vastanneet kasvavaan kysyntään. Hyvä puun kysyntätilanne nosti vuoden 2018 aikana kaikkien puutavaralajien hintoja.

Metsänomistajat ovat jatkaneet sähköisten palvelujemme aktiivista käyttöönottoa. Vuonna 2018 puukaupasta jo yli kolmannes, ja metsänhoitotöiden tilauksista vielä tuotakin suurempi osuus, tehtiin sähköi-

sesti. Metsäverkko-palvelumme käyttäjät saavat käyttöönsä myös virtuaalimetsäsovelluksen, jossa voi ajasta ja paikasta riippumatta tarkastella metsiään ja tarvittavia toimenpiteitä.

METSÄ GROUPIN AKTIIVINEN KEHITYSTYÖ JATKUU

Hyvän ja vakaan suhdannevaiheen jälkeen vuoden päättyessä markkinoilla alkoi ilmetä epävarmuutta ja kysynnän heikkenemistä ainakin osittain johtuen maailmankaupan esteiden lisääntymisestä. Liiketoiminta-alueidemme tuotteiden kysyntä kuitenkin jatkaa pidemmällä aikavälillä kasvukäyrällä uusiutuvien materiaalien kysynnän kasvaessa ja kehittyvien talouksien talouskasvun ja kaupungistumisen edetessä.

Metsä Group on vakaassa taloudellisessa asemassa ja voimme jatkaa kehityshankkeitamme markkinaheilahtelujen niitä keskeyttämättä. Siirryin konsernin emoyrityksen Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtajaksi vuoden 2018 alussa ja edelleen konsernin pääjohtajaksi 1.4.2018. Edeltäjäni Kari Jordanin johdolla Metsä Group kehittyi vahvaksi maailman mittakaavassa merkittäväksi metsäteollisuuden toimijaksi. Me kaikki noin 9 300 metsägroupilaista haluamme jatkaa kehitystä uudistuvana ja vastuullisena toimijana. Juuremme ovat Suomen metsissä, kilpailijamme ja asiakkaamme maailman markkinoilla. Yhdessä sidosryhmiemme kanssa menestymme tässä tehtävässämme.

Ilkka Härmä
Pääjohtaja

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2018

LIKEVAIHTO JA TULOS

Milj. euroa	2018	2017	2016
Liikevaihto	5 709,1	5 040,0	4 657,9
EBITDA	1 127,8	830,7	686,6
- vertailukelpoinen EBITDA	1 133,4	819,7	674,1
Liiketulos	843,0	581,0	442,3
- vertailukelpoinen liiketulos	848,5	566,1	438,6
% liikevaihdosta	14,9	11,2	9,4
Tulos ennen veroja	769,1	506,2	360,6
Tilikauden tulos	612,7	403,9	279,9

Metsä Groupin liikevaihto vuonna 2018 oli 5 709,1 miljoonaa euroa (2017: 5 040,0). Liikevaihto kasvoi pääasiassa suurempien toimitusmäärien ja korkeampien sellun ja kartongin hintojen seurauksena.

Vertailukelpoinen liiketulos kasvoi lähes 50 % edellisvuodesta ja oli 848,5 miljoonaa euroa (566,1) eli 14,9 % liikevaihdosta (11,2). Liiketulosta paransivat lähinnä sellun hinnan nousu ja kasvaneet toimitusmäärät sekä kartonkiliiketoiminnan myönteinen kehitys. Valuuttakurssivaihteluilla suojausten jälkeen oli noin 135 miljoonan euron negatiivinen vaikutus tilikauden liiketulokseen vuoteen 2017 verrattuna. Vaikutus aiheutuu pääosin Yhdysvaltain dollarin heikentymisestä euroa vastaan noin 5 %:lla.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät vuonna 2018 olivat -5,6 miljoonaa euroa (+14,8). Erät koostuvat 4,1 miljoonan euron henkilöstökuluista liittyen Metsä Boardin Husumin tehtaan tehostamisohjelmaan sekä 1,5 miljoonan euron muista vertailukelpoisuuteen vaikuttavista kuluista, jotka pääosin koostuvat Metsä Boardin Pohjolan Voimalle maksetusta TVO:n Meri-Porin hiilivoimalasta luopumiseen liittyvästä suorituksesta.

Metsä Groupin liiketulos (IFRS) oli 843,0 miljoonaa euroa (581,0). Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista oli 7,0 miljoonaa euroa (17,1), rahoitustuotot 2,4 miljoonaa euroa (3,9), rahoituksen kurssierot -6,3 miljoonaa euroa (-3,3) ja rahoituskulut 77,0 miljoonaa euroa (92,4). Vertailuvuoden rahoituskuluihin sisältyy 11,2 miljoonaa euroa Metsä Boardin joukkovelkakirjalainan ennenaikaiseen takaisinostoon liittyviä kuluja.

Tulos ennen veroja oli 769,1 miljoonaa euroa (506,2) ja verot, sisältäen laskennallisen verovelan muutoksen, olivat 156,4 miljoonaa euroa (102,3). Konsernin efektiivinen veroaste oli 20,3 % (20,2). Tilikauden tulos oli 612,7 miljoonaa euroa (403,9).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 16,6 % (12,6) ja oman pääoman tuotto 18,5 % (14,5). Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto oli 16,8 % (12,3) ja vertailukelpoinen oman pääoman tuotto 18,7 % (14,0).

%	2018	2017	2016
Sijoitetun pääoman tuotto	16,6	12,6	10,2
- vertailukelpoinen ROCE	16,8	12,3	10,2
Oman pääoman tuotto	18,5	14,5	11,2
- vertailukelpoinen ROE	18,7	14,0	11,0

TASE JA RAHOITUS

%	2018	2017	2016
Omavaraisuusaste	53,1	45,0	43,9
Nettovelkaantumisaste	13	34	40
Korolliset nettovelat, milj. euroa	463,3	992,6	1 032,6

Metsä Groupin maksuvalmius on pysynyt vahvana. Kokonaislikviditeetti oli joulukuun lopussa 1 940,1 miljoonaa euroa (1 928,3). Tästä 1 083,9 miljoonaa euroa (1 072,4) oli likvideinä varoina sekä sijoituksina ja 856,3 miljoonaa euroa (855,9) taseen ulkopuolisina sitovina luottolupauksina.

Konsernin likviditeettireserviä täydentävät ei-sitovat yritystodistusohjelmat ja luottolimiitit 160,8 miljoonan euron arvosta (160,8).

Liiketoiminnan nettorahavirta oli 761,3 miljoonaa euroa (749,4). Käyttöpääomaan sitoutui 255,4 miljoonaa euroa (vapautui 95,4). Käyttöpääomaa kasvattivat myynti- ja muiden saamisten lisäys 86,4 miljoonalla eurolla ja vaihto-omaisuuden lisäys 213,9 miljoonalla euroa. Käyttöpääomaa vähensi osto- ja muiden velkojen lisäys 44,9 miljoonalla eurolla.

Konsernin omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 53,1 % ja nettovelkaantumisaste 13 % (45,0 ja 34). Korolliset nettovelat olivat 463,3 miljoonaa euroa (992,6).

Metsäliitto Osuuskunta lyhensi ennenaikaisesti vuonna 2019 erääntyvästä 200 miljoonan euron lainastaan helmikuussa 100 miljoonaa euroa ja kesäkuussa 100 miljoonaa euroa. Syyskuussa Metsäliitto Osuuskunta maksoi ennenaikaisesti takaisin 56 miljoonan euron pitkäaikaisen lainan. Joulukuussa Metsäliitto Osuuskunta korvasi nostamattoman 200 miljoonan euron luottolimiitin vastaavalla vuoteen 2024 ulottuvalla limiitillä. Järjestely sisältää 2 yhden vuoden mittaista jatko-optiota.

Metsä Board lyhensi huhtikuussa ennenaikaisesti 100 miljoonalla eurolla vuonna 2020 erääntyvää syndikoitua luottosopimustaan. Sopimus koostui 150 miljoonan euron lainasta ja nostamattomasta 100 miljoonan euron luottolimiitistä. Lainanlyhennyksen yhteydessä luottolimiittiä korotettiin 50 miljoonalla eurolla.

Tilikauden jälkeen Moody’s Investors Service nosti Metsä Boardin luottoluokituksen investment grade -tasolle. Luokitus nostettiin tasolta Ba1 tasolle Baa2. Luokituksen näkymä on vakaa.

Emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan omavaraisuus oli joulukuun lopussa 85,2 % ja nettovelkaantumisaste -18 % (76,7 ja -14).

Metsäliitto Osuuskunnan edustajisto päätti kokouksessaan 3.5.2018 siirtää kertyneistä voittovaroista 250 miljoonaa euroa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. IFRS:n mukaan konsernin tilinpäätöksessä osuuspääomista rahoitusvelaksi kirjattava osuus pieneni vastaavasti 83,3 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 aikana Metsäliitto Osuuskunnan osuuspääomat kasvoivat yhteensä 120,4 miljoonaa euroa (68,0). Perusosuudet kasvoivat 11,3 miljoonaa euroa (8,7) ja A-lisäosuudet 111,7 miljoonaa euroa (60,1). B-lisäosuudet pienenivät 2,6 miljoonaa euroa (-0,8).

HENKILÖSTÖ

	2018	2017	2016
Henkilöstö, keskimäärin	9 464	9 399	9 626
Henkilöstökulut, milj. euroa	634,7	620,5	626,3
Henkilöstö vuoden lopussa	9 310	9 126	9 300
- josta Suomessa	4 834	4 764	4 927

Metsä Groupin palveluksessa oli vuoden 2018 aikana keskimäärin 9 464 henkilöä (9 399). Joulukuun lopussa konsernin henkilöstömäärä oli 9 310 (9 126), josta Suomessa työskenteli 4 834 (4 764) ja ulkomailla 4 476 (4 362) henkilöä. Vakituisten työntekijöiden vaihtuvuus oli 6,5 % (6,8) ja keskimääräinen työsuhteen pituus 16,0 vuotta (16,4). Henkilöstökulut olivat yhteensä 634,7 miljoonaa euroa (620,5), josta maksetut palkat ja palkkiot sisältäen osakeperusteiset maksut olivat 437,8 miljoonaa euroa (422,4).

Emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan palveluksessa oli joulukuun lopussa 1 924 henkilöä (1 878). Palkkoja ja palkkioita emoyritys maksoi 91,6 miljoonaa euroa (101,0).

Tuleviin eläkkeelle siirtymisiin varaudutaan eläköitymisennusteilla ja niiden pohjalta tehtävillä resurssisuunnitelmilla. Metsä Group käynnistää tarvittaessa oppisopimuskoulutuksia ja työssäoppimiseen panostetaan.

Henkilöstön kehittämistoimenpiteistä ja työturvallisuudesta on kerrottu enemmän ”Selvitys muista kuin taloudellisista tunnusluvuista” -osiossa.

MUUTOKSET JOHTORYHMÄSSÄ

Diplomi-insinööri Ilkka Hämälä aloitti Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtajana 1.1.2018. Metsä Groupin pääjohtajan tehtävään hän siirtyi 1.4.2018.

Pääjohtajana vuodesta 2006 toiminut ekonomi, vuorineuvos Kari Jordan jäi eläkkeelle 1.4.2018.

Diplomi-insinööri Ismo Nousiainen aloitti Metsä Fibre Oy:n toimitusjohtajana ja Metsä Groupin johtoryhmän jäsenenä 1.1.2018.

OTK, varatuomari Esa Kaikkonen nimitettiin syyskuussa 2018 Metsä Tissue Oyj:n toimitusjohtajaksi. Aiemmin hän toimi Metsä Woodin toimialajohtajana vuodesta 2013 ja Metsä Groupin lakiasianjohtajana vuosina 2003–2012.

Metsänhoitaja, metsäneuvos Juha Mäntylä nimitettiin syyskuussa 2018 Metsäliitto Osuuskunnan liiketoimintajohtajaksi. Metsä Forestin lisäksi hänen vastuullaan on myös Metsä Wood. Mäntylä on vastannut konsernin puunhankinnasta ja metsäpalveluista vuodesta 2008. Aiemmin hän toimi useissa muissa puunhankinnan johtotehtävissä vuodesta 1998 alkaen.

JÄSENET

Metsäliitto Osuuskunnalla oli joulukuun lopussa 103 420 jäsentä (103 752). Vuoden 2018 aikana osuuskuntaan liittyi 3 110 uutta jäsentä, ja siitä erosi 3 442 jäsentä. Vuoden 2018 lopussa jäsenten omistama metsäpinta-ala oli 5,265 miljoonaa hehtaaria (5,156).

INVESTOINNIT

Milj. euroa	2018	2017	2016
Investoinnit	271,9	607,7	757,9
% liikevaihdosta	4,8	12,1	16,3
Investoinnit Suomeen	172,3	519,6	616,7

Metsä Groupin investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin olivat tammi–joulukuussa 271,9 miljoonaa euroa (607,7). Lisäksi Metsä Spring Oy sijoitti 10 miljoonaa euroa yhteisyritykseen, jonka tehtävänä on rakentaa Äänekoskelle uudenlaista puupohjaista tekstiilikuitua tuottava koelaitos.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä Metsä Tissuen Raubachin tehtaalla Saksassa käynnistyi uusi suurkuluttajatuotteiden jalostuslinja. Investoinnilla vastataan kysynnän kasvuun läntisen Euroopan markkinoilla. Dürenin tehtaalla uudistettiin leivinpaperikone, jonka myötä vuotuinen tuotantokapasiteetti nousee 10 000 tonnilla. Slovakian Žilinan tehtaalle rakennettiin uusi kuluttajatuotteiden jalostuslinja, jolla parannetaan toiminnan kannattavuutta ja Tento-brändin kilpailukykyä itäisen Keski-Euroopan markkinoilla.

Mäntän tehtaalla jatkui vuonna 2017 alkanut ja kolmelle vuodelle jaksottuva uusiomassalaitoksen uudistaminen.

Metsä Board investoi uuteen paalauslinjaan Kaskisten tehtaalla. Kuuden miljoonan euron investointi nosti tehtaan vuotuista kapasiteettia noin 30 000 tonnilla 370 000 tonniin.

Lisäksi Metsä Board ilmoitti investoivansa 11 miljoonaa euroa arkituslinjaan Äänekosken tehtaalla. Investointi nostaa tehtaan arkittamon vuotuista kapasiteettia 35 000 tonnilla 120 000 tonniin. Uusi linja otetaan tuotannolliseen käyttöön arviolta syyskuussa 2019.

Metsä Fibren merkittävimmät investoinnit olivat Rauman automaatiojärjestelmän uusinnan toinen vaihe ja Joutsenon automaatiojärjestelmän uusinnan käynnistäminen.

Äänekosken tehdasintegraatin alueella sijaitseva EcoEnergy SF:n rakentama biokaasulaitos siirtyi Metsä Fibren omistukseen joulukuussa 2018. Laitos valmistaa biokaasua ja pellettejä Metsä Groupin Äänekosken biotuotetehtaan puupohjaisista lietteistä.

Sahaliiketoiminnan merkittävimmät investoinnit olivat mäntysahojen röntgen- ja 3D-tukkimittareiden uudistukset, jotka mahdollistavat tuotteen laadun ja saannon parantamisen.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS

ESISELVITYS KEMIN SELLUTEHTAAN UUDISTAMISESTA

Toukokuussa 2018 Metsä Group käynnisti esiselvityksen Kemin sellutehtaan uudistamisesta. Esiselvityksessä arvioidaan kahta toteutusvaihtoehtoa, korvataanko nykyinen sellutehdas kokonaan uudella selvästi suuremmalla biotuotetehtaalla vai pidennetäänkö nykyisen tehtaan elinkaarta modernisoimalla useita sen osastoja.

Esiselvitysvaiheen arvioidaan kestävän vuoden 2019 kesään asti. Selvitystä johtaa Timo Merikallio, joka vastasi Äänekosken biotuotetehtaan suunnittelusta ja rakentamisesta.

METSÄ WOODIN INVESTOINTIOHJELMA

Viron Pärnussa koivuvaneritehdas valmistui ja tuotanto käynnistyi virallisesti elokuun lopussa. Tehdas vihittiin käyttöön lokakuussa 2018.

Tehtaan vuotuinen tuotantokapasiteetti on 50 000 kuutiometriä ja sen käyttämät viilut valmistetaan Äänekoskella. Tehdas työllisti vuoden lopussa 112 henkilöä.

Suolahden jalostetehtaalta siirrettyjen koneiden asennus on aloitettu Pärnussa ja jalostuslinjat otetaan käyttöön vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana.

Joulukuussa 2017 Metsä Wood ilmoitti uuden, kapasiteetiltaan 65 000 kuutiometrin Kerto LVL -linjan rakentamisesta Punkaharjun tehtaalle. Tehdashalli on valmistunut aikataulun mukaisesti, ja uusi linja

käynnistyy tämän vuoden ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Tehdas rekrytoi syksyn 2018 aikana oppisopimuskoulutuksen kautta 40 henkilöä.

METSÄ SPRING OY

Toukokuussa 2018 Metsä Group perusti innovaatioyhtiö Metsä Spring Oy:n. Yhtiö sijoittaa uusiin hankkeisiin yhdessä kumppaneiden kanssa tavoitteena kestävään metsäpohjaiseen biotalouteen ja kiertotalouteen liittyvien uusien liiketoimintojen tunnistaminen ja kehittäminen.

Lokakuussa 2018 Metsä Spring ja japanilainen Itochu Corporation perustivat yhteisyrityksen, joka investoi noin 40 miljoonaa euroa Äänekoskelle Metsä Groupin biotuotetehtaan yhteyteen rakennettavaan uudenlaista puupohjaista tekstiilikuitua valmistavaan teolliseen koelaitokseen. Business Finland osallistuu hankkeen rahoitukseen tuotekehityslainalla.

Vuosikapasiteetiltaan 500 tonnin laitoksen rakentaminen aloitettiin lokakuussa 2018, ja tuotannon arvioidaan käynnistyvän vuoden 2019 lopussa.

Testitulosten perusteella arvioidaan teknisiä ja taloudellisia edellytyksiä rakentaa selvästi suurempi tekstiilikuitutehdas Suomeen.

LIIKETOIMINTA-ALUEET

PUUNHANKINTA JA METSÄPALVELUT

Puunhankinnan ja metsäpalveluiden eli Metsä Forestin liikevaihto oli 1 983,4 miljoonaa euroa (2017: 1 634,4) ja liiketulos 32,3 miljoonaa euroa (24,3).

PUUNHANKINTA JA METSÄPALVELUT	2018	2017
Liikevaihto, milj. euroa	1 983,4	1 634,4
EBITDA, milj. euroa	36,6	28,4
- vertailukelpoinen EBITDA	36,6	28,4
Liiketulos, milj. euroa	32,3	24,3
- vertailukelpoinen liiketulos	32,3	24,3
% liikevaihdesta	1,6	1,5
Vertailukelpoinen ROCE, %	20,7	17,6
Investoinnit, milj. euroa	4,2	4,2
Henkilöstö kauden lopussa	844	848

Vuonna 2018 puun tarjonta Suomessa oli hyvällä tasolla. Alkuvuoden aikana nousussa olleet kantohinnat vakiintuivat vuoden loppupuolella. Metsäteollisuus osti vuonna 2018 yksityismetsistä puuta yli 8 miljoonaa kuutiometriä enemmän kuin edellisvuonna. Puunkorjuu- ja kuljetuskelit olivat hyvät koko vuoden ajan.

Kaikkien puutavaralajien kysyntä oli Itämeren alueella koko vuoden korkealla tasolla. Alkuvuodesta Itämeren alueella oli edellisen syksyn ja alkutalven keliolosuhteista johtuvaa merkittävää puun niukkuutta, joka olosuhteiden parannuttua keväällä lieveni. Vuoden lopulla kysyntä ja tarjonta olivat tasapainossa.

Metsä Forest osti vuonna 2018 kaikkia puutavaralajeja sekä pystytti hankintakaupalla. Puun ostomäärä oli merkittävästi suurempi kuin edellisvuonna. Energiapuun hankinta painottui latvusmassaan.

Metsä Forest toimitti vuonna 2018 asiakkailleen puuta yhteensä 36,4 miljoonaa kuutiometriä (32,0), josta noin 85 % Suomessa sijaitsevalle teollisuudelle.

Vuonna 2018 Metsä Forestin yksityismetsistä hankkimasta puusta yhteensä 35 % ostettiin sähköisesti. Metsänhoitopalvelujen myynnissä osuus oli 42 %.

Metsä Forest maksoi 1.3.-31.5.2018 ostetuille kuitupuille tuplabonuksen.

Kesäkuun 2018 alussa käyttöön otettiin sähköisen puukaupan ennakkorahoituspalvelu, jolla metsänomistaja saa puukaupalleen enimmillään 80 %:n ennakkorahoituksen.

PUUTUOTETEOLLISUUS

Puutuoteteollisuuden eli Metsä Woodin liikevaihto oli 441,7 miljoonaa euroa (2017: 459,9) ja vertailukelpoinen liiketulos 16,6 miljoonaa euroa (33,5).

PUUTUOTETEOLLISUUS	2018	2017
Liikevaihto, milj. euroa	441,7	459,9
EBITDA, milj. euroa	30,2	47,3
- vertailukelpoinen EBITDA	30,2	45,5
Liiketulos, milj. euroa	16,6	35,3
- vertailukelpoinen liiketulos	16,6	33,5
% liikevaihdesta	3,8	7,3
Vertailukelpoinen ROCE, %	7,0	17,6
Investoinnit, milj. euroa	82,6	57,3
Henkilöstö kauden lopussa	1 506	1 428

Puuviilutuotteiden liikevaihto pysyi viime vuoden tasolla, mutta Ison-Britannian liiketoiminnan liikevaihto laski edellisvuodesta 6 %. Puuviilutuotteiden keskimääräinen myyntihinta nousi hinnankorotusten ja paremman tuotejakauman seurauksena. Keskihintatasoa tuki koko vuoden vahvana jatkunut kysyntä päämarkkinoilla. Tuotannolliset haasteet osassa tehtaita näkyivät tuotantotehokkuuden ja toimitusmäärien laskuna edellisvuodesta. Ison-Britannian liiketoiminnassa keskihinta parani vertailukaudesta, mutta toimitusmäärät laskivat selvästi kiristyneen markkinatilanteen ja brexitin aiheuttaman epävarmuuden johdosta.

Liiketoiminnan kannattavuutta vuoteen 2017 verrattuna rasittivat merkittävä kustannusinflaatio etenkin puuraaka-aineen osalta, Ison-Britannian liiketoiminnan kannattavuuden lasku sekä uusien tehtaiden aiheuttamat kustannukset.

SELLU- JA SAHATEOLLISUUS

Sellu- ja sahateollisuuden eli Metsä Fibren liikevaihto oli 2 469,1 miljoonaa euroa (2017: 1 875,7) ja vertailukelpoinen liiketulos 668,8 miljoonaa euroa (319,7). Liikevaihdon ja liikeluksen paranemiseen vaikuttivat myyntihintojen nousun lisäksi biotuotetehtaan myötä kasvaneet sellun toimitusmäärät.

SELLU- JA SAHATEOLLISUUS	2018	2017
Liikevaihto, milj. euroa	2 469,1	1 875,7
EBITDA, milj. euroa	792,4	406,1
- vertailukelpoinen EBITDA	792,4	406,2
Liiketulos, milj. euroa	668,8	319,5
- vertailukelpoinen liiketulos	668,8	319,7
% liikevaihdesta	27,1	17,0
Vertailukelpoinen ROCE, %	34,7	20,9
Investoinnit, milj. euroa	62,4	436,2
Henkilöstö kauden lopussa	1 210	1 215

Sellumarkkinoilla vahva kysyntä tarjontaan nähden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana nosti sellun hinnan kaikkien aikojen huipputasolle. Kiinan talouskehityksen hidastuminen laski sellun kysyntää Kiinassa merkittävästi vuoden lopussa ja alensi Kiinan markkinahintaa.

Pitkäkuituisen sellun dollarimääräiset vuoden 2018 keskiarvomarkkinahinnat nousivat 32 % ja lyhytkuituisen sellun 26 % verrattuna edellisen vuoden keskiarvohintoihin.

Sellun toimitusmäärä oli 2 816 000 tonnia, joka on noin 17 % korkeampi kuin edellisenä vuonna (2 414 000). Sellun vuosituotanto oli 2 973 400 tonnia (2 487 400).

Sahatavaran hinnat kehittyivät positiivisesti läpi vuoden aina syksyn saakka, jonka jälkeen ne kääntyivät laskuun.

Sahojen toimitusmäärä oli 1 723 000 kuutiometriä, joka on noin 12 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuosituotanto oli 1 819 000 kuutiometriä (1 852 000).

KARTONKITEOLLISUUS

Kartonkiteollisuuden eli Metsä Boardin liikevaihto oli 1 944,1 miljoonaa euroa (2017: 1 848,6) ja vertailukelpoinen liike-tulos 251,9 miljoonaa euroa (193,5).

KARTONKITEOLLISUUS	2018	2017
Liikevaihto, milj. euroa	1 944,1	1 848,6
EBITDA, milj. euroa	338,2	298,7
- vertailukelpoinen EBITDA	343,8	289,1
Liiketulos, milj. euroa	246,3	207,1
- vertailukelpoinen liike-tulos	251,9	193,5
% liikevaihdosta	13,0	10,5
Vertailukelpoinen ROCE, %	14,4	11,2
Investoinnit, milj. euroa	70,3	65,4
Henkilöstö kauden lopussa	2 352	2 351

Liikevaihtoa ja kannattavuutta paransivat kartonkien ja markkinasellujen kohonneet keskihinnat sekä taivekartongin kasvaneet toimitusmäärät.

Osakkuusyritys Metsä Fibren kasvaneilla sellun tuotanto- ja toimitusmäärillä oli selvästi positiivinen tulosvaikutus vuonna 2018.

Sekä kartongin että sellun kokonaistuotantokustannukset nousivat edellisvuodesta. Poikkeukselliset sääolosuhteet vaikeuttivat korjuuolosuhteita ja nostivat puun hintaa lähes kaikkialla Pohjois-Euroopassa. Etenkin Baltiasta Ruotsiin tuodun puun hinta nousi voimakkaasti. Puun hinnan nousun myötä kustannukset kasvoivat yli 30 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna. Lisäksi tulosta rasittivat kallistuneet rekkakuljetuskustannukset Yhdysvalloissa sekä yleisen kustannusinflaation kiihtyminen.

Valuuttakurssivaihteluilla sisältäen suojaukset oli noin 53 miljoonan euron negatiivinen vaikutus tilikauden liike-tulokseen edellisvuoteen verrattuna.

Kartonkien kokonaistoimitukset olivat 1 830 000 tonnia (1 803 000). Taivekartongin toimitukset olivat 1 215 000 tonnia (1 144 000), ja valkoisen kraftlainerin toimitukset 615 000 tonnia (659 000).

Metsä Boardin vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto oli 14,4 % (11,2) ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos 0,58 euroa (0,39).

Omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 58,1 % ja nettovelkaantumisaste 25 % (31.12.2017: 52,6 ja 31).

PEHMO- JA TIIVISPAPERIT

Pehmo- ja tiivispapereiden eli Metsä Tissuen liikevaihto oli 1 039,8 miljoonaa euroa (2017: 1 013,6). Liikevaihdon kasvu johtuu pääasiassa lisääntyneistä myyntimääristä sekä korkeammista myyntihinnoista.

PEHMO- JA TIIVISPAPERIT	2018	2017
Liikevaihto, milj. euroa	1 039,8	1 013,6
EBITDA, milj. euroa	73,6	112,0
- vertailukelpoinen EBITDA	73,6	112,4
Liiketulos, milj. euroa	36,3	73,5
- vertailukelpoinen liike-tulos	36,3	73,9
% liikevaihdosta	3,5	7,3
Vertailukelpoinen ROCE, %	5,7	11,5
Investoinnit, milj. euroa	48,0	39,1
Henkilöstö kauden lopussa	2 865	2 795

Metsä Tissuen liike-tulos oli 36,3 miljoonaa euroa (73,9). Liike-tulosta heikensi kustannusinflaatio, jota ei kyetty siirtämään täysimääräisesti lopputuotteiden hintoihin. Myös Norjan ja Ruotsin kruunun sekä Ison-Britannian punnan heikkeneminen euroon verrattuna vaikuttivat liike-tulokseen negatiivisesti.

Joulukuussa Metsä Tissue käynnisti operatiivisen tarkastelun, jonka tarkoituksena on sisäisen tehokkuuden parantaminen. Samalla uudistettiin Metsä Tissuen johtoryhmää.

Lautasliinaliiketoiminnan huonon kannattavuuden takia Saksassa sijaitsevan Stotzheimin tehtaan strateginen arviointi aloitettiin joulukuussa. Arvioinnissa tutkitaan useita vaihtoehtoja, muun muassa kannattavuuden parantamista lyhyellä aikavälillä, tehtaan myymistä ja sulkemista.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta keskittyy resurssitehokkuuteen, uusiutuvien raaka-aineiden mahdollisuuksiin ja tuotteiden arvon lisäämiseen.

Vuonna 2018 konsernin tutkimus- ja kehityskustannukset olivat 18,2 miljoonaa euroa (17,8), eli 0,3 prosenttia liikevaihdosta (0,4).

Milj. euroa	2018	2017	2016
T&K-kustannukset	18,2	17,8	18,0
% liikevaihdosta	0,3	0,4	0,4

Tutkimus- ja kehitystoiminnan tavoitteena on luoda uusia teknologioita, tuotteita ja palveluita sekä varmistaa Metsä Groupin liiketoimintojen kilpailukyky. Kaiken kehitystyön keskiössä on asiakas, ja saatu asiakaspalaute hyödynnetään toiminnan jatkuvassa parantamisessa.

Metsä Group tekee aktiivista yhteistyötä yliopistojen, tutkimuslaitosten, teknisten ratkaisujen toimittajien ja kasvuyritysten kanssa. Metsä Group toimii myös EU:n tutkimus- ja kehitysverkostoissa. Innovaatioilla ja kehitysohjelmilla on keskeinen osa uusien tuotteiden kehitysprosessissa.

Metsä Groupin vuonna 2018 perustaman innovaatioyhtiön Metsä Spring Oy:n tehtävänä on etsiä ja kehittää uusia metsään perustuvan biotalouden ja kiertotalouden liiketoimintakonsepteja yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Yhtiön kautta Metsä Group investoi osaamista ja varoja konsernin ekosysteemiä pitkällä aikavälillä uudistaviin liiketoimintaimpulsseihin.

METSÄ FOREST

Metsä Forestissa kehitettiin ja otettiin käyttöön useita toimintaa tehostavia ja asiakaskokemusta parantavia teknologisia sovelluksia.

Metsäalan yhteisesti kehittämät korjuukelpoisuuskartat integroitiin korjuujärjestelmiin ja metsäsuunnitelmiin. Metsä Forestin tietojärjestelmiä kehitettiin niin, että avointa metsävaratietoa voidaan hyödyntää operatiivisessa toiminnassa.

Metsä Forestissa kehitettiin tuotantoversio aidosta virtuaalimetsästä ja sen käyttöönotto alkoi loppuvuonna. Vuoden aikana toteutettiin tuotantopilotti kamerakoptereiden käytöstä metsätiedon hankinnassa. Lisäksi Metsä Forest kehitti ja otti käyttöön täysin digitaalisen puukaupan ennakkorahoituspalvelun.

METSÄ WOOD

Metsä Woodin vanerituotteiden kehityksessä keskityttiin kestävien pintaratkaisujen kehittämiseen rakennus- ja kuljetusväliteollisuuden asiakkaiden tarpeisiin. Tutkimustyötä jatkettiin myös biologisesti kestävien, ekologisten ja palosuojattujen tuotteiden kehittämisessä. Kerto® LVL -tuotteiden osalta keskityttiin kehittämään uusia ratkaisuja elementtirakentamiseen. Esimerkkinä Kerto LVL XL-levy, joka on suunniteltu käytettäväksi moduulirakentamisessa seinä- ja sisäkattolevynä ja jäykistävänä elementtinä.

Digitaalisen metsawood.online-palvelun käyttöä laajennettiin. Palvelussa asiakkaat näkevät tilaustensa ja toimitustensa tilan.

Metsä Woodin Open Source Wood -hankkeen tavoite on nopeuttaa puurakentamisen kasvua kaupunkiympäristöissä sekä vauhdittaa erityisesti tehdasvalmisteisten puuelementtien käyttöä rakentamisessa. Verkkopalvelussa arkkitehdit ja rakennesuunnittelijat voivat jakaa puuelementtirakentamisen suunnitelmiaan ja konseptiaan sekä tehdä yhteistyötä muiden puurakentamisen ammattilaisten kanssa.

METSÄ FIBRE

Metsä Fibren kehitystyötä ohjaa kolmivuotinen tuotteiden ja tuotantoprosessien kehityssuunnitelma, jossa painopistealueita ovat resurssitehokkuus, asiakkaille lisäarvoa tuova kuitu- ja puuteknologiaosaaminen sekä uusien biotuotteiden kehittäminen. Näistä näkökulmista aloitettiin vuonna 2018 tulevaisuuden sellutehdas- ja sahakonseptien kehittäminen yhteistyössä teknologiatoimittajien ja tutkimuskumppaneiden kanssa.

Tekstiilikuitukonseptin kehitys jatkui vuonna 2018 ja eteni demolaitosvaiheeseen, jonka rakentaminen ja jatkokehitys tapahtuu Metsä Springin toimesta.

METSÄ BOARD

Metsä Boardin tutkimus- ja kehitystoiminnan painopistealueena on kehittää entistä kevyempiä taive- ja lainerikartonkeja ja uusia tuotteita tarjoilupakkaussegmenttiin. Kaupungistuminen, kasvava verkkokauppa ja kuitupakkaamisen lisääntyvä käyttö ruoka- ja tarjoilupakkaamisessa tuovat uutta kasvu- ja kehityspotentiaalia.

Kartongin keveyden keskeinen raaka-aine on kemihierre. Metsä Board tekee jatkuvaa tutkimus- ja kehitystyötä kemihierteen ominaisuuksien edelleen parantamiseksi. Vuonna 2018 yhtiö myös investoi kemihierrekapasiteetin kasvattamiseen Kaskisen tehtaalla.

Erilaiset barrier-ratkaisut mm. tarjoilupakkauksissa ovat merkittävä osa Metsä Boardin tutkimus- ja kehittämistyötä. Tammikuussa 2018 yhtiö toi markkinoille innovatiivisen, erityisellä barrier-käsittelyllä valmistetun kompostoituvan ja biohajoavan kartongin tarjoilu- ja ruokapakkaukseen. Yhtiö tutkii jatkuvasti dispersiopäällystyksen ja

biopohjaisten päällysteiden hyödyntämistä sekä niiden kaupallisia edellytyksiä.

Metsä Board vastaa tuoteturvallisuuden kiristytviin kansainvälisiin vaatimuksiin jatkuvalla toiminnan kehittämisellä ja henkilöstön kouluttamisella. Euroopan johtavana ensikuitukartongin valmistajana yhtiö haluaa varmistaa, että yhtiön tuottamat kartongit ja massat täyttävät tiukimmatkin puhtaus- ja tuoteturvallisuusvaatimukset. Vuonna 2018 tehtaiden tuoteturvallisuuskäytäntöjä kehitettiin edelleen ja FSSC 22000 elintarviketurvallisuuden hallintajärjestelmän käyttöä laajennettiin suurimmalle osalle kartonkitehtaista. Tämän lisäksi kaikkien Metsä Boardin tehtaiden elintarviketurvallisuus on sertifioitu ISO 22000 standardin mukaisesti. Järjestelmien avulla varmistetaan tuotteiden turvallisuus vaativissa käyttökohteissa, kuten suorassa elintarvikekontaktissa.

Vuonna 2018 Metsä Board lisäsi resursseja pakkauspalveluiden toiminnoissa Euroopassa ja Amerikassa. Metsä Boardin pakkaussuunnittelutiimi sai tunnustusta kansainvälisissä suunnittelukilpailuissa, joissa myönnettiin mm. iF design sekä Red Dot -designpalkinnot innovatiivisesta pakkaussuunnittelusta.

METSÄ TISSUE

Pehmopapereita ja tiivispapereita valmistavassa Metsä Tissuessa asiakas- ja kuluttajalähtöinen tuotekehitys on yksi yhtiön strategian kulmakiviä. Metsä Tissue toi vuoden aikana uusia pehmopaperituotteita sekä kuluttaja- että suurkuluttajamarkkinoille.

Ympäristötietoisuuden kasvu sekä kiinnostus hyvinvointiin ja terveyteen ovat esimerkkejä Metsä Tissuen tuotekehitykseen vaikuttavista trendeistä.

SELVITYS MUISTA KUIN TALOUDELLISISTA TUNNUSLUVUISTA

LIIKETOIMINTAMALLI

Metsä Group muodostuu Metsäliitto Osuuskunnasta, siihen kuuluvista Metsä Forestista ja Metsä Woodista sekä osuuskunnan tytäryhtiöistä Metsä Fibrestä, Metsä Boardista ja Metsä Tissuesta. Metsäliitto Osuuskunta omisti vuoden 2018 lopussa pörssiyhtiö Metsä Boardin osakeista 41,2 % ja sillä on 61,9 % osuus äänimäärästä. Metsä Fibren osakeista Metsäliitto Osuuskunta omistaa 50,1 %. Metsä Tissue on Metsäliitto Osuuskunnan 100-prosenttisesti omistama tytäryhtiö.

Metsäliitto Osuuskunta on Metsä Groupin emoyritys, jonka omistavat noin 103 000 metsänomistajaa. Omistajajäsenten kautta Metsä Groupilla on käytettävissään merkittävä varanto ensiluokkaista puuraaka-ainetta, mikä antaa toiminnalle vakaan ja pitkäjänteisen perustan.

Metsä Group keskittyy puunhankintaan ja metsäpalveluihin, puutuotteisiin, selluun ja ensikuitukartonkeihin sekä pehmo- ja tiivispapereihin. Metsä Groupin tehtaat sijaitsevat Suomessa, Ruotsissa, Virossa, Venäjällä, Puolassa, Slovakiassa, Isossa-Britanniassa ja Saksassa. Konsernin päämarkkina-alue on Eurooppa, ja kasvua haetaan erityisesti Pohjois-Amerikasta, Aasiasta ja Oseaniasta. Liikevaihdosta noin 74 % tuli EMEA-alueelta, 19 % APAC-alueelta ja 7 % Amerikoista. Metsä Group työllistää noin 9 300 henkilöä noin 30 maassa.

KESKEISET KESTÄVÄN KEHITYKSEN JOHTAMISEN TUNNUSLUVUT

	2018	2017	2016
Eettisten toimintaperiaatteiden (Code of Conduct) koulutusten kattavuus, %	95	91	92
Toimittajien eettiset ohjeet (Supplier Code of Conduct) uusissa tai uusituissa sopimuksissa, %	88	91	89
Toimittajien eettisiin ohjeisiin (Supplier Code of Conduct) sitoutuminen, %-osuus kokonaisostoista	92	82	81
Toimittajien auditoinnit, lkm	55	64	88
Puun jäljitettävyyys, %	100	100	100
Sertifioidun puun osuus, %	88	88	86
Fossiilisten CO ₂ -päästöjen vähennys per tuotettu tonni vuoden 2009 tasosta, %	45	38	35
Energiatohokkuuden parantaminen vuoden 2009 tasosta, %	7	7	6
Prosessiveden kulutuksen vähentäminen per tuotettu tonni vuoden 2010 tasosta, %	19	15	13
Tuotannon sivuvirtojen hyödyntäminen, %	94	92	91

Metsä Group on sitoutunut kestävä kehityksen edistämiseen, oman toimintansa jatkuvaan parantamiseen, sosiaalisen ja ympäristövastuun kantamiseen, liiketoiminnan eettisyyteen sekä ihmisoikeuksien kunnioittamiseen läpi arvoketjun.

Kestävä kehitys on olennainen osa konsernin ja liiketoiminta-alueiden toiminnan johtamista ja jatkuvaa kehittämistä. Konsernin kestävä kehityksen tavoitteet koskevat kolmea kokonaisuutta eli a) puu ja toimitusketju, b) eettinen liiketoiminta ja henkilöstön hyvinvointi sekä c) energia, ilmasto ja resurssitehokkuus. Tehokkuuteen ja fossiilisten hiilidioksidipäästöjen tuotantoon suhteutetut tavoitteet on asetettu vuodelle 2020, ja toiminnan eettisyyteen ja henkilöstön hyvinvointiin liittyviä mittareita seurataan vuosittain.

Vuoden 2018 aikana Metsä Groupin liiketoimintastrategia päivitettiin. Strategiaan pohjautuvat uudet, vuoteen 2030 saakka ulottuvat kestävä kehityksen tavoitteet julkaistaan ja otetaan käyttöön vuoden 2019 aikana konsernin kaikilla liiketoiminta-alueilla.

Konsernin toimintaa ohjaavat eettiset toimintaperiaatteet, kestävä kehityksen periaatteet sekä 16 politiikkaa, jotka koskevat muun muassa henkilöstöä, ympäristöä, hankintaa, tasa-arvoa ja viestintää. Metsä Group on sitoutunut korruption ja lahjonnan vastaiseen toimintaan sekä ihmisoikeuksien kunnioittamiseen niin omassa toiminnassaan kuin yhteistyökumppaneiden kanssa. Metsä Groupilla on yhteiset konserninlaajuiset eettiset toimintaperiaatteet, joilla pyritään varmistamaan toiminnan eettisyys. Koko henkilöstöstä koulutuksen saaneiden osuus vuoden 2018 loppuun mennessä oli 95 % (91). Vuoden 2018 aikana aloitettiin työ konsernin toimintatapaohjeen uudistamiseksi.

Eettisen toimintatavan tukemiseksi yhtiössä on käytössä ilmoituskanava, jonka kautta henkilöstö voi ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista ja väärinkäytöksistä. Kaikki merkittävät rikkomusepäilyt käsitellään eettisyyttä valvovassa Compliance-komiteassa. Vuonna 2018 Compliance-komiteassa käsiteltiin yhteensä 41 (30) tapausta ulkopuolisista väärinkäytöksen yrityksistä ja intressiristiriidoista yksityisyyden suojan kysymyksiin.

Toimittajasuhteessa olevien tahojen on sitouduttava Metsä Groupin määrittelemiin toimittajien eettisiin ohjeisiin. Tällä pyritään minimoimaan esimerkiksi korruption, lapsityövoiman käyttöön tai ihmisoikeusloukkauksiin liittyvät riskit. Vuoden aikana tehdyistä uusista tai uusituista sopimuksista toimittajien eettinen ohje oli mukana 88 % (91), eli yhteensä 1 115 (921) sopimuksessa. Ostot toimittajien eettisten ohjeiden hyväksyneiltä toimittajilta kattoi 92 % (82) kokonaisostoista. Toimittajien auditointeja tehtiin 55 (64) kappaletta. Toimittajan vastuullisuutta varmennetaan myös esimerkiksi toimittajakyselyiden avulla, ja tuloksia seurataan koko konsernin yhteisessä hankintojen johtamisjärjestelmässä.

Metsä Group edistää kestävää ja vastuullista metsänhoitoa. Käyttämämme puun alkuperä on 100-prosenttisesti jäljitettävissä ja se tulee aina kestävästi hoidetuista metsistä. Metsä Groupin hankkimasta puusta 88 % (88) oli peräisin PEFC- ja/tai FSC*-sertifioituista metsistä. FSC-lisenssikoodi on FSC-C014476.

Resurssitehokkuus ohjaa konsernin toimintaa. Ilmasto ja ympäristö huomioidaan toiminnassa läpi arvoketjun. Merkittävien investointien myötä Metsä Groupin fossiiliset CO₂-päästöt ovat vähentyneet 45 % (38) tuotetonna kohden vuoden 2009 tasosta. Fossiilisten CO₂-päästöjen 30 % vähennystavoite tuotetonna kohden saavutettiin vuonna 2013, minkä jälkeen kehitystyö on jatkunut. Vuonna 2018 tuotannossa käytetyistä polttoaineista 90 % (88) oli puupohjaisia.

Metsä Groupin toiminnan energiatehokkuus on parantunut 7 % (7) vuoden 2009 tasosta. Energiatohokkuuden parantamisen tavoite vuoteen 2020 mennessä on 10 % vertailuvuodesta. Suorien investointien lisäksi energiatehokkuuden parannusta haetaan toiminnan tehokkuuden varmistamisella sekä työ- ja toimintatapojen kehittämällä.

Metsä Groupin tavoitteena on vähentää prosessiveden kulutusta 17 % tuotetonna kohden vuoteen 2020 mennessä vuoden 2010 tasosta. Systemaattisen kehitystyön myötä prosessivedenkulutuksen vähennys konsernitasoisesti vuoden 2018 loppuun mennessä oli 19 % (15).

Konsernin tuotantolaitoksilla ei tapahtunut katsausvuonna yhtään merkittäviin ympäristövaikutuksiin johtanutta poikkeustapausta.

Yli 90 % tuotannon sivuvirroista hyödynnetään materiaaleina tai energiantuotannossa. Hyödyntämiskelvottoman kaatopaikkajätteen määrää pyritään edelleen vähentämään.

Konsernin tytäryhtiöillä on aiemmasta toiminnasta jääneitä ympäristövastuita suljetuilla, myydyillä tai vuokratuilla teollisuustonteilla sekä käytöstä poistetuilla kaatopaikoilla. Kunnostustöistä aiheutuvilla

kustannuksille on tehty kirjanpidolliset varaukset tapauksissa, joissa konsernin vastuu maa-alueiden pilaantumisesta on voitu määrittää.

Kaikilla konsernin tuotantolaitoksilla on käytössä ISO 9001 -laatu-järjestelmä, ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä sekä Chain of Custody -järjestelmä, jonka avulla sertifoidun puun osuus tuotteissa pystytään todentamaan luotettavasti. Useilla konsernin tuotantolaitoksilla on käytössä myös sertifioitu työturvallisuusjärjestelmä OHSAS 18001 sekä energiatehokkuusjärjestelmä ISO 50001. Metsä Tissuen Mäntän tehtaalla otettiin raportointivuonna käyttöön OHSAS 18001:n korvaava ISO 45001 -työturvallisuusjärjestelmä. Kaikilla Metsä Boardin, Metsä Fibren sellutehtailla sekä Metsä Tissuen tiivispaperituotannon tehtailla on joko ISO 22000, FSSC 22000, BRC tai IFS elintarviketurvallisuuden sertifioituna johtamisjärjestelmänä.

SOSIAALINEN VASTUU

Metsä Group edistää arvoihin perustuvia johtamiskäytäntöjä ja kasvua tukevaa johtamista. Avainasemassa on henkilöstön hyvinvoinnista ja työkyvystä huolehtiminen muun muassa varhaisen tuen keskusteluilla.

Vastuullisena työnantajana Metsä Group tukee henkilöstönsä työkykyä ja huolehtii heidän suoriutumisesta läpi koko työuran. Metsä Groupissa jokaisella on mahdollisuus kehittää omaa osaamistaan ja osallistua koko konsernin kehitystyöhön. Uusia kehittämisohjelmia käynnistettiin muun muassa johtamisen ja esimiestyön sarjoilla. Lisäksi yli 55-vuotiaille tai yli 30 vuoden työuran tehneille järjestettiin valmennusta, jonka tavoitteena on vahvistaa ammatillista osaamista ja edistää työkykyä pitkällä työuralla työhyvinvoinnin ja suorituskyvyn, oppimiskyvyn ja motivaation näkökulmista. Työkykyongelmiin puututaan varhaisen tuen mallin avulla. Varhaisen tuen keskustelun ansiosta työnantaja tukee henkilön työkyvyn parantamista.

Metsä Groupissa panostetaan laadukkaaseen rekrytointiprosessiin, jolla halutaan varmistaa, että alan parhaat osaajat hakeutuvat konserniin.

Työnantajakuvan ja oppilaitosyhteistyön systemaattinen kehittäminen jatkuu. Kummiluokka- ja kouluyhteistyön lisäksi nuorille tarjotaan 4H-yhteistyön kautta mahdollisuuksia päästä tutustumaan konsernin tuotantolaitoksille tai hakkuukohteisiin sekä tuetaan nuorten yrittäjäyyskasvatusta. Metsä Group jatkoi aktiivista osallistumisestaan mm. Mahdollisuuksien metsä-koulukampanjaan.

Vuonna 2018 vakituisten henkilöstön vapaaehtoinen lähtövaihtuvuus oli 3,5 % (2,9). Metsä Groupissa noudatetaan tasa-arvopolitiikkaa, jonka määräykset koskevat mm. rekrytointia, uramahdollisuuksia, koulutusta ja palkitsemista.

Työturvallisuus on ensisijaisen tärkeää. Systemaattinen työturvallisuustyö tukee toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja konsernin tavoitteiden saavuttamista. Avainasemassa ovat laadukas ennakoiva turvallisuustyö, riskien tunnistaminen, ei-turvalliseen työskentelyyn puuttuminen ja henkilökohtaisen riskien arvioinnin merkityksen korostaminen. Tavoitteena on vähentää vähintään yhden päivän sairauspoissaoloa johtaneiden tapaturmien taajuutta 10 % vuosittain. Pitkän aikavälin tavoitteena on nolla tapaturmaa.

Vuonna 2018 poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus nousi 7,1 % edellisestä vuodesta ja oli 6,4 (5,9). Raportointikaudella tapahtui kaksi Metsä Groupin työntekijän kuolemaan johtanutta työtapaturmaa. Sairauspoissaolot konsernissa olivat 4,0 % (3,9) teoreettisesta säännöllisestä työajasta. Sairauspoissaolojen osalta tavoite on alle 3 %. Tapahtuneet vakavat työtapaturmat osoittavat, että työturvallisuuteen on panostettava entistäkin vahvemmin.

Metsä Groupissa toteutettiin henkilöstön työtyytyväisyystutkimuksia. Konsernitason tulos asteikolla 4–10 oli 8,2 (8,2). Tutkimuksesta saadaan myös esimiesindeksi, joka oli 8,2 (8,2). Tuloksia hyödynnetään henkilöstön työtyytyväisyyden ja -hyvinvoinnin sekä strategian toteuttamiseen ja liiketoiminta-alueiden tehokkuuden parantamiseen tähtäävässä työssä.

RISKIENHALLINTA JA RISKIT

Metsä Groupin riskienhallinta on systemaattista ja ennakoivaa toimintaa, jonka avulla arvioidaan ja hallitaan liiketoimintaan liittyviä mahdollisuuksia, riskejä ja uhkatekijöitä. Riskienhallintaa säätelee Metsä Groupin emoyrityksen Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen vahvistama riskienhallintapolitiikka ja Metsä Groupin hallinto- ja ohjausjärjestelmä.

Osana jatkuvaa toimintaa Metsä Groupissa arvioidaan systemaattisesti strategisia, operatiivisia, rahoituksellisia ja vahinkoriskejä ja tehdään riskienarvioinnit vuosisuunnittelu- ja strategiaprosessien yhteydessä. Vuosisuunnitteluprosessin riskienarvioinnissa tarkastellaan kannattavuuteen liittyviä liikevaihto-, kustannus-, toimintaympäristö-, kehitysprojekti- sekä vastuu- ja vahinkoriskejä. Strategiaprosessin riskienarvioinnissa liiketoiminta-alueet tarkastelevat liiketoimintastrategioidensa toteutukseen liittyviä riskejä. Lisäksi konsernin johtoryhmä tarkastelee merkittävimpiä riskejä osana johtoryhmätyöskentelyä.

Riskienhallintaprosessin tuloksista raportoidaan säännöllisesti hallitukselle ja hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Vuonna 2018 toteutetuissa riskienarvioinneissa tunnistettiin seuraavat Metsä Groupin taloudelliseen suoriutumiskykyyn ja toimintakykyyn mahdollisesti vaikuttavat riskit ja epävarmuustekijät:

MAAILMANTALouden JA EUROOPAN TILANNE

Päämarkkina-alueilla puutuotteiden, sellun, ja kartonkien kysyntä vaihtelee yleisen taloudellisen kehityksen mukaisesti. Maailmantalouden ja euroalueen kasvun ennustetaan hidastuvan vuonna 2019. Keskeisinä syinä tähän ovat Yhdysvaltojen talous- ja ulkopolitiikan ennakkoimattomuus. Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota sekä epävarmuus Ison-Britannian brexit-neuvottelujen lopputuloksesta. Metsä Group tavoittelee kasvua erityisesti Pohjois-Amerikasta sekä Aasiasta, jossa Kiinan talouden pitkän kasvujakson päättyminen voisi vaikuttaa Metsä Groupin tuotteiden kysyntään ja markkinoiden kasvunäkymiin.

KANSAINVÄLISEN KAUPAN RAJOITUKSET

Mahdolliset lisääntyvät muutokset johtavien teollisuusmaiden teollisuus- ja kauppapolitiikassa voivat johtaa laajempaan kaupankäynnin rajoittamiseen ja siten vaimentaa maailmantalouden kasvua ennustettua enemmän ja jopa supistaa globaaleja kauppavirtoja. Lisääntyvällä protektionismilla voi olla vaikutuksia metsäteollisuustuotteiden kysyntään ja siten Metsä Groupin tulokseen.

GEOPOLIITTISET RISKIT

Maailmalla on geopolitiittisia riskejä ja kriisejä, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia alueelliseen turvallisuuteen ja ihmisten elinolosuhteisiin. Alueelliset konfliktit voivat aiheuttaa esimerkiksi laajoja muuttoliikkeitä ja ääriajatteluun pohjautuvaa terrorismia. Näiden riskien ennustettavuus on heikko ja niiden vaikutukset voivat ilmetä hyvin nopeasti tai pidemmällä aikavälillä. Kansainvälisten kriisien hallinnassa on käytetty

ja tullaan käyttämään pakotteita, joilla voi olla suoria tai välillisiä vaikutuksia myös metsäteollisuustuotteiden kysyntään ja siten Metsä Groupin liiketoimintaan.

ILMASTOON LIITTYVÄT RISKIT

Metsä Groupille olennaiset ilmastoriskit voidaan jakaa metsäriskeihin, vesiriskiin ja energiariskiin. Merkittävimmät metsään ja puuraaka-aineen saatavuuteen vaikuttavat riskit ovat korjuuolosuhteiden heikkeneminen talvikauden lyhentyessä sekä erilaisten hyönteis-, sien- ja myrskytuhojen lisääntyminen ilmaston lämmetessä. Sään ääri-ilmiöt voivat myös heikentää tehtaiden tarvitseman prosessiveden saatavuutta ja aiheuttaa katkoksia tuotannossa. Lisääntyvä sääntely ilmastomuutoksen torjumiseksi ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi voi aiheuttaa merkittäviä muutostarpeita tuotantoteknologiassa sekä lisätä kustannuksia.

RAHOITUSRISKIT

Metsä Groupissa liiketoiminnan rahoitusriskit liittyvät pääasiassa valuuttoihin, korkoihin, likviditeettiin, vastapuoliriskeihin ja johdannaisinstrumenttien käyttöön. Rahoitusriskejä hallitaan Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti. Tarkoituksena on varmistaa myynnin katteet, vähentää epävarmuutta, parantaa ennustettavuutta, tasapainottaa kassavirtaa ja antaa liiketoiminnoille aikaa mukauttaa toimintaansa vastaamaan muuttuneita olosuhteita.

Pääoman saatavuus ja pääoman hinta ovat pitkälti riippuvaisia rahoitusmarkkinoilla vallitsevista olosuhteista, ja konsernin omasta taloudellisesta tilanteesta. Metsä Groupin taloudellisen tilanteen parantuminen ja rahoitusmarkkinoiden vakaa tilanne ovat vaikuttaneet positiivisesti rahoituksen saatavuuteen sekä rahoituksen hintaan. Mikäli rahoituksen saatavuus tai sen hinta heikkenisi merkittävästi, voi sillä olla negatiivisia vaikutuksia myös konsernin tarvitseman vieraan pääoman hintaan ja saatavuuteen.

Jälleenrahoitusriskiin Metsä Group varautuu käyttämällä eri rahoituslähteitä monipuolisesti hyväksi, ajoittamalla lainojen erääntymiset tasapainoisesti sekä käynnistämällä jälleenrahoitusprosessit hyvissä ajoin ennen lainojen erääntymistä. Konsernin likviditeetti on vahva. Vuoden 2018 lopussa Metsä Groupilla oli käytettävissä nostettavia sitovia luottolimiittejä noin 850 miljoonaa euroa.

KILPAILUYMPÄRISTÖ

Metsä Group toimii alalla, jossa kysynnän ja tarjonnan tasapaino vaikuttaa merkittävästi tuotteiden markkinahintoihin. Muutokset suhdanne-tilanteessa, kilpailijoiden kapasiteetin lisäys ja kilpailu markkinaosuuksista voivat alentaa tuotteiden markkinahintoja. Tuotehintoja voivat nostaa kilpailijoiden kapasiteetin leikkaukset tai teollisuuden konsolidoituminen. Lisäksi suuret ja pitkäkestoiset valuuttakurssimuutokset vaikuttavat metsäteollisuustuotteiden markkinatasapainoon ja yritysten kilpailukykyyn.

SELLUN MARKKINATILANNE

Metsä Fibren sellun tuotantokapasiteetti on yli 3 miljoonaa tonnia valkaistua havu- ja lehtipuusellua vuodessa. Selluliiketoiminnan tuloksella on keskeinen merkitys koko Metsä Groupin kannattavuudelle ja liiketoiminnalle. Kilpailulla markkinaosuuksista ja uudella tuotantoka-

pasiteetilla voi olla negatiivinen vaikutus markkinahintoihin ja siten haitallinen vaikutus koko Metsä Groupin liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen.

LUOTTORISKIT JA MUUT VASTAPUOLIRISKIT

Kaupalliseen toimintaan liittyvien luottoriskien hallinta on liiketoiminta-alueiden ja Metsä Groupin keskitetyn luotonvalvonnan vastuulla. Luotonvalvonta määrittää yhdessä liiketoimintojen johdon kanssa sisäiset, asiakkaille myönnetty luottorajat sekä maksuehdot. Suuri osa luottoriskeistä on katettu luottovakuutusyhtiöiden kanssa tehdyillä vakuutus sopimuksilla. Metsä Groupin asiakasluottoriski vuonna 2018 oli tavanomaisella tasolla. Luottoriskejä pienennettiin tehostamalla luotonvalvontatoimenpiteitä ja prosesseja.

Luotonvalvonnan pääperiaatteet on määritelty Metsä Groupin emoyrityksen Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen vahvistaman riskienhallintapolitiikan alaisessa luotto-ohjeessa. Konsernin ja liiketoimintojen operatiivinen johto osallistuu tarvittaessa luottoriskien arviointiin ja lopullisten luottopäätösten tekemiseen.

Rahamarkkinasijoituksissa, johdannaisissa ja lainoissa vastapuoliksi hyväksytään vain konsernin rahoituspolitiikassa määritelty, luottokelpoisuuden täyttävät tai hallituksen päätöksellä erikseen nimetyt vastapuolet.

LIIKETOIMINNAN KEHITTÄMINEN, KASVUTAVOITTEET JA UUDET TUOTTEET

Metsä Groupin liiketoimintoja kehitetään muun muassa panostamalla valittuihin asiakas-segmentteihin, tarkentamalla myyntistrategioita sekä uusilla myyntikanavilla. Tietyille markkinoille tai tuotesegmenteille on asetettu kasvutavoitteita. Liiketoiminnan kehitysinvestointien tavoitteena on mm. tuotantokapasiteetin lisäys, tuoteportfolion laajentaminen ja markkina-aseman vahvistaminen. Mikäli kehityshankkeiden valmistuminen viivästyy tai tuotannolliset tai kaupalliset tavoitteet eivät toteudu, vaikutukset voivat olla haitallisia kyseisen liiketoiminnan sekä konsernin tulokseen.

TUOTANNONTEKIJÖIDEN HINTARISKIT JA SAATAVUUS

Metsä Groupin tärkeimpien tuotannontekijöiden, kuten puun, energian ja kemikaalien hintojen merkittävät tai ennakoimattomat muutokset sekä mahdolliset saatavuusongelmat voivat heikentää kannattavuutta ja uhata toiminnan jatkuvuutta sekä liiketoiminnan kasvu- ja kehityssuunnitelmien toteuttamista. Myös valuuttakurssien muutokset voivat vaikuttaa joidenkin tuotannontekijöiden kustannuksiin. Näiltä riskeiltä pyritään suojautumaan pitkäaikaisilla toimitussopimuksilla ja niihin liittyvillä johdannais sopimuksilla. Lisäksi kuljetuskustannusten ja muiden logistiikkakulujen voimakas nousu voivat vaikuttaa epäedullisesti Metsä Groupin kannattavuuteen.

Myös mahdolliset muutokset keskeisiin tuotannontekijöihin tai tuotteisiin liittyvässä lainsäädännössä, sääntelyssä tai verotuksessa voivat aiheuttaa merkittävää kustannusten nousua.

VASTUURISKIT

Liiketoimintaan liittyy vastuuriskejä, kuten sopimus-, ympäristö- ja tuotevastuuriskit. Vastuuriskejä hallitaan yhtenäisillä liiketoimintaprosesseilla, sopimuskoulutuksella, johtamiskäytännöillä, laadunhallinnalla ja toiminnan läpinäkyvyydellä. Osa liiketoiminnan vastuuriskeistä on suojattu vakuutus sopimuksilla.

JATKUVUUSRISKIT

Tehtaiden tuotannon jatkuvuuteen voivat vaikuttaa esimerkiksi suuret tulipalot, merkittävät konerikot, vakavat onnettomuudet, sään ääri-ilmiöt ja ympäristövahingot. Lisäksi esimerkiksi tietojärjestelmien vakavat viat, työmarkkinariidat, tärkeimpien raaka-aineiden toimitusongelmat sekä häiriöt logistiikkaketjussa voivat keskeyttää koko liiketoiminnan tai osia siitä.

Tuotannon tai toimitusketjun keskeytykset voivat vaikuttaa asiakaspalvelun jatkuvuuteen sekä toimitusvarmuuteen. Keskeytysten ollessa pitkäaikaisia taloudelliset menetykset voivat olla erittäin merkittäviä ja ne voivat aiheuttaa pysyviä asiakassuhteiden menetyksiä. Liiketoimintalueet, tehtaat ja konsernipalvelutoiminnot ovat laatineet jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia näiden riskien toteutumisen varalle. Tuotantoyksiköiden omaisuus- ja keskeytysvahinkoriskit on pääosin katettu konsernivakuutuksella.

YRITYSTURVALLISUUSRISKIT

Yritysturvallisuutta uhkaavia riskejä ovat esimerkiksi puutteet ja laiminlyönnit henkilö- ja työturvallisuuksessa ja taloudellisten väärinkäytösten hallinnassa sekä toimialaan kohdistettu negatiivinen informaatiovaikutaminen ja kyberuhat, toimitusketjuihin kohdistuvat uhat, ja sisäisen valvonnan riittävyys. Yritysturvallisuuden toimintaprosessin kehittäminen varmistaa osaltaan liiketoiminnan häiriöttömyyttä. Yritysturvallisuuden uhkatekijöiden hallintaan liittyvää ohjeistusta, koulutusta ja sisäistä valvontaa kehitetään jatkuvasti sekä kriisitilanteiden hallintaa harjoitellaan säännöllisesti.

HENKILÖSTÖRISKIT

Metsä Group kiinnittää huomiota ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden varmistamiseen. Johtamisvalmennusten, henkilöstön kehitysohjelmien, seuraajasuunnitelmien ja työnantajakuvaan kehittämisellä konserni varautuu sukupolvenvaihdoksiin liittyviin riskeihin ja muihin henkilöstöriskeihin. Työkyvyn ylläpitäminen, seuraajasuunnittelu ja monitaitoisuus kuuluvat myös henkilöriskien hallintaan.

MUUTOKSET OSUUS- JA LISÄOSUUSPÄÄOMASSA

Metsäliitto Osuuskunnan jäsenellä on erotessaan oikeus saada suorittamansa perusosuusmaksu ja lisäosuusmaksu takaisin. Lisäosuudet palautetaan jäsenelle myös kirjallisen vaatimuksen perusteella. Osuuskunnan sääntöjen mukaan perusosuuksien ja lisäosuuksien palauttamiseen voidaan käyttää rahamäärä, joka vastaa 1/3 viimeksi vahvistetun taseen mukaisesta jakokelpoisesta ylijäämästä. Tavallista suuremmilla osuuspääoman palautuksilla voi olla haitallinen vaikutus Metsä Groupin taloudelliseen asemaan.

KÄYNNISSÄ OLEVAT RIITAMENETTELYT

Metsähallitus jätti maaliskuussa 2011 Helsingin käräjäoikeuteen vahingonkorvauskanteen, jolla se vaatii Metsäliitto Osuuskuntaa ja kahta muuta metsäteollisuusyhtiötä korvaamaan väitetyn vahingon yhteisvastuullisesti perustuen kiellettyyn hintayhteistyöhön raakapuumarkkinoilla. Kanne liittyy markkinaoikeuden 3.12.2009 tekemään päätökseen, jonka mukaan nämä yritykset olivat syyllistyneet kilpailunrajoituslain rikkomukseen raakapuumarkkinoilla. Lisäksi jotkut Suomen

kunnat, seurakunnat sekä joukko yksityishenkilöitä laittoivat vireille vastaavia kanteita.

Helsingin hovioikeus hylkäsi toukokuussa 2018 antamassaan tuomiossa Metsähallituksen vastaajayhtiöihin yhteisvastuullisesti kohdistaman 125 miljoonan euron vahingonkorvausvaatimuksen ja velvoitti Metsähallituksen korvaamaan vastaajayhtiöiden oikeudenkäyntikulut. Metsäliitto Osuuskunnan osuus Metsähallituksen käräjäoikeudessa vaatimasta vahingonkorvauksesta oli 39 miljoonaa euroa. Metsähallitus haki valituslupaa Korkeimmalta oikeudelta ja muutosta hovioikeuden tuomioon ja vaati yhtiöiltä yhteisvastuullisesti noin 62 miljoonan euron vahingonkorvausta. Metsäliitto Osuuskunnan osuus Metsähallituksen korkeimmassa oikeudessa vaatimasta vahingonkorvauksesta oli noin 22 miljoonaa euroa. Korkein oikeus hylkäsi 29.1.2019 antamallaan ratkaisulla Metsähallituksen valituslupahakemuksen asiassa, joten Helsingin hovioikeuden tuomio tuli lainvoimaiseksi.

Helsingin käräjäoikeus hylkäsi elo–marraskuussa 2017 yksityishenkilöiden vahingonkorvausasiassa antamissaan tuomioissa kantajien kanteet ja velvoitti kantajat korvaamaan vastaajayhtiöiden oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti. Käräjäoikeuden tuomiot yksityishenkilöiden asioissa ovat lainvoimaisia.

Helsingin käräjäoikeus hylkäsi lokakuussa 2017 antamissaan tuomioissa 30 kunnan vastaajayhtiöihin yhteisvastuullisesti kohdistamat noin 5,7 miljoonan euron vahingonkorvausvaatimukset ja velvoitti kunnat korvaamaan vastaajayhtiöiden oikeudenkäyntikulut. Metsäliitto Osuuskunnan osuus kuntien käräjäoikeudessa vaatimasta vahingonkorvauksesta oli noin 1,9 miljoonaa euroa. Kuntien asioissa annetut käräjäoikeuden tuomiot ovat lainvoimaisia.

Kaikkien Metsäliitto Osuuskuntaan kohdistettujen kannevaatimusten jäljellä oleva määrä on yhteensä noin 1,2 miljoonaa euroa.

Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board vaativat toukokuussa 2014 Helsingin käräjäoikeutta kumoamaan välimiesoikeuden 11.2.2014 antaman tuomion, jonka mukaan Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board joutuivat maksamaan yhteensä 67 miljoonaa euroa vahingonkorvauksia UPM-Kymmene Oyj:lle. Kesäkuussa 2015 antamassaan tuomiossa käräjäoikeus hylkäsi Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Boardin vaatimukset. Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board hakivat muutosta käräjäoikeuden ratkaisuun valittamalla asiassa hovioikeuteen. Helsingin hovioikeus hylkäsi 21.10.2016 antamassaan tuomiossaan Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Boardin vaatimukset. Hovioikeuden tuomio ei ole lainvoimainen.

Verohallinto otti syksyllä 2015 kielteisen kannan liittyen tiettyjen tappioiden hyväksi lukemiseen Metsä Boardin vuoden 2014 verotuksessa. Metsä Boardin näkemyksen mukaan tappiot ovat vähennyskelpoisia, ja yhtiö on hakenut muutosta verohallinnon ratkaisuun. Verotuksen oikaisulautakunta hylkäsi yhtiön vaatimuksen maaliskuussa 2018. Metsä Board tulee hakemaan muutosta ratkaisuun Helsingin hallinto-oikeudesta.

RISKEIHIN VARAUTUMINEN JA NIIDEN SIIRTÄMINEN

Metsä Groupissa riskeihin varaudutaan nimeämällä keskeisille hallintatoimenpiteille vastuuhenkilöt. Pääriskien muutoksia seurataan osana jatkuvaa liiketoiminnan johtamista. Vahinkoriskien osalta vakuutusyhtiöiden kanssa tehdään aktiivista riskienhallintatyötä, esimerkiksi säännöllisesti toteutettavia riskienarviointeja tehtailla ja toimitusketjussa. Tuotantolaitokset ja konsernipalvelutoiminnot varautuvat toiminnan häiriö- ja keskeytystilanteisiin laatimalla jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia. Metsä Groupin kriisinhallintasuunnitelma ohjaa konsernissa, toimialoilla ja tehtailla tapahtuvaa johtamista kriisitilanteissa.

Konsernin riskinkantokyvyyn ylittävät riskit on siirretty valikoidusti vakuutus-, johdannais- ja muilla sopimuksilla vakuutusyhtiöille, pankeille ja muille vastapuolille. Merkittävät vahinkoriskit on katettu konsernin omaisuus- ja keskeytysvahinko-, vastuuvahinko-, kuljetusvahinko- ja luottovakuutuksilla.

HALLINNOINTI

Metsäliitto Osuuskunta on suomalainen osuuskunta ja Metsä Groupin emoyritys, jonka omistavat 103 420 metsänomistajajäsentä. Jäsenten yhteenlaskettu metsäpinta-ala vuonna 2018 oli 5 265 000 hehtaaria (5 156 000). Metsäliitto Osuuskunnan keskeiset hallintoelimet ovat edustajisto, hallintoneuvosto, hallitus, pääjohtaja ja toimitusjohtaja.

Metsäliitto Osuuskunnan jäsenet valitsevat edustajiston jäsenet joka neljäs vuosi järjestettävässä vaalissa. Hallintoneuvoston jäsenet valitsee edustajisto. Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen jäsenet, Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtajan ja Metsä Groupin pääjohtajan valitsee hallintoneuvosto.

Edustajisto käyttää Metsäliitto Osuuskunnassa jäsenille kuuluvaa ylintä päätätävältä niissä asioissa, jotka sille lain ja Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan on määrätty.

Hallintoneuvoston tehtävät on määritelty Metsäliitto Osuuskunnan säännöissä. Perustehtävänä on valvoa, että osuuskuntaa hoidetaan sääntöjen sekä edustajiston ja hallintoneuvoston päätösten mukaisesti.

Hallituksen tehtävänä on Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen ja lainsäädännön mukaisesti huolehtia Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Groupin toiminnan ja hallinnon asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen toimivaltaan kuuluvat strategiset ja muut laajakantoiset päätökset. Tilikaudella 2018 Metsäliitto Osuuskunnan hallitukseen kuului yhdeksän jäsentä, joista yksi oli nainen. Hallituksen suorittaman kokonaisarvion mukaan kaikki muut hallituksen jäsenet paitsi pääjohtaja olivat Metsäliitto Osuuskunnasta riippumattomia. Hallitus kokoontui 14 kertaa vuonna 2018 ja hallituksen jäsenten osallistumisprosentti oli 97 %.

Metsäliitto Osuuskunnalla on toimitusjohtaja, joka toimii samalla Metsä Groupin pääjohtajana, ellei hallintoneuvosto toisin päättä. Pääjohtaja johtaa koko Metsä Groupin toimintaa. Pääjohtajan tehtävänä on johtaa Metsä Groupin operatiivista toimintaa lain ja osuuskunnan sääntöjen sekä hallintoelinten päätösten ja ohjeiden mukaisesti. Pääjohtajaa avustaa konsernin johtoryhmä.

Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on määrittänyt hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet. Periaatteiden mukaan hallituksen tehtävien menestyksellään hoitaminen edellyttää monimuotoista kokoonpanoa, osaamista ja kokemusta sekä hallituksen yksittäisten jäsenten henkilökohtaisten ominaisuuksien huomioimista. Metsäliitto Osuuskunnan tavoitteena on, että hallituksessa on edustettuna molempia sukupuolia. Hallintoneuvoston nimitystoimikunta huomioi monimuotoisuutta koskevat periaatteet valmistellessaan hallintoneuvostolle päätösesitykset hallituksen kokoonpanosta. Periaatteiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement).

Hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillinen selvitys, joka on julkaistu samanaikaisesti tilinpäätöksen ja tämän toimintakertomuksen kanssa.

LÄHIAJAN NÄKYMÄT

Puun kysyntä kohdistuu sulan maan aikana korjattaviin harvennushakuisiin ja energiapuussa latvusmassaan. Metsänhoitopalveluiden kysynnän odotetaan jatkuvan hyvänä.

Havuvanerin lähiajan näkymien arvioidaan olevan edelleen hyvät, mutta koivuvanerin kysynnässä on kiristyneen kilpailun takia epävarmuutta. Tuotantoa sopeutetaan heikentyneestä kysyntänäkymää vastavasti ensimmäisen kvartaalin aikana. Erikoistuotteiden markkinatilanteen odotetaan jatkuvan positiivisena ja Kerto LVL -tuotteiden näkymän olevan pääosin vakaa. Ison-Britannian markkinoilla brexit-neuvotteluiden aiheuttama epävarmuus heijastuu kysyntänäkymiin ennen kaikkea jakelijasegmentissä.

Sellu- ja sahatavaran kysynnän odotetaan pysyvän hyvällä tasolla vuoden 2019 aikana, jos maailman talouskasvu toteutuu ennusteiden mukaisesti. Maailmantalouden kauppajännitteet saattavat kuitenkin vaikuttaa sellun ja sahatavaran kysyntään.

Kartonkitoimitusten arvioidaan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä nousevan hieman vuoden 2018 viimeiseen neljännekseen verrattuna.

Taivekartongin markkinahintojen paikallisissa valuutoissa ennakoidaan nousevan. Metsä Board jatkaa taivekartongin keskihinnan parantamistoimenpiteitä optimoimalla myynnin jakaumaa.

Pehmopaperimarkkinoilla kysynnän odotetaan jatkuvan vakaana kaikilla markkina-alueilla. Pehmopaperin kysynnän odotetaan kasvavan erityisesti itäisessä Keski-Euroopassa ja tiivispaperien kysynnän Aasiassa. Kannattavuutta rasittaa edelleen korkeat raaka-aineiden hinnat ja ponnistelut lopputuotehintojen korottamiseksi jatketaan.

Metsä Groupin vertailukelpoisen liiketuloksen arvioidaan vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä heikkenevän vuoden 2018 viimeisestä neljänneksestä.

HALLITUKSEN ESITYS TASEEN OSOITTAMAN TULOKSEN KÄYTTÄMISESTÄ

Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on päättänyt ehdottaa, että jäsenten sijoittamalle sääntömääräiselle osuuspääomalle maksetaan vuodelta 2018 korkoa 7,5 % (7,0 % vuodelta 2017), lisäosuuspääoma A:lle 7,0 % (6,5) ja lisäosuuspääoma B:lle 2,5 % (2,5). Kokonaisuudessaan ehdotettu voitonjako olisi noin 74,1 miljoonaa euroa (63,2).

Hallitus on lisäksi päättänyt ehdottaa että voittovaroista siirretään 250 miljoonaa euroa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Hallituksen esitykset käsitellään maaliskuussa Metsäliitto Osuuskunnan hallintoneuvostossa, joka antaa asioista lausunnon huhtikuussa kokoontuvalle edustajistolle.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Liite	1–12/2018	1–12/2017
LIKEVAIHTO	2.1, 2.2	5 709,1	5 040,0
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		54,0	14,6
Liiketoiminnan muut tuotot	2.1, 2.3	58,1	60,3
Materiaalit ja palvelut	2.1, 2.4	-3 688,0	-3 308,4
Henkilöstökulut	2.1, 3.1	-634,7	-620,5
Poistot ja arvonalentumiset	2.1, 4.1, 4.2	-284,8	-249,7
Liiketoiminnan muut kulut	2.1, 2.4	-370,8	-355,3
LIKETULOS		843,0	581,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista		7,0	17,1
Kurssierot	5.2	-6,3	-3,3
Muut rahoitustuotot	5.2	2,4	3,9
Muut rahoituskulut	5.2	-77,0	-92,4
TILIKAUDEN TULOS ENNEN VEROJA		769,1	506,2
Tuloverot	6	-156,4	-102,3
TILIKAUDEN TULOS		612,7	403,9
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT	5.1, 6		
ERÄT, JOITA EI SIIRRETÄ TULOSVAIKUTTEISIKSI			
Etuuspohjaisten järjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		4,2	9,4
Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat		31,2	54,2
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		-6,6	-12,5
Yhteensä		28,8	51,1
ERÄT JOTKA SAATETAAN MYÖHEMMIN SIIRTÄÄ TULOSVAIKUTTEISIKSI			
Rahavirran suojaukset		5,1	33,0
Muuntoerot		-21,3	-25,6
Osuus yhteisyrityksen muista laajan tuloksen eristä			3,8
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		-1,2	-6,2
Yhteensä		-17,4	5,0
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT VEROJEN JÄLKEEN		11,4	56,1
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		624,1	460,0
TILIKAUDEN TULOKSEN JAKAUTUMINEN			
Emoyrityksen omistajille		371,8	261,0
Määräysvallattomille omistajille		240,9	142,9
		612,7	403,9
TILIKAUDEN LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN			
Emoyrityksen omistajille		373,6	293,2
Määräysvallattomille omistajille		250,5	166,8
		624,1	460,0

Liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN TASE

Milj. euroa	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Liikearvo	4.1	508,8	513,8
Muut aineettomat hyödykkeet	4.1	242,8	260,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4.2	2 847,6	2 867,0
Biologiset hyödykkeet	4.3	3,0	3,1
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	7.2	65,8	50,7
Muut sijoitukset	4.4	285,1	254,3
Muut rahoitusvarat	5.3	27,5	22,5
Laskennalliset verosaamiset	6	26,9	26,4
Johdannaiset	5.7	11,1	5,8
		4 018,6	4 003,6
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	4.5	990,8	782,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.6	776,9	686,9
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		7,6	21,6
Johdannaiset	5.7	14,7	19,0
Rahavarat	5.4	1 083,9	1 072,4
		2 873,7	2 582,2
MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT	7.1	1,1	2,4
VARAT YHTEENSÄ		6 893,4	6 588,2
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA			
Osuuspääoma	5.1	994,7	813,4
Muuntoerot	5.1	-34,8	-19,5
Arvonmuutos- ja muut rahastot	5.1	492,8	228,6
Kertyneet voittovarot		1 297,8	1 211,3
		2 750,5	2 233,8
MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUDET	7.2	905,0	726,8
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		3 655,6	2 960,7
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	6	290,8	260,9
Eläkeveloitteet	3.4	77,1	78,8
Varaukset	4.9	21,4	19,6
Rahoitusvelat	5.5	1 098,8	1 642,5
Muut velat	4.7	5,9	3,3
Johdannaiset	5.7	12,2	14,1
		1 506,2	2 019,2
LYHYTAIKAISET VELAT			
Varaukset	4.9	5,2	2,5
Rahoitusvelat	5.5	453,4	428,7
Ostovelat ja muut velat	4.8	1 204,7	1 163,5
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		65,8	11,0
Johdannaiset	5.7	2,0	1,1
		1 731,1	1 606,9
MYYTÄVÄNÄ OLEVIIN OMAISUUSERIIN LIITTYVÄT VELAT	7.1	0,5	1,5
VELAT YHTEENSÄ		3 237,8	3 627,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		6 893,4	6 588,2

Liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Liite	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma					Määräys- vallattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
		Osuus- pääoma	Muuntoerot	Arvonmuutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
OMA PÄÄOMA 1.1.2017		769,4	-10,9	193,5	989,6	1 941,6	658,4	2 600,0
Tilikauden tulos					261,0	261,0	142,9	403,9
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	5.1, 6		-8,6	35,1	5,7	32,2	23,9	56,1
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ			-8,6	35,1	266,7	293,2	166,8	460,0
Liiketoimet omistajien kanssa								
Maksetut osuuspääoman korot ja osingot	5.1				-37,7	-37,7	-70,6	-108,3
Osuuspääoman muutos	5.1	44,0		0,0	-9,5	34,5		34,5
Osakeperusteiset maksut	3.3				-0,1	-0,1	0,0	-0,2
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa	7.2				1,5	1,5	-32,3	-30,7
Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynnit, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa	7.2			0,0	0,9	0,9	4,5	5,4
OMA PÄÄOMA 31.12.2017		813,4	-19,5	228,6	1 211,3	2 233,8	726,8	2 960,7
OMA PÄÄOMA 31.12.2017		813,4	-19,5	228,6	1 211,3	2 233,8	726,8	2 960,7
IFRS 2 standardin muutos	1				18,1	18,1	2,4	20,5
IFRS 9 standardin käyttöönotto	1				-0,4	-0,4	-0,1	-0,5
Oma pääoma 1.1.2018		813,4	-19,5	228,6	1 229,1	2 251,6	729,1	2 980,7
Tilikauden tulos					371,8	371,8	240,9	612,7
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	5.1, 6		-15,3	14,2	2,9	1,8	9,6	11,4
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ			-15,3	14,2	374,7	373,6	250,5	624,1
Liiketoimet omistajien kanssa								
Maksetut osuuspääoman korot ja osingot	5.1				-51,0	-51,0	-78,9	-129,9
Osuuspääoman muutos	5.1	181,3		0,0	-8,3	173,1		173,1
Siirto kertyneistä voittovaroista sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	5.1			250,0	-250,0	0,0		0,0
Osakeperusteiset maksut	3.3				3,4	3,4	1,1	4,5
Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynnit, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa	7.2			0,0	-0,2	-0,2	3,3	3,1
OMA PÄÄOMA 31.12.2018		994,7	-34,8	492,8	1 297,8	2 750,5	905,0	3 655,6

Liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	Liite	1–12/2018	1–12/2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIR RAT			
Tilikauden tulos		612,7	403,9
Oikaisut tilikauden tulokseen		525,0	405,7
Saadut korot		1,9	2,2
Maksetut korot		-54,1	-72,5
Saadut osingot		1,9	2,3
Muut rahoituserät, netto		-8,0	-22,3
Maksetut verot		-62,7	-65,3
Käyttöpääoman muutos		-255,4	95,4
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA		761,3	749,4
INVESTOINTIEN RAHAVIR RAT			
Tytäryritysten hankinnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	7.1		-0,8
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinnat		-10,0	
Muiden osakkeiden hankinnat			-1,9
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-271,9	-607,7
Tytäryritysten myynnit vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	7.1	1,6	12,6
Osakkuus- ja yhteisyritysten myynnit			10,5
Muiden osakkeiden myynnit		0,1	0,1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit		16,0	9,4
Pitkäaikaisten saamisten lisäykset ja vähennykset, netto		0,0	-1,7
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA		-264,2	-579,5
RAHOITUKSEN RAHAVIR RAT			
Osuuspääoman muutos		112,2	58,5
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	7.2		-30,7
Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynnit	7.2		3,0
Pitkäaikaisten velkojen lisäys	5.5	11,2	757,1
Pitkäaikaisten velkojen vähennys	5.5	-489,8	-655,7
Lyhytaikaisten velkojen lisäykset ja vähennykset, netto	5.5	16,7	-1,6
Lyhytaikaisten korollisten saamisten lisäykset ja vähennykset, netto	5.5	6,8	-0,2
Maksetut osuuspääoman korot ja osingot		-142,1	-122,1
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA		-484,9	8,3
RAHAVAROJEN MUUTOS			
		12,1	178,2
Rahavarat tilikauden alussa		1 072,4	895,1
Rahavarojen muuntoero		-0,7	-0,9
Rahavarojen muutos		12,1	178,2
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	5.4	1 083,9	1 072,4

Liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMAN LIITETIEDOT

OIKAISUT TILIKAUDEN TULOKSEEN			
Verot		156,4	102,3
Poistot ja arvonalentumiset		284,8	249,7
Biologiset hyödykkeet		0,1	0,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista		-7,0	-17,1
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ja -tappiot		-12,8	-18,4
Rahoituskulut, netto		80,9	91,8
Eläkevelvoitteet ja varaukset		3,0	-2,6
Muut oikaisut		19,6	
YHTEENSÄ		525,0	405,7
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS			
Vaihto-omaisuuden muutos		-213,9	-20,9
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-86,4	-11,4
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		44,9	127,7
YHTEENSÄ		-255,4	95,4

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. LAATIMISPERIAATTEET

Liitetietojen esittämistä on muutettu ryhmittelemällä liitetiedot asiakokonaisuuksien mukaisesti.

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Metsäliitto Osuuskunta tytäryrityksineen muodostavat konsernin ("Metsä Group" tai "konserni"), jonka viisi liiketoiminta-aluetta ovat puunhankinta ja metsäpalvelut, puutuoteteollisuus, sellu- ja sahateollisuus, kartonkiteollisuus sekä pehmo- ja tiivispaperit.

Konsernin emoyritys on Metsäliitto Osuuskunta. Emoyrityksen kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Revontulenpuisto 2, 02100 Espoo. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.metsagroup.com tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista osoitteesta Revontulenpuisto 2, 02100 Espoo.

Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 7.2.2019 tämän vuosikatsakuk julkistettavaksi. Suomen osuuskuntalain mukaan edustajistolla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös tai tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta sen julkistamisen jälkeen pidettävässä varsinaisessa edustajiston kokouksessa.

LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti noudattaen 31.12.2018 voimassa olleita standardeja ja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös esitetään miljoonina euroina.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon kirjattavia rahoitusvaroja, suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa, biologisia hyödykkeitä, etuusperusteisiin järjestelyihin kuuluvia varoja ja velvoitteita sekä osakeperusteisia maksuja, jotka on arvostettu käypään arvoon.

TILIKAUDELLA 2018 SOVELLETTUT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista. Uusi standardi korvaa IAS 18- ja IAS 11 -standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana.

Konserni on soveltanut standardin käyttöönotossa niin kutsuttua kertyneen vaikutuksen menetelmää, jossa edellisen kauden vertailutietoja ei oikaista. Käyttöönotto ei aiheuttanut oikaisuja konsernin omaan pääomaan, eikä konserni hyödyntänyt siirtymässä standardin sallimia apukeinoja. Standardin käyttöönotolla ei ole vaikutusta konsernin soveltamiin myynnin suuruutta tai jaksotusta koskeviin tulotusperiaatteisiin, mutta käyttöönotolla on vaikutusta konsernitilinpäätöksessä esitettäviin liitetietoihin

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset. IFRS 9 korvaa IAS 39 -standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu

ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty.

Konsernin rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen muuttuvat vain vähän, eikä muutoksilla ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Konserni luokittelee IAS 39:n mukaan myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisällyttämänsä Pohjolan Voima Oyj:n osakkeet IFRS 9:n mukaan käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattaviksi rahoitusvaroiksi ja muut myytävissä olevat oman pääoman ehtoiset rahoitusvaransa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. IFRS 9:n mukaiset suojauslaskennan periaatteet mahdollistavat suojauslaskennan soveltamisen uusiin suojauskohteisiin kuten valuuttaoptioihin ja ovat linjassa konsernin riskienhallinnan käytäntöjen kanssa. Suojauslaskennan muutoksella ei ole olennaista vaikutusta siirryttäessä IFRS 9:n soveltamiseen. Rahoitusvarojen arvonalentumisten määrittämiseen sovelletaan konsernissa 1.1.2018 alkaen odotettuihin luottotappioihin perustuvaa mallia. Arvonalentumiskirjaukset myyntisaamisista sekä rahavaroista ja sijoituksista tehdään rakennetun mallin perusteella IFRS 9 kriteerien mukaisesti. Konserni on kirjannut 1.1.2018 rahoitusvarojen arvonalentumisiin liittyvän -0,4 miljoonan euron oikaisun kertyneisiin voittovaroihin ja -0,1 miljoonan euron oikaisun määräysvallattomien omistajien osuuksiin.

Muutokset IFRS 2:een - Osakeperusteisesti maksettavien liiketoimien luokittelu ja arvostaminen. Muutokset selventävät osakeperusteisesti maksettavien liiketoimien kirjanpitokäsittelyä. Muutosten myötä konsernin osakepalkkiojärjestelyt käsitellään kokonaisuudessaan osakkeina selvitettävänä järjestelyinä. Siirtymispäivänä osakeperusteisesta mak-
susta johtuvan velan kirjanpitoarvo on siirretty omaan pääomaan. Konserni on kirjannut 1.1.2018 osakeperusteisiin maksuihin liittyvän 18,1 miljoonan euron oikaisun kertyneisiin voittovaroihin ja 2,4 miljoonan euron oikaisun määräysvallattomien omistajien osuuksiin.

TILIKAUDELLA 2019 SOVELLETTAVA UUSI STANDARDI

IFRS 16 Vuokrasopimukset. Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle otajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuveloitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä.

Muutoksen myötä konserni tulee kirjaamaan nykyiset operatiiviset maa-alueita, kiinteistöjä, laitteistoja sekä ajoneuvoja koskevat vuokrasopimukset taseeseen. Poikkeuksena ovat vuokrasopimukset, joihin sovelletaan standardin sisältämät lyhytaikaisia vuokrasopimuksia sekä arvotetaan vähäisiä hyödykkeitä koskevat helpotukset. Vuokrasopimukset, joiden jäljellä oleva vuokra-aika 1.1.2019 on alle 12 kuukautta, käsitellään lyhytaikaisina vuokrasopimuksina. Konserni tulee soveltamaan IFRS 16 -standardin uuden vuokrasopimuksen määritelmää siirtymäajankohtana tai sen jälkeen tehtyihin uusiin ja muutettuihin sopimuksiin. Konserni käyttää jälkiviisautta määrittäessään vuokra-aikaa, kun

sopimukseen sisältyy jatkamis- tai päättämisoptioita. Käyttöönottossa tullaan soveltamaan yksinkertaistettua lähestymistapaa, jolloin käytönoton kertynyt vaikutus kirjataan voittovarojen oikaisuksi. Vertailutietoja ei oikaista.

Nykyisin tulevat vuokramaksut ei-purettavissa olevista muista vuokrasopimuksista esitetään vuokravastuina nimellisarvoonsa liitetiedossa 8.1 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset. Nämä vuokravastuut olivat tilikauden 2018 päättyessä 86,6 miljoonaa euroa. Vuokravastuista 7,7 miljoonaa euroa liittyy arvoltaan vähäisiin ICT-hyödykkeisiin, joihin konserni soveltaa standardin sisältämää helpotusta. Konserni arvioi, että jäljellä olevista vuokravastuista kirjataan 1.1.2019 taseeseen aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ja vuokrasopimusvelkaa noin 76 miljoonaa euroa. Olennaisimmat erot taseeseen kirjattavan vuokrasopimusvelan ja raportoitujen vuokravastuiden välillä johtuu lyhytaikaisten vuokrasopimusten, sopimusten jatkamisoptioiden sekä toistaiseksi voimassa olevien sopimusten erilaisesta käsittelystä.

Konserni arvioi, että muutoksella on vain vähäinen vaikutus konsernin tilikauden tulokseen ja konsernin tunnuslukuihin. Uusilla säännöillä tulee olemaan vaikutusta kulujen luokitteluun tuloslaskelmassa ja rahavirtalaskelmassa.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ja tulkinnoilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

TYTÄRYRITYKSET

Konsernitilinpäätös sisältää emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan lisäksi kaikki konsernin määräysvallassa olevat yhtiöt. Konsernin keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenetelmällä. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida, jos tappio johtuu arvonalentumisesta. Tytäryritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Tilikauden tuloksen sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajassa tuloslaskelmassa. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eränä taseessa oman pääoman osana.

YHTEISET TOIMINNOT

Yhteinen toiminto on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. Konserni yhdistelee tilinpäätökseensä osuutensa yhteisen toiminnon varoista, veloista, tuotoista ja kuluista.

OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET

Osakkuusyrityksiä ovat kaikki yritykset, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Yleensä huomattava vaikutusvalta perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa 20–50 % äänivallasta. Yhteisyritys on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen.

Osakkuus- ja yhteisyrityksiin tehdyt sijoitukset käsitellään pääomaosuusmenetelmällä, ja alun perin ne kirjataan hankintamenon määräisinä. Konsernin osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä sisältävät myös

hankinta-ajankohtana määritetyn liikearvon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tilikauden tuloksista esitetään omana eränä liikevoiton jälkeen. Vastaavasti konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyrityksen muiden laajan tuloksen erien muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Konsernin ja sen osakkuus- ja yhteisyritysten välisistä realisoitumattomista voitoista eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaava osuus. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida, jos tappio johtuu arvonalentumisesta. Osakkuus- ja yhteisyritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUNTAMINEN

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yrityksen pääasiallisen toimintaympäristön valuutta. Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutassa käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Tilikauden päättyessä avoimina olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kursseja. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Valuuttasuojauksesta kerrotaan liitetiedossa 5.6 Rahoitusriskien hallinta.

Konserniyritysten, joiden toimintavaluutta on muu kuin euro, tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi käyttäen tilikauden keskipursseja ja taseet käyttäen tilinpäätöspäivän kursseja. Konserniyritysten tuloslaskelmien ja taseiden muuntamisesta eri kursseilla sekä ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten muuntamisesta syntyvät muuntoerojen muutokset kirjataan konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Konserniyrityksestä luovuttaessa joko myymällä tai purkamalla luopumishetkeen mennessä kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana luopumisesta syntyvää voittoa tai tappiota.

MUUT TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Muut tilinpäätöksen laatimisperiaatteet esitetään osana liitetietoja, joihin ne liittyvät.

KESKEISET ARVIOT JA HARKINTA

Tilinpäätöksen laatiminen edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä ja harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka vaikuttavat varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot ja oletukset perustuvat johdon tämän hetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteutumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvoista. Tilinpäätöksen kannalta keskeisimmät osa-alueet, joihin liittyy johdon arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja, esitetään seuraavissa liitetiedoissa:

Eläkevelvoitteet

3.4 Eläkevelvoitteet

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentuminen

4.1 Aineettomat hyödykkeet ja

4.2 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Kasvavan puuston arvonnääritys

4.3 Biologiset hyödykkeet

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

4.4 Muut sijoitukset

Vaihto-omaisuuden arvostus

4.5 Vaihto-omaisuus

Myyntisaamisten arvostus

4.6 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Varaukset

4.9 Varaukset

Tuloverot

6. Tuloverot

Oikeudelliset vastuut

8.1 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset

2. TULOKSELLISUUS

2.1 SEGMENTTI-INFORMAATIO

LAATIMISPERIAATTEET**TOIMINTASEGMENTIT**

Metsä Groupin toimintasegmentit muodostuvat konsernin liiketoiminta-alueista. Toimintasegmenttien raportointi on yhdenmukaista pääjohtajalle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Pääjohtaja vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista.

Segmenttiraportoinnissa noudatetaan samoja tilinpäätöspäätöksiä kuin konsernissa. Segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin ja eliminoidaan konsernitalinpäätöstä laadittaessa.

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

Vertailukelpoisesta liikeluoksesta on eliminoitu poikkeukselliset ja olennaiset tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat erät. Tyypillisimpiä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eräitä ovat merkitävät myyntivoitot ja -tappiot, IAS 36 Omaisuuserien arvonalentuminen -standardin mukaiset arvonalentumiset ja niiden palautukset, rakennemuutoksista aiheutuneet kustannukset ja niiden oikaisut sekä oikeudenkäynteihin liittyvät erät.

PUUNHANKINTA JA METSÄPALVELUT

Puunhankinta ja metsäpalvelut -liiketoiminta-alue eli Metsä Forest toimittaa korkealaatuista puuta Metsä Groupin tuotantolaitoksille sekä muille asiakkailleen. Se tarjoaa emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan omistajajäsenille kattavat puukaupan sekä metsän- ja luonnonhoidon palvelut. Metsä Forest on edelläkävijä metsänomistajille suunnattujen digitaalisten palvelujen kehittäjänä.

PUUTUOTETEOLLISUUS

Puutuoteteollisuus-liiketoiminta-alue eli Metsä Wood valmistaa korkealuokkaisia ja ympäristöystävällisiä vanereita ja Kerto® LVL-puutuotteita. Metsä Wood myy myös Metsä Fibren valmistamaa sahatavaraa. Metsä Wood tarjoaa puutuotteita rakennus- ja kuljetusvälineiteollisuuden sekä jakeluasiakkaiden tarpeisiin. Metsä Wood pyrkii kaikessa toiminnassa teolliseen tehokkuuteen. Asiakkuuksien osalta korostetaan sitoutumista avainasiakkaisiin, luotettavuutta ja laatua.

SELLU- JA SAHATEOLLISUUS

Sellu- ja sahateollisuus -liiketoiminta-alue eli Metsä Fibre on johtava biotuotteiden, bioenergian ja sahatavaran valmistaja, jonka tuotemerkki selluliiketoiminnassa on Botnia ja sahatavarassa Nordic Timber. Yhtiön muita biotuotteita ovat muun muassa mäntyöljy, tärpätti ja bioenergia. Päätuotteet, valkaistut havu- ja koivusellut, on kehitetty kartongin, pehmo-, paino-, ja erikoispaperin valmistukseen. Kuusi- ja mäntysahatavaraa käytetään pääasiassa rakennusteollisuudessa.

KARTONKITEOLLISUUS

Kartonki-liiketoiminta-alue eli Metsä Board on johtava eurooppalainen korkealaatuisten ja keveiden ensikuitukartonkien valmistaja. Yhtiön taive- ja tarjoilupakkauskartongit sekä valkoiset kraftlainerit tarjoavat kestäviä, kierrätettäviä ja turvallisia ratkaisuja kuluttaja-, myymälä- ja tarjoilupakkaussovelluksiin. Kaikki Metsä Boardin käyttämä puuraaka-aine tulee kestävästi hoidetuista pohjoisista metsistä, mikä takaa kuidun korkean ja tasaisen laadun. Selluomavaraisuus antaa vankan perustan yhtiön kannattavalle kasvulle. Maailmanlaajuinen myyntiverkosto palvelee merkkituotevalmistajia, jalostajia ja tukkureita.

PEHMO- JA TIIVISPAPERIT

Pehmo- ja tiivispaperit -liiketoiminta-alue eli Metsä Tissue tuo korkealaatuisilla tuotteillaan mukavuutta kuluttajien arkeen. Se on Euroopan johtavia koti- ja suurtilouksien pehmapaperien tuottaja ja maailman johtava lähinnä ruoan laitos- tai tarjoilussa käytettävien tiivispapereiden toimittaja. Yhtiön tuotemerkit ovat Lambi, Serla, Mola, Tinto, Katrin ja SAGA.

MUU TOIMINTA

Muu toiminta sisältää muun muassa Metsä Groupin konsernipalvelutoiminnot, Metsäliitto Osuuskunnan holding-toiminnan, Metsä Group Treasury Oy:n, Metsä Spring Oy:n sekä osuuden Metsätapiolan kiinteistöistä.

TOIMINTASEGMENTIT 2018

Milj. euroa	Puunhankinta ja metsäpalvelut	Puutuote-teollisuus	Sellu- ja saha-teollisuus	Kartonki-teollisuus	Pehmo- ja tiivis-paperit	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen myynti	524,7	417,9	1 875,6	1 852,0	1 038,9	0,1	0,0	5 709,1
Sisäinen myynti	1 458,7	23,8	593,5	92,1	0,9	5,3	-2 174,3	0,0
Liikevaihto yhteensä	1 983,4	441,7	2 469,1	1 944,1	1 039,8	5,4	-2 174,3	5 709,1
Liiketulos	32,3	16,6	668,8	246,3	36,3	-5,6	-151,7	843,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	0,0	0,0	0,0	-5,6	0,0	0,0	0,0	-5,6
Vertailukelpoinen liiketulos	32,3	16,6	668,8	251,9	36,3	-5,6	-151,7	848,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista								7,0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä								-80,9
Tuloverot								-156,4
Tiliikauden tulos								612,7
Segmentin varat	327,4	326,5	2 051,7	2 164,4	917,5	211,1	-247,3	5 751,3
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä								65,8
Myytävänä olevat omaisuuserät						1,1		1,1
Kohdistamattomat varat								1 075,3
Varat yhteensä								6 893,4
Segmentin velat	274,3	66,1	444,1	400,9	296,2	86,1	-247,3	1 320,5
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat						0,5		0,5
Kohdistamattomat velat								1 916,8
Velat yhteensä								3 237,8
Investoinnit	4,2	82,6	62,4	67,7	48,0	7,1		271,9
Poistot	4,4	13,6	123,6	91,8	37,4	3,0	11,1	284,8
Henkilöstö keskimäärin	863	1 508	1 262	2 435	2 885	511		9 464

Segmentin varat sisältävät aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä, vaihto-omaisuuden ja myyntisaamiset sekä muut korottomat saamiset (pois lukien korot ja verot). Segmentin velat sisältävät ostovelat, saadut ennakot ja muut korottomat velat (pois lukien korot ja verot).

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT LIIKETULOKSESSA

2018	Puunhankinta ja metsäpalvelut	Puutuote-teollisuus	Sellu- ja saha-teollisuus	Kartonki-teollisuus	Pehmo- ja tiivis-paperit	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Milj. euroa								
Henkilöstökulut				-4,1				-4,1
Liiketoiminnan muut kulut				-1,5				-1,5
Yhteensä	0,0	0,0	0,0	-5,6	0,0	0,0	0,0	-5,6

Kartonkiteollisuus-segmentin henkilöstökulut sisältävät 4,1 miljoonan euron kulun liittyen Metsä Boardin Ruotsissa sijaitsevan Husumin tehtaan tehostamisohjelmaan. Liiketoiminnan muut kulut sisältävät

Metsä Boardin kirjaaman 1,5 miljoonan euron varauksen liittyen TVO:n Meri-Porin hiilivoimalasta luopumiseen. Varaus käytettiin joulukuussa 2018.

TOIMINTASEGMENTIT 2017

Milj. euroa	Puunhankinta ja metsäpalvelut	Puutuote- teollisuus	Sellu- ja saha- teollisuus	Kartonki- teollisuus	Pehmo- ja tiivispaperit	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen myynti	434,6	436,3	1 375,1	1 781,4	1 012,5	0,1	0,0	5 040,0
Sisäinen myynti	1 199,8	23,6	500,5	67,1	1,1	4,8	-1 796,9	0,0
Liikevaihto yhteensä	1 634,4	459,9	1 875,7	1 848,6	1 013,6	4,9	-1 796,9	5 040,0
Liiketulos	24,3	35,3	319,5	207,1	73,5	-3,2	-75,6	581,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	0,0	1,8	-0,1	13,6	-0,5	0,0	0,0	14,8
Vertailukelpoinen liiketulos	24,3	33,5	319,7	193,5	73,9	-3,2	-75,6	566,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista								17,1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä								-91,9
Tuloverot								-102,3
Tilikauden tulos								403,9
Segmentin varat	268,4	247,1	1 970,0	2 002,3	887,6	161,1	-199,4	5 337,2
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä								50,7
Myytävänä olevat omaisuuserät						2,4		2,4
Kohdistamattomat varat								1 197,9
Varat yhteensä								6 588,2
Segmentin velat	209,0	65,9	427,6	381,6	302,4	82,4	-199,4	1 269,4
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat						1,5		1,5
Kohdistamattomat velat								2 356,6
Velat yhteensä								3 627,6
Investoinnit	4,2	57,3	436,2	64,7	39,1	6,2		607,7
Poistot	4,1	12,0	86,5	95,5	38,5	2,5	14,3	253,5
Arvon alentumiset				-3,9		0,1		-3,8
Henkilöstö keskimäärin	860	1 490	1 284	2 456	2 818	491		9 399

Segmentin varat sisältävät aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä, vaihto-omaisuuden ja myyntisaamiset sekä muut korottomat saamiset (pois lukien korot ja verot). Segmentin velat sisältävät ostovelat, saadut ennakot ja muut korottomat velat (pois lukien korot ja verot).

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT LIIKETULOKSESSA

2017 Milj. euroa	Puunhankinta ja metsäpalvelut	Puutuote- teollisuus	Sellu- ja saha- teollisuus	Kartonki- teollisuus	Pehmo- ja tiivispaperit	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Myyntivoitot liiketoiminnan muissa tuotoissa		3,4		10,2				13,6
Varastojen muutos		0,0						0,0
Poistot		-0,1						-0,1
Arvon alentumisten peruutukset				3,9				3,9
Liiketoiminnan muut kulut		-1,5	-0,1	-0,5	-0,5			-2,6
Yhteensä	0,0	1,8	-0,1	13,6	-0,5	0,0	0,0	14,8

Puutuoteteollisuus-segmentin liiketulos sisältää yhteensä 3,3 miljoonan euron myyntivoiton Pälkäneellä sijaitsevan projektiliiketoiminnan myynnistä. Liiketoiminnan muut kulut sisältävät 1,4 miljoonan euron lisäkulun Metsä Wood UK Holding Ltd -yhtiön purkuun.

Kartonkiteollisuus-segmentin liiketoiminnan muut tuotot sisältävät Metsä Boardin Isossa-Britanniassa purettujen tytäryhtiöiden kertyneiden muuntoerojen tuloutuksen yhteensä 10,2 miljoonaa euroa. Arvon alentumisten peruutukset sisältävät 3,9 miljoonan euron arvonalentumisen peruutuksen Kyron tehtaan suljetun paperikoneen myynnistä.

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT

Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan. Varat ja investoinnit esitetään varojen sijainnin mukaan.

Milj. euroa	LIIKEVAIHTO		PITKÄAIKAISET VARAT		INVESTOINNIT	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Suomi	927,3	837,8	3 186,4	3 186,2	172,3	519,6
Saksa	547,8	514,7	154,4	139,6	25,4	17,3
Iso-Britannia	364,7	358,9	32,7	28,7	0,2	0,6
Italia	250,4	222,6	0,1	0,1	0,0	0,0
Ruotsi	227,0	195,3	420,3	456,5	28,0	42,2
Ranska	217,5	208,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Puola	163,3	142,4	65,7	71,8	2,2	2,9
Muu EU	778,3	695,1	104,8	70,3	41,5	23,2
Turkki	193,0	159,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Norja	145,8	134,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Muu Eurooppa	184,0	162,0	14,8	17,7	2,0	1,8
Kiina	774,6	578,3	0,5	0,3	0,1	0,0
Yhdysvallat	301,2	305,3	0,4	0,3	0,1	0,0
Muut maat	634,1	525,2	0,0	0,0	0,0	0,0
hteensä	5 709,1	5 040,0	3 980,1	3 971,4	271,9	607,7

HENKILÖSTÖ VUODEN LOPUSSA

	2018	2017
Suomi	4 834	4 764
Ruotsi	1 237	1 250
Saksa	1 221	1 162
Puola	511	490
Iso-Britannia	415	455
Slovakia	330	337
Venäjä	309	323
Baltian maat	183	76
Muu Eurooppa	163	166
Muut maat	107	103
Yhteensä	9 310	9 126

TIEDOT TÄRKEIMMISTÄ ASIAKKAISTA

Konsernin tuotot liiketoimista yhden yksittäisen ulkoisen asiakkaan kanssa eivät ylitä 10 % konsernin tuotoista vuonna 2018 ja 2017.

2.2 LIIKEVAIHTO

LAATIMISPERIAATTEET

Konsernin myyntisopimusten suoritevelvoitteet ovat pääosin metsäteollisuuden tavaramyyntiin liittyviä, tilausperusteisia asiakastoimittuksia. Palveluilla on konsernin liiketoiminnassa lähinnä avustava tai tavaratoimituksia täydentävä rooli.

Transaktiohinta muodostuu määrästä, jonka konserni odottaa saavansa vastikkeena luovuttamastaan suoritteista. Tämä määrä vähennettynä myyntiin perustuvilla arvonnä- ja liikevaihtoveroilla esitetään konsernin liikevaihtona. Konsernin saamat hinnat jaetaan kiinteään ja muuttuvaan osaan. Muuttuvan osan muodostavat erilaiset, mm. maksutapaan ja ostomääriin perustuvat alennukset, jotka konserni kohdistaa myyntituottojen vähennykseksi sitä mukaa, kun se arvioi asiakkaalle muodostuvan niihin oikeuden. Konsernin myyntisopimukset sisältävät pääosin ainoastaan tavaratoimituksiin liittyviä velvoitteita, joiden osalta transaktiohinnan kohdistaminen on yksiselitteistä. Konsernin myyntilaskutuksessa soveltamat maksuehdot vaihtelevat jonkin verran maantieteellisesti ja eri liiketoiminta-alueilla, mutta annettu maksuaika on kuitenkin aina selvästi alle vuoden, eikä transaktiohintaan muodostu rahoituskomponenttia.

Konserni kirjaa tavaramyyntituotot kaudella, jolla asiakas saa toimitetut tuotteet määräysvaltaansa eli jolla myytyihin tavarihin liittyvät riskit ja edut siirtyvät asiakkaalle. Palvelut tuloutetaan ajan kuluessa.

Määräysvalta tuotteisiin siirtyy hetkellä, jona tuotteet on sovitun toimituslausekkeen mukaisesti toimitettu. Yleisimmät konsernin käyttämät Incoterms 2010 -toimituslausekkeet ja niiden mukaiset myynnin tulouttamishetket ovat:

D-lausekkeet:	Tavaran toimitus ostajalle sovitussa määräpaikassa sovittuna aikana
C-lausekkeet:	Tavaran luovutus myyjän järjestämälle rahdinkuljettajalle sovittuun määrään paikkaan kuljettamista varten
F-lausekkeet:	Tavaran luovutus ostajan rahdinkuljettajalle

Konsernin näkemyksen mukaan toimintasegmenttien ja maantieteellisen jaon mukaiset ryhmittelyt kuvaavat parhaiten myyntituottojen luonnetta, määrää, ajoittumista sekä tuottoihin liittyvää epävarmuutta. Toimintasegmenttien sekä maantieteellisten alueiden liikevaihto asiakkaiden sijainnin mukaan on esitetty liitetiedossa 2.1 Segmentti-informaatio.

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN

Milj. euroa	2018	2017
EMEA		
Suomi	927,3	837,8
Muut EU-maat	2 548,9	2 337,7
Muu Eurooppa	522,9	457,3
Lähi-Itä ja Afrikka	252,1	210,4
EMEA yhteensä	4 251,2	3 843,2
APAC	1 062,0	811,3
Americas	395,9	385,6
Liikevaihto yhteensä	5 709,1	5 040,0

2.3 LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Milj. euroa	2018	2017
Myyntivoitot	16,1	23,6
Vuokratuotot	3,3	4,3
Palvelusten myynti	7,2	7,1
Julkiset avustukset	4,3	5,8
Romun ja jätteen myynti	7,6	1,9
Muut	19,6	17,6
Yhteensä	58,1	60,3

Merkittävimmät myyntivoitot vuonna 2018 olivat Metsä Boardin päästöoikeuksien myyntivoitto 8,3 miljoonaa euroa, Metsä Board Sverigen sähkösertifikaattien myyntivoitto 1,8 miljoonaa euroa sekä Metsä Woodin päästöoikeuksien myyntivoitto 2,9 miljoonaa euroa.

Merkittävimmät myyntivoitot vuonna 2017 olivat Metsä Boardin Isossa-Britanniassa purettujen tytäryhtiöiden kertyneiden muuntoerojen tuloutus yhteensä 10,2 miljoonaa euroa, Asunto Oy Tapiolan Jalavan, Asunto Oy Tapiolan Pyökin, Asunto Oy Tapiolan Saarnin ja Asunto Oy Tapiolan Tammen omistusosuuksien myynneistä saadut myyntivoitot yhteensä 5,6 miljoonaa euroa, Metsä Woodin projektiliiketoiminnan myyntivoitto 3,4 miljoonaa euroa sekä Metsä Fibren Äänekosken vanhojen koneiden ja laitteiden myyntivoitot 2,4 miljoonaa euroa.

Julkiset avustukset liittyvät koulutus-, terveydenhoito- ja tutkimuskulujen korvauksiin sekä energiatukeen.

PÄÄSTÖOIKEUDET

LAATIMISPERIAATTEET

Konserni on saanut päästöoikeuksia Euroopan päästökauppajärjestelmän mukaisesti. Päästöoikeudet käsitellään aineettomina oikeuksina ja ne arvostetaan hankintamenoon. Vastikkeetta saatujen päästöoikeuksien hankintameno on nolla. Päästöoikeudet käytetään voimassaolokaudella yhtäaikaaisesti syntyvien hiilidioksidipäästöjen kanssa. Myydyistä päästöoikeuksista saatu tuotto kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin. Jos vastikkeetta saadut päästöoikeudet eivät riitä kattamaan toteutuneiden päästöjen määrää, konserni ostaa lisää oikeuksia markkinoilta. Ostetut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin oikeuksiin hankintahetken käypään arvoon. Varaus päästöoikeuksien palauttamisvelvoitteen täyttämiseksi kirjataan raportointikauden päättämispäivän käypään arvoon, jos vastikkeetta saadut ja ostetut päästöoikeudet eivät riitä kattamaan toteutuneiden päästöjen määrää.

Konserni on saanut vuonna 2018 vastikkeetta 1 020 000 tonnia päästöoikeuksia (905 000). Lisäksi konserni on ostanut markkinoilta 9 000 tonnia (488 000) ja myynyt markkinoille 649 000 tonnia (50 000) päästöoikeuksia. Konsernilla on tilinpäätöshetkellä hallussaan 2 419 000 tonnia päästöoikeuksia (2 597 000). Tilikauden aikana toteutuneet päästöt olivat 501 000 tonnia (537 000).

Vuonna 2018 päästöoikeuksista aiheutuneet kulut olivat 1,1 miljoonaa euroa (0,7). Tilikauden lopun taseessa ei ollut pakollisia varauksia liittyen päästöoikeuksiin. Vuonna 2018 konserni myi päästöoikeuksia 13,4 miljoonalla eurolla (0,4).

2.4 LIKETOIMINNAN KULUT

LAATIMISPERIAATTEET

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimusmenot kirjataan kuluiksi toteutumishetkellä. Kehitysmenot aktivoidaan ja poistetaan taloudellisen vaikutusajan kuluessa, jos on todennäköistä, että kehityshanke tuottaa taloudellista hyötyä ja menot ovat luotettavasti mitattavissa.

MUUT LIKETOIMINNAN KULUT

Muut liiketoiminnan kulut sisältävät mm. energiakuluja, markkinoinnin ja mainonnan kuluja sekä hallintoon liittyviä kuluja.

Milj. euroa	2018	2017
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	2 700,6	2 257,9
Varastojen muutos	-204,9	-12,3
Ulkopuoliset palvelut		
Jakelukustannukset	756,9	694,8
Muut ulkopuoliset palvelut	435,4	368,0
Materiaalit ja palvelut yhteensä	3 688,0	3 308,4
Henkilöstökulut	634,7	620,5
Poistot ja arvonalentumiset	284,8	249,7
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokra- ja muut kiinteistökulut	43,7	41,9
Palvelujen ostot	194,1	178,0
Pitkäaikaisten varojen luovutustappiot	0,4	0,9
Muut liiketoiminnan kulut	132,6	134,4
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	370,8	355,3

Tiedot henkilöstökuluista esitetään liitetiedossa 3.1 ja tiedot poistoista ja arvonalentumisista liitetiedoissa 4.1 ja 4.2.

Henkilöstökulut sisältävät vuonna 2018 Metsä Boardin Ruotsissa sijaitsevan Husumin tehtaan tehostamisohjelmaan liittyvän 4,1 miljoonan euron kulun.

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät vuonna 2018 Metsä Boardin kirjaaman 1,7 miljoonan euron varauksen liittyen TVO:n Meri-Porin hiilivoimalasta luopumiseen. Varaus käytettiin joulukuussa 2018.

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät vuonna 2017 Metsä Wood UK Holdings Ltd yhtiön purkukulun 1,4 miljoonaa euroa.

Kuluksi kirjatut tutkimus- ja tuotekehityksen menot vuonna 2018 olivat 18,2 miljoonaa euroa (17,8).

TILINTARKASTUSPALKKIOT

Konsernin päätilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab.

PÄÄTILINTARKASTAJAN PALKKIOT

Milj. euroa	2018	2017
Tilintarkastus	1,1	1,1
Tilintarkastajien lausunnot	0,0	0,0
Veropalvelut	0,0	0,0
Muut palvelut	0,0	0,0
Yhteensä	1,1	1,1

Vuonna 2018 palkkiot muille tilintarkastusyhteisöille kuin KPMG:lle olivat 1,2 miljoonaa euroa (0,4).

3. PALKITSEMINEN

3.1 HENKILÖSTÖKULUT

Milj. euroa	2018	2017
Palkat ja palkkiot	418,2	407,7
Osakeperusteiset maksut	19,6	14,7
Henkilösivukulut		
Eläkekulut		
Etuuspohjaiset järjestelyt	2,9	3,1
Maksupohjaiset järjestelyt	67,2	63,5
Muut henkilösivukulut	126,7	131,4
Henkilösivukulut yhteensä	196,9	198,1
Henkilöstökulut yhteensä	634,7	620,5

3.2 JOHTOON KUULUVILLE AVAINHENKILÖILLE MAKSETUT KOMPENSAATIOT

Konsernin johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat hallintoneuvoston, hallituksen sekä johtoryhmän jäsenet mukaan lukien pääjohtaja.

JOHTOON KUULUVILLE AVAINHENKILÖILLE MAKSETUT KOMPENSAATIOT YHTEENSÄ

Milj. euroa	2018	2017
Palkat ja palkkiot	5,6	6,3
Osakepalkkiot	11,1	7,7
Eläkekulut (etuus- ja maksupohjaiset)	3,1	2,4
Yhteensä	19,8	16,4

HALLINTONEUVOSTON JÄSENILLE MAKSETUT PALKAT JA PALKKIOT SEKÄ HEITÄ KOSKEVAT ELÄKESITOUMUKSET

Euroa	Palkat ja palkkiot		Vapaaehtoiset lisäeläkkeet	
	2018	2017	2018	2017
Paajanen Juha puheenjohtaja	65 700	53 400	11 465	9 318
Järvinen Hannu puheenjohtaja (4.5.2017 asti)		30 275		5 737
Siponen Ahti varapuheenjohtaja	31 250	21 650	5 453	3 778
Jäsenet yhteensä	165 900	158 200		
Yhteensä	262 850	263 525	16 918	18 833

**HALLITUKSEN JÄSENILLE MAKSETUT PALKAT JA PALKKIOT
SEKÄ HEITÄ KOSKEVAT ELÄKESITOUKUKSET**

Euroa	Palkat ja palkkiot		Vapaaehtoiset lisäeläkkeet	
	2018	2017	2018	2017
Asunta Martti, puheenjohtaja	106 240	117 090	19 863	20 432
Jordan Kari, varapuheenjohtaja (31.3.2018 saakka)				
Björkenheim Johan (1.1.2018 alkaen)	57 800		10 953	
Hiltunen Arto	78 550	89 400	13 707	15 600
Linnaranta Jussi	59 550	57 100	11 285	10 820
Mörttin Leena	58 150	57 450	11 019	10 887
Parpala Juha	57 800	59 200	10 953	11 218
Salonen Ilkka (3.5.2018 alkaen)	46 005		8 176	
Saukkonen Timo	62 350	58 500	10 880	10 208
Silvennoinen Mikael (3.5.2018 saakka)	26 895	73 600	4 693	12 843
Tukeva Antti		74 600		14 137
Yhteensä	553 340	586 940	101 530	106 146
Entiset hallituksen jäsenet				
Tukeva Antti	2 100		398	
Yhteensä	555 440	586 940	101 928	106 146

Johdon palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta, tehtävän tulosaikutuksen perusteella määräytyvästä tulospalkkiosta, johdon eläke-eduista sekä johdon osakepalkkiojärjestelyistä.

Hallituksen päätöksellä pääjohtajalle voidaan maksaa yhdeksän kuukauden palkkaa vastaava tulospalkkio. Tulospalkkiojärjestelmän palkitsemiskriteereinä ovat konsernitason tulosvaatimukset ja henkilökohtaiset tavoitteet.

Metsä Groupiin kuuluvat yritykset maksoivat 1.4.2018 eläkkeelle jääneelle pääjohtaja Kari Jordanille vuonna 2018 palkkaa, palkkioita ja muita etuuksia yhteensä 6 474 266 euroa (5 444 294). Metsäliitto Osuuskunnan Jordanille vuonna 2018 maksama palkka luontaisetuineen oli 428 393 euroa (1 125 527), tulospalkkio 133 674 euroa (1 113 126) ja osakepalkkio 5 094 083 euroa (3 073 082). Tämän lisäksi Metsäliitto Osuuskunta maksoi ansaintajaksolta 2014–2016 ansaitut viivästetyt osakepalkkiot 807 326 euroa. Metsä Groupin muut yritykset maksoivat Jordanille palkkana, palkkioina ja muina etuuksina yhteensä 10 790 euroa (132 560).

Ilkka Hämälä nimitettiin Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtajaksi 1.1.2018 ja Metsä Groupin pääjohtajaksi 1.4.2018. Metsä Groupiin kuuluvat yritykset maksoivat Ilkka Hämälälle vuonna 2018 palkkaa, palkkioita ja muita etuuksia yhteensä 2 105 073 euroa. Metsäliitto Osuuskunnan Hämälälle vuonna 2018 maksama palkka luontaisetuineen oli 821 557 euroa. Edellä mainitun lisäksi Metsä Groupin muut yritykset maksoivat Hämälälle palkkana, palkkioina ja muina etuuksina yhteensä 1 283 516 euroa, joka sisältää mm. tulos- ja osakepalkkiot aikaisemmasta tehtävästä. Ansaintajaksolta 2015–2017 ansaitusta osakepalkkiosta viivästytettiin 746 948 euroa, joka tullaan maksamaan osakepalkkiojärjestelyn sääntöjen mukaisesti myöhemmin.

Metsä Groupin johtoryhmän jäsenille voidaan maksaa seitsemän kuukauden palkkaa vastaava tulospalkkio. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat konsernitason ja oman vastuualueen tulosvaatimukset sekä henkilökohtaiset tavoitteet.

Metsä Groupiin kuuluvien yritysten johtoryhmän jäsenille (Jordania ja Hämälää lukuun ottamatta) vuonna 2018 maksamat palkat luontaisetuineen oli 2 195 366 euroa (2 581 752), tulospalkkiot 843 728 euroa (542 463) ja osakepalkkiot 4 302 817 euroa (4 665 941). Tämän lisäksi ansaintajaksolta 2015–2017 ansaitusta osakepalkkiosta viivästytettiin 3 179 172 euroa (1 321 172), joka tullaan maksamaan osakepalkkiojärjestelyn sääntöjen mukaisesti myöhemmin.

Pääjohtaja Ilkka Hämälän irtisanomisaika on 12 kuukautta. Hallituksen irtisanoessa pääjohtajan, on hänellä oikeus 12 kuukauden kokonaispalkkaa vastaavaan erokorvaukseen. Erokorvausta ei makseta, jos pääjohtaja irtisanoutuu itse tehtävästä. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Muusta kuin johtajasta riippuvasta syystä tapahtuvassa irtisanomisessa muilla johtoryhmän jäsenillä on oikeus kuudesta kahteentoista kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen.

Hämälän eläkeikä on työntekijäin eläkelain mukainen. Hämälä kuuluu myös Metsä Groupin johdon eläkevakuutuksen piiriin. Pääjohtajan eläkkeen taso on 60 % työeläkelain mukaisesta kokonaispalkasta, joka lasketaan eläkkeelle siirtymishetkeä edeltävän viisivuotisjakson perusteella. Mikäli työsuhte Metsä Groupissa päättyy ennen eläkeikää, pääjohtaja on oikeutettu vapaakirjaan.

Vuonna 2018 maksettiin 1.4.2018 eläkkeelle jääneelle pääjohtaja Kari Jordanille etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kuluja 0,4 miljoonaa euroa (0,1) ja maksupohjaisten eläkejärjestelyjen kuluja 0,8 miljoonaa euroa (0,4).

Vuonna 2018 maksettiin pääjohtaja Ilkka Hämälälle etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kuluja 0,2 miljoonaa euroa ja maksupohjaisten eläkejärjestelyjen kuluja 0,2 miljoonaa euroa.

Joillakin Metsä Groupin johtoryhmän jäsenillä on aloitusajankohdasta riippuen erillinen etuuspohjainen lisäeläkevakuutus, jonka eläkeikä on 62 vuotta. Eläkkeen taso on enintään 60 % työeläkelain mukaisesta kokonaispalkasta, joka lasketaan eläkkeelle siirtymishetkeä edeltävän viisivuotisjakson perusteella. Mikäli työsuhte Metsä Groupissa päättyy ennen eläkeikää, johtoryhmän jäsen on oikeutettu vapaakirjaan.

Vuoden 2018 lopussa lisäeläke oli neljällä johtoryhmän jäsenellä. Vuonna 2018 maksettiin muiden johtoryhmän jäsenten etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kuluja 0,7 miljoonaa euroa (1,1) ja maksupohjaisten eläkejärjestelyjen kuluja 0,6 miljoonaa euroa (0,6).

Johtoon kuuluville avainhenkilöille ei ole myönnetty lainoja eikä heidän puolestaan ole annettu takauksia tai muita vakuuksia.

3.3 OSAKEPERUSTEISET MAKSUT**LAATIMISPERIAATTEET**

Ylimmälle johdolle on perustettu osakepohjaisia kannustinjärjestelyjä, joissa maksut suoritetaan oman pääoman ehtoisina instrumentteina ja käteisvaroina. IFRS 2 -standardin muutoksen myötä konsernin osakepalkkiojärjestelyt käsitellään vuodesta 2018 lähtien kokonaisuudessaan osakkeina selvitettävänä järjestelyinä. Myönnettävät etuudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan tasaisesti oikeuden syntymisajanjakson aikana. Vuonna 2017 käteisvaroina myönnettävät etuudet arvostettiin käypään arvoon tilinpäätöspäivänä ja kirjattiin kuluksi tuloslaskelmaan ja velaksi taseeseen oikeuden syntymisajanjakson aikana. Siirtymispäivänä osakeperusteisesta maksusta johtuvan velan kirjanpitoarvo siirrettiin omaan pääomaan. Konserni kirjasi 1.1.2018 osakeperusteisiin maksuihin liittyvän 18,1 miljoonan euron oikaisun kertyneisiin voittovaroihin ja 2,4 miljoonan euron oikaisun määräysvallattomien omistajien osuuksiin.

Järjestelyjen tulosvaikutus esitetään tuloslaskelman henkilöstökuluissa.

Yrityksellä oli katsauskauden aikana voimassa neljä osakepalkkiojärjestelyä. Osakepalkkiojärjestely 2011, jonka yrityksen hallitus päätti ottaa käyttöön 15.12.2010, Osakepalkkiojärjestely 2014, jonka yrityksen hallitus päätti ottaa käyttöön 6.2.2014 sekä Suoritusperusteinen osakepalkkiojärjestely 2017–2021 ja Sitouttava osakepalkkiojärjestely 2017–2021, jotka yrityksen hallitus päätti ottaa käyttöön 10.1.2017 osana yhtiön avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Osakepalkkiojärjestelyjen vaikutus tilikauden 2018 tulokseen oli 19,6 miljoonaa euroa (14,7).

OSAKEPALKKIOJÄRJESTELY 2011

Järjestelyt tarjoavat kohderyhmälle mahdollisuuden saada palkkiona Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeita kolmelta kolmen kalenterivuoden mittaiselta ansaintajaksolta niiden ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Ansaintajaksoja ovat kalenterivuodet 2011–2013, 2012–2014 ja 2013–2015. Ansaintajaksolta ansaitun palkkion määrä maksetaan ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden toteutumisen perusteella ansaintajakson päättymisen jälkeen huhtikuun loppuun mennessä. Osakkeiden lisäksi palkkioon kuuluu rahaosuus, jolla katetaan avainhenkilölle palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Palkkiota ei makseta, mikäli henkilön työsuhte päättyy ennen ansaintajakson päättymistä. Lisäksi henkilön on omistettava ansaitut osakkeet kahden vuoden ajan ansaintajakson päättymisestä.

Yritys muutti järjestelyn ehtoja vuonna 2016 siten, että maksettavalle palkkiolle asetettiin henkilöiden palkkaan suhteutettu katto ja katon ylittävä osa ansaitusta palkkiosta viivästytetään ja maksetaan kokonaan rahana, kun katto tulevana vuosina antaa siihen mahdollisuuden. Palkkioina maksetut osakkeet ovat vapautuneet eikä sitouttavaa vaikutusta enää ole.

Osakepalkkiojärjestelyiden 2011 perustiedot ja tapahtumat on koottu seuraavaan taulukkoon:

2018	OSAKEPALKKIOJÄRJESTELY 2011
Tilikauden 2018 kulu osakeperusteisista maksuista, omana pääomana käsitelty, milj. euroa	0,0
Osakeperusteisista maksuista rahana selvitettävä maksamaton osuus, milj. euroa	1,3

OSAKEPALKKIOJÄRJESTELY 2014 JA SUORITUSPERUSTEINEN OSAKEPALKKIOJÄRJESTELY 2017–2021

Järjestelyt tarjoavat kohderyhmälle mahdollisuuden saada palkkiona Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeita kolmelta kolmen kalenterivuoden mittaiselta ansaintajaksolta niiden ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Ansaintajaksoja ovat kalenterivuodet 2014–2016, 2015–2017, 2016–2018, 2017–2019, 2018–2020 ja 2019–2021. Ansaintajaksolta ansaitun palkkion määrä maksetaan ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden toteutumisen perusteella ansaintajakson päättymisen jälkeen arviolta maaliskuussa. Osakkeiden lisäksi palkkioon kuuluu rahaosuus, jolla katetaan avainhenkilöille palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Mikäli johtohenkilö päättää työ- tai toimeisopimuksen sitouttamisjakson aikana, johtohenkilö on velvollinen palauttamaan ansaintajaksolta ansaitsemansa osakepalkkion vastikkeetta. Mikäli konserniyhtiö päättää johtohenkilön työ- tai toimeisopimuksen muusta kuin johtohenkilöön itseensä liittyvästä syystä tai mikäli johtohenkilön työ- tai toimeisopimus päättyy yhteisesti sopien siten, että johtohenkilön työ- tai toimeisuhte päättyy ennen sitouttamisjakson päättymistä, johtohenkilöllä on oikeus pitää luovutusrajoituksen alaiset osakkeet ja luovutusrajoitus lakkaa olemasta voimassa.

Ansaintajakson 2015–2017 kriteerien toteutumisen perusteella maksettiin 1 330 665 Metsä Board Oyj:n B-osaketta sekä rahaosuus palkkiosta aiheutuvien verojen ja veronluontoisten maksujen kattamiseksi osakkeiden siirtohetkellä. Kauden 2018 aikana osakkeita palautui yritykselle 9 488 kappaletta.

Yritys muutti järjestelyn ehtoja vuonna 2016 siten, että maksettavalle palkkiolle ansaintajaksoilta 2014–2016 ja 2015–2017 asetettiin henkilöiden palkkaan suhteutettu katto ja katon ylittävä osa ansaitusta palkkiosta viivästytetään ja maksetaan kokonaan rahana, kun katto tulevana vuosina antaa siihen mahdollisuuden. Ansaintajaksosta 2016–2018 alkaen käytössä on palkkaan suhteutettu katto ja sen ylittävä osa leikataan eikä makseta lainkaan. Raportointihetkellä ansaintajaksoilta 2014–2016 ja 2015–2017 jäljellä oleva velka kuvastaa viivästettyä ja myöhemmin työsuhtevelvoitteen täytyttyessä maksettavaa palkkiosuutta sekä kertynyttä korkoa.

SITOUTTAVA OSAKEPALKKIOJÄRJESTELY 2017–2021

Järjestely tarjoaa kohderyhmään kuuluville avainhenkilöille mahdollisuuden saada palkkiona Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeita edellyttäen, että avainhenkilön työ- tai toimeisuhte on voimassa ja työssäolo jatkuu sitouttamisjakson loppuun saakka.

Järjestelyssä on 12–36 kuukauden mittaisia sitouttamisjaksoja. Palkkioita ei pääsääntöisesti makseta, mikäli avainhenkilön työsuhte päättyy sitouttamisjakson aikana.

Osakepalkkiojärjestelyn 2014 ja Suoritusperusteisen osakepalkkiojärjestelyn ja Sitouttavan osakepalkkiojärjestelyn 2017–2021 perustiedot ja tapahtumat on koottu seuraavaan taulukkoon:

2018	OSAKEPALKKIOJÄRJESTELY 2014	OSAKEPALKKIOJÄRJESTELY 2017–2021
Osakepalkkioita enintään, kpl	6 098 750	2 807 189
Kriteerit	Omavaraisuusaste, ROCE, EBIT-kerroin/EBIT	Omavaraisuusaste, ROCE, EBIT
Henkilöitä (31.12.2018)	66	90
Osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä, euroa *	5,60	8,18
Käypä arvo tilinpäätöshetkellä, milj. euroa	38,2	37,8
Tilikauden 2018 kulu osakeperusteisista maksuista, omana pääomana käsitelty, milj. euroa	11,6	8,0
Osakeperusteisista maksuista rahana selvitettyä osuus, milj. euroa	26,9	14,4
Määrät 1.1.2018 **		
Kauden alussa ulkona olleet	5 059 384	1 212 084
Tilikauden muutokset		
Kaudella myönnetty	55 313	1 536 564
Kaudella menetetyt	135 166	161 806
Kaudella toteutetut	2 003 657	0
Kaudella rauenneet	70 383	0
Määrät 31.12.2018		
Kauden lopussa ulkona olevat	2 905 491	2 586 842

* Osakeperusteisen maksun käypä arvo palkkion myöntämishetkellä oli Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeen markkinahinta vähennettynä ennen palkkion maksua jaettavien konsensusestimaattien mukaisten osinkojen määrällä. 1.1.2018 alkaen IFRS 2 standardimuutosten myötä käteisenä selvitetävän osuuden osakekohtainen käypä arvo on sama kuin osakkeina selvitetävän. Osakeperusteisen maksun käypä arvo kirjataan lukumäärään, joka perustuu parhaaseen mahdolliseen arvioon palkkion määrästä, johon odotetaan syntyvän oikeus.

** Taulukossa esitetyt osakepalkkioiden määrät ovat nettomääriä eli ne kuvastavat osakepalkkioiden perusteella ansaituttujen / annettavien osakkeiden lukumäärää. Näiden lisäksi palkkioon kuuluu rahaosuus, jolla katetaan palkkion maksuhetken verot ja veronluonteiset maksut.

3.4 ELÄKEVELVOITTEET

LAATIMISPERIAATTEET

Konsernin työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevat järjestelyt ovat joko maksupohjaisia tai etuuspohjaisia. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa järjestelyn määräämät maksut etuuden järjestämisestä vastaavalle erilliselle yksikölle, eikä konsernilla ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen, mikäli tämän yksikön varat eivät myöhemmin riitä velvoitteen mukaisten suoritusten maksamiseen. Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuuspohjaisia. Etuuspohjaisissa järjestelyissä määritellään työntekijän eläkkeelle jäädessään saama eläke-etuus, jonka suuruus riippuu järjestelyn ehtojen mukaisesti mm. iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta.

Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi velvoitteen raportointikauden päättymispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Järjestelyistä johtuvan veloitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoituun etuusoikeyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Velvoitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet

ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite.

Kokemusperusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloitukseksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Aiempien kausien työsuorituksen perustuvat menot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konsernilla ei ole eläkevakuutuksiin liittyvien suoritusten lisäksi muita maksuvelvoitteita. Velvoitteiden mukaiset maksut jaksotetaan kuluksi suoriteperusteisesti.

KESKEISET ARVIOT JA HARKINTA

Etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden nykyarvon sekä tilikaudella velvoitteista kuluksi kirjattavien erien määrittäminen perustuvat vakuutusmatemaattisten oletusten käyttöön, mihin liittyy johdon harkintaa. Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset voivat poiketa merkittävästi toteutuvista tuloksista esimerkiksi taloudellisten olosuhteiden tai järjestelyjen piiriin kuuluvien henkilöiden työsuhteiden muutoksen vuoksi. Merkittävät erot oletusten ja toteumien välillä voivat vaikuttaa eläkevastuun suuruuteen ja kuluksi kirjattavien erien määrään.

TYÖSUHTEEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET ETUDET

Milj. euroa	2018	2017
Taseeseen merkityt velat		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	75,5	76,3
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	1,6	2,5
Velka taseessa yhteensä	77,1	78,8
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		
Taseeseen merkityt velat	75,5	76,3
Ylirahastoidut järjestelyt taseen vastaavissa	-22,7	-16,5
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelka yhteensä	52,8	59,8

ETUUSPOHJAISET ELÄKEJÄRJESTELYT

Konsernin merkittävimmät etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ovat Saksassa, Isossa-Britanniassa, Suomessa ja Ruotsissa.

Saksassa konsernilla on useita etuuspohjaisia lisäeläkejärjestelyitä. Järjestelyt myöntävät lakisääteisen eläketurvan ylittäviä vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeitä siihen oikeutetuille työntekijöille, toimihenkilöille, ylimmälle johdolle sekä paikallisen yhtiön entisille omistajille. Eläkeikä on yleensä 65 vuotta, ja eläkkeen suuruus riippuu työssäoloajan pituudesta. Täyden eläkkeen saaminen edellyttää toimi-henkilöiltä ja ylimmältä johdolta 25–30 vuoden palvelua. Työnteki-jöiltä huomioidaan kaikki palveluvuodet 18 ikävuoden jälkeen. Osa eläkejärjestelyistä on suljettu. Saksan etuuspohjaiset järjestelyt ovat rahastoimattomia.

Iso-Britannian etuuspohjaiset järjestelyt takaavat järjestelyyn osal-listuville eläkkeen, jonka suuruus riippuu työssäoloajan pituudesta ja viimeisten palveluvuosien palkan suuruudesta. Järjestelyt on suljettu uusilta jäseniltä. Järjestelyn varat on sijoitettu rahastoihin, joita halli-taan paikallisten säännösten ja käytännön mukaan. Ulkopuolisten hoitamat rahastot maksavat etuudet niihin oikeutetuille. Konserni osallistuu aktiivisesti säätiön sijoituskomitean toimintaan.

Suomessa konsernilla on lisäeläkejärjestelyjä, joita käsitellään etuus-pohjaisina järjestelyinä. Metsäliiton Toimenhaltijain Eläkesäätiö myön-tää osalle toimihenkilöitä lakisääteisen eläketurvan ylittäviä vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeitä. Eläkesäätiön piiriin ei oteta enää uusia jäseniä. Eläkesäätiön varat on sijoitettu kiinteistöihin, konserniyh-tiöiden osakkeisiin ja osuuksiin sekä muihin noteerattuihin osakkeisiin ja velkakirjoihin. Lisäksi Eläkesäätiöllä on velkakirjasaamisia konser-nilta sekä pankkitalletuksia. Joillakin Metsä Groupin johtoryhmän jäsenillä on aloitusajankohdasta riippuen erillinen etuuspohjainen lisäeläkevakuutus, jonka mukainen eläkeikä on 62 vuotta. Eläkkeen taso on enintään 60 prosenttia työeläkelain mukaisesta kokonaispalkasta, joka lasketaan eläkkeelle siirtymishetkeä edeltävän viisivuotiskakson perusteella. Mikäli työsuhte Metsä Groupissa päättyy ennen eläkeikää, johtoryhmän jäsen on oikeutettu vapaakirjaan.

Ruotsin etuuspohjainen järjestely koskee toimihenkilöitä, jotka ovat syntyneet vuonna 1978 tai aikaisemmin. Järjestely myöntää van-huus-, perhe- ja työkyvyttömyyseläkkeitä. Järjestelyn eläkkeen suuruus perustuu palkkaan, jossa huomioidaan tulevat palkankorotukset inflaa-tiokorjauksineen, palvelusvuodet, ylennykset sekä muut olennaiset tekijät kuten muutokset työmarkkinoilla. Ruotsin järjestely on rahastoi-maton. Velvoitteella on takausvakuutus.

Konsernilla on etuuspohjaisia järjestelyjä lisäksi Belgiassa, Italiassa, Norjassa ja Slovakiassa.

TASEeseen MERKITYT LUVUT ON MÄÄRITETTY SEURAAVASTI

Milj. euroa	2018	2017
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	148,1	158,9
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-159,2	-164,0
Rahastoitujen veloitteiden alijäämä	-11,2	-5,1
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	64,0	64,9
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen alijäämä yhteensä	52,8	59,8
Nettovelka taseessa	52,8	59,8

ETUUSPOHJAISEN NETTOVELVOITTEEN MUUTOS TILIKAUDEN 2018 AIKANA

Milj. euroa	Velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2018	223,8	-164,0	59,8
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	3,0		3,0
Hallintomenot		0,0	0,0
Korkokulu (+) tai korkotuotto (-)	4,6	-3,7	0,9
Velvoitteen täyttämistä johtuvat voitot (-) ja tappiot	-0,1		-0,1
Tilikauden tulokseen sisältyvät erät	7,5	-3,6	3,9
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä		4,3	4,3
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto (-) tai tappio	-0,1		-0,1
Taloutta koskevien oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio	-12,1		-12,1
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot	4,2		4,2
Muihin laajan tuloksen eriin sisältyvät erät	-8,0	4,3	-3,7
Muuntoerot	-1,9	1,0	-1,0
Maksusuoritukset			
Työnantajilta		-3,0	-3,0
Järjestelyyn osallistuvilta	0,0	0,0	0,0
Järjestelyistä suoritettut maksut			
Maksetut etuudet	-9,1	6,1	-3,0
Velvoitteen täyttämiset	-0,1		-0,1
31.12.2018	212,0	-159,2	52,8

ETUUSPOHJAISEN NETTOVELVOITTEEN MUUTOS TILIKAUDEN 2017 AIKANA

Milj. euroa	Velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2017	233,1	-164,5	68,6
Kauden työsuorituksen perustuva meno	3,3		3,3
Hallintomenot		0,0	0,0
Korkokulu (+) tai korkotuotto (-)	4,7	-3,7	1,0
Aiempaan työsuorituksen perustuva meno	-0,3		-0,3
Velvoitteen täyttämistä johtuvat voitot	0,1		0,1
Tilikauden tulokseen sisältyvät erät	7,8	-3,6	4,2
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä		-10,5	-10,5
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto (-) tai tappio	-0,7		-0,7
Taloutta koskevien oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio	2,4		2,4
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot	-0,5		-0,5
Muihin laajan tuloksen eriin sisältyvät erät	1,2	-10,5	-9,3
Muuntoerot	-5,0	4,3	-0,7
Maksusuoritukset			
Työnantajilta		-0,1	-0,1
Järjestelyyn osallistuvilta	0,0	0,0	0,0
Järjestelyistä suoritettut maksut			
Maksetut etuudet	-13,4	10,4	-3,0
31.12.2017	223,8	-164,0	59,8

Metsä Boardin Sveitsin etuuspohjainen eläkejärjestely päättyi vuoden 2017 aikana, koska eläkejärjestelyyn kuuluneet henkilöt lähtivät pois järjestelyn piiristä. Tämä alensi konsernin etuuspohjaisten vastuiden ja varojen arvoa 1,4 miljoonalla eurolla.

ETUUSPOHJAISEN VELVOITTEEN JA JÄRJESTELYIHIN KUULUVIEN VAROJEN KOOSTUMUS MAITAIN 2018

Milj. euroa	Saksa	Iso-Britannia	Suomi	Ruotsi	Muut maat	Yhteensä
Velvoitteen nykyarvo	35,6	82,5	56,1	26,9	10,9	212,0
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo		-101,6	-50,9		-6,8	-159,2
Yhteensä	35,6	-19,0	5,2	26,9	4,1	52,8

ETUUSPOHJAISEN VELVOITTEEN JA JÄRJESTELYIHIN KUULUVIEN VAROJEN KOOSTUMUS MAITAIN 2017

Milj. euroa	Saksa	Iso-Britannia	Suomi	Ruotsi	Muut maat	Yhteensä
Velvoitteen nykyarvo	37,2	93,5	56,3	25,8	10,9	223,8
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo		-107,1	50,7		-6,3	-164,0
Yhteensä	37,2	-13,5	5,7	25,8	4,6	59,8

MERKITTÄVÄT VAKUUTUSMATEMAATTISET OLETUKSET 2018

	Saksa	Iso-Britannia	Suomi	Ruotsi	Muut maat
Diskonttokorko %	1,47–2,06	3,20	0,78–1,82	2,35	1,5–2,6
Palkkojen nousu %	3,0	2,4	0,0–2,0	3,0	1,0–2,8
Eläkkeiden nousu %	1,75	2,9–3,8	1,6–1,77	2,0	1,5–2,5

MERKITTÄVÄT VAKUUTUSMATEMAATTISET OLETUKSET 2017

	Saksa	Iso-Britannia	Suomi	Ruotsi	Muut maat
Diskonttokorko, %	1,30–2,19	2,60	0,48–1,67	2,48	1,5–2,3
Palkkojen nousu, %	3,0	2,3	0,0–2,0	3,0	1,0–2,5
Eläkkeiden nousu, %	1,75	2,9–3,7	1,7–2,0	1,9	1,5–2,25

ETUUSPOHJAISEN VELVOITTEEN HERKKYYS PAINOTETUISSA KESKEISISSÄ OLETUKSISSA TAPAHTUVILLE MUUTOKSILLE 2018

	Vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen		
	Oletuksen muutos	Lisäys	Vähennys
Diskonttokorko	0,5 %	7,5 %:n vähennys	8,0 %:n lisäys
Palkkojen nousu	0,5 %	1,1 %:n lisäys	1,0 %:n vähennys
Eläkkeiden nousu	0,5 %	6,3 %:n lisäys	6,0 %:n vähennys
		Yhden vuoden lisäys oletuksessa	Yhden vuoden vähennys oletuksessa
Odotettavissa oleva elinikä		4,0 %:n lisäys	3,9 %:n vähennys

Edellä esitetyt herkkyyssanalyyisit perustuvat siihen, että yhden oletuksen muuttuessa kaikki muut oletukset säilyvät ennallaan. Etuuspohjaisen velvoitteen herkkyyss merkittävien vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksille on laskettu käyttäen samaa menetelmää kuin on käytetty taseeseen merkittävää eläkevelvoitetta laskettaessa.

JÄRJESTELYIHIN KUULUVAT VARAT KOOSTUVAT SEURAAVISTA ERISTÄ

Milj. euroa	2018	%	2017	%
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	8,8	6	7,8	5
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	15,7	10	15,7	10
Kiinteistöt		0	0,2	0
Hyväksyttävät vakuutukset	1,6	1	1,4	1
Rahavarat	1,8	1	3,2	2
Sijoitusrahastot	112,1	70	117,0	71
Vakuutusyhtiöissä olevat varat	19,2	12	18,7	11
Yhteensä	159,2	100	164,0	100

Eläkejärjestelyihin kuuluviin varoihin sisältyy 31.12.2018 Metsäliitto Osuuskunnan osuuksia käyvältä arvoltaan 0,0 miljoonaa euroa (0,2) ja Metsä Board Oyj:n A- ja B-osakkeita käyvältä arvoltaan 1,5 miljoonaa euroa (2,8).

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvät merkittävimmät riskit on kuvattu alla.

VAROJEN VOLATILITEETTI

Konserni pyrkii pienentämään sijoitusriskiä hajauttamalla järjestelyn varat eri omaisuuslajeihin, kuten osakkeisiin kiinteistöihin sekä valtion ja yritysten joukkovelkakirjalainoihin. Merkittävä osa järjestelyihin kuuluvista varoista koostuu Isossa-Britanniassa osakerahastoissa olevista osakkeista, joista odotetaan saavan pitkällä aikavälillä parempi tuotto kuin yritysten joukkolainoista, joskin niistä aiheutuu lyhyellä aikavälillä volatiliteettia ja riskiä.

MUUTOKSET JOUKKOVELKAKIRJALAINOJEN TUOTOSSA

Järjestelyistä aiheutuvien velkojen laskentaan on käytetty diskonttokorkoa, joka perustuu yritysten liikkeeseen laskemien hyvälaatuisten joukkovelkakirjalainojen tuottoon. Diskonttokoron lasku kasvattaa järjestelyn velkoja.

INFLAATORISKI

Valtaosa järjestelyiden etuusvelvoitteista on sidottu inflaatioon, ja korkeampi inflaatio johtaa velkojen kasvuun, joskin inflaatiokorotuksille on monissa tapauksissa asetettu katto järjestelyjen suojaamiseksi erityisen korkealta inflaatiolta.

ODOTETTAVISSA OLEVA ELINIKÄ

Suurin osa järjestelyiden velvoitteista liittyy elinikäisten etuuksien tuottamiseen jäsenille, joten odotettavissa oleva eliniän nousu kasvattaa järjestelyiden velvoitteita.

Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin suoritettavien maksujen tilikaudella 2019 odotetaan olevan 5,9 miljoonaa euroa.

Vuonna 2018 etuuspohjaisen velvoitteen duraation painotettu keskiarvo on 15,8 vuotta (16,0).

4. SIOJITETTU PÄÄOMA

4.1. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

LAATIMISPERIAATTEET

LIIEKARVO

Liiketoimintojen yhdistämisessä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan ne testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun esiintyy viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintameno-noon siinä tapauksessa, että hankintameno on määriteltävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluiksi niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Niistä aineettomista hyödykkeistä, kuten liiketoimintahankintojen yhteydessä hankituista brändeistä tai tavaramerkeistä, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa, ei tehdä poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Omaisuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden

lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

TIETOKONEOHJELMAT

Merkittävien uusien tietokoneohjelmien kehittämis- ja rakentamisenot aktivoidaan taseeseen aineettomina hyödykkeinä ja kirjataan tasapoistoina kuluksi taloudellisena vaikutusaikana. Poistoaika on enimmillään seitsemän vuotta. Tietokoneohjelmien ylläpito- ja käyttömenot kirjataan kuluksi sillä raportointikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

MUUT

Patenttien, lisenssien ja tavaramerkkien, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, hankintameno aktivoidaan taseeseen aineettomiin hyödykkeisiin ja kirjataan tasapoistoina kuluksi taloudellisena vaikutusaikana 5–20 vuodessa.

Milj. euroa	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	513,8	545,6	6,3	1 065,7
Muuntoerot	-5,0	-1,5		-6,5
Lisäykset		26,1	6,2	32,3
Vähennykset		-4,8	-17,8	-22,6
Siirrot erien välillä		-14,3	13,0	-1,3
Myytävänä olevat omaisuuserät		0,0		0,0
Hankintameno 31.12.2018	508,8	551,0	7,7	1 067,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018		-291,7	0,0	-291,7
Muuntoerot		1,1		1,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-0,7		-0,7
Tilikauden poistot		-24,5		-24,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	0,0	-315,9	0,0	-315,9
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	513,8	253,8	6,3	773,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	508,8	235,1	7,7	751,6

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät 140,8 miljoonaa euroa brändejä ja tavaramerkkejä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Milj. euroa	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	517,6	491,7	8,3	1 017,6
Muuntoerot	-3,8	-0,6	0,0	-4,4
Lisäykset		50,7	3,7	54,4
Vähennykset		0,4		0,4
Siirrot erien välillä		3,4	-5,7	-2,2
Hankintameno 31.12.2017	513,8	545,6	6,3	1 065,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017		-268,5	0,0	-268,5
Muuntoerot		0,4		0,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-2,1		-2,1
Tilikauden poistot		-21,5		-21,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	0,0	-291,7	0,0	-291,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	517,6	223,2	8,3	749,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	513,8	253,8	6,3	773,9

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät 140,8 miljoonaa euroa brändejä ja tavaramerkkejä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

LIKEARVOT SEGMENTEITTÄIN

Milj. euroa	2018	2017
Puunhankinta	2,4	2,4
Puutuoteteollisuus	0,7	0,7
Sellu- ja sahateollisuus	3,9	3,9
Kartonkiteollisuus	12,4	12,4
Pehmo- ja tiivispaperit	125,7	130,7
Muu toiminta	390,4	390,4
Eliminoinnit	-26,7	-26,7
Yhteensä	508,8	513,8

Muu toiminta sisältää Metsä Fibre Oy:n hankintaan liittyvää liikearvoa 389,8 miljoonaa euroa ja Metsä Tissue Oyj:n hankintaan liittyvää liikearvoa 0,6 miljoonaa euroa. Arvonalentumistestausta varten Metsä Fibre Oy:n hankintaan liittyvä liikearvo on kohdistettu Sellu- ja sahateollisuus-segmenttiin ja Metsä Tissue Oyj:n hankintaan liittyvä liikearvo Pehmo- ja tiivispaperit-segmenttiin.

ARVONALENTUMISTESTAUS

LAATIMISPERIAATTEET

Omaisuseristä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton, ei kirjata poistoja, vaan niille tehdään vuosittain arvonalentumistesti. Poistojen kohteena olevia omaisuuseriä tarkastellaan arvonalentumisen varalta aina silloin, kun tapahtumat tai olosuh-teiden muutokset antavat viitteitä siitä, ettei omaisuuserien kir-janpitoarvoa vastaavaa rahamäärää mahdollisesti saada kerryte-tyksi.

Rahavirtaa tuottava yksikkö on toiminnallinen segmentti tai sitä pienempi yksikkö, jolle on määritettävissä kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä

tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen muita yksikön omaisuuseriä tasausuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mitä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta.

KESKEISET ARVIOT JA HARKINTA

VASTAISET RAHAVIR RAT

Rahavirtaa tuottavien yksikköjen kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin. Laskelmien keskeisimmät johdon arviot koskevat tuotteiden hintojen kehitystä, toimitusmääriä, valuuttakursseja, kapasiteetin käyttöastetta, keskeisten raaka-aineiden ja muiden kustannusten kehitystä sekä diskonttokorkoa.

DISKONTTOKORKO

Diskonttokorkona on käytetty oman ja vieraan pääoman painotettua keskimääräistä kustannusta (Weighted Average Cost of Capital, WACC). Vieraan pääoman kustannuksessa on huomioitu markkinoiden näkemys luottoriskipreemiosta. Sekä vastaiset rahavirrat että diskonttokorko on laskettu verojen jälkeen, jolloin syntyvät diskonttatut rahavirrat sekä käyttöarvot vastaavat ennen veroja olevia laskelmia.

TESTAUSPERIAATTEET

Metsä Group suorittaa arvonalentumistestauksen vähintään kerran vuodessa, neljännessä vuosineljänneksellä, perustuen 30. syyskuuta tilanteeseen. Lisäksi vuosineljänneksittäin tarkastellaan viitteitä arvonalentumisesta. Mikäli havaitaan viitteitä arvonalentumisesta, käynnistetään testaus. Tarkastusvaliokunta käsittelee arvonalentumistestauksen tulokset.

Liikearvojen ja muiden taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien aineettomien hyödykkeiden testaustuloksia arvioidaan vertaamalla kerrytettävissä olevaa rahamäärää (V) rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvoon (B) seuraavasti:

SUHDE			
V		<	B
V	0–5 %	>	B
V	5–10 %	>	B
V	10–15 %	>	B
V	15–20 %	>	B
V	20–50 %	>	B
V	50– %	>	B

Alla on kuvattu konsernin merkittävimmät arvonalentumistestaukset. Vuonna 2018 konsernissa ei kirjattu arvonalentumisia perustuen arvonalentumistestauksiin.

SELLU- JA SAHATEOLLISUUS / METSÄ FIBRE

Rahavirtaa tuottava yksikkö Sellu- ja sahateollisuus muodostuu Metsä Fibre -konsernista, sekä siihen Metsä Groupissa tehdyistä käyvän arvon kohdistuksista ja liikearvosta.

Testattavan rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevat rahavirrat perustuvat viiden vuoden ennusteisiin sekä näitä seuraaviin tasaisesti kasvaviin rahavirtoihin.

Keskeiset testausoletukset ovat Metsä Groupin johdon arvioita ja markkinoilta saatuja ennusteita. Ennusteisiin keskeisimmin vaikuttavat tekijät ovat sellun markkinahintojen kehitys, valuuttakurssit, toimitusmäärät, sekä puun ja energian hinnat. Lisäksi käyttöarvoon vaikuttaa merkittävästi laskelmissa käytetty vastaisten rahavirtojen diskonttokorko.

Arvonalentumistestauksissa on viiden vuoden ennustekauden jälkeisissä rahavirroissa käytetty kasvutekijänä 2 %. Ennustekauden jälkeisten rahavirtojen keskeisten oletuksien (hinnat, volyymit, muuttuvat kustannukset) lähtöarvona on käytetty viiden vuoden ennustekauden keskimääräistä arvoa sekä kiinteille kustannuksille ennustekauden viiden vuoden arvoa.

Testauksen 30.9.2018 WACC:ina verojen jälkeen on käytetty 6,13 % (2017: 5,98 %).

Sellu- ja sahateollisuuteen kohdistetut liikearvot ja muut taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä testauksen tulos tilanteesta 30.9.2018:

RAHAVIR TAA TUOTTAVA YKSIKKÖ	LIKEARVO (MILJ. EUROA)	BRÄNDI (MILJ. EUROA)	TESTAUSTULOS (V-B)/B
Sellu- ja sahateollisuus	389,8	134,8	yli 50 %

Tilanteesta 30.9.2018 suoritettua testauksessa keskeisten oletusten muutosten täytyisi olla hyvin merkittäviä, jotta kirjanpitoarvo ylittäisi kerrytettävissä olevan rahamäärän. Käytetyn diskonttokoron tulisi olla 25 % verojen jälkeen tai sellun keskimääräisen hinnan ennustekaudella noin 14 % alempi kuin testauksessa käytetty ennuste.

KARTONKITEOLLISUUS / METSÄ BOARD

Vuoden 2018 testauksessa käytetyt rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat Taivekartonki, Laineri ja Markkinasellu. Rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat samat kuin vuoden 2017 testauksessa.

Testattavien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahavirrat perustuvat viiden vuoden ennusteisiin sekä näitä seuraaviin tasaisesti kasvaviin rahavirtoihin.

Keskeiset testausoletukset ovat Metsä Boardin johdon arvioita ja markkinoilta saatuja ennusteita. Ennusteisiin keskeisimmin vaikuttavat tekijät ovat kartonkituotteiden keskihinnan kehitys, toimitusmäärät, valuuttakurssit ja kapasiteetin käyttöaste, keskeisten raaka-aineiden kuten puun, sellun, kemikaalien ja energian kustannuskehitys, henkilöstö- ja muiden kiinteiden kustannusten kehitys sekä rahavirtojen diskonttokorko. Olennaisimmat ennusteisiin vaikuttavat tekijät ovat samat kuin vuonna 2017.

Metsä Boardin osuus Metsä Fibren kerrytettävissä olevasta rahavirasta, kirjanpitoarvosta sekä ”Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä” tase-erän sisältämästä liikearvosta (45,2 milj. euroa) ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä

(brändit), joista ei kirjata poistoja (5,6 milj. euroa), allokoidaan rahavirtaa tuottaville yksiköille niiden selluostojen suhteessa.

Arvon alentumistestauksissa on viiden vuoden ennustekauden jälkeisissä rahavirroissa käytetty kasvutekijänä 2 %.

Ennustekauden jälkeisten rahavirtojen keskeisten oletuksien (hinat, volyymit, muuttuvat kustannukset) lähtöarvona on käytetty viiden vuoden ennustekauden keskimääristä arvoa sekä kiinteille kustannuksille ennustekauden viidennen vuoden arvoa.

Testauksien 30.9.2018 WACC:ina verojen jälkeen on käytetty 6,01 % (2017: 5,96 %) ja Metsä Fibren osalta 6,13 % (2017: 5,98 %). Johdon arvion mukaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tulevia rahavirtoja koskevat riskitekijät eivät poikkea olennaisesti toisistaan.

Metsä Board -konsernin merkittävimmät rahavirtaa tuottavat yksiköt, niihin kohdistetut liikearvot ja muut taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä testauksen tulos tilanteesta 30.9.2018:

RAHAVIRTAA TUOTTAVA YKSIKKÖ	LIKEARVO (MILJ. EUROA)	BRÄNDI (MILJ. EUROA)	TESTAUSTULOS (V-B)/B
Taivekartonki ¹⁾	29,2	2,5	yli 50 %
Laineri ¹⁾	28,4	3,0	yli 50 %
Markkinasellu ¹⁾	0,0	0,0	yli 50 %
Yhteensä	57,6	5,6	

1) Liikearvo sisältää Metsä Fibren omistusosuuden liikearvon (45,2 milj. euroa). Omistusosuuden liikearvo sekä muut taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat hyödykkeet (5,6 milj. euroa) sisältyvät kohtaan "Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä".

Metsä Boardin liikearvoista 45,2 miljoonaa euroa ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä 5,6 miljoonaa euroa eliminoidaan Metsä Groupin tilinpäätöksessä sisäisinä erinä.

PEHMO- JA TIIVISPAPERIT / METSÄ TISSUE

Arvon alentumistestauksissa rahavirtaa tuottavina yksikköinä on käytetty konsernin neljää segmenttiä. Konsernin segmentit ovat pohjoinen ja eteläinen kuluttajaliiketoiminta, Away-from-Home -liiketoiminta ja tiivispaperit.

Käyttöarvon laskennassa on hyödynnetty johdon hyväksymiä budjetteja ja ennusteita seuraavalle kolmelle vuodelle. Kolmen vuoden jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttäen toimialan ennustettua keskimääristä kasvuprosenttia, jonka ennustetaan jatkuvan 1–2 %.

Testauksien 30.9.2018 WACC:ina verojen jälkeen on käytetty 6,01 % (2017: 5,96 %). Johdon arvion mukaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tulevia rahavirtoja koskevat riskitekijät eivät poikkea olennaisesti toisistaan.

Metsä Tissue -konsernin merkittävimmät rahavirtaa tuottavat yksiköt, niihin kohdistuvat liikearvot ja muut taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä testauksen tulos tilanteesta 30.9.2018.

RAHAVIRTAA TUOTTAVA YKSIKKÖ	LIKEARVO (MILJ. EUROA)	BRÄNDIT, TAVARAMERKIT (MILJ. EUROA)	TESTAUSTULOS (V-B)/B
Away-from-Home	45,8	50,5	yli 50 %
Eteläinen kuluttajaliiketoiminta	27,4	5,9	15–20 %
Pohjoinen kuluttajaliiketoiminta	48,6	74,6	20–50 %
Tiivispaperit	3,2	0,0	yli 50 %
Yhteensä	125,0	131,0	

Tilanteesta 30.9.2018 suoritettussa testauksessa keskeisten oletusten muutosten täytyisi olla hyvin merkittäviä, jotta kirjanpitoarvo ylittäisi kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Metsä Tissue liikearvoista 22,9 miljoonaa euroa ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä 125,0 miljoonaa euroa eliminoidaan Metsä Groupin tilinpäätöksessä sisäisinä erinä.

4.2. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

LAATIMISPERIAATTEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu hankintameno vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Hankintameno sisällytetään menot, jotka välittömästi aiheutuvat aineellisen käyttöomaisuuserän hankinnasta. Ehdot täyttävän aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi omaisuuserän hankintamenoa.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta.

Varaosat, varakalusto ja huoltotarvikkeet kirjataan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin silloin, kun ne ovat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määritelmän mukaisia. Muussa tapauksessa tällaiset hyödykkeet luokitellaan vaihto-omaisuudeksi.

Merkittävät uudistus- ja parannusinvestoinnit aktivoidaan taseeseen ja poistetaan niihin liittyvän päähyödykkeen jäljellä olevana taloudellisenä vaikutusaikana. Korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi, kun ne toteutuvat.

Hyödykkeistä tehdään tasapoihtot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat:

Rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Koneet ja kalusto	
Voimalaitosten raskaat koneet	20–40 vuotta
Muut raskaat koneet	15–20 vuotta
Kevyet koneet ja kalusto	5–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Omaisuuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Hyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan liiketoiminnan muihin

Myytävinä olevat omaisuuserät sisältävät vuonna 2017 Muu toiminta -segmenttiin kuuluvan Asunto Oy Tapiolan Tammen myymättä olevat asunnot ja autopaikat.

Arvon alentumiset sisältävät vuonna 2017 3,9 miljoonan euron arvonalentumisen peruutuksen Metsä Boardin Kyron tehtaan suljetun paperikoneen myynnistä.

Pankkilainojen, eläkelainojen sekä muiden velkojen vakuutena on vuonna 2018 kiinteistöjä ja irtaimistoa 271,8 miljoonan euron arvosta (273,4). Vastuusitoumuksista esitetään tarkemmat tiedot liitetiedossa 8.1.

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN HANKINTAMENON SISÄLTYY RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSELLA VUOKRATTUJA HYÖDYKKEITÄ SEURAAVASTI:

Milj. euroa	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno		16,7	47,9	64,7
Kertyneet poistot		-10,7	-18,0	-28,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	0,0	6,1	29,9	36,0

Milj. euroa	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno		16,3	47,8	64,1
Kertyneet poistot		-10,1	-16,4	-26,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	0,0	6,2	31,5	37,7

Vuonna 2018 aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden lisäksi sisältyy rahoitusleasing-sopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä 3,7 miljoonaa euroa (24,4).

Vuonna 2018 vieraan pääoman menoja aktivoitiin yhteensä 1,7 miljoonaa euroa (11,4). Keskimääräinen käytetty korkokanta oli 3,38 % (4,13 %), joka edusti hankkeiden rahoittamiseen käytetyn lainan kustannuksia.

Vuonna 2017 Metsä Fibre Oy sai Suomen työ- ja elinkeinoministeriöltä 17,3 miljoonaa euroa energiatukea Äänekoskelle valmistuneen biotuotetehtaan investointeihin. Avustus on kirjattu hankintamenojen vähennyksiksi.

4.3. BIOLOGISET HYÖDYKKEET

LAATIMISPERIAATTEET

Metsä Groupin biologiset hyödykkeet koostuvat kasvavasta puustosta, joka arvostetaan käypään arvoon vähennettynä arvioituilla myyntiin liittyvillä menoilla. Puuston käypä arvo perustuu odotettavissa olevien tuottojen ja kulujen rahavirtojen nykyarvoon ja käyvän arvon muutokset sisältyvät liikevoittoon. Nuori puusto arvostetaan hankintahintaan. Metsä Groupin osakkuusyritysten biologisten hyödykkeiden arvostus on yhdenmukainen konsernin laatimisperiaatteiden kanssa. Biologiset hyödykkeet luokitellaan käypien arvojen hierarkian tasolle 3.

KESKEISET ARVIOT JA HARKINTA

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Puuston käyvän arvon määrittämiseen vaikuttavat keskeisesti johdon arviot puuston kasvusta, hakkuista ja hintakehityksestä sekä käytetyt diskonttokorot. Hakkuutulosten ja metsien kasvatuskustannusten laskenta perustuu vallitsevaan hintatasoon sekä johdon näkemykseen tulevasta hinta- ja kustannuskehityksestä. Laskelmissa otetaan huomioon myös metsien ympäristönsuojelliset rajoitukset.

Konsernilla on pitkäaikaisia metsänvuokraussopimuksia Venäjällä ja Latviassa. Sopimuksia ei ole kirjattu taseeseen, koska niiden hintaa tai kiinteää hinnanmäärittäysperustetta ei määritellä sopimuksissa. Valtio määrittelee hinnan pääsääntöisesti kerran vuodessa tai useamminkin. Hinta seuraa käytännössä lyhytaikaisten hakkuuoikeuksien huutokaupahintoja. Pitkäaikaisilla puun hakkuuoikeuksilla varmistetaan ensisijaisesti puun saatavuutta.

Suurin osa konsernin biologisista hyödykkeistä kuuluu osakkuusyrityksille Suomessa. Tytäryritysten biologisten hyödykkeiden määrä on vähäinen.

Milj. euroa	2018	2017
1.1.	3,1	3,1
Ostot tilikauden aikana	0,1	0,2
Myynnit tilikauden aikana		-0,1
Hakkuut tilikauden aikana	-0,2	-0,3
Voitot ja tappiot käypään arvoon arvostamisesta	0,1	0,2
31.12.	3,0	3,1

Konsernilla on kaksi osakkuusyritystä, jotka omistavat biologisia hyödykkeitä. Konserni omistaa 19,8 % Finsilva Oyj:stä, jonka metsäomaisuuden käypä arvo vuonna 2018 oli 372,7 miljoonaa euroa (356,4), josta konsernin osuus oli 73,7 miljoonaa euroa (70,5). Konserni omistaa lisäksi 25 % Suomen Metsäsijoitus Oy:stä, jonka metsäomaisuuden käypä arvo vuonna 2018 oli 28,6 miljoonaa euroa (25,0), josta konsernin osuus oli 7,2 miljoonaa euroa (6,2).

4.4. MUUT SIOITUKSET

LAATIMISPERIAATTEET

Muut sijoitukset ovat julkisesti noteerattuja ja noteeraamattomia oman pääoman ehtoisia sijoituksia. Näistä merkittävin on konsernin omistus Pohjolan Voima Oyj:ssä. Kyseessä on noteeraamaton, luonteeltaan strateginen sijoitus, joka palvelee konsernin pitkän aikavälin energiahankinnan tarpeita. Näin ollen konserni luokittelee Pohjolan Voima Oyj:n osakkeet käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, joiden käyvän arvon muutokset esitetään käyvän arvon rahastossa vero-vaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutoksia ei koskaan siirretä omasta pääomasta tulosvaikutteisiksi.

Muut oman pääoman ehtoiset rahoitusvaransa konserni luokittelee käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän pörssinoteerauksiin. Käyvät arvot muille kuin julkisesti noteeratuille osakkeille määritetään käyttäen erilaisia arvostusmalleja, kuten viimeaikaisten kauppohen hintatasoa ja diskontattujen kassavirtojen nykyarvoon perustuvia arvostusmenetelmiä. Arvostusmallien lähtötietoina hyödynnetään mahdollisimman paljon markkinoilta saatuja arvostustekijöitä.

KESKEISET ARVIOT JA HARKINTA

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Arvostusmallien käyttöön perustuva käyvän arvon määrittäminen edellyttää harkinnan käyttämistä valittaessa sovellettavaa menetelmää ja valitun menetelmän edellyttämiä arvostustekijöitä, jotka perustuvat markkinoilla kunakin raportointikauden päättymispäivänä vallitseviin hinta- ja korkotasoihin. Merkittävän arvostusmallin avulla arvostettu myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luettu sijoitus on konsernin sijoitus Pohjolan Voima Oyj:n osakkeisiin. Näiden hinta määritellään perustuen toteutuneisiin kauppoihin ja diskontattujen rahavirtojen nykyarvoon. Keskeisiä rahavirtoihin vaikuttavia tekijöitä ovat sähkön hinnat, inflaatio-odotus ja diskonttokorko. Pohjolan Voima Oyj:n osakkeiden kirjanpitoarvo konsernin taseessa 31.12.2018 oli 277,9 miljoonaa euroa. Pohjolan Voima Oyj:n osakkeiden kirjanpitoarvon arvioidaan muuttuvan 3,7 miljoonaa euroa, jos rahavirtojen diskonttaamiseen käytettävä korko muuttuisi 10 % johdon arvioimasta korosta. Osakkeiden kirjanpitoarvon arvioidaan muuttuvan 39,3 miljoonaa euroa, jos käyvän arvon laskennassa käytetyt energiahinnat poikkeaisivat 10 % johdon arvioimista hintaennusteista.

Milj. euroa	2018	2017
Julkisesti noteeratut osakesijoitukset	0,0	0,0
Pohjolan Voima Oyj	277,9	246,7
Muut noteeraamattomat osakesijoitukset	7,2	7,6
Yhteensä	285,1	254,3

Noteeraamattomien osakkeiden merkittävin erä on 3,7 %:n osuus Pohjolan Voima Oyj:ssä. Yhtiö tuottaa sähköä ja lämpöä osakkailleen Suomessa. Yhtiö käy kauppaa osakkaidensa kanssa. Sähkön ja lämmön hinta perustuu tuotantokustannuksiin ja maksettu hinta on yleensä markkinahintaa alhaisempi.

Konsernilla on oikeus noin 5,2 %:n osuuteen Pohjolan Voiman B-osakkeiden kautta Olkiluodon ydinvoimalan (OL1 ja OL2) tuottamaan energiaan ja G10-sarjan kautta 84,0 %:n osuuteen Hämeenkyrön Voima Oy:n tuottamaan energiaan. Konsernilla on myös noin 2,0 %:n osuus rakenteilla olevasta Olkiluoto 3:sta Pohjolan Voiman B2-osakkeiden kautta. Lisäksi konserni omistaa 11,6 % Pohjolan Voiman C2-osakesarjasta, jonka osakkaat ovat vuoden 2018 aikana päättäneet lakkauttaa ja luopua osakesarjaan liittyneestä Meri-Porin hiilivoimalasta.

Pohjolan Voima Oyj:n osakeomistus arvostetaan osakesarjoittain vuosineljänneksittäin käypään arvoon käyttäen diskontatun kassavirran menetelmän ja aiempien transaktioiden mukaisen arvostuksen keskiarvoa. Laskennassa käytetty keskimääräinen painotettu pääomakustannus oli 1,97 % (2,34), rakenteilla olevan Olkiluoto 3 -voimalaitoksen osalta 2,97 % (4,34). Energian hinnan osalta on käytetty 12 kuukauden liukuvaa keskiarvoa sähkön hintaennusteista, mikä osaltaan tasoittaa sähkön hintaennusteiden tilapäisiä vaihteluita. Käyvän arvon muutok-

set Suomen verokannan mukaisella laskennallisella verovelalla vähennettynä kirjataan laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa. Pohjolan Voima Oyj:n osakkeiden hankintameno on 42,0 miljoonaa euroa (43,1) ja käypä arvo 277,9 miljoonaa euroa (246,7). Ydinvoimalaosakkeiden käypä arvo oli yhteensä 259,2 miljoonaa euroa (232,0), hiilivoimalaosakkeiden (C2-sarja) 0 miljoonaa euroa (-4,1), vesivoimalaosakkeiden (A-sarja) 6,7 miljoonaa euroa (6,7) ja G10-sarjan käypä arvo 12,0 miljoonaa euroa (12,0).

Pohjolan Voima Oyj:n osakkaiden välinen osakassopimus rajoittaa osakkeiden vapaata kauppaa muiden kuin osakkaiden kanssa.

4.5 VAIHTO-OMAISUUS

LAATIMISPERIAATTEET

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmällä (first in, first out) tai vaihtoehtoisesti painotetun keskihinnan menetelmällä vaihto-omaisuuden luonteesta riippuen. Valmiina hankittujen tuotteiden hankintamenuon luetaan kaikki ostomenot mukaan lukien välittömät kuljetus-, käsittely- ja muut menot. Itse valmistettujen valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä valmistuskustannuksista sekä systemaattisesti kohdistetusta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Hankintamenuon ei sisällytetä vieraan pääoman kustannuksia.

Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta vähennettynä arvioidulla tuotteen valmiiksi saattamisen kustannuksilla ja välttämättömillä myyntikustannuksilla.

KESKEISET ARVIOT JA HARKINTA

Konserni tarkastelee vaihto-omaisuutta säännöllisesti siltä varalta, ettei siihen sisältyisi epäkurantteja eriä tai nettorealisointiarvo putoaisi hankintamenua pienemmäksi. Tarvittaessa konserni alentaa vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa vastaavasti. Tarkastelu edellyttää johdon arvioita tuotteiden myyntihinnoista, valmiiksi saattamisen kustannuksista ja myynnin toteuttamiseksi välttämättömistä menoista. Muutokset näissä arvioissa voivat johtaa vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvon tarkistuksiin tulevilla kausilla.

Milj. euroa	2018	2017
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	453,5	305,9
Keskeneräiset tuotteet	24,7	24,2
Valmiit tuotteet	457,2	408,7
Ennakkomaksut	55,5	43,5
Yhteensä	990,8	782,3

Vuonna 2018 kirjattiin kuluksi 1,2 miljoonaa euroa (1,5), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa. Kulukirjaus sisältyy tuloslaskelmassa kohtaan materiaalit ja palvelut.

4.6 MYyntISAAMISET JA MUUT SAAMISET

LAATIMISPERIAATTEET

Myyntisaamiset arvostetaan odotettuun nettorealisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä saatavien arvioi-
duilla arvonalentumiskirjauksilla. Vuodesta 2018 lähtien myynti-
saamisten arvonalentumisten määrittämisessä sovelletaan IFRS
9:n mukaista odotettuihin luottotappioihin perustuvaa mallia.
Lisäksi arvonalentumiskirjaus tehdään tapauskohtaisesti, kun on
olemassa perusteltu syy olettaa, että konserni ei tule saamaan
suoritusta laskutetusta määrästä alkuperäisin ehdoin.

KESKEISET ARVIOT JA HARKINTA

Kirjausehdelytysten ja arvonalentumistappioiden suuruuden
arviointi edellyttää johdon harkintaa. Jos asiakkaiden taloudelli-
nen tilanne heikentyy niin, että se vaikuttaa näiden maksukykyi-
syyteen, voidaan joutua kirjaamaan lisää arvonalentumistappioita
tulevilla kausilla.

Milj. euroa	2018	2017
Korolliset lainasaamiset		
Osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	0,6	1,0
Muilta	0,6	1,1
Yhteensä	1,2	2,2
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset		
Osakkuus- ja yhteisyrityksiltä		
Myyntisaamiset	6,5	4,0
Muut saamiset		0,0
Siirtosaamiset	0,1	0,1
	6,6	4,2
Muilta		
Myyntisaamiset	645,3	561,4
Arvon alentuminen	-1,7	-1,1
	643,6	560,3
Lainasaamiset	0,0	0,1
Muut saamiset	76,1	73,5
Siirtosaamiset	49,4	46,7
	769,1	680,6
Yhteensä	775,7	684,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	776,9	686,9

EPÄVARMAT MYyntISAAMISET

Myyntisaamisista vähennetyt tapauskohtaiset arvonalentumiset sekä
arvonalentumiset, jotka on määritetty soveltaen odotettuihin luotto-
tappioihin perustuvaa mallia.

Milj. euroa	2018	2017
1.1.	1,1	1,3
Lisäys	1,2	0,5
Vähennys	-0,6	-0,7
31.12.	1,7	1,1

Konserni on kirjannut vuonna 2018 myyntisaamisista arvonalentumis-
tappioita 0,5 miljoonaa euroa (-0,1).

ARVON ALENTUMISILLA VÄHENNETTYJEN MYyntISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

Milj. euroa	2018	2017
Erääntymättömät	581,9	508,1
Erääntyneet		
Alle 30 päivää	55,8	49,4
31–60 päivää	3,5	1,9
61–90 päivää	1,1	0,7
91–180 päivää	1,6	0,5
Yli 180 päivää	-0,3	-0,3
31.12.	643,6	560,3

4.7 MUUT VELAT

Milj. euroa	2018	2017
Korottomat pitkäaikaiset velat muille		
Saadut ennakot	5,1	2,7
Ostovelat		0,0
Siirtovelat	0,8	0,6
Yhteensä	5,9	3,3

4.8 OSTOVELAT JA MUUT VELAT

Milj. euroa	2018	2017
Korottomat lyhytaikaiset velat osakkuus- ja yhteisyrityksille		
Ostovelat	7,2	5,4
Siirtovelat	1,6	1,1
Yhteensä	8,9	6,5
Korottomat lyhytaikaiset velat muille		
Saadut ennakot	8,8	10,8
Ostovelat	755,3	669,2
Muut velat	49,8	44,7
Siirtovelat	381,9	432,3
Yhteensä	1 195,9	1 157,0
Ostovelat ja muut velat yhteensä	1 204,7	1 163,5

Siirtovelat sisältävät myyntiin liittyviä asiakasalennusjaksotuksia 63,4
miljoonaa euroa (57,5).

4.9 VARAUKSET

LAATIMISPERIAATTEET

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman
seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen vel-
voite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja vel-
voitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Mahdollinen
kolmannelta osapuolelta saatu korvaus esitetään varauksesta
erillisenä omaisuuseränä silloin, kun korvauksen saaminen on
käytännössä varmaa.

UDELLEENJÄRJESTELYT

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konsernille syntyy lailli-
nen tai tosiasiallinen velvoite maksusuoritukseen. Työsuhteen
päättymiskorvaukset kirjataan, kun uudelleenjärjestelyistä on
tehty yksityiskohtainen suunnitelma sekä annettu niille, joihin
järjestely vaikuttaa, riittävä peruste odottaa, että järjestely toteu-

tetaan. Tällainen riittävä peruste on joko suunnitelman toteuttamisen aloittaminen tai suunnitelman keskeisten kohtien tiedottaminen niille, joihin järjestely vaikuttaa. Mikäli konserni tekee työntekijöille tarjouksen vapaaehtoisesta irtisanoutumisesta tarjouksessa määrättyjä etuja vastaan, syntynyt vastuu kirjataan, kun konserni ei voi enää perääntyä tarjouksestaan. Tällaisen tarjouksen synnyttämän vastuun määrä perustuu niiden henkilöiden lukumäärään, joiden konserni odottaa hyväksyvän tarjouksen. Yli vuoden päästä maksettavaksi erääntyvät etuudet arvostetaan nykyarvoonsa.

YMPÄRISTÖVELVOITTEET

Nykyisiä tai tulevia tuottoja lisäämättömät ympäristöolosuhteiden korjaamisesta syntyvät kustannukset käsitellään kuluina. Ympäristövastuut arvostetaan nykyisten ympäristönsuojelusäännösten mukaisten menojen nykyarvoon, kun on todennäköistä, että on syntynyt velvoite ja sen määrä voidaan kohtuudella arvioida.

MUUT VARAUKSET

Muut varaukset sisältävät lähinnä takuuvarauksia, riita- ja työsuhteasioista johtuvia vastuuta sekä muita sopimuksiin perustuvia velvoitteita.

KESKEISET ARVIOT JA HARKINTA

Varausten suuruuden ja niiden kirjausedellytysten määrittämiseen liittyy johdon harkintaa.

Milj. euroa	Uudelleenjärjestelyt	Ympäristövelvoitteet	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2018	1,3	15,9	4,9	22,2
Muuntoerot	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Varausten lisäykset	4,1	0,4	3,7	8,1
Käytetyt varaukset	-0,1	-0,1	-3,1	-3,3
Käyttämättömien varausten peruutukset	-0,3	0,0	0,0	-0,3
31.12.2018	5,0	16,1	5,4	26,6

Milj. euroa	2018	2017
Pitkäaikainen	21,4	19,6
Lyhytaikainen	5,2	2,5
Yhteensä	26,6	22,2

Uudelleenjärjestelyvarausten lisäys 4,1 miljoonaa euroa liittyy Metsä Boardin Ruotsissa sijaitsevan Husumin tehtaan tehostamisohjelmaan. Muiden varausten lisäys sisältää Metsä Boardin toisella neljänneksellä kirjaaman 1,7 miljoonan euron varauksen liittyen TVO:n Meri-Porin hiilivoimalasta luopumiseen.

Vuoden 2018 varausten pitkäaikaisen osuuden arvioidaan pääosin purkautuvan vuoden 2025 loppuun mennessä.

5. PÄÄOMARAKENNE JA RAHOITUSRISKIT

5.1 OMA PÄÄOMA

LAATIMISPERIAATTEET

IFRIC 2 Jäsenten osuudet osuustoiminnallisissa yhteisöissä ja muut vastaavat instrumentit -tulkinta määrittelee rahoitusvelaksi sen osan osuuspääomista, johon osuuskunnalla ei ole ehdotonta oikeutta kieltäytyä lunastuksesta osuuskunnan sääntöjen mukaisesti. Metsäliitto Osuuskunnan säännöissä on määritelty enim-

mäismäärä osuuspääoman palautuksille. Perusosuuksien ja lisäosuuksien palauttamiseen voidaan käyttää yksi kolmasosa viimeksi vahvistetun taseen mukaisesta jakokelpoisesta ylijäämästä. Tämä määrä osuuspääomista on kirjattu rahoitusvelaksi tilinpäätöksessä. Rahoitusvelkana käsiteltävän osuuden osuuspääoman korot on kirjattu rahoituskuluihin.

OSUUSPÄÄOMAN MUUTOKSET

Milj. euroa	Perusosuudet	A-lisäosuudet	B-lisäosuudet	Yhteensä
Osuuspääoma 1.1.2018	167,0	525,0	121,3	813,4
Osuusmaksusuoritukset	11,1	86,6	11,9	109,5
Siirto koroista osuuksiin	1,3	39,0		40,3
Pääomabonus		4,4		4,4
Osuusmaksujen palautukset	-1,0	-18,3	-14,4	-33,7
Lyhytaikaiseksi rahoitusvelaksi siirretyn osuuden muutos	15,1	32,8	13,0	60,9
Osuuspääoma 31.12.2018	193,4	669,5	131,8	994,7
Osuuspääoma 1.1.2017	161,9	484,7	122,8	769,4
Osuusmaksusuoritukset	8,0	50,2	13,8	72,0
Siirto koroista osuuksiin	1,1	31,8		32,9
Pääomabonus		2,4		2,4
Osuusmaksujen palautukset	-0,4	-24,3	-14,6	-39,4
Lyhytaikaiseksi rahoitusvelaksi siirretyn osuuden muutos	-3,5	-19,8	-0,7	-24,0
Osuuspääoma 31.12.2017	167,0	525,0	121,3	813,4

OSUUSPÄÄOMASTA LYHYTAIKAISEKSI RAHOITUSVELAKSI SIIRRETTY OSUUS

Milj. euroa	Perusosuudet	A-lisäosuudet	B-lisäosuudet	Yhteensä
31.12.2018	46,1	159,7	31,4	237,2
Muutos	15,1	32,8	13,0	60,9
31.12.2017	61,2	192,4	44,5	298,1
Muutos	-3,5	-19,8	-0,7	-24,0
31.12.2016	57,7	172,7	43,8	274,1

Metsäliitto Osuuskunnan edustajisto päätti kokouksessaan 3.5.2018 siirtää kertyneistä voittovaroista 250,0 miljoonaa euroa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Konsernin tilinpäätöksessä osuuspääomista rahoitusvelaksi kirjattava osuus pieniä vastaavasti 83,3 miljoonaa euroa.

OSUUSPÄÄOMA

Perusosuuden nimellisarvo on 1 euro. Perusosuuden merkintähinta on osuuden nimellisarvo, ellei edustajisto tai hallitus edustajiston valtuuttamana toisin päättä. Jäsenen velvollisuus ottaa perusosuuksia määräytyy jäsenen omistaman metsämaan pinta-alan ja sijaintikunnan perusteella, kuitenkin siten, että jäsen on velvollinen ottamaan enintään 30 000 perusosuutta.

Hallitus voi päättää muiden osuuksien kuin perusosuuksien antamisesta jäsenille. Tällaisia osuuksia kutsutaan lisäosuuksiksi. Jäsen voi ottaa lisäosuuksia vain, jos hänen perusosuutensa on täysin maksettu. Osuuskunnalla voi olla A-lisäosuuksia, B-lisäosuuksia ja C-lisäosuuksia.

A-lisäosuuksia on vähintään yksi ja enintään 900 miljoonaa. B-lisäosuuksia on vähintään yksi ja enintään 300 miljoonaa. C-lisäosuuksia on vähintään yksi ja enintään 100 miljoonaa. Metsäliitto Osuuskunnalla ei tällä hetkellä ole liikkeelle laskettuna C-lisäosuuksia. Lisäosuuden nimellisarvo on 1 euro. Lisäosuuksille maksettava korko voi poiketa perusosuuksille maksettavasta korosta ja lisäosuuslajien kesken. Lisäosuuksien antamisesta, antamisen perusteista, merkintähinnasta, maksamisesta ja muista liikkeeseenlaskun ehdoista päättää hallitus. Hallitus voi päättää myös osuuskunnan hallussa olevien lisäosuuksien antamisesta.

Jäsen voi merkitä A-lisäosuuksia Metsäliitto Osuuskunnalta saamansa puukauppasumman nettomäärällä. Myös Metsäliitto Osuuskunnan jäsenelle maksaman osuuskoron määrällä voi merkitä A-lisäosuuksia. Merkintä voidaan kuitenkin tehdä vain A-lisäosuuksien enimmäismäärän rajoissa.

Vuoden 2012 alusta lukien Metsäliitto Osuuskunta otti käyttöön uuden sijoitustuotteen, Pääomabonus, jossa jäsen voi merkitä 1 euron määräisiä A-lisäosuuksia sekaemissiossa kunakin vuonna erikseen

hallituksen päättämään hintaan antiehtojen mukaisesti. Uusia A-lisä-osuuksia tarjotaan merkittäväksi puukaupasta tai osuuskoroista saaduista tuloista. Sekaemission rahasto-osuuden enimmäismäärä on 100 miljoonaa euroa.

Jäsen voi merkitä B-lisäosuuksia haluamansa määrän. Merkintä voidaan kuitenkin tehdä vain B-lisäosuuksien enimmäismäärän rajoissa.

Jäsenille voidaan jakaa ylijäämäpalautusta. Jäsenille voidaan jakaa Metsäliitto Osuuskunnan ylijäämästä korkoa tai muuta tuottoa. Jäsenille voidaan jakaa varoja myös muilla osuuskuntalain 16 luvun 1§:ssä tarkoitetuilla varojenjakotavoilla. Varojen jakamisesta ja jakoperusteesta päättää osuuskunnan edustajisto. Perusosuuksien ja lisäosuuksien palauttamiseen voidaan käyttää yksi kolmasosa viimeksi vahvistetun taseen mukaisesta jakokelpoisesta ylijäämästä.

MUUNTOEROT

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyneet voitot ja tappiot laskennallisella verolla vähennettynä sisältyvät muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet. Oman pääoman suojaus on päättynyt konsernissa vuoden 2016 aikana.

KERTYNEET MUUNTOEROT

Milj. euroa	2018	2017
Kertyneet muuntoerot taseessa		
SEK	-16,9	-6,0
RUB	-19,3	-15,2
GBP	-7,8	-7,4
PLN	-3,5	-2,0
SKK	11,2	11,2
USD	2,3	0,4
Muut	-0,7	-0,5
Yhteensä	-34,8	-19,5
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut muuntoerot		
SEK	-17,8	-8,1
RUB	-5,8	2,0
GBP	-0,5	-11,9
PLN	-1,5	-2,7
USD	4,6	-0,1
Muut	-0,3	-0,9
Yhteensä	-21,3	-21,8

Vuonna 2018 tilikauden tulokseen kirjattiin 0,3 miljoonaa euroa tappiota liittyen Metsä Board Hungary Kft. yhtiön purkuun.

Vuonna 2017 tilikauden tulokseen kirjattiin voittoa 10,3 miljoonaa euroa liittyen Metsä Boardin Ison-Britannian tytäryhtiöiden purkuun. Lisäksi tulokseen kirjattiin tappiota yhteensä 6,4 miljoonaa euroa, josta 3,4 miljoonaa euroa liittyi yhteisyritys ZAO HK Vologodskie Lesopromyshlennikin myyntiin, 1,7 miljoonaa euroa Metsä Tissuen Venäjän yhtiön purkuun ja 1,2 miljoonaa euroa Metsä Wood UK Holdings Ltd -yhtiön purkuun.

ARVONMUUTOS- JA MUUT RAHASTOT

Milj. euroa	2018	2017
Käyvän arvon rahasto	74,4	60,2
Arvonkorotusrahasto	1,2	1,2
Uudelleenarvostusrahasto	94,9	94,9
Vararahasto	71,3	71,3
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	251,0	1,0
Yhteensä	492,8	228,6

KÄYVÄN ARVON RAHASTO

Käyvän arvon rahastoon kirjataan muiden sijoitusten arvonnmuutokset sekä rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset laskennallisella verolla vähennettynä.

ARVONKOROTUSRAHASTO

Arvonkorotusrahastoon kirjataan pitkäaikaisiin varoihin kuuluvista maa-alueista ja arvopapereista tehdyt arvonnkorotukset.

UUELLEENARVOSTUSRAHASTO

Uudelleenarvostusrahastoon on kirjattu aikaisemman omistussuuden mukainen osuus Metsä Fibre Oy:n vuoden 2009 osakehankintaan liittyvästä käyvän arvon kohdistuksesta.

VARARAHASTO JA YHTIÖJÄRJESTYKSEN MUKAISET RAHASTOT

Vararahasto ja yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot ovat lähinnä yhtiökokouksen tai edustajiston päätöksin perustettuja ja kartutettuja rahastoja.

SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

OSUUSPÄÄOMAN KOROT

Tilinpäätöksen jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osuuspääoman korkoja 74,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2017 ylijäämästä osuuspääoman korkoja jaettiin 63,2 miljoonaa euroa. Rahoituskuluina käsitelty osuus osuuspääomien koroista vuonna 2018 oli 12,2 miljoonaa euroa (13,8).

MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT VEROJEN JÄLKEEN 2018

Milj. euroa	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				Määräysvallat- tomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
	Muuntoerot	Arvonmuutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			3,4	3,4	0,9	4,2
Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat		13,1		13,1	18,1	31,2
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		-2,6	-0,5	-3,1	-3,6	-6,6
Rahavirran suojaukset						
Valuuttavirtasuojaus						
omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		-24,0		-24,0	-29,2	-53,2
siirretty liikevaihdon oikaisuksi		24,1		24,1	22,5	46,6
siirretty ostojen oikaisuksi		-0,9		-0,9		-0,9
Korkovirtasuojaus						
omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		2,1		2,1	0,9	3,0
siirretty rahoituserien oikaisuksi		-0,1		-0,1	-0,1	-0,1
Hyödykesuojaus						
omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		24,3		24,3	15,4	39,7
siirretty ostojen oikaisuksi		-20,9		-20,9	-9,1	-29,9
Rahavirran suojaukset yhteensä		4,7		4,7	0,4	5,1
Muuntoerot	-15,3			-15,3	-6,0	-21,3
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		-1,0		-1,0	-0,2	-1,2
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-15,3	14,2	2,9	1,8	9,6	11,4

MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT VEROJEN JÄLKEEN 2017

Milj. euroa	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				Määräysvallat- tomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
	Muuntoerot	Arvonmuutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			7,0	7,0	2,4	9,4
Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat		24,4		24,4	29,8	54,2
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		-4,9	-1,3	-6,1	-6,4	-12,5
Rahavirran suojaukset						
Valuuttavirtasuojaus						
omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		33,2		33,2	32,2	65,4
siirretty liikevaihdon oikaisuksi		-28,0		-28,0	-22,6	-50,6
siirretty ostojen oikaisuksi		2,2		2,2	2,2	2,2
Korkovirtasuojaus						
omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		6,6		6,6	2,6	9,3
siirretty rahoituserien oikaisuksi		0,4		0,4	0,3	0,6
Hyödykesuojaus						
omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		13,1		13,1	2,7	15,8
siirretty ostojen oikaisuksi		-7,9		-7,9	-1,8	-9,6
Rahavirran suojaukset yhteensä		19,6		19,6	13,4	33,0
Muuntoerot	-10,3			-10,3	-12,6	-22,9
Voitot ja tappiot nettosisojitusten suojauksesta	-2,7			-2,7		-2,7
Osuus yhteisyrityksen muista laajan tuloksen eristä	3,8			3,8		3,8
Muuntoerot yhteensä	-9,2		0,0	-9,2	-12,6	-21,8
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	0,5	-4,1		-3,5	-2,7	-6,2
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-8,6	35,1	5,7	32,2	23,9	56,1

5.2 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

LAATIMISPERIAATTEET

Osinkotuotot kirjataan, kun oikeus osinkoon on syntynyt. Korototuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä.

Vieraan pääoman menot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi sillä raportointikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Kun kyseessä on merkittävä ja pitkäkestoinen aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen investointiprojekti, aktivoidaan hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot osaksi omaisuuserän hankintamenoa.

Konserni esittää etuus pohjaisiin järjestelyihin liittyvät nettokorkotuotot ja -kulut rahoitustuottoina ja -kuluina.

Milj. euroa	2018	2017
Kurssierot		
Kaupalliset erät	5,7	-13,5
Suojaus / ei suojauslaskentaa	-13,0	10,4
Muut	1,0	-0,2
Kurssierot yhteensä	-6,3	-3,3
Muut rahoitustuotot		
Korkotuotot lainoista, muista saamisista ja rahavaroista	2,4	3,2
Osinkotuotot	0,0	0,8
Muut rahoitustuotot yhteensä	2,4	3,9

Milj. euroa	2018	2017
Muut rahoituskulut		
Rahoitusvarojen ja -velkojen arvostus		
Voitot ja tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista tai -veloista	0,0	0,0
Rahoitusvarojen arvonnmuutosten voitot ja tappiot	0,0	0,0
Rahoitusvarojen arvonnmuutosten voitot ja tappiot	0,0	0,0
Johdannaisvoitot ja -tappiot / ei suojauslaskentaa	-0,5	0,0
Johdannaisvoitot ja -tappiot rahavirran suojauksissa	-4,9	-0,6
Arvostus yhteensä	-5,4	-0,7
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista rahoitusveloista	-63,7	-83,9
Muut rahoituskulut	-7,9	-7,9
Muut rahoituskulut yhteensä	-77,0	-92,4
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-80,9	-91,9

Metsäliitto Osuuskunnan edustajiston päätös 3.5.2018 siirtää kertyneistä voittovaroista 250,0 miljoonaa euroa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon pienensi konsernissa osuuspääomista rahoitusvelaksi kirjattavaa osuutta 83,3 miljoonaa euroa sekä vastaavasti osuuskorista korkokuluihin siirrettävää erää 2,4 miljoonaa euroa.

Konserniyhtiöt ovat jättäneet suunniteltuja pitkäaikaisia lainoja nostamatta tai lyhentäneet lainoja ennaikaisesti, minkä seurauksena lainojen korkoriskiltä suojautumiseksi tehtyjä koronvaihotosopimuksia on käännetty. Tämän johdosta konsernissa on tilikauden aikana kirjattu

rahoituseriin johdannaistappioita 4,9 miljoonaa euroa rahavirran suojauksista.

Vuonna 2017 rahoituskuluihin sisältyy 11,2 miljoonaa euroa Metsä Boardin vuonna 2019 erääntyvän joukkovelkakirjalainan ennaikaiseen takaisinostoon liittyviä kuluja. Summa koostuu pääosin takaisinostohinnan ja nimellisarvon erotuksesta sekä vuoteen 2019 jaksotetusta korkokulusta lunastusta vastaavalta osalta.

5.3 MUUT RAHOITUSVARAT

LAATIMISPERIAATTEET

Rahoitusvarat on luokiteltu IFRS 9 -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: 1) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat (liite 5.4), 2) Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat sekä 3) Jaksotettuun hankintamenoan kirjattavat rahoitusvarat (liitteet 4.6, 5.3 ja 5.4). Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella alkuperäisen kirjauksen yhteydessä ja rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat suojauslaskennan ulkopuolella olevia johdannaisia ja joukkovelkakirjalainoja tai rahamarkkinasijoituksia, jotka eivät maturiteetin perusteella sisälly rahavaroihin ja ne on arvostettu käypään arvoon markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta. Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat ovat noteeraamattomia oman pääoman ehtoisia strategisia sijoituksia ja johdannaisia, joihin sovelletaan suojauslaskentaa. Strategisten osakesijoitusten hinta määritellään perustuen toteutuneisiin kauppoihin ja diskontattujen rahavirtojen nykyarvoon. Lainat ja muut saamiset sekä pääosa rahavaroista on kirjattu jaksotettuun hankintamenoan. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle. Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä siitä, että jonkun rahoitusvaran arvo on alentunut. Vuonna 2017 rahoitusvarat luokiteltiin IAS 39 -standardin mukaisesti.

Milj. euroa	2018	2017
Korolliset saamiset		
Osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	1,0	1,9
Muilta	3,2	3,6
Yhteensä	4,3	5,5
Korottomat saamiset		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	22,7	16,5
Muilta	0,5	0,4
Yhteensä	23,2	16,9
Muut rahoitusvarat yhteensä	27,5	22,5

5.4 RAHAVARAT

LAATIMISPERIAATTEET

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvomuutosten riski on vähäinen. Metsä Group on luokitellut rahavaroihin rahoituspolitiikan mukaiset lyhytaikaiset rahamarkkinasijoitukset ja pankkitilivarat. Vuodesta 2018 lähtien rahavarojen arvonalentumisen määrittämisessä sovelletaan IFRS 9:n mukaista odotettuihin luottotappioihin perustuvaa mallia. Odotettavissa olevia luottotappiota tarkastellaan seuraavien 12 kuukauden ajalta. Konserni kirjasi 1.1.2018 rahavarojen arvonalentumisiin liittyvän -0,1 miljoonan euron oikaisun kertyneisiin voittovaroihin.

Milj. euroa	2018	2017
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	156,3	131,6
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat	496,7	355,8
Käteinen raha ja pankkitilit	430,9	585,1
Yhteensä	1 083,9	1 072,4

5.5 RAHOITUSVELAT

LAATIMISPERIAATTEET

Rahoitusvelat luokitellaan IFRS 9 -standardin mukaisiin ryhmiin ja kirjataan alun perin käypään arvoon. Konserni on määritellyt kaikki rahoitusvelat Muiden velkojen -ryhmään. Transaktiomenot sisällytetään jaksotettuun hankintamenoön arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoön.

KOROLLISET RAHOITUSVELAT

Milj. euroa	2018 TASEARVOT	2017 TASEARVOT
PITKÄAIKAISET KOROLLISET RAHOITUSVELAT		
Joukkovelkakirjalainat	248,3	308,0
Lainat rahoituslaitoksilta	639,7	1 089,6
Eläkelainat	25,3	58,0
Rahoitusleasingvelat	34,6	36,1
Muut velat	150,9	150,9
Yhteensä	1 098,8	1 642,5

Milj. euroa	2018 TASEARVOT	2017 TASEARVOT
LYHYTAIKAISET KOROLLISET RAHOITUSVELAT		
Pitkäaikaisien velkojen lyhytaikainen osuus	195,9	129,5
Lyhytaikaiset lainat	0,1	1,1
Muut velat	257,3	298,2
Yhteensä	453,4	428,7
Myytävänä olevat omaisuuserät	0,5	1,5
Korolliset rahoitusvelat yhteensä	1 552,7	2 072,8

KOROLLISET RAHOITUSVARAT

Milj. euroa	2018 TASEARVOT	2017 TASEARVOT
PITKÄAIKAISET KOROLLISET RAHOITUSVARAT		
Lainasaamiset	4,3	5,5
Yhteensä	4,3	5,5
LYHYTAIKAISET KOROLLISET RAHOITUSVARAT		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	156,3	131,6
Lainasaamiset	1,2	2,2
Sijoitukset jaksotettuun hankintamenoön	496,7	355,8
Käteinen raha ja pankkitilit	430,9	585,1
Yhteensä	1 085,1	1 074,6
Korolliset rahoitusvarat yhteensä	1 089,3	1 080,1
Korolliset nettovelat yhteensä	463,3	992,6

RAHOITUKSEN RAHAVIRTAVAIKUTTEISET JA EI-RAHAVIRTAVAIKUTTEISET VELKOJEN MUUTOKSET 2018

			Ei-rahavirtavaikutteiset muutokset				
Milj. euroa	1.1.	Rahavirta- vaikutteiset muutokset	Hankitut/ myydyt liiketoiminnot	Valuutta- kurssi- muutokset	Uudet vuokra- sopimukset	Muut muutokset	31.12.
PITKÄAIKAISET KOROLLISET RAHOITUSVELAT SISÄLTÄEN LYHYTAIKAISEN OSUUDEN							
Joukkovelkakirjalainat	308,0					0,5	308,6
Lainat rahoituslaitoksilta	1 166,3	-444,6		-0,6		1,6	722,7
Eläkelainat	106,0	-32,6					73,3
Rahoitusleasingvelat	40,8	-4,0		-0,2	2,7		39,2
Muut velat	150,9						150,9
Yhteensä	1 772,0	-481,2	0,0	-0,9	2,7	2,2	1 294,7
PITKÄAIKAISET KOROTTOMAT VELAT				0,0			5,9
LYHYTAIKAISET KOROLLISET RAHOITUSVELAT							
Lyhytaikaiset lainat	1,1	16,7		0,0		2,4	20,2
Muut velat	298,2	0,0				-60,9	237,3
Yhteensä	299,3	16,7	0,0	0,0	0,0	-58,5	257,4
LYHYTAIKAISET KOROLLISET LAINASAAMISET				-6,5		0,6	-1,2
Yhteensä	2 072,3	-455,1	0,0	-7,4	2,7	-55,8	1 556,8

RAHOITUKSEN RAHAVIRTAVAIKUTTEISET JA EI-RAHAVIRTAVAIKUTTEISET VELKOJEN MUUTOKSET 2017

			Ei-rahavirtavaikutteiset muutokset				
Milj. euroa	1.1.	Rahavirta- vaikutteiset muutokset	Hankitut/ myydyt liiketoiminnot	Valuutta- kurssi- muutokset	Uudet vuokra- sopimukset	Muut muutokset	31.12.
PITKÄAIKAISET KOROLLISET RAHOITUSVELAT SISÄLTÄEN LYHYTAIKAISEN OSUUDEN							
Joukkovelkakirjalainat	387,2	-79,8				0,7	308,0
Lainat rahoituslaitoksilta	893,2	282,3	-10,2	-0,5		1,5	1 166,3
Eläkelainat	138,6	-32,6					106,0
Rahoitusleasingvelat	35,0	-18,2		-0,2	24,1		40,8
Muut velat	200,8	-49,9					150,9
Yhteensä	1 654,8	101,8	-10,2	-0,7	24,1	2,2	1 772,0
PITKÄAIKAISET KOROTTOMAT VELAT				0,0		-0,1	3,3
LYHYTAIKAISET KOROLLISET RAHOITUSVELAT							
Lyhytaikaiset lainat	3,7	-1,6		0,0		-0,9	1,1
Muut velat	274,1					24,0	298,2
Yhteensä	277,8	-1,6	0,0	0,0	0,0	23,1	299,3
LYHYTAIKAISET KOROLLISET LAINASAAMISET				-0,1		-0,6	-2,2
Yhteensä	1 935,1	99,6	-10,2	-0,8	24,1	24,5	2 072,3

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Milj. euroa	Korko-%	2018	2017
2014–2019	4,000	60,3	59,9
2017–2027	2,750	248,3	248,1
		308,6	308,0

Metsä Tissue Oyj:llä on liikkeeseen laskettu debenttuurilaina määrältään 75 miljoonaa euroa, josta konsernin ulkopuolisten sijoittajien osuus on 0,0 miljoonaa euroa. Laina erääntyy 15.12.2023.

Metsä Board Oyj:llä on maaliskuussa 2014 liikkeeseen laskettu alkuperäiseltä määrältään 225 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina, josta on tällä hetkellä jäljellä nimellisarvoltaan 60,4 miljoonaa euroa vuonna 2017 tehtyjen takaisinostojen jälkeen. Lainalle maksetaan 4,0 % kuponkikorkoa ja laina erääntyy 13.3.2019. Laina on etuoikeusasetmaltaan senior-statuksellinen ja vakuudeton.

Metsä Board Oyj laski syyskuussa 2017 liikkeeseen joukkovelkakirjalainan määrittäen 250 miljoonaa euroa. Lainalle maksetaan 2,75 % kuponkikorkoa ja laina erääntyy 29.9.2027. Laina on etuoikeusasemaltaan senior-statuksellinen ja vakuudeton.

RAHOITUSLEASINGVELKOJEN ERÄÄNTYMISAJAT

Milj. euroa	2018	2017
VÄHIMMÄISLEASING-MAKSUT		
alle 1 vuotta	5,8	5,9
1–2 vuotta	5,0	5,1
2–3 vuotta	4,0	4,7
3–4 vuotta	3,8	3,8
4–5 vuotta	3,5	3,5
Yli 5 vuotta	24,8	26,2
Yhteensä	46,9	49,2
Tulevat rahoituskulut		
	7,6	8,4
Vähimmäisleasing-maksujen nykyarvo	39,2	40,8
Vähimmäisleasing-maksujen nykyarvo		
alle 1 vuotta	4,6	4,7
1–2 vuotta	3,9	4,0
2–3 vuotta	3,1	3,7
3–4 vuotta	3,0	2,9
4–5 vuotta	2,8	2,7
Yli 5 vuotta	21,9	22,7
Yhteensä	39,2	40,8

Vuonna 2017 Metsä Fibre Oy solmi rahoitusleasing-sopimuksen liittyen Äänekoskella sijaitsevaan Oy AGA Ab:n happilaitokseen. Sopimusaika on 15 vuotta ja sopimus sisältää jatko-option.

5.6 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Liiketoimintaan sisältyviä rahoitusriskejä hallitaan yrityksen hallituksen ja johdon vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti. Poliitikassa määritellään keskeiset toimintaohjeet muun muassa valuutta-, korko-, likviditeetti- ja vastapuoliriskien hallintaan sekä johdannaisinstrumenttien käyttöön. Hyödykeriskejä hallitaan vastaavasti konsernin hyödykeriskipolitiikan mukaisesti. Tavoitteena on varmistaa myynnin katteet, parantaa ennustettavuutta, suojautua merkittävilä rahoitus- ja hyödykeriskeiltä, tasapainottaa kassavirtaa ja antaa liiketoimintayksiköille aikaa sopeuttaa toimintansa muuttuneisiin olosuhteisiin.

Metsä Group Treasury Oy on rahoitukseen erikoistunut yhtiö, joka toimii konsernin sisäisenä pankkina. Metsäliitto Osuuskunnan omistusosuus yhtiöstä on 100 %. Rahoitustoiminnot on keskitetty Metsä Group Treasuryyn, joka vastaa konserniyritysten rahoituspositiosta konserniyritysten määrittelemän strategian ja rahoituspolitiikan mukaisesti, tuottaa tarvittavat rahoituspalvelut Metsä Groupissa ja toimii rahoitusasioiden osaamiskeskuksena.

VALUUTTARISKI

Metsä Groupin valuuttariski koostuu valuuttavirtariskistä ja valuuttamääräisen oman pääoman muuntoriskistä sekä taloudellisesta valuuttariskistä. Pääosa konsernin kustannuksista syntyy euroalueella ja jossain määrin Ruotsissa, mutta myyntituotoista merkittävä osa saadaan tai

hinnoitellaan muussa kuin kotivaluutassa. Sen takia myyntituotot saattavat valuuttakurssimuutosten vuoksi vaihdella tuotantokustannusten pysyessä muuttumattomina. Valuuttamääräisistä myyntituotoista ja kustannuksista muodostuvaan valuuttavirtaposition sisältyy valuuttamääräisten myyntisaatavien ja ostovelkojen muodostama tasepositio sekä 50 % vuotuisesta tulevasta sopimus pohjaisesta tai ennakoidusta valuuttavirrasta.

Konsernin liiketoiminnan valuuttavirtaposition päävaluutat ovat Yhdysvaltain dollari, Ruotsin kruunu ja Ison-Britannian punta. Dollarin osuus Metsä Groupin virtapositionista on 63 %, Ruotsin kruunun 19 % ja punnan 8 %. Dollarin ja punnan vahvistuminen vaikuttaa positiivisesti konsernin tulokseen ja vastaavasti niiden heikkeneminen negatiivisesti. Ruotsin kruunun heikkenemisellä on positiivinen vaikutus konsernin tulokseen. Muita merkittäviä valuuttoja ovat AUD, CAD, DKK, NOK, PLN ja RUB.

Suojauspolitiikkana on pitää pääsääntöisesti tasepositio ja 50 % vuotuisesta virtapositionista suojattuna kaikista sopimus pohjaisista tai ennakoiduista valuuttavirroista. Suojausaste voi poiketa normitasosta 40 % kumpaankin suuntaan. Kunkin konserniyrityksen hallitus päättää merkittävistä rahoituspolitiikan normista poikkeavista suojausasteista. Valuuttakohtainen suojausten määrä riippuu kulloinkin vallitsevista kurssitasoista ja kurssiodotuksista, valuuttojen korkoeroista sekä kurssiriskien merkityksestä konsernin tulokseen. Virtapositionia suojataan pääosin termiinkaupoin, mutta myös valuuttalainoilla ja valuuttoptioilla käyttämällä.

Valuuttavirtapositionista oli tilikauden lopussa suojattuna keskimäärin 6,9 kuukautta (2017: 6,9) eli 98 % suojauspolitiikan mukaisesta normista (95). Tilikauden aikana suojausaste on vaihdellut 6 ja 8 kuukauden välillä (6–8) eli 92 ja 104 %:n välillä normista (87–98). Dollarin suojausaste oli 6,2 kuukautta (6,3) eli 89 % normista (87). Ruotsin kruunun suojausaste oli 9,8 kuukautta (9,7) eli 142 % normista (129) ja punnan suojausaste oli 7,4 kuukautta (7,5) eli 100 % normista (100). Valuuttavirtaposition suojaukseen sovelletaan IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa ja suojauslaskentaan kohdistetuilla termiineillä ja optioilla on suojattu ennakoidun erittäin todennäköisen myynnin osuutta valuuttavirtapositionista.

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosisjoituksen muuntoriski syntyy euroalueen ulkopuolella sijaitsevien tytäryritysten ja osakkuusyritysten omien pääomien konsolidoinnista euroiksi tilinpäätöksessä. Oman pääoman suojaamisesta on toistaiseksi luovuttu.

Konserni soveltaa Value-at-Risk-menetelmää (VaR) avoimen valuuttapositionsa riskin arvioimiseen. VaR lasketaan poikkeamalle rahoituspolitiikan mukaisesta taseposition ja vuotuisen valuuttavirtaposition 50 % suojausnormista. VaR-riskilukuun sovelletaan 99 %:n luottamusväliä ja yhden kuukauden ajanjaksoa. Suojauspäätöksiä koskevat toimivaltuudet on asetettu rajaamalla yritys johdon päätöksentekovaltuuksia valuuttakohtaisten suojausastemuutosten enimmäismäärän suhteen ja VaR-riskilimiitillä. Mahdolliset riskilimiitit ylittävät strategiset päätökset tehdään yhtiön hallituksessa. Konserniyritysten valuuttavirtariskille asetettujen limiittien yhteismäärä on 27,3 miljoonaa euroa (23,0) ja konserniyritysten VaR-lukujen yhteismäärä on tilikauden päättyessä 11,6 miljoonaa euroa (5,9) ja tilikauden keskiarvo 9,6 miljoonaa euroa (5,2).

VALUUTTAVIRTAPOSITIOSUOJAUS

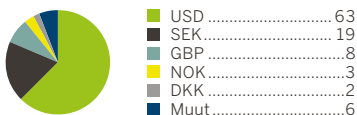
31.12.2018

	USD	GBP	SEK	NOK	DKK	Muu pitkä	Muu lyhyt	Yhteensä
Virtapositio, netto (milj. valuuttayksikköä)	1 978	193	-5 257	793	481			
Virtapositio, netto (milj. euroa)	1 727	216	-513	80	64	76	-83	2 759
Virtaposition suojaus (milj. euroa)	-888	-132	419	-59	-39	-43	0	-1 580
Suojausaste vuoden lopussa (kk)	6,2	7,4	9,8	8,9	7,2	6,8	0,0	6,9
Suojausaste keskimäärin vuonna 2018 (kk)	6,4	7,3	10,2	7,8	7,0	7,3	0,0	7,1
Suojauksen kesikurssi vuoden lopussa	1,1630	0,8935	10,4109					

31.12.2017

	USD	GBP	SEK	NOK	DKK	Muu pitkä	Muu lyhyt	Yhteensä
Virtapositio, netto (milj. valuuttayksikköä)	1 686	168	-4 120	812	469			
Virtapositio, netto (milj. euroa)	1 406	189	-419	83	63	67	-65	2 290
Virtaposition suojaus (milj. euroa)	-736	-118	338	-46	-37	-43	0	-1 319
Suojausaste vuoden lopussa (kk)	6,3	7,5	9,7	6,7	7,0	7,7	0,0	6,9
Suojausaste keskimäärin vuonna 2018 (kk)	6,9	7,0	7,5	6,1	6,5	7,3	0,3	6,8
Suojauksen kesikurssi vuoden lopussa	1,1860	0,8923	9,8246					

VALUUTTAVIRTAPOSITION VALUUTTAJAKAUMA

ULKOMAISEEN YKSIKKÖÖN TEHTY NETTOSIJOITUS

	Oman pääoman positio	
Milj. euroa	2018	2017
USD	75	1
GBP	73	71
SEK	532	503
Muut	108	116
Yhteensä	789	690

KORKORISKI

Korkoriski kohdistuu taseen korollisiin saataviin ja velkoihin, käyttö-pääomarahoitukseen ja valuuttasuojaukseen. Riskin hallinnassa keskei-simmät valuutat ovat euro, Yhdysvaltain dollari, Ruotsin kruunu ja Ison-Britannian punta. Korkoriskipolitiikan tavoitteena on minimoida koronmuutosten aiheuttama negatiivinen vaikutus konsernin ja konser-niyritysten tulokseen ja taloudelliseen asemaan sekä samalla pyrkiä optimoimaan rahoituskustannukset riskilimiittien puitteissa. Korkota-son muutosten vaikutus rahoituskustannuksiin riippuu korollisten rahoituserien korkosidonnaisuusajasta, jota konsernissa mitataan duraa-tiolla. Duraation pidentyessä korkotason nousu vaikuttaa hitaammin rahoitusvelkojen korkokustannuksiin. Lainaportfolion korkosidonnai-suusaikaan vaikutetaan vaihtuvakorkoisen ja kiinteäkorkoisen rahoituk-sen määrää säätämällä ja koronvaihtosopimusten käytöllä.

Rahoituspolitiikan mukainen korkosidonnaisuusajan normi on 12 kuukauden keskimääräinen lainasalkun duraatio. Sidonnaisuusaika voi kuitenkin vaihdella rahoituspolitiikassa määriteltyjen normin mukai-sesta suojauksesta poikkeamiselle asetettujen valtuuksien puitteissa siten, että yli neljän kuukauden suuruudesta normipoikkeamasta tehdään päätökset yhtiön hallituksessa. Lainojen korkosidonnaisuusaika oli vuo-den lopussa korkea 45,2 kuukautta (2017: 49,0). Tilikauden aikana korkosidonnaisuusaika on vaihdellut 45 ja 51 kuukauden välillä (32-49). Korollisista rahoitusveloista on vaihtuvakorkoisia 21 % (28) ja

lopun kiinteäkorkoisia ja keskiporko on vuoden 2018 lopussa 2,9 % (3,0). Vuoden 2018 lopussa yhden prosenttiyksikön koron nousu alen-taa seuraavan 12 kuukauden korkokustannuksia laskennallisesti 3,9 miljoonaa euroa (alentaa 4,5).

Konserni soveltaa IFRS 9:n IAS 39:n mukaista rahavirran suojaus-laskentaa pääosaan koronvaihtosopimuksista, joilla on muutettu vaihtu-vakorkoista rahoitusta kiinteäkorkoiseksi. Tilikauden aikana enna-koidut suojauslaskennan kohteeksi määriteltyt lainan nostot eivät ole kokonaan toteutuneet tai lainan takaisinmaksua on aikaistettu, jolloin koronvaihtosopimukset on käännetty tai otettu pois suojauslasken-nasta. Koronvaihtosopimusten bruttovolyymi tilinpäätöshetkellä on 576,0 miljoonaa euroa (1 115,3) ja maturiteetti vaihtelee 1–12 vuoden välillä (1–13) ja maturiteetti vaihtelee 1–12 vuoden välillä (1–13).

KORKORISKI

	2018	2017
Lainamäärä, milj. euroa	1 315	1 773
Duraatio, kk	45,2	49,0
Keskiporko, %	2,9	3,0
Korkoherkkyys, milj. euroa	-3,9	-4,5

Korkoherkkyys on arvio yhden prosentin yhdensuuntaisen koronmuutoksen vaikutuksesta vuotuisiin nettokorkokustannuksiin vuoden lopun positiolla. Korkoriskiasema ei sisällä lyhytaikaiseksi korolliseksi velaksi kirjattua osuutta Metsäliitto Osuuskunnan osuuspääomasta.

LAINOJEN UUELLEENHINNOITTELUJAKAUMA

Milj. euroa	YHTEENSÄ
1–4/2019	113
5–8/2019	122
9–12/2019	45
2020	83
2021	60
2022	59
> 2022	833
Yhteensä	1 315

HYÖDYKERISKI

Hyödykeriskien suojauksessa sovelletaan kullekin hyödykelajille erik-seen määriteltyä riskinhallintapolitiikkaa. Poliitiikan mukaan hyödyke-riskienhallinta tapahtuu finanssisuojausten osalta keskitetysti Metsä

Group Treasuryn kautta konserniyritysten hallitusten hyväksymän strategian ja riskinhallintapolitiikan pohjalta. Hyödykesuojapolitiikka on sovellettu sähkön, maakaasun, kevyen ja raskaan polttoöljyn ja sellun hintariskien hallintaan ja myös päästöoikeuksien kauppaan liittyviä transaktioita on hallinnoitu Metsä Group Treasuryn kautta. Kaikkien hyödykeriskien suojauksessa on sovellettu IFRS 9:n IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Hyödykesuojapolitiikkaa on vuonna 2018 tarkistettu niin, että suojausnormiksi on asetettu 80 % suojaustaso ennustetusta nettopositioista lähimmällä 12 kuukauden jaksolla ja suojausaste voi poiketa normitasosta 20 % kumpaankin suuntaan. Aiemman politiikan mukaisten pitempien suojausten annetaan vähitellen ajan kuluessa erääntyä.

Metsä Groupin sähkönhintariskin hallinnassa tavoitteena on tasapainottaa sähkönhinnanmuutosten vaikutusta konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Pääperiaatteena on suojata sähköstöjen positiota, joka muodostuu tehdaskohtaisten sähkönkulutussuunnitelmien ja voimalaitostuotanto-osuuksien erotuksesta.

Konsernin tehtaiden polttoainehankinnasta noin neljännes on maakaasupohjaista. Maakaasun hintariskin suojaaminen on toteutettu pääosin fyysisillä kiinteähintaisilla sopimuksilla. Suomessa maakaasun hinnat on sidottu raakaöljyn (Brent) hintaan, Euroopassa sovelletta-vaan hiilen (API2) hintaan ja energiahintaindeksiin kehitykseen sekä Keski-Euroopassa kaasun markkinahintoihin. Lisäksi Metsä Group suojaa propaani- ja butaaniostojen hintariskiä finanssisuojauksena.

Metsä Group suojaa myös logistiikkakustannuksiin (merirahteihin) liittyvää kevyen polttoöljyn ja raskaan polttoöljyn hintariskiä finanssisopimuksin. Sellun suojauspolitiikkaa on vuonna 2018 tarkistettu niin, että Metsä Group ei enää suojaa sellun hintariskiä.

SÄHKÖN OSTON HINTARISKIN SUOJAUS, 31.12.

GWh	2018	2017
Sähköpositio, netto 2019	1 668	1 699
Sähköpositio suojaus 2019	1 004	1 229
Suojausaste vuoden lopussa, %	60	72
Suojauksen keskihinta (e/GWh)	31,31	31,03

Sähkön oston hintariskiä suojataan määritellyn riskinhallintapolitiikan mukaisesti fyysisin sopimuksin tai finanssisopimuksin. Nettosähköpositio on laskettu oma ja osakkuusyritysten sähköntuotanto huomioon. Laskelma sisältää sähköstöjen suojauksen, mutta ei sähkön nettomyyntiä Metsä Fibreä, joka ei suojaa sähköpositiotaan.

LIKVIDITEETIRISKI

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä, että rahoitusvarat ja lainanotto-mahdollisuudet eivät riitä toiminnan rahoitustarpeen kattamiseen tai että varainhankinta tulee kohtuuttoman kalliiksi. Riskiä valvotaan arvioimalla 12–24 kuukauden likviditeettitarve ja varmistamalla että likviditeetti kattaa pääosan kyseisen ajanjakson tarpeesta. Rahoituspolitiikan mukaan likviditeettireservin tulee jatkuvasti kattaa 100 % ensimmäisen 12 kuukauden ja 50–100 % seuraavan 12–24 kuukauden likviditeettitarpeesta. Tavoitteen mukaan enintään 20 % konsernin lainoista sitovat luottolupaukset mukaan luettuna saa erääntyä seuraavan 12 kuukauden kuluessa ja vähintään 25 % osuuden on ulotuttava yli neljän vuoden maturiteettiin. Tavoitteena on välttää ylimääräisen likviditeetin pitämistä sijoituksina ja sen sijaan ylläpitää likviditeettireserviä sitovina luottolupauksina taseen ulkopuolella.

Likviditeettiriskin hallinnan kulmakivenä on mitoittaa konsernin operatiiviset päätökset siten, että velkaisuusastetta ja riittävää likviditeettireserviä koskevat tavoitteet voidaan kaikissa suhdannetilanteissa

varmistaa. Likviditeettiriskiä hallitaan käyttämällä monipuolisesti eri pääoma- ja rahoitusmarkkinoita riippuvuuden vähentämiseksi yksittäisestä rahoituslähteestä ja rahoituspäätöksissä korostuu myös lainojen maturiteettirakenteen optimointi. Konsernilla on käytössään myyntisaamisiin ja ostovelkoihin liittyvää lyhytaikaista käyttöpääomarahoitusta.

Vuonna 2018 Metsäliitto Osuuskunta on sopinut vuonna 2019 erääntyvän ja Metsä Board vuonna 2020 erääntyvän luottosopimuksensa muutoksista hallituksen toimintakertomuksessa esitetyllä tavalla. Metsä Fibren Äänekosken biotuotetehdasprojektin kesäkuussa 2015 allekirjoitettu rahoituspaketti oli Itochun osakaslaina mukaan lukien yhteensä 900,0 miljoonan euron suuruinen, josta on nostettu 658,8 miljoonaa euroa ja peruutettu 241,2 miljoonaa euroa.

Metsä Groupin maksuvalmius on pysynyt vahvana. Käytettävissä oleva likviditeetti oli tilikauden lopussa 1 940,1 miljoonaa euroa (1 928,3). Tästä 1 083,9 miljoonaa euroa (1 072,4) oli likvideinä varoina ja sijoituksina ja 856,3 miljoonaa euroa (855,9) taseen ulkopuolisina sitovina pitkäaikaisina luottolupauksina. Äänekosken biotuotetehdasinvestointiin liittyviä taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia ei ole vuoden 2018 lopussa voimassa (2017: 163,0). Konsernilla oli myös lyhytaikaisia ei-sitovia yritystodistusohjelmia ja luottolimiittejä 160,8 miljoonan (160,8) euron arvosta. Vuoden 2018 lopussa likviditeettireservi kattaa täysimääräisesti ennakoidun vuosien 2019–2020 rahoitustarpeen. Pitkäaikaisista lainoista ja luottolupauksista erääntyä 12 kuukauden jaksolla 9 % (5) ja yli 4 vuoden jaksolle ulottuu 50 % (46). Pitkäaikaisten lainojen keskimaturiteetti on 5,0 vuotta (5,0). Lyhytaikaisen rahoituksen osuus konsernin korollisista veloista on 17 % (14).

VASTAPUOLIRISKI

Rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, että konserni kärsii tappiota, jos vastapuoli on kyvytön vastaamaan sitoumuksistaan. Konserni hallitsee tätä riskiä tekemällä rahoitustapahtumat vain luottokelpoisimpien vastapuolien kanssa ja ennalta päätetyissä rajoissa. Rahoituksen luottoriskeistä ei tilikauden aikana aiheutunut tappiota. Rahoitukseen liittyvää vastapuoliriskiä rajaa se, että likviditeettireserviä osittain ylläpidetään sitovien luottolimiittien muodossa, joskin vahvistunut likviditeettiasema on kasvattanut vastapuoliriskiä viime vuosien aikana. Rahat ja pankkisaamiset ja muut sijoitukset on hajautettu useaan yksittäiseen pankkiin, usean instituution yritystodistuksiin ja korkorahastosijoituksiin. Vastapuolilimiittejä on vuoden aikana tarkistettu ottaen huomioon konsernin tarpeet sekä näkemys käytettyjen vastapuolten taloudellisesta asemasta. Johdannaiskauppaa säätelee vastapuolien kanssa solmitut standardoidut ISDA -sopimukset. IFRS 9:n mukaiseen rahoitusvarojen arvonalentumisen määrittämiseen on konsernissa sovellettu vuoden 2018 alusta odotettuihin luottotappioihin perustuvaa mallia.

Konsernin myyntisaamisiin sisältyy vastapuoliriski siitä, että vastapuoli on kyvytön vastaamaan sitoumuksistaan. Myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä hallitaan operatiivisen johdon hyväksymän luottoriskien hallintapolitiikan avulla. Asiakkaiden luottokelpoisuutta arvioidaan säännöllisin välein asiakkaiden tilinpäätösten ja maksukäyttäytymisen ja luottotietoyritysten ja luokitusyhtiöiden antamien tietojen pohjalta. Yksittäisten asiakkaiden luottolimiitit tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Rembussikauppaa, pankkitakauksia, emoyhtiön takauksia sekä luottovakuutusta käytetään luottoriskien pienentämiseen johdon päätösten mukaisesti. Luottolimiitit hyväksytään luottoriskien hallintapolitiikkaan perustuen ja hyväksymisrajat vaihtelevat konsernin liiketoiminta-alueittain. Operatiivinen johto

arvioi ja määrittelee kaikki ne keskeiset luottolimiitit, joissa ei ole luottovakuutusta ja/tai jotain muuta vakuusturvaa luottoriskien hallintapolitiikan mukaan.

Metsä Groupin yliaikaisten asiakassuhteiden osuus kaikista myyntisaamisista on tilinpäätöshetkellä 9,5 % (9,2), josta 0,2 % (0,1) ulottuu välille 90–180 päivää ja 0,0 % (0,0) yli 180 päivän. Lisäksi konsernilla on käytössään asiakassuhteiden arvonalentumistestaukset. Myyntisaamisen alaskirjaus tehdään, kun asiakasyritys tekee virallisen konkurssin tai sen maksusuoritukset ovat yli 6 kk (180 pv) yliaikaisia eikä sitovaa maksusuunnitelmaa ole tehty tai muita päteviä syitä ole. Epävarmoja myyntisaamia koskeva erittely on esitetty liitetiedossa 4.6. Myyntisaamisten odotetut luottotappiot lasketaan varausmatriisilla. Viiden edellisvuoden toteutuneisiin tappioihin – luottovakuutuksilla netotettuna – perustuvien luottotappioprosenttien mukainen osuus avoimista, konsernin ulkopuolisilta olevista myyntisaatavista kirjataan odotettuina luottotappioina kuluksi. Matriisissa käytetyt luottotappioprosentit vaihtelevat 0,0–0,2 %:n välillä liiketoiminta-alueittain.

Myyntisaamiset ovat jakautuneet maantieteellisesti laajalle alueelle vastaten segmenttitiedoissa esitettyä myynnin rakennetta. Suurimmat luottoriskien lähteet ovat Suomi, Iso-Britannia, Saksa, Italia, Ruotsi, Puola, Australia, Hong Kong, Kiina ja Yhdysvallat. Kymmenen suurinta maata edustaa noin 64 % (64) kaikista ulkoisista myyntisaamisista. Metsä Groupin suurimman yksittäisen asiakkaan (yksittäisen yrityksen tai yhteisömuotoisessa olevan yrityksen) luottoriskien osuus vuoden 2018 lopussa oli 6 % (5) myyntisaamisten kokonaismäärästä. Kymmenen suurinta asiakasryhmää (yksittäisiä yrityksiä tai yhteisömuotoisessa olevia yrityksiä) vastasi 28 %:sta kaikista myyntisaamisista (25). Vuoden 2018 lopussa pääosa konsernin myyntisaamisista oli katettu vakuutuksin tai muun vakuuden, kuten remburssien kautta.

PÄÄOMAN HALLINTA

Pääomalla ja pääomarakenteella tarkoitetaan omistajien yritykseen tekemien sijoitusten ja omistajien yritykseen jättämien kertyneiden voittovarojen (eli oman pääoman) ja velkapääoman (eli vieraan pääoman) eria sekä niiden keskinäistä suhdetta. Konsernin tavoitteena on ylläpitää tehokasta pääomarakennetta, joka varmistaa konsernin toimintaedellytykset rahoitus- ja pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan syklisyydestä riippumatta. Pääomarakenteelle on konsernin operatiivisessa toiminnassa määritelty rahoitus- ja pääomamarkkinoiden tavanomaisia vaatimuksia vastaavat keskeiset tavoitearvot. Yrityksen hallitus ja hallituksen tarkastusvaliokunta arvioivat konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä lähinnä omavaraisuutta kuvaavan tunnusluvun avulla. Konsernin tavoitteena on pitkällä aikavälillä vähintään 40 %:n omavaraisuusaste (tilapäinen poikkeama sallittu).

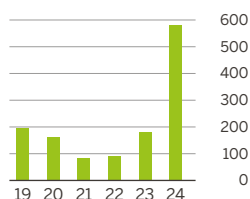
PÄÄOMARAKENNETTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT 31.12.2018 JA 31.12.2017 OLIVAT SEURAAVAT:

Milj. euroa	2018	2017
Nettovelkaantumisaste, %	13	34
Omavaraisuusaste, %	53,1	45,0
Korollinen vieras pääoma	1 552,7	2 072,8
- korollinen rahoitusomaisuus	1 089,3	1 080,1
Korollinen nettovelka	463,3	992,6
Orma pääoma	2 750,5	2 233,8
+ määräysvallattomien omistajien osuudet	905,0	726,8
Yhteensä	3 655,6	2 960,7
Taseen loppusumma	6 893,4	6 588,2
- saadut ennakkomaksut	14,0	13,5
Yhteensä	6 879,5	6 574,7

Metsä Groupin velkarahoitus on järjestetty siten, että Metsä Board Oyj:llä, Metsä Fibre Oy:llä ja Metsä Tissue Oyj:llä kullakin on muodostamiensa alakonsernien rahoitustarpeiden kattamiseen tarvittavat lainat ja että kyseisten yritysten lainat olivat toisistaan riippumattomia. Samoin Metsäliitto Osuuskunnalla oli erikseen järjestetty rahoitus emoyrityksen sekä Metsä Forest ja Metsä Wood -liiketoiminta-alueiden rahoitustarpeiden kattamiseen.

Äänekosken biotuotetehdasprojektin alun perin 750 miljoonan euron rahoituspaketti koostui useammasta eri lainajärjestelystä. Lisäksi yhtiö on allekirjoittanut 150 miljoonan euron osakaslainasopimuksen Itochu Corporationin kanssa. Biotuotetehdasprojektin velkarahoitus muodostui 400 miljoonan euron Finnveran takaamasta lainasta, 200 miljoonan euron lainasta Euroopan Investointipankilta (EIB), 80 miljoonan euron lainasta kaupallisilta pankeilta ja 70 miljoonan euron Ruotsin vientiluottolaitoksen EKN:n takaamasta lainasta, joista osa on jätetty nostamatta. Rahoituspakettiin liittyvät finanssikovenantit ovat linjassa Metsä Fibren ja koko Metsä Groupin muiden lainasopimusten kovenanttien kanssa.

Metsä Groupin tietyissä rahoitussopeutuksissa on asetettu konsernin taloudellista suorituskykyä ja pääomarakennetta koskevia finanssikovenantteja. Konsernin lainoihin liittyvät muut kovenantit ovat tavanomaisia ehtoja, jotka mm. rajoittavat vakuuksien antoa, omaisuuden luovuttamista ja myyntiä, tytäryhtiöiden velkaantumista, liiketoiminnan oleellista muuttumista sekä omistajuudessa tapahtuvia määrärajoitustoumuksia. Kaikki konserniyritykset ovat täyttäneet kovenanttien ehdot tilikautina 2018 ja 2017. Mikäli Metsäliitto Osuuskunta tai sen tytäryritykset eivät jostain syystä kykenisi täyttämään lainasopimusten mukaisia sitoumuksiaan, niiden täytyisi saada luotonantajansa luopumaan vaatimasta ko. sitoumusten noudattamisesta, neuvotella rahoitusjärjestelynsä uudelleen tai maksaa lainansa takaisin välttääkseen sopimusrikkomuksen, joka saattaisi vaikuttaa haitallisesti niiden taloudelliseen asemaan.

PITKÄAJAISTEN LAINOJEN LYHENNYSSUUNNITELMA
MILJ. EUROA

MARKKINARISIKIHERKKYYS 31.12.

VAIKUTUS OMAN PÄÄOMAN POSITIOON JA VIRTAPOSITIOON

Milj. euroa	Vaikutus rahoitusvaroihin ja -velkoihin		Vaikutus oman pääoman positioon		Vaikutus vuotuisen kassavirtaan		Vaikutus vuotuisen kassavirtaan ml. suojaus	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
KORKORISKI (100 BP MARKKINAKORKOJEN NOUSU)								
Tulosvaikutus	1,3	1,9			3,9	4,5	30,9	50,6
Muu vaikutus omaan pääomaan	25,7	44,1						
HYÖDYKERISKI (SÄHKÖN HINTA +20 %)								
Tulosvaikutus					-0,7	0,9	9,9	10,8
Muu vaikutus omaan pääomaan	10,5	9,9						
VALUUTTARISKI (USD -10 %)								
Tulosvaikutus	-3,0	0,6			-172,7	-140,6	-83,9	-67,0
Muu vaikutus omaan pääomaan	79,6	59,1	-7,5	-0,1				
VALUUTTARISKI (GBP -10 %)								
Tulosvaikutus	0,4	0,6			-21,6	-18,9	-8,4	-7,0
Muu vaikutus omaan pääomaan	10,7	9,4	-7,3	-7,1				
VALUUTTARISKI (SEK -10 %)								
Tulosvaikutus	3,0	0,0			51,3	41,9	9,4	8,0
Muu vaikutus omaan pääomaan	-38,9	-29,6	-53,2	-50,3				

"+" -merkkiset erät = positiivinen vaikutus = varojen lisäys / velkojen vähentyminen / kassavirran lisäys

"-" -merkkiset erät = negatiivinen vaikutus = varojen vähentyminen / velkojen lisäys / kassavirran vähentyminen

IFRS 7:n mukaan konsernin on esitettävä herkkyysanalyysi eri markkinariskeistä, joille se on raportointipäivänä alttiina ja näyttää, miten kohtuullisen mahdolliset muutokset relevanteissa riskimuuttujissa vaikuttaisivat sen tulokseen ja omaan pääomaan raportointipäivänä. Konserni on tunnistanut markkinakorkojen, sähkön hintojen ja valuuttakurssien olevan sen keskeisiä markkinariskejä ja on määritellyt 1 prosenttiyksikön korkotason nousun, 20 % sähkönhinnan nousun ja 10 % Yhdysvaltain dollarin, Ison-Britannian punnan ja Ruotsin kruunun heikkenemisen kohtuullisen mahdolliseksi riskimuuttujiksi. Mainitut valuutat edustavat lähes 90 % konsernin vuotuisesta virtapositiosta. Markkinariski on luonteeltaan suhteellisen lineaarinen niin, että päinvastaisen markkinhinnan muutoksen vaikutukset eivät suuruudeltaan olennaisesti eroa esitetystä lukuarvosta. Herkkyysanalyysit on laskettu soveltaen vakiintuneita menetelmiä laskea rahoitusinstrumenttien

markkina-arvoja, jotka on kuvattu tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa. Raportointipäivän lukuarvot heijastelevat kohtuullisen hyvin raportointiajanjakson keskimääräisiä markkinariskejä.

Lisäksi konserni esittää lukuarvot, jotka kuvaavat riskimuuttujien vaikutusta oman pääoman positioon ja vuotuisen kassavirtaan antaakseen laajemman kuvan korkojen, sähkön hinnan ja valuuttakurssien markkinariskeistä. Vuotuiset kassavirrat perustuvat ennusteisiin, eikä olemassa oleviin kaupallisiin sopimuksiin. Dollarin ja punnan heikentymisellä on negatiivinen vaikutus vuotuisen virtapositioon ja Ruotsin kruunun heikentymisellä positiivinen vaikutus. Suojaukset pienentävät tätä vaikutusta suojausstrategiasta riippuen. Vaikutus oman pääoman positioon syntyy tytäryhtiöiden oman pääoman konsolidoinnista konsernitalinpäätökseen.

RAHOITUSVELKOJEN LYHENNYSTEN JA RAHOITUSKULUJEN KASSAVIRRAT 2018

Milj. euroa	TASEARVO	2019	2020	2021	2022	2023	2024–
Joukkovelkakirjalainat	308,6	-60,3					-248,3
Lainat rahoituslaitoksilta	722,7	-83,0	-132,7	-78,8	-86,9	-180,1	-161,2
Eläkelainat	73,3	-48,0	-25,3				
Rahoitusleasingvelat	39,2	-4,6	-3,9	-3,1	-3,0	-2,8	-21,9
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	150,9						-150,9
Pitkäaikaiset yhteensä	1 294,7	-195,9	-162,0	-81,9	-89,9	-182,9	-582,2
Lyhytaikaiset korolliset velat	257,4	-257,4					
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	0,5	-0,5					
Ostovelat ja muut korottomat velat	1 271,4	-1 270,6	-0,7	0,0	0,0	0,0	-0,1
Rahoitusvelat yhteensä	2 824,1	-1 724,5	-162,7	-81,9	-89,9	-182,9	-582,2
Rahoituskulut yhteensä	172,7	-31,0	-24,6	-22,2	-20,9	-18,4	-55,6
Takausvastuut	27,4	-6,4	-2,6	-0,5	-1,1		-16,9
Johdannaiset							
Valuuttajohdannaiset, velat		-2 574,4					
Valuuttajohdannaiset, saamiset	0,4	2 574,8					
Koronvaihtosopimukset, velat	-12,2	-5,8	-3,5	-2,0	-0,7	0,1	-0,3
Hyödykejohdannaiset, velat	-2,0	-2,0	0,0				
Hyödykejohdannaiset, saamiset	25,4	14,3	9,1	1,7	0,4		
Johdannaiset, netto	11,7	6,9	5,6	-0,3	-0,3	0,1	-0,3

RAHOITUSVELKOJEN LYHENNYSTEN JA RAHOITUSKULUJEN KASSAVIRRAT 2017

Milj. euroa	TASEARVO	2018	2019	2020	2021	2022	2023–
Joukkovelkakirjalainat	308,0		-59,9				-248,1
Lainat rahoituslaitoksilta	1 166,3	-76,7	-271,4	-220,2	-67,7	-76,7	-453,5
Eläkelainat	106,0	-48,0	-32,6	-25,3			
Rahoitusleasingvelat	40,8	-4,7	-4,0	-3,7	-2,9	-2,7	-22,6
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	150,9						-150,9
Pitkäaikaiset yhteensä	1 772,0	-129,5	-368,0	-249,2	-70,6	-79,5	-875,2
Lyhytaikaiset korolliset velat	299,3	-299,3					
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	1,5	-1,5					
Ostovelat ja muut korottomat velat	1 177,8	-1 174,5	-3,3	0,0			
Rahoitusvelat yhteensä	3 250,6	-1 604,8	-371,3	-249,2	-70,6	-79,5	-875,2
Rahoituskulut yhteensä	241,4	-55,0	-34,2	-26,7	-24,0	-23,0	-78,4
Takausvastuut	23,4	-11,2	-6,7	-2,8	0,0	-0,2	-2,4
Johdannaiset							
Valuuttajohdannaiset, velat	0,0	-2 307,5					
Valuuttajohdannaiset, saamiset	11,3	2 318,8					
Koronvaihtosopimukset, velat	-15,1	-9,5	-6,2	-4,4	-2,7	-0,8	8,6
Hyödykejohdannaiset, velat	0,0	-0,1	0,0	0,1	0,0		
Hyödykejohdannaiset, saamiset	13,5	7,7	2,0	3,3	0,4		
Johdannaiset, netto	9,6	9,3	-4,2	-1,0	-2,3	-0,8	8,6

5.7 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU SEKÄ KÄYVÄT ARVOT 2018

Milj. euroa	Liite	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Jaksotettu hankinta-meno	Tasearvo yhteensä
RAHOITUSVARAT					
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	4.4	7,2	277,9		285,1
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	5.3			27,5	27,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.6			773,0	773,0
Rahavarat	5.4	156,3		927,6	1 083,9
Johdannaiset	5.7	2,5	23,3		25,8
Tasearvo yhteensä		166,0	301,1	1 728,1	2 195,3
Käypä arvo yhteensä		166,0	301,1	1 728,1	2 195,3
RAHOITUSVELAT					
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	5.5			1 098,8	1 098,8
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat	4.7			0,8	0,8
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	5.5			453,4	453,4
Ostovelat ja muut velat	4.8			1 116,2	1 116,2
Johdannaiset	5.7	2,3	11,8		14,2
Myyttävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	7.1			0,5	0,5
Tasearvo yhteensä		2,3	11,8	2 669,7	2 683,9
Käypä arvo yhteensä		2,3	11,8	2 673,6	2 687,8

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU SEKÄ KÄYVÄT ARVOT 2017

Milj. euroa	Liite	Käypään arvoon tulosvaik.	Myyttävissä olevat rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Johdannaiset suojaus-laskennassa	Jaksotettuun hankinta-menoon	Käypä arvo
RAHOITUSVARAT							
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	4.4		254,3				254,3
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	5.3			22,5			22,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.6			682,2			682,2
Rahavarat	5.4	131,6		940,9			1 072,4
Johdannaiset	5.7	4,2			20,6		24,8
Tasearvo yhteensä		135,8	254,3	1 645,6	20,6	0,0	2 056,2
Käypä arvo yhteensä		135,8	254,3	1 645,6	20,6	0,0	2 056,2
RAHOITUSVELAT							
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	5.5					1 098,8	1 098,8
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat	4.7					0,8	0,8
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	5.5					453,4	453,4
Ostovelat ja muut velat	4.8					1 116,2	1 116,2
Johdannaiset	5.7	2,3			11,8		15,2
Myyttävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	7.1					0,5	0,5
Tasearvo yhteensä		0,3	0,0	0,0	14,8	3 124,2	3 139,3
Käypä arvo yhteensä		0,3	0,0	0,0	14,8	3 142,6	3 157,7

Myyntisaamiset ja muut saamiset eivät sisällä ennakkomaksuja, verosaa-misia ja henkilökulujaksotuksia (liite 4.6). Ostovelat ja muut rahoitus-velat eivät sisällä saatuja ennakkomaksuja, verovelkoja ja henkilökulu-jaksotuksia (liite 4.8). Kaikki korolliset rahoitusvelat arvostetaan tasee-seen efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon.

Käyvät arvot perustuvat kunkin velan tai varan markkinakorolla lasket-tuun nykyarvoon. Sovellettujen diskonttokorkojen vaihteluväli on 0,0–6,0 % (0,0–6,0). Myyntisaamisten ja muiden saamisten sekä osto-velkojen ja muiden velkojen käyvät arvot eivät olennaisesti poikkea niiden kirjanpitoarvoista taseessa.

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIA

LAATIMISPERIAATTEET Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja rahoitusvelat on luokiteltu IFRS 9 -standardin mukaisesti.		Sähkö-, maakaasu-, propaani- ja polttoöljyjohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja (Taso 1). Valuuttatermiinien ja valuuttaoptioiden käyvät arvot määritetään käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritelty tulevien rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat raportointikauden päättymispäivän markkinakorot ja muu markkinatieto (Taso 2). Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Harkintaa käytetään valittaessa erilaisia menetelmiä sekä tehtäessä oletuksia, jotka perustuvat pääasiassa markkinoilla kunakin raportointikauden päättymispäivänä vallitseviin olosuhteisiin (Taso 3).
Taso 1	Käypä arvo perustuu suoraan markkinoilta saatuun noteeraukseen.	
Taso 2	Käypä arvo määritellään soveltamalla arvostusmenetelmiä, jotka käyttävät markkinoilla näkyvissä olevaa hintainformaatiota.	
Taso 3	Käyvät arvot eivät perustu markkinatietoon, vaan yrityksen omiin oletuksiin.	
Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavien rahoitusvarojen käypien arvojen määrittäminen on kuvattu liitteessä 4.4.		

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIA

2018					
Milj. euroa	Liite	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
RAHOITUSVARAT, JOTKA KIRJATAAN KÄYPÄÄN ARVOON					
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	4.4	0,0		285,1	285,1
Käypään arvoon kirjattavat lyhytaikaiset rahoitusvarat	5.4	156,3			156,3
Johdannaissaamiset	5.7	25,4	0,4		25,8
RAHOITUSVELAT, JOTKA KIRJATAAN KÄYPÄÄN ARVOON					
Johdannaisvelat	5.7	2,0	12,2		14,2
RAHOITUSVARAT, JOITA EI KIRJATA KÄYPÄÄN ARVOON					
Rahavarat	5.4		927,6		927,6
RAHOITUSVELAT, JOITA EI KIRJATA KÄYPÄÄN ARVOON					
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	5.5		1 100,5		1 100,5
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	5.5		455,5		455,5

2017					
Milj. euroa	Liite	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
RAHOITUSVARAT, JOTKA KIRJATAAN KÄYPÄÄN ARVOON					
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	4.4	0,0		254,3	254,3
Käypään arvoon kirjattavat lyhytaikaiset rahoitusvarat	5.4	131,6			131,6
Johdannaissaamiset	5.7	9,5	15,3		24,8
RAHOITUSVELAT, JOTKA KIRJATAAN KÄYPÄÄN ARVOON					
Johdannaisvelat	5.7	0,0	15,1		15,2
RAHOITUSVARAT, JOITA EI KIRJATA KÄYPÄÄN ARVOON					
Rahavarat	5.4		940,9		940,9
RAHOITUSVELAT, JOITA EI KIRJATA KÄYPÄÄN ARVOON					
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	5.5		1 658,3		1 658,3
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	5.5		431,3		431,3

MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET, JOIDEN ARVO MÄÄRITELTY TASON 3 MUKAISESTI

Milj. euroa	2018	2017
Arvo 1.1.	254,3	200,1
Voitot ja tappiot tilikauden tuloksessa	-0,1	-0,2
Voitot ja tappiot muissa laajan tuloksen erissä	31,2	54,2
Hankinnat		0,2
Myynnit	-0,2	-0,1
Arvo 31.12	285,1	254,3

RAHOITUSJOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

LAATIMISPERIAATTEET

Johdannaissopimukset kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä käypään arvoon, joka vastaa niiden hankintamenoa, ja myöhemmin ne arvostetaan juoksuaikanaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Johdannaisten käypä arvo esitetään korottomissa saamisissa tai veloissa. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen mukaisesti. Johdannaista voidaan ryhmitellä sopimushetkellä joko 1) Saamisten, velkojen tai kiinteiden sitoumusten käyvän arvon suojausina, 2) Ennakoidun erittäin todennäköisen liiketoimen rahavirran suojausina, 3) Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojausina tai 4) Suojausina, joihin on päätetty olla soveltamatta suojauslaskentaa.

Metsä Group soveltaa suojauslaskentaa tällä hetkellä vain rahavirran suojausena. Suojauslaskentaa soveltaessaan konserni on suojaussuhteen syntyessä dokumentoinut suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen ja noudatetun riskien hallinnan tavoitteen ja strategian. Konserni on myös jatkuvasti tehnyt suojauslaskennan soveltamiseksi edellytettävän tehokkuustestauksen siitä, että kussakin suojaussuhteessa suojausinstrumentin käyvän arvon muutos riittävän tehokkaasti vastaa suojattavan erän käyvän arvon muutosta suojatun riskin osalta. Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaissinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Omaan pääomaan kirjatut johdannaisten voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan ennakoidun myynnin tai oston toteutuessa ja kirjataan suojauksen kohteena olleen erän oikaisuksi. Jos ennakoidun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Suojauslaskennan ulkopuoliset johdannaista arvostetaan käypään arvoon ja arvonmuutokset kirjataan korko- ja valuuttajohdannaisten osalta rahoituseriin ja hyödykejohdannaisten osalta muihin tuottoihin ja kuluihin.

IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa sovelletaan rahavirran suojausena hyvin todennäköisiin myynnin valuuttamääräisiin rahavirtoihin ja lainojen sopimusperusteisiin vaihtuvakorkoisiin rahavirtoihin. Hyödykkeiden hintariskien hallinnassa suojauslaskentaa sovelletaan sähkön, maakaasun, propaanin, kevyen polttoöljyn ja raskaan polttoöljyn hyvin todennäköisiin ostojen rahavirtoihin. Sellun suojaus on päättynyt vuonna 2018. Valuuttatermiinien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän termiinihintoihin ja valuuttaoptiot arvostetaan Black&Scholes-mallin mukaisesti käypiin arvoihin. Koronvaihtosopimukset arvostetaan markkinakorkokäyrällä laskettuun kassavirtojen nykyarvoon. Sähkö-, maakaasu-, propaani- ja polttoöljyjohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

RAHOITUSRISKIEN HALLINTA JA SUOJAUKSEN TEHOKKUUS

Liitteessä 5.6 Rahoitusriskien hallinta kuvataan tarkemmin konsernin valuutta-, korko- ja hyödykeriskien hallintaa. Liite 5.7 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot sisältää johdannaisten käyvät arvot sekä ryhmittelyn. Liite 5.1 Oma pääoma sisältää erittelyt käyvän arvon rahaston suojauslaskennan kirjauksista.

Valuuttavirtaposition rahavirran suojaus on tehokasta, sillä suojauksen kohteena olevan myynnin ja suojaavan johdannaisten välillä on suora taloudellinen suhde. Termiinisopimuksen spotkurssikomponentti tai valuuttaoption perusarvokomponentti on määritelty suojauslaskennan kohteeksi ja termiinipisteet tai option aika-arvo käsitellään suojauksen kustannuksena soveltaen ajanjaksoon perustuvaa jaksottamista. Valuuttavirtaennusteet ovat suhteellisen vakaita, laskutus tasaista neljännesvuosien ja kuukausien sisällä ja termiini- ja swapkaupat kohdistetaan kullekin kuukaudelle, joten suojauksen tehottomuus jää yleensä hyvin vähäiseksi. Muutokset tuotannossa tai myynnin rakenteessa voivat joskus aiheuttaa tehottomuutta suojaussuhteen voimassaolokana, jolloin suojausta säädetään vastaavasti.

Korkorahavirran suojauslaskenta muodostuu pääosin tehokkaaksi, sillä suojauksen kohteena olevien pitkäaikaisten lainojen ja suojaavien koronvaihtosopimusten keskeisten ehtojen välillä on suora taloudellinen suhde. Suojaussuhteeseen aiheutuu tehottomuutta lainojen ja swappien korkoperiodien mahdollisista eroista sekä eroista sopimusehtojen viitekorissa. Korkosuojaus- sen tehoton osuus kirjataan tulosvaikutteisesti. Toteutumatta jäävät ennakoidut lainan nostot tai ennenaikaiset lainan takaisinmaksut voivat aiheuttaa tehottomuustilanteen, jolloin suojaavat koronvaihtosopimukset käännetään tai otetaan pois suojauslaskennasta ja käyvän arvon muutos kirjataan tulokseen rahoituseriin.

Hyödykeostojen suojaus muodostuu tehokkaaksi, sillä suojauksen kohteeksi on määritelty koko ostohinnan sijaan sama identtinen hinnoittelun riskikomponentti, jota sovelletaan suojaavassa johdannaissa. Sähkön hintariskien suojauksessa kohteeksi on määritelty niin sanottu systeemihinnan osuus ja suojaus tapahtuu systeemihintaisella sähköswapilla. Vastaavasti maakaasun, propaanin ja kevyen ja raskaan polttoöljyn suojauksessa ostojen ja suojaavan johdannaisten hintakomponentit ovat identtiset. Hyödykeostot ovat suhteellisen tasaisia ja suojaukset kohdistetaan kullekin kuukaudelle, joten suojauksen tehottomuus jää yleensä vähäiseksi. Muutokset eri hyödykkeiden käytössä voivat joskus aiheuttaa tehottomuutta suojaussuhteen voimassaolokana, jolloin suojausta säädetään vastaavasti.

RAHOITUSJOHDANNAISET 2018

Milj. euroa	Nimellisarvo	Käypä arvo			Käypä arvo	
		Johdannaisvarat	Johdannaisvelat	Käypä arvo yhteensä	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta
Koronvaihtosopimukset	576,0		12,2	-12,2	-0,8	-11,3
Korkojohdannaiset yhteensä	576,0	0,0	12,2	-12,2	-0,8	-11,3
Valuuttatermiinisopimukset	2 574,4	0,5		0,5	0,9	-0,4
Valuuttaoptiosopimukset	786,0	-0,1		-0,1		-0,1
Valuuttajohdannaiset yhteensä	3 360,4	0,4	0,0	0,4	0,9	-0,5
Sähkijohdannaisopimukset						
Sellujohdannaisopimukset	39,7	25,3		25,3		25,3
Öljyjohdannaisopimukset	11,8		1,5	-1,5		-1,5
Muut hyödykejohdannaisopimukset	6,6	0,1	0,5	-0,3	0,2	-0,5
Hyödykejohdannaiset yhteensä	58,1	25,4	2,0	23,4	0,2	23,3
Johdannaiset yhteensä	3 994,5	25,8	14,2	11,7	0,2	11,4

JOHDANNAISTEN MATURITEETTIJAKAUMA

Milj. euroa	1–6 kk	6–12 kk	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Suojauksen kohteena oleva kassavirta yhteensä
Korkojohdannaiset suojauslaskennassa	22,1	22,1	176,7	303,1	524,0
Korkojohdannaiset, ei suojauslaskentaa	0,1	0,1	51,9		52,1
Valuuttajohdannaiset suojauslaskennassa	1249,1	305,4			1554,5
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskentaa	273,2	7,2			280,4
Hyödykejohdannaiset suojauslaskennassa	18,2	13,0	13,9		45,1
Hyödykejohdannaiset, ei suojauslaskentaa	0,5	1,2			1,7

RAHOITUSJOHDANNAISET 2017

Milj. euroa	Nimellisarvo	Käypä arvo			Käypä arvo	
		Johdannaisvarat	Johdannaisvelat	Käypä arvo yhteensä	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta
Koronvaihtosopimukset	1 115,3		15,1	-15,1	-0,3	-14,8
Korkojohdannaiset yhteensä	1 115,3	0,0	15,1	-15,1	-0,3	-14,8
Valuuttatermiinisopimukset	2 307,5	11,3	0,0	11,3	4,2	7,1
Valuuttajohdannaiset yhteensä	2 307,5	11,3	0,0	11,3	4,2	7,1
Sähkijohdannaisopimukset	72,9	6,7	0,0	6,7		6,7
Sellujohdannaisopimukset	23,1	4,1		4,1		4,1
Öljyjohdannaisopimukset	7,5	0,8		0,8		0,8
Muut hyödykejohdannaisopimukset	8,6	1,9		1,9		1,9
Hyödykejohdannaiset yhteensä	112,1	13,5	0,0	13,5	0,0	13,5
Johdannaiset yhteensä	3 534,9	24,8	15,2	9,6	3,9	5,8

6. TULOVEROT

LAATIMISPERIAATTEET

Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero, edellisten tilikausien verot ja laskennalliset verot muodostavat tuloslaskelman verokulun. Laajaan tuloslaskelmaan kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja.

Verotuksessa vähennyskeltottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa, eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat voidaan vähentää toisistaan, jos on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, muiden sijoitusten sekä johdannaissopimusten arvostamisesta käypään arvoon, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja liiketoimintojen hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista arvostuksista.

KESKEISET ARVIOT JA HARKINTA

Johdon harkintaa tarvitaan tilikauden tulokseen perustuvien verojen sekä laskennallisten verosaamisten ja -velkojen määrittämiseen sekä siihen, mihin määrään asti laskennallista verosaamista kirjataan. Konserni on tuloverotuksen kohteena useassa maassa, ja useiden liiketoimien ja laskelmien osalta lopullisen veron määrä on epävarma. Konsernissa ennakoidaan tulevia verotarkastuksia ja kirjataan velkoja, jotka perustuva arvioihin siitä, joudutaanko maksamaan lisää veroja. Arvioiden ja lopullisten verojen väliset erot vaikuttavat sekä kauden verotettavaan tuloon perustuviin veroihin että laskennallisiin veroihin.

Milj. euroa	2018	2017
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-130,7	-58,1
Edellisten tilikausien verot	-0,4	-1,4
Laskennalliset verot	-25,2	-42,7
Muut verot	-0,1	-0,1
Tuloverot yhteensä	-156,4	-102,3

TULOVEROJEN TÄSMÄYTYSLASKELMA

Milj. euroa	2018	2017
Tulos ennen veroja	769,1	506,2
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	153,8	101,2
Ruotsin verokannan muutos 22 %:sta 21,4 %:iin	-0,7	
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-0,8	0,8
Verovapaat tulot	-0,5	-4,4
Vähennyskeltottomat kulut	3,4	8,1
Liikearvon arvonalentumiset		
Aiemmin kirjattujen laskennallisten verojen oikaisu	1,1	0,8
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-0,7	-2,6
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	1,0	0,3
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-1,2	-3,4
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0,4	1,4
Muut	0,7	0,1
Verot tuloslaskelmassa	156,4	102,3
Efekttiivinen verokanta, %	20,3	20,2

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT 2018

Milj. euroa	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	4,2	-0,4	3,8
Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat	31,2	-6,2	24,9
Yhteensä	35,4	-6,6	28,8
Erät jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset	5,1	-1,2	3,9
Muuntoerot	-21,3		-21,3
Yhteensä	-16,2	-1,2	-17,4

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT 2017

Milj. euroa	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	9,4	-1,7	7,7
Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat	54,2	-10,8	43,4
Yhteensä	63,6	-12,5	51,1

Erät jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset	33,0	-6,8	26,3
Muuntoerot	-25,6	0,5	-25,1
Osuus yhteisyrityksen muista laajan tuloksen eristä	3,8		3,8
Yhteensä	11,2	-6,2	5,0

LASKENNALLISET VEROT

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN JA -VELKOJEN TÄSMÄYTYS TASEeseen 2018

Milj. euroa	1.1.2018	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muuntoerot ja muut	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset taseessa					
Eläkevelvoitteet ja varaukset	14,3	0,7	0,4	-0,1	15,3
Sisäiset katteet	8,3	4,2	0,0	0,0	12,5
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	0,5		-0,2		0,3
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja hyvitykset	17,9	-4,1		-0,7	13,0
Rahoitusinstrumentit	8,0	-0,2	2,3	-0,2	9,9
Muut väliaikaiset erot	9,3	-2,0	0,0	-0,1	7,2
Laskennallinen verosaaminen yhteensä	58,2	-1,3	2,5	-1,2	58,3
Netotettu laskennallisesta verovelasta	-31,9	2,1	-3,0	1,3	-31,4
Laskennallinen verosaaminen taseessa	26,4	0,9	-0,5	0,1	26,9
Laskennalliset verovelat taseessa					
Eläkevelvoitteet	2,6	0,3	0,5	0,0	3,4
Poistoero ja verottomat varaukset	184,3	27,7		-2,0	210,0
Hankitun nettovarallisuuden ja biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	58,4	-2,6		0,0	55,8
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	39,4		6,0		45,4
Rahoitusinstrumentit	3,9	-1,0	3,5	0,0	6,4
Oman pääoman suojaus		2,3		-2,3	0,0
Muut väliaikaiset erot	4,1	-2,8		-0,1	1,3
Laskennallinen verovelka yhteensä	292,8	23,9	9,9	-4,4	322,2
Netotettu laskennallisesta verosaamisesta	-31,9	2,1	-3,0	1,3	-31,4
Laskennallinen verovelka taseessa	260,9	26,1	7,0	-3,1	290,8

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN JA -VELKOJEN TÄSMÄYTYS TASEeseen 2017

Milj. euroa	1.1.2017	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muuntoerot ja muut	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset taseessa					
Eläkevelvoitteet ja varaukset	15,5	-0,4	-0,7	-0,1	14,3
Sisäiset katteet	7,5	0,8		0,0	8,3
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	2,5		-2,0		0,5
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja hyvitykset	12,3	6,2		-0,6	17,9
Rahoitusinstrumentit	15,9	-2,3	-5,9	0,3	8,0
Muut väliaikaiset erot	8,6	0,7	0,0	-0,1	9,3
Laskennallinen verosaaminen yhteensä	62,3	5,0	-8,6	-0,5	58,2
Netotettu laskennallisesta verovelasta	-24,4	-8,0	0,0	0,5	-31,9
Laskennallinen verosaaminen taseessa	37,9	-3,0	-8,6	0,0	26,4
Laskennalliset verovelat taseessa					
Eläkevelvoitteet	2,1	-0,3	0,9	0,0	2,6
Poistoero ja verottomat varaukset	137,6	48,1		-1,4	184,3
Hankitun nettovarallisuuden ja biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	62,8	-3,7		-0,7	58,4
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	30,5		8,9		39,4
Rahoitusinstrumentit	1,9	0,5	1,0	0,5	3,9
Oman pääoman suojaus		1,7		-1,7	0,0
Muut väliaikaiset erot	2,9	1,4		-0,2	4,1
Laskennallinen verovelka yhteensä	237,8	47,7	10,7	-3,5	292,8
Netotettu laskennallisesta verosaamisesta	-24,4	-8,0	0,0	0,5	-31,9
Laskennallinen verovelka taseessa	213,4	39,8	10,7	-3,0	260,9

Konsernilla oli 31.12.2018 verotuksellisia nettotappioita 55,1 miljoonaa euroa (80,8), joista on kirjattu laskennallista verosaamista 12,9 miljoonaa euroa (17,8). Nämä verotukselliset nettotappiot kertyivät pääosin Ruotsissa ja Saksassa. Lisäksi verotuksellisia nettotappioita kertyi Isossa-Britanniassa, Venäjällä, Suomessa ja Yhdysvalloissa. Johto arvioi, että yhtiöille kertyy tulevina vuosina verotettavaa tuloa, josta tappiot voidaan vähentää.

Ne liiketoiminnan tappiot, joiden käyttöön liittyy epävarmuutta ja joista ei tämän vuoksi ole kirjattu laskennallista verosaamista 31.12.2018 olivat 558,7 miljoonaa euroa (558,5). Nämä verotukselliset nettotappiot kertyivät Suomessa, Saksassa, Puolassa ja Ranskassa. Nettotappioista kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset 31.12.2018 olivat yhteensä 125,3 miljoonaa euroa (125,4).

Konsernilla oli 31.12.2018 verotuksellisia nettotappioita yhteensä 613,8 miljoonaa euroa, joista 461,2 miljoonaa euroa ei vanhene. Tappioista 141,7 miljoonaa euroa vanhenee vuosina 2019–2023 ja loput 11,0 miljoonaa euroa myöhemmin.

7. KONSERNIN RAKENNE

7.1 HANKITUT LIIKETOIMINNOT, MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT SEKÄ MYYDYT TOIMINNOT

LAATIMISPERIAATTEET

Hankitut liiketoiminnot yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja myydyt toiminnot siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Luovutettu vastike, mukaan lukien ehdollinen kauppahinta sekä hankitun liiketoiminnan yksilöitävissä olevat varat ja velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot on kirjattu kuluksi. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta.

Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuuden käypä arvo ja hankinnan kohteesta aiemmin omistettun osuuden käypä arvo yhteenlaskettuina ylittävät yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvän arvon, kirjataan liikearvoksi.

Myytäväksi luokitellut omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyn käypään arvoon. Myytäväksi luokitelluista omaisuuseristä ei tehdä poistoja luokittelun jälkeen.

HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Vuonna 2018 ei ollut liiketoimintojen hankintoja.

Metsäliitto Osuuskunta osti kesäkuussa 2017 pihtiputaalaisen Metsäkolmio Oy:n puunhankinnan liiketoiminnon sekä Harvestian puunhankinnan liiketoiminnon Kaakkois-Suomessa.

HANKITUT LIIKETOIMINNOT YHTEENSÄ

Milj. euroa	Liite	2017 KIRJATUT ARVOT
Asiakassuhteet (aineettomat hyödykkeet)	4.1	0,4
Vaihto-omaisuus		0,4
Varat yhteensä		0,8
Hankintameno		0,8
Rahana maksettu kauppahinta		0,8
Hankitun tytäryrityksen rahavarat		0,0
Rahavirtavaikutus		-0,8

Liiketoimintojen yhdistämisessä tunnistettujen asiakassuhteiden käypä arvo on määritetty asiakassuhteiden arvioidun kestoajan ja asiakkuuksista syntyvien diskontattujen nettorahavirtojen perusteella. Muiden erien osalta kirjanpitoarvot vastaavat olennaisilta osin käypiä arvoja.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT

Myytävinä olevat omaisuuserät sisältävät vuosina 2018 ja 2017 Muu toiminta -segmenttiin kuuluvien Asunto Oy Tapiolan Jalavan, Asunto Oy Tapiolan Pyökin, Asunto Oy Tapiolan Saarnin ja Asunto Oy Tapiolan Tammen myymättä olevat asunnot ja autopaikat. Vuonna 2017 myymättä olevista autopaikoista kirjattiin 0,1 miljoonan euron arvonalentuminen.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT YHTEENSÄ

Milj. euroa	Liite	2018	2017
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4.2	1,1	2,4
Varat yhteensä		1,1	2,4
Rahoitusvelat	5.5	0,5	1,5
Velat yhteensä		0,5	1,5

MYYDYT TOIMINNOT

TYTÄRYRITYSTEN, LIIKETOIMINTOJEN JA YHTEISTEN TOIMINTOJEN MYYNIT

Metsä Fibre Oy myi 2.7.2018 Eskolan sahan Haapajärven Ha-Sa Oy:lle.

Metsäliitto Osuuskunta myi 11.1.2017 Metsä Woodin Pälkäneellä sijaitsevan projektiliiketoiminnan Lapwall Oy:lle. Liiketoiminnan myynnistä kirjattiin 3,3 miljoonan euron myyntivoitto ja myynnistä realisoitui 4,9 miljoonan euron positiivinen rahavirtavaikutus.

Metsäliitto Osuuskunta myi vuosien 2018 ja 2017 aikana omistus-osuuksia Asunto Oy Tapiolan Jalavasta, Asunto Oy Tapiolan Pyökistä, Asunto Oy Tapiolan Saarnista, Asunto Oy Tapiolan Tammesta ja Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinnistä. Vuoden 2018 lopussa Metsäliitto Osuuskunta omistaa 0,42 % Asunto Oy Tapiolan Jalavasta, Asunto Oy Tapiolan Saarnista 1,60 %, Asunto Oy Tapiolan Tammesta

0,66 % ja 6,26 % Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinnistä. Vuonna 2018 omistussuosuksien myynneistä kirjattiin yhteensä 0,6 miljoonan euron myyntivoitto (5,2) ja myynneistä realisoitui yhteensä 0,9 miljoonan euron positiivinen rahavirtavaikutus (7,7).

MYYDYT TOIMINNOT YHTEENSÄ			
Milj. euroa	Liite	2018	2017
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4.1, 4.2	1,8	12,7
Vaihto-omaisuus			0,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset			1,0
Varat yhteensä		1,8	14,2
Rahoitusvelat		1,0	10,2
Velat yhteensä		1,0	10,2
Nettovarat		0,8	4,0
Muuntoero ja maksetut asiantuntijakulut			0,1
Vastike yhteensä		1,6	12,6
Myyntivoitto ennen veroja		0,7	8,5
Myyntivoitto verojen jälkeen		0,7	8,5
Rahavirtavaikutus		1,6	12,6

7.2 OSUDET MUISSA YRITYKSISSÄ

TYTÄRYRITYKSET JA YHTEISET TOIMINNOT

METSÄLIITTO OSUUSKUNTA	Kotimaa	Konsernin omistussuus, %
TYTÄRYRITYKSET		
Kumpuniemen Voima Oy	Suomi	53,97
Metsa Forest Latvia SIA	Latvia	100,00
Metsa Group Asia Co. Ltd	Kiina	100,00
Metsä Board Oyj ¹⁾	Suomi	41,17
Metsä Fibre Oy	Suomi	60,35
Metsä Forest Eesti AS	Eesti	100,00
Metsä Forest Sverige AB	Ruotsi	100,00
Metsä Group Services Sp. z o.o.	Puola	100,00
Metsä Group Treasury Oy	Suomi	100,00
Metsä Spring Oy	Suomi	100,00
Metsä Tissue Oyj	Suomi	100,00
Metsä Wood Deutschland GmbH	Saksa	100,00
Metsä Wood Eesti AS	Eesti	100,00
Metsä Wood Holland B.V.	Hollanti	100,00
Metsä Wood Schweiz AG	Sveitsi	100,00
Metsä Wood UK Ltd	Iso-Britannia	100,00
Metsä Wood USA Inc.	USA	100,00
Mittaportti Oy	Suomi	100,00
OOO Metsa Forest Podporozhye	Venäjä	100,00
OOO Metsa Forest St. Petersburg	Venäjä	100,00
Punkavoima Oy ²⁾	Suomi	34,67

YHTEISET TOIMINNOT		
Asunto Oy Tapiolan Jalava	Suomi	0,42
Asunto Oy Tapiolan Saarni	Suomi	1,60
Asunto Oy Tapiolan Tammi	Suomi	0,66
Kiinteistö Oy Metsätapiola	Suomi	48,98
Kiinteistö Oy Metsätapiolan Pysäköinti	Suomi	48,96
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti	Suomi	6,26
Lohjan Biolämpö Oy ³⁾	Suomi	46,00

METSÄ FIBRE -KONSERNI	Kotimaa	Konsernin omistussuus, %
TYTÄRYRITYKSET		
Metsä Fibre GmbH	Saksa	100,00
Metsä Fibre S.r.l.	Italia	100,00
OOO Metsä Svir	Venäjä	100,00
Oy Silva Shipping Ab	Suomi	100,00
OOO Petrovles Podporozhye	Venäjä	100,00

METSÄ BOARD -KONSERNI	Kotimaa	Konsernin omistusosuus, %
TYTÄRYRITYKSET		
Metsä Board (Middle East & Africa) Ltd	Kypros	100,00
Metsä Board Americas Corporation	USA	100,00
Metsä Board Australia and New Zealand Pty Ltd	Australia	100,00
Metsä Board Hong Kong Ltd	Hong Kong	100,00
Metsä Board Ibéria S.A.	Espanja	100,00
Metsä Board IBP (HK) Ltd	Hong Kong	100,00
Metsä Board IBP China Ltd	Kiina	100,00
Metsä Board Italia S.r.l.	Italia	100,00
Metsä Board Middle East & Africa DMCC	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	100,00
Metsä Board Singapore Pte Ltd	Singapore	100,00
Metsä Board UK Ltd	Iso-Britannia	100,00
Metsä Board Benelux n.v./s.a	Belgia	100,00
Metsä Board Deutschland GmbH	Saksa	100,00
Metsä Board France S.A.S.	Ranska	100,00
Metsä Board International Oy	Suomi	100,00
Metsä Board Kemi Oy	Suomi	100,00
Metsä Board Netherlands B.V.	Hollanti	100,00
Metsä Board NL Holding B.V.	Hollanti	100,00
Metsä Board Nordic AB	Ruotsi	100,00
Metsä Board Polska Sp. Z o.o.	Puola	100,00
Metsä Board Schweiz AG	Sveitsi	100,00
Metsä Board Sverige Ab	Ruotsi	100,00
M-real Hellas Ltd	Kreikka	51,00
OOO Metsä Board Rus	Venäjä	100,00
Oy Hangö Stevedoring Ab	Suomi	100,00
YHTEISET TOIMINNOT		
Äänevoima Oy ³⁾	Suomi	56,25
Ääneverkko Oy ³⁾	Suomi	56,25

MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUDET

Olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet konsernissa		Määräysvallattomien omistajien omistusosuus, %		Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta		Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	
Milj. euroa	Kotimaa	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Metsä Fibre	Suomi	39,65	39,56	195,0	89,6	599,3	463,1
Metsä Board ¹⁾	Suomi	58,83	58,46	46,0	53,0	305,0	263,0
Metsä Tissue	Suomi	0,00	0,00%		0,4		
Muut tytäryritykset				0,0	0,0	0,7	0,7
				240,9	142,9	905,0	726,8

1) Määräysvallattomien omistajien osuus äänivallasta 38,13 % (38,60 %).

LIIKETOIMET MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN KANSSA

LAATIMISPERIAATTEET

Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

METSÄ TISSUE -KONSERNI	Kotimaa	Konsernin omistusosuus, %
TYTÄRYRITYKSET		
Dambi AB	Ruotsi	100,00
Metsä Tissue Czech s.r.o.	Tsekin Tasavalta	100,00
Metsä Tissue Krapkowice Sp. z o.o.	Puola	100,00
Metsä Tissue Poland Sp. z o.o.	Puola	100,00
Metsä Tissue Slovakia s.r.o.	Slovakia	100,00
Metsä Tissue Ukraine LCC	Ukraina	100,00
Metsä Tissue A/S	Tanska	100,00
Metsä Tissue AB	Ruotsi	100,00
Metsä Tissue AS	Norja	100,00
Metsä Tissue GmbH	Saksa	100,00
Metsä Tissue Hungary Kft.	Unkari	100,00
Metsä Tissue Immobilienverwaltungs GmbH	Saksa	100,00
Metsä Tissue Ltd	Iso-Britannia	100,00
YHTEISET TOIMINNOT		
Katrinefors Kraftvärme AB ³⁾	Ruotsi	50,00

- Konsernin osuus äänimäärästä 61,87 %
- Osakassopimuksen mukaan kaikki Punkavoima Oy:n tuottama lämpöenergia toimitetaan Metsäliitto Osuuskunnan omistamille tehtaille. Metsäliitto Osuuskunta määrää merkityksellisistä toiminnoista.
- Järjestelyn toimintojen ensisijaisena tarkoituksena on tuottaa energiaa osapuolia varten ja järjestelylle syntyvät velat maksetaan tosiasiallisesti rahavirroista, jotka saadaan osapuoliita näiden ostaessa tuotetun energian.

Metsäliitto Osuuskunta osti 2.2.2017 Jozef Antošíkilta 9 %:n osuuden Metsä Tissue Oyj:stä. Osakkeiden kauppahinta varainsiirtoveroineen oli 30,7 miljoonaa euroa. Hankinnan jälkeen Metsäliitto Osuuskunta omistaa 100 % Metsä Tissue Oyj:stä. Hankinnan johdosta määräysvallattomien omistajien osuus pieneni 32,3 miljoonalla eurolla ja voittovarat kasvoivat 1,5 miljoonalla eurolla.

Vuosina 2018 ja 2017 ei ollut muita olennaisia määräysvallattomien omistajien osuuksien hankintoja tai myyntejä.

Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneiden liiketoimien vaikutus emoyrityksen omistajille kuuluvaan omaan pääomaan:

Milj. euroa	2018	2017
Metsä Tissue Oyj:stä omistetun osuuden lisäyksestä		1,5
Muiden liiketoimien vaikutuksesta	-0,2	0,9
Nettovaikutus omaan pääomaan	-0,2	2,4

TALOUDELLISEN INFORMAATION YHTEENVETO TYTÄRYRITYKSISTÄ, JOISSA ON OLENNAINEN MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUS

	Metsä Fibre -konserni		Metsä Board -konserni		Metsä Tissue -konserni	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Liikevaihto	2 469,1	1 875,7	1 944,1	1 848,6		1 013,6
Tilikauden tulos	496,6	230,3	203,4	150,5		36,4
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	195,0	89,6	46,0	53,0		0,4
Tilikauden laaja tulos	491,9	263,3	226,0	182,5		37,2
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	189,0	97,6	61,5	68,8		0,5
Määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	35,0	31,1	43,9	39,5		
Pitkäaikaiset varat	1 713,9	1 791,4	1 491,0	1 407,5		633,8
Lyhytaikaiset varat	1 179,8	730,1	793,2	818,6		348,7
Pitkäaikaiset velat	698,5	779,0	471,0	641,9		374,0
Lyhytaikaiset velat	559,5	452,1	490,2	416,9		263,3
Nettovarallisuus	1 635,5	1 290,3	1 322,9	1 167,4	0,0	345,1
Liiketoiminnan nettorahavirta	580,6	410,6	150,9	236,3		67,5
Investointien nettorahavirta	-59,3	-433,9	-55,8	-60,5		-39,0
Rahoituksen nettorahavirta	-526,4	28,9	-91,7	-172,6		-29,3
Rahavarojen muutos	-5,1	5,6	3,4	3,3	0,0	-0,8

Edellä esitetyt tiedot on määritelty ennen konsernin sisäisiä eliminointeja. Alakonsernien sisäiset erät on eliminoitu. Esitettävät tiedot on yhdistelty konsernin segmenttiraportoinnin mukaisesti.

OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET

Milj. euroa	2018	2017
OSUUDET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ		
1.1.	50,7	42,1
Osuus tilikauden tuloksesta	7,0	17,1
Saadut osingot	-1,9	-1,5
Lisäykset	10,0	0,0
Vähennykset	0,0	-7,4
Muuntoerot		0,5
31.12.	50,7	50,7

TULOSLASKELMAAN MERKITYT MÄÄRÄT

Osakkuusyritykset	6,4	17,0
Yhteisyritykset	0,6	0,1
Yhteensä	7,0	17,1

TASEeseen MERKITYT MÄÄRÄT

Osakkuusyritykset	51,6	47,1
Yhteisyritykset	14,2	3,6
Yhteensä	65,8	50,7

Metsäliitto Osuuskunta myi 19.5.2017 44,19 % omistuksensa yhteisyritys ZAO HK Vologodskie Lesopromyshlennikistä. Metsä Groupin innovaatioyhtiö Metsä Spring Oy ja Itochu Corporation perustivat 1.10.2018 yhteisyrityksen, joka investoi Äänekoskelle rakennettavaan tekstiilikuitua valmistavaan teolliseen koelaitokseen.

TIEDOT KONSERNIN OLENNAISISTA OSAKKUUSYRITYKSISTÄ

			Omistusosuus, %	
	Toimiala	Kotimaa	2018	2017
Finsilva Oyj	Metsätalous	Suomi	19,8 %	19,8 %

TALOUDELLISEN INFORMAATION YHTEENVETO OLENNAISISTA OSAKKUUSYRITYKSISTÄ

Milj. euroa	2018	2017
FINSILVA OYJ		
Liikevaihto	24,9	19,6
Tilikauden tulos	27,7	78,1
Osakkuusyrityksestä kaudella saadut osingot	1,8	1,4
Pitkäaikaiset varat	405,1	386,5
Lyhytaikaiset varat	15,5	9,4
Pitkäaikaiset velat	187,8	184,4
Lyhytaikaiset velat	5,2	2,5
Nettovarallisuus	227,7	209,0
Osakkuusyrityksen taloudellisen informaation täsmäys konsernin kirjaamaan tasearvoon:		
Konsernin osuus nettovaroista	45,0	41,3
Osakkuusyrityksen tasearvo konsernin taseessa	45,0	41,3

Finsilva Oyj on käsitelty konsernitilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä. Yhteenveto perustuu IFRS-standardien mukaisesti laadittuihin tilinpäätöstiietoihin.

**TALOUDELLISEN INFORMAATION YHTEENVETO MUISTA KUIN
OLENNAISISTA OSAKKUUSYRITYKSISTÄ**

Milj. euroa	2018	2017
Konsernin osuus tilikauden tuloksesta	1,0	1,6
Kirjanpitoarvo konsernin taseessa yhteensä	6,6	5,8

YHTEISYRITYKSET

Konsernilla ei ole olennaisia yhteisyrityksiä.

7.3 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat osakkuus- ja yhteisyritykset sekä Metsäliiton Toimenhaltijain Eläkesäätiö. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien pääjohtaja sekä heidän läheiset perheenjäsenensä.

Johtoon kuuluville avainhenkilöille maksetut kompensatiot on esitetty liitteessä 3.2.

LIKETAPAHTUMAT OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYSTEN KANSSA

Milj. euroa	2018	2017
Myynnit	12,1	9,4
Ostot	101,2	88,0
Pitkäaikaiset saamiset		0,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5,1	3,4
Ostovelat ja muut velat	26,3	6,5

Metsäliiton Toimenhaltijain Eläkesäätiö on erillinen juridinen yksikkö, joka myöntää osalle toimihenkilöitä etuuspohjaista lisäläketurvaa ja hallinnoi säätiön varallisuutta. Eläkesäätiö omistaa 0,1 % tytäryritys Metsä Board Oyj:stä. Lisäksi Eläkesäätiö on sijoittanut 0,0 miljoonaa euroa Metsäliitto Osuuskunnan osuuksiin. Vuosina 2018 ja 2017 konserni ei maksanut eläkesäätiölle kannatusmaksuja. Vuoden 2017 tilinpäätökseen konserni kirjasi 3,0 miljoonan euron saamisen ylikatteen palautuksesta. Eläkesäätiö palautti ylikatteen tammikuussa 2018. Eläkesäätiön konsernille myöntämät työnantajalainat olivat vuonna 2018 yhteensä 15,4 miljoonaa euroa (15,4).

8. MUUT LIITETIEDOT**8.1 EHDOLLISET VELAT JA VARAT SEKÄ
SITOUKUKSET****RIITA-ASIAT JA OIKEUDENKÄYNNIT**

Metsähallitus jätti maaliskuussa 2011 Helsingin käräjäoikeuteen vahingonkorvauskanteen, jolla se vaati Metsäliitto Osuuskuntaa ja kahta muuta metsäteollisuusyhtiötä korvaamaan väitetyn vahingon yhteisvastuullisesti perustuen kiellettyyn hintayhteistyöhön raakapuumarkkinoilla. Kanne liittyi markkinaoikeuden 3.12.2009 tekemään päätökseen, jonka mukaan edellä mainitut yritykset olivat syyllistyneet kilpailunrajoituslain rikkomukseen raakapuumarkkinoilla. Lisäksi jotkut Suomen kunnat ja seurakunnat sekä joukko yksityishenkilöitä laittoivat vireille vastaavia kanteita.

Helsingin hovioikeus hylkäsi toukokuussa 2018 antamassaan tuomiossa Metsähallituksen vastaajayhtiöihin yhteisvastuullisesti kohdistaman 125 miljoonan euron vahingonkorvausvaatimuksen ja velvoitti Metsähallituksen korvaamaan vastaajayhtiöiden oikeudenkäyntikulut. Metsäliitto Osuuskunnan osuus Metsähallituksen käräjäoikeudessa

vaatimasta vahingonkorvauksesta oli 39 miljoonaa euroa. Metsähallitus haki valituslupaa Korkeimmalta oikeudelta sekä muutosta hovioikeuden tuomioon ja vaati yhtiöiltä yhteisvastuullisesti noin 62 miljoonan euron vahingonkorvausta. Metsäliitto Osuuskunnan osuus Metsähallituksen korkeimmassa oikeudessa vaatimasta vahingonkorvauksesta oli noin 22 miljoonaa euroa. Korkein oikeus hylkäsi 29.1.2019 antamallaan ratkaisulla Metsähallituksen valituslupahakemuksen asiassa, joten Helsingin hovioikeuden tuomio tuli lainvoimaiseksi.

Helsingin käräjäoikeus hylkäsi elo–marraskuussa 2017 yksityishenkilöiden vahingonkorvausasiassa antamissaan tuomioissa kantajien kanteet ja velvoitti kantajat korvaamaan vastaajayhtiöiden oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti. Käräjäoikeuden tuomiot yksityishenkilöiden asioissa ovat lainvoimaisia.

Helsingin käräjäoikeus hylkäsi lokakuussa 2017 antamissaan tuomioissa 30 kunnan vastaajayhtiöihin yhteisvastuullisesti kohdistamat noin 5,7 miljoonan euron vahingonkorvausvaatimukset ja velvoitti kunnat korvaamaan vastaajayhtiöiden oikeudenkäyntikulut. Metsäliitto Osuuskunnan osuus kuntien käräjäoikeudessa vaatimasta vahingonkorvauksesta oli noin 1,9 miljoonaa euroa. Kuntien asioissa annetut käräjäoikeuden tuomiot ovat lainvoimaisia.

Kaikkien Metsäliitto Osuuskuntaan kohdistettujen kannevaatimusten jäljellä oleva määrä on yhteensä noin 1,2 miljoonaa euroa.

Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board Oyj vaativat toukokuussa 2014 Helsingin käräjäoikeutta kumoamaan välimiesoikeuden 11.2.2014 antaman tuomion, jonka mukaan Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board Oyj joutuivat maksamaan yhteensä 67 miljoonaa euroa vahingonkorvauksia UPM-Kymmene Oyj:lle. Kesäkuussa 2015 antamassaan tuomiossa käräjäoikeus hylkäsi Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Board Oyj:n vaatimukset. Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board Oyj hakivat muutosta käräjäoikeuden ratkaisuun valittamalla asiassa hovioikeuteen. Helsingin hovioikeus hylkäsi 21.10.2016 antamassaan tuomiossaan Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Board Oyj:n vaatimukset. Hovioikeuden tuomio ei ole lainvoimainen.

Verohallinto otti syksyllä 2015 kielteisen kannan liittyen tiettyjen tappioiden hyväksi lukemiseen Metsä Boardin vuoden 2014 verotuksessa. Metsä Boardin näkemyksen mukaan tappiot ovat vähennyskelpoisia, ja yhtiö on hakenut muutosta verohallinnon ratkaisuun. Verotuksen oikaisulautakunta hylkäsi yhtiön vaatimuksen maaliskuussa 2018. Metsä Board tulee hakemaan muutosta ratkaisuun Helsingin hallinto-oikeudesta.

Metsä Groupiin kuuluvat yhtiöt ovat viime vuosina olleet myyjinä useissa osakekaupoissa. Näissä yrityskaupoissa yhtiöt ovat antaneet tavanomaisia myyjän vakuutuksia. Ei voida poissulkea, etteikö yhtiöitä vastaan esitetä vaatimuksia näiden myyjän vakuutusten perusteella ja etteikö vakuutuksista aiheutuisi yhtiöille kustannuksia.

VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	2018	2017
Omasta velasta		
Rahoitusvelat, joiden vakuudeksi annettu pantteja		
Lainat rahoituslaitoksilta		277,3
Eläkelainat	16,1	25,4
Annetut pantit	299,6	463,2
Rahoitusvelat, joiden vakuudeksi annettu yrityskiinnityksiä		
Lainat rahoituslaitoksilta	12,8	14,2
Yrityskiinnitykset	2,8	2,8
Rahoitusvelat, joiden vakuudeksi annettu kiinteistökiinnityksiä		
Lainat rahoituslaitoksilta	20,4	22,4
Eläkelainat	40,6	63,8
Kiinteistökiinnitykset	267,8	269,5
Rahoitusvelat, joiden vakuudeksi annettu irtaimistokiinnityksiä		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,1	0,1
Irtaimistokiinnitykset	4,0	4,0
Muut omat vastuusitoumukset		
Annetut pantit	0,0	0,0
Annetut takaukset ja vastasitoumukset	26,4	22,5
Muut vuokrasopimukset	86,6	77,5
Eläkevastuut	0,3	0,3
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut vastuusitoumukset		
Takausvastuut	0,7	0,9
Muiden puolesta annetut vastuusitoumukset		
Takausvastuut	0,0	5,0
Yhteensä		
Pantit	299,6	463,2
Kiinnitykset	274,6	276,2
Takaukset ja vastasitoumukset	27,2	23,4
Muut vuokrasopimukset	86,6	77,5
Eläkevastuut	0,3	0,3
Yhteensä	688,2	840,7

Annetut pantit koostuvat tytäryritysten osakkeista sekä Nord Pool -vastuiden vakuutena olevista pankkitilivaroista.

MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni on tehnyt toimisto- ja varastotiloista useita sopimuksia, joita ei voi purkaa. Joihinkin sopimuksiin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

EI-PURETTAVISSA OLEVIEN MUIDEN VUOKRASOPIMUSTEN PERUSTEELLA MAKSETTAVAT VÄHIMMÄISVUOKRAT

Milj. euroa	2018	2017
Alle 12 kuukautta	22,6	21,2
1–5 vuotta	38,9	37,7
yli 5 vuotta	25,1	18,7
Yhteensä	86,6	77,5

INVESTOINTISITOUMUKSET

Milj. euroa	2018	2017
Alle 12 kuukautta	37,5	68,7
Myöhemmin		0,3
Yhteensä	37,5	69,0

8.2 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernilla ei ole tilinpäätöspäivän jälkeisiä olennaisia tapahtumia.

EMOYRITYKSEN TULOSLASKELMA

(SUOMALAINEN TILINPÄÄTÖSKÄYTÄNTÖ)

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
LIKEVAIHTO	2	1 975,5	1 651,7
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-0,4	0,7
Valmistus omaan käyttöön		0,3	0,2
Liiketoiminnan muut tuotot	3, 4	76,8	81,8
Materiaalit ja palvelut	4		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-1 322,7	-1 040,9
Varastojen muutos		24,5	-8,5
Ulkopuoliset palvelut	5	-489,5	-407,5
Henkilöstökulut	5	-133,5	-141,9
Poistot ja arvonalentumiset	3, 6	-15,6	-13,2
Liiketoiminnan muut kulut	3, 5	-73,5	-77,3
		-2 010,4	-1 689,4
LIIKETULOS		41,9	45,1
Rahoitustuotot ja -kulut	7		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		111,9	106,0
Tuotot osuuksista omistusyhteisyriksissä		1,9	1,5
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		4,7	13,6
Muut korko- ja rahoitustuotot		1,4	0,7
Kurssierot		0,1	0,3
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista			-0,5
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-8,9	-20,1
		111,1	101,6
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		153,0	146,7
TILINPÄÄTÖSSIIRROT			
Poistoeron muutos	6	-8,5	-7,9
Konserniavustus		0,1	1,1
		-8,4	-6,8
TULOVEROT	8	-6,2	-6,7
TILIKAUDEN TULOS		138,4	133,1

EMOYRITYKSEN TASE

Milj. euroa	Liite	31.12.2018	OIKAISTU 31.12.2017
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	9		
Aineettomat oikeudet		16,8	16,2
Liikearvo		0,3	0,4
Muut aineettomat hyödykkeet		0,5	0,8
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		5,3	4,1
		23,0	21,5
AINEELLISET HYÖDYKKEET	9		
Maa- ja vesialueet		8,2	8,5
Rakennukset ja rakennelmat		21,9	16,7
Koneet ja kalusto		69,8	52,1
Muut aineelliset hyödykkeet		6,6	3,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		32,3	20,5
		138,8	101,2
SJOITUKSET	10, 11, 20		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		1 668,7	1 650,5
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		89,8	89,9
Osuudet omistusyhteyksyrityksissä		35,2	35,4
Muut osakkeet ja osuudet		2,0	2,0
		1 795,7	1 777,8
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ			
		1 957,5	1 900,6
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
VAIHTO-OMAISUUS			
Aineet ja tarvikkeet		126,7	102,2
Keskeneräiset tuotteet		1,9	2,6
Valmiit tuotteet		8,5	8,2
Ennakkomaksut		43,6	29,8
		180,6	142,7
PITKÄAIKAISET SAAMISET	12		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		45,0	20,0
Laskennalliset verosaamiset	15	0,1	0,5
Muut saamiset			0,0
		45,1	20,5
LYHYTAIKAISET SAAMISET	12		
Myyntisaamiset		59,9	53,9
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		346,2	514,8
Saamiset omistusyhteyksyrityksiltä		2,6	2,5
Muut saamiset		5,1	3,9
Siirtosaamiset		6,0	6,9
		419,9	582,1
SAAMISET YHTEENSÄ			
		465,0	602,5
RAHAT JA PANKKISAAMISET			
		0,2	0,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ			
		645,9	745,4
VASTAAVAA YHTEENSÄ			
		2 603,4	2 646,0

Milj. euroa	Liite	31.12.2018	OIKAISTU 31.12.2017
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	13		
Perusosuudet		239,6	228,3
A-lisäosuudet		829,2	717,5
B-lisäosuudet		163,2	165,8
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuusmaksut		-57,9	-59,7
Muut rahastot			
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		250,2	0,1
Vararahasto I		3,9	3,9
Vararahasto II		67,4	67,4
Käyvän arvon rahasto		0,0	-1,0
Edellisten tilikausien tulos		573,3	761,7
Tilikauden tulos		138,4	133,1
		2 207,3	2 017,1
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Poistoero	6	27,7	19,2
PAKOLLISET VARAUKSET			
	14	0,7	1,0
VIERAS PÄÄOMA			
PITKÄAIKAINEN	16		
Lainat rahoituslaitoksilta			251,6
Saadut ennakot		3,4	2,7
Velat saman konsernin yrityksille			1,6
Muut velat		16,9	18,2
		20,3	274,0
LYHYTAIKAINEN	17		
Lainat rahoituslaitoksilta			25,7
Takaisinlainat työeläkevakuutuslaitoksilta		9,5	9,5
Saadut ennakot		4,3	3,1
Ostovelat		132,1	106,5
Velat saman konsernin yrityksille		20,6	19,9
Velat omistusyhteyksyrityksille		3,0	1,6
Muut velat		52,3	51,7
Siirtovelat		125,6	116,8
		347,4	334,7
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ			
		367,6	608,7
VASTATTAVAA YHTEENSÄ			
		2 603,4	2 646,0

EMOYRITYKSEN RAHOITUSLASKELMA

Milj. euroa	2018	2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIR RAT		
Liiketulos	41,9	45,1
Oikaisut liikelokseen ¹⁾	14,0	5,2
Saadut korot	6,1	13,5
Maksetut korot	-6,0	-20,0
Saadut osingot	113,8	107,5
Muut rahoituserät, netto	-1,6	-1,7
Maksetut verot	-5,9	-9,3
Käyttöpääoman muutos ²⁾	-11,8	29,5
	150,5	170,0
INVESTOINTIEN RAHAVIR RAT		
Osakkeiden hankinnat	-21,6	-34,8
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-56,0	-44,6
Osakkeiden ja liiketoimintojen luovutukset	4,1	28,6
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	2,3	0,3
Pitkäaikaisten saamisten lisäykset ja vähennykset, netto	-25,0	44,7
	-96,2	-5,9
KASSAVIRTA ENNEN RAHOITUSTA		
	54,3	164,1
RAHOITUKSEN RAHAVIR RAT		
Maksetut osuuskorot	-63,2	-51,5
Pitkäaikaisten velkojen lisäykset	0,7	0,4
Pitkäaikaisten velkojen vähennykset	-277,3	-196,2
Lyhytaikaisten velkojen lisäykset ja vähennykset	0,0	-16,3
Lyhytaikaisten korollisten saamisten lisäykset ja vähennykset	173,4	41,1
Oman pääoman lisäys	112,2	58,5
	-54,2	-164,1
RAHAVAROJEN MUUTOS		
	0,1	0,0
Rahavarat tilikauden alussa	0,1	0,1
Rahavarojen muutos	0,1	0,0
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA		
	0,2	0,1
1) Oikaisut liikelokseen		
Poistot ja arvonalentumiset	15,6	13,2
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ja -tappiot	-1,4	-7,4
Pakollisten varausten muutos	-0,2	-0,6
Yhteensä	14,0	5,2
2) Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus (lisäys-/vähennys+)	-37,9	-3,8
Lyhytaikaiset korottomat saamiset (lisäys-/vähennys+)	-11,9	13,6
Lyhytaikaiset korottomat velat (lisäys+ /vähennys-)	38,0	19,7
Yhteensä (lisäys-/vähennys+)	-11,8	29,5

EMOYRITYKSEN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. LAATIMISPERIAATTEET

Metsäliitto Osuuskunnan tilinpäätös on laadittu suomalaista tilinpäätöskäytäntöä noudattaen. Liitetietojen esittämistapaa on muutettu ryhmittelemällä liitetiedot asiakokonaisuuksien mukaisesti.

LAATIMISPERIAATTEIDEN MUUTOKSET

Metsäliitto Osuuskunta on arvostanut johdannaiset vuodesta 2018 alkaen kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Suojauslaskennassa olevien rahavirtaa suojaavien johdannaisten realisoitumaton käypä arvo kirjataan taseen käyvän arvon rahastoon siltä osin kuin ne ovat tehokkaita. Suojauslaskennan ulkopuolella olevien johdannaisten realisoitumaton käypä arvo kirjataan tuloslaskelmaan. Lisäksi Metsäliitto Osuuskunta on tilikauden

aikana kirjannut laskennalliset verosaamiset ja -velat omana eränään tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Vertailuvuoden 2017 tase sekä liitetiedot on muutettu vastaamaan tilikaudella tehtyjä laatimisperiaatteisiin liittyvä muutoksia.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot on kirjattu tilinpäätökseen tulosvaikutteisesti.

Laatimisperiaatteiden muutosten vaikutus vuoden 2017 taseeseen:

Milj. euroa	Liite	31.12.2017	MUUTOS	OIKAISTU 31.12.2017
VASTAAVAA				
Pitkäaikaiset saamiset				0,5
Laskennalliset verosaamiset	12, 15	0,0	0,5	0,5
Lyhytaikaiset saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	12	514,4	0,5	514,8
YHTEENSÄ		514,4	0,9	515,3
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma		1 051,9	0,0	1 051,9
Muut rahastot				
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		0,1	0,0	0,1
Vararahasto I ja II		71,3	0,0	71,3
Käyvän arvon rahasto	13	0,0	-1,0	-1,0
Edellisten tilikausien tulos	13	761,3	0,4	761,7
Tilikauden tulos		133,1	0,0	133,1
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		2 017,7	-0,6	2 017,1
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Velat saman konsernin yrityksille	16	0,0	1,6	1,6
YHTEENSÄ		2 017,7	0,9	2 018,7

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Yritys käyttää johdannaisia ainoastaan valuutta-, korko- ja hyödykeriskien suojaamiseen. Johdannaiset on arvostettu vuodesta 2018 alkaen kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Rahoitusriskien hallinnasta ja johdannaisiin sovelletuista periaatteista on kerrottu konsernin liitetiedoissa 5.6 ja 5.7.

LIKEVAIHTO

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty myynnin välilliset verot, annetut alennukset ja muut myynnin oikaisuerät.

ELÄKKEET JA ELÄKEVASTUIDEN KATTAMINEN

Lakisääteinen eläketurva on hoidettu konsernin ulkopuolisissa eläkevaikutusyhtiöissä. Osalla toimihenkilöistä on lakisääteisen eläketurvan lisäksi lisäeläketurva, joka on joko vakuutettu, järjestetty Metsäliiton Toimenhaltijain Eläkesäätiö s.r.:n kautta tai pidetty yrityksen omalla vastuulla. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

LEASING

Leasingmaksut on käsitelty vuokrakuluina.

TULOVEROT

Tuloslaskelman tuloverot sisältävät tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat tuloverot ja edellisten tilikausien verojen oikaisut sekä laskennalliset verot. Laskennalliset verot on kirjattu väliaikaisista eroista, jotka johtuvat varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon eroista. Laskennallinen vero on laskettu vahvistettua verokantaa käyttäen.

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET JA POISTOT

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tasearvot perustuvat alkupe-
räisiin hankintamenoihin vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalennuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat arvioituun taloudelliseen pitoaikaan seuraavasti:

Rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Raskaat koneet	10–40 vuotta
Keskiraskaat koneet	10–20 vuotta
Kevyet koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut erät	3–10 vuotta

Maa- ja vesialueiden hankintamenosta ei tehdä poistoja.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintameno- tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Vaihto-omaisuuden arvostuksessa noudatetaan FIFO-periaatetta tai vaihtoehtoisesti painotetun keskihinnan menetelmää. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno käsittää raaka-aineet, välittömät palkat, poistot ja muut välittömät menot sekä tuotteisiin kohdistuvan kohtuullisen osuuden valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Nettoarea-

lisointiarvo on arvioitu myyntihinta vähennettynä tuotteiden valmiiksi saattamisesta ja myynnistä aiheutuvilla menoilla.

PAKOLLISET VARAUKSET

Vastaiset menot ja menetykset, jotka eivät enää kerrytä vastaavaa tuloa ja joiden suorittamiseen emoyritys on velvoitettu tai sitoutunut ja joiden rahallinen arvo voidaan kohtuullisesti arvioida, on kirjattu tuloslaskelmaan luonteensa mukaiseen kuluerään ja taseen pakollisiin varauksiin.

TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Suomen verolainsäädäntö antaa mahdollisuuden tehdä tilikauden tulokseen ennaikaisina kuluina vähennyksiä ja siirtää ne varauksiksi taseeseen. Erät otetaan verotuksessa huomioon vain, jos ne on kirjattu kirjanpitoon. Nämä erät on esitetty tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa. Näitä ovat käyttöomaisuuden suunnitelman ylittävät poistot, jotka on esitetty poistoerona taseessa ja poistoeron muutoksena tuloslaskelmassa.

TERMINOLOGIA

Metsäliitto Osuuskunnan taloudellisessa raportoinnissa käytetään ensisijaisesti termiä ”tulos” kuvaamaan osuuskunnan taloudellista tulosta. Toissijaisesti käytetään termejä ”voitto” tai ”tappio”, mikäli ”tulos” ei sovi asiayhteyteen. Termejä ”ylijäämä” ja ”alijäämä” voidaan käyttää, mikäli on tarpeellista osoittaa yhteys osuuskuntalain tai osuuskunnan sääntöjen kohtaan.

Milj. euroa	2018	2017
2. LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN		
Suomi	1 669,6	1 386,7
EU-maat	244,6	202,0
Muut maat	61,3	63,0
Yhteensä	1 975,5	1 651,7
3. POIKKEUKSELLISET ERÄT		
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		
Projektiliiketoimintakauppaan liittyvä arvonalentuminen		0,0
	0,0	0,0
Liiketoiminnan muut tuotot		
Projektiliiketoimintakaupan myyntivoitto		3,4
ZAO HK Vologodskie Lesopromyslennikin myyntivoitto		4,3
	0,0	7,7
Poistot ja arvonalentumiset		
Projektiliiketoimintakauppaan liittyvät poistot		-0,1
	0,0	-0,1
Liiketoiminnan muut kulut		
Metsä Wood UK Holdings Ltd:n purkutappio		-6,6
Sahojen liiketoimintakaupan myyntitappio ja kulut		-0,1
	0,0	-6,7
Yhteensä	0,0	1,0
4. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Vuokratuotot	1,6	1,6
Palvelusten tuotot	66,5	63,4
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	1,6	14,5
Muut	7,2	2,3
Yhteensä	76,8	81,8

Käyttöomaisuuden myyntivoitot sisältävät vuonna 2018 päästöoikeuksien myyntivoiton 0,6 miljoonaa euroa ja Asunto Oy Tapiolan Tammen, Asunto Oy Tapiolan Pyökin ja Asunto Oy Tapiolan Saarnin osakkeiden myyntivoitot yhteensä 0,6 miljoonaa euroa.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot sisältävät vuonna 2017 Metsäliitto Osuuskunnan yhteisyrityksen ZAO HK Vologodskie Lesopromyslennikin myyntivoiton 4,3 miljoonaa euroa, Asunto Oy Tapiolan Pyökin osakkeiden myyntivoiton 0,2 miljoonaa euroa, Asunto Oy Tapiolan Saarnin myyntivoiton 0,5 miljoonaa euroa, Asunto Oy Tapiolan Tammin myyntivoiton 4,7 miljoonaa euroa sekä projektiliiketoiminnan myyntivoiton 3,4 miljoonaa euroa.

Milj. euroa	2018	2017
5. LIIKETOIMINNAN KULUT		
Ulkopuoliset palvelut		
Jakelukustannukset	251,4	212,5
Muut ulkopuoliset palvelut	238,0	195,1
Yhteensä	489,5	407,5
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	91,6	101,0
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	22,0	20,0
Muut henkilösivukulut	19,9	21,0
Yhteensä	133,5	141,9
JOHDON PALKAT JA PALKKIOT		
Pääjohtaja, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja	8,6	5,5
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet	0,6	0,6
Hallintoneuvoston jäsenten palkkiot	0,3	0,3
Yhteensä	9,4	6,3

Varatoimitusjohtajan ansaintajaksolta 2015–2017 ansaitusta osakepalkkiosta viivästytettiin 0,4 miljoonaa euroa, joka tullaan maksamaan osakepalkkiojärjestelyn sääntöjen mukaisesti myöhemmin.

JOHDON ELÄKESITOUMUKSET

Pääjohtaja Ilkka Hämälän eläkeikä on työntekijäin eläkelain mukainen. Hämälä kuuluu myös Metsä Groupin johdon eläkevakuutuksen piiriin. Pääjohtajan eläkkeen taso on 60 % työeläkelain mukaisesta kokonaispalkasta, joka lasketaan eläkkeelle siirtymishetkeä edeltävän viisivuotisjakson perusteella. Mikäli työsuhte konsernissa päättyy ennen eläkeikää, pääjohtaja on oikeutettu vapaakirjaan. Joillakin Metsäliiton johtoon kuuluvilla henkilöillä on erillinen etuus pohjainen lisäeläkevakuutus, jonka eläkeikä on 62 vuotta.

Johdon palkoista ja palkkioista sekä eläkesitoumuksista on kerrottu konsernin liitetietojen kohdassa 3.2

Toimitusjohtajalle, hallituksen jäsenille ja heidän sijaisilleen, sekä vastaaviin toimielimiin kuuluville avainhenkilöille ei ole myönnetty lainoja, eikä heidän puolestaan ole annettu takauksia tai muita vakuuksia.

Milj. euroa	2018	2017
HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ	1 957	1 943
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT		
Vuokra- ja muut kiinteistökulut	7,0	7,0
Palvelujen ostot	44,7	44,6
Pitkäaikaisten varojen luovutustappiot	0,2	0,6
Muut kulut		
Vapaaehtoiset sosiaalikulut	2,2	2,4
Matkakulut	7,1	6,6
Mainos- ja markkinointikulut	4,0	4,4
Muut	8,3	11,8
Yhteensä	73,5	77,3
TILINTARKASTAJAN PALKKIOT		
Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,2
Tilintarkastajien lausunnot	0,0	0,0
Veropalvelut	0,0	0,0
Muut palvelut	0,0	0,0
Yhteensä	0,2	0,2

Päätilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab.

6. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat oikeudet	4,7	4,1
Liikearvo	0,1	0,1
Muut aineettomat hyödykkeet	0,2	0,3
Rakennukset ja rakennelmat	1,6	1,8
Koneet ja kalusto	8,3	6,8
Muut aineelliset hyödykkeet	0,7	0,2
Yhteensä	15,6	13,2
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	15,6	13,2
Poistoeron muutos	8,5	7,9
Kokonaispoistot	24,1	21,2
Poistoero tilikauden alussa	19,2	11,3
Poistoeron muutos	8,5	7,9
Poistoero tilikauden lopussa	27,7	19,2

Milj. euroa	2018	2017
7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista		
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	111,9	106,0
Omistusyhteisy yrityksiltä	1,9	1,5
Muilta	0,0	0,0
Yhteensä	113,8	107,5
Korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	4,7	13,6
Yhteensä	4,7	13,6
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista	118,5	121,2
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	1,2	0,4
Korkotuotot omistusyhteisy yrityksiltä	0,8	0,0
Muut korkotuotot	0,2	0,3
Yhteensä	1,4	0,7
Rahoitustuottoihin ja -kuluihin kirjatut kurssierot		
Myynnin kurssierot	0,1	-0,5
Ostojen kurssierot	0,0	0,0
Rahoituksen kurssierot	0,1	0,7
Yhteensä	0,1	0,3
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		-0,5
Korko- ja muut rahoituskulut		
Korkokulut saman konsernin yrityksille	2,0	1,7
Muut korkokulut	3,8	15,8
Muut rahoituskulut saman konsernin yrityksille	1,1	1,1
Muut rahoituskulut	2,1	1,4
Yhteensä	8,9	20,1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	111,1	101,6

Arvonalentumisia pysyvien vastaavien sijoituksista vuonna 2018 ei ollut.

Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista sisältää vuonna 2017 tytäryhtiöosakkeiden kirja-arvosta tehdyt yhteensä 0,5 miljoonan euron arvonalentumiset.

8. TULOVEROT

Tilikauden verot	6,2	6,7
Edellisten tilikausien verot	0,0	0,0
Laskennalliset verot	0,0	
Yhteensä	6,2	6,7

Milj. euroa	2018	2017
9. AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Hankintameno 1.1.	72,2	67,5
Lisäykset	1,6	1,4
Vähennykset	-0,2	-0,2
Siirrot erien välillä	3,7	3,6
Hankintameno 31.12.	77,3	72,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-56,0	-52,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,2	0,1
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-4,7	-4,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-60,5	-56,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	16,8	16,2
LIIKEARVO		
Hankintameno 1.1.	1,1	1,1
Hankintameno 31.12.	1,1	1,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-0,6	-0,5
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-0,1	-0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-0,8	-0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,3	0,4
MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Hankintameno 1.1.	5,6	5,6
Lisäykset		0,1
Vähennykset	-0,2	
Hankintameno 31.12.	5,4	5,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-4,9	-4,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,2	
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-0,2	-0,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-4,9	-4,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,5	0,8
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT		
Hankintameno 1.1.	4,1	4,8
Lisäykset	4,7	2,9
Siirrot erien välillä	-3,5	-3,6
Hankintameno 31.12.	5,3	4,1
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ		
Hankintameno 1.1.	83,0	79,0
Lisäykset	6,3	4,3
Vähennykset	-0,3	-0,2
Siirrot erien välillä	0,2	
Hankintameno 31.12.	89,1	83,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-61,5	-57,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,3	0,1
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-5,0	-4,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-66,1	-61,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	23,0	21,5
MAA- JA VESIALUEET		
Hankintameno 1.1.	9,1	9,0
Lisäykset	0,4	0,1
Vähennykset	-0,7	0,0
Hankintameno 31.12.	8,8	9,1

Milj. euroa	2018	2017
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-0,6	-0,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-0,6	-0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	8,2	8,5
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT		
Hankintameno 1.1.	66,4	63,0
Lisäykset	3,5	2,2
Vähennykset	-5,7	
Siirrot erien välillä	3,4	1,2
Hankintameno 31.12.	67,6	66,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-49,7	-48,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	5,6	
Tilikauden poisto	-1,6	-1,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-45,7	-49,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	21,9	16,7
KONEET JA KALUSTO		
Hankintameno 1.1.	291,1	265,7
Lisäykset	12,7	16,9
Vähennykset	-28,7	-0,8
Siirrot erien välillä	13,9	9,4
Hankintameno 31.12.	289,1	291,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-239,1	-233,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	28,1	0,7
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-8,3	-6,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-219,2	-239,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	69,8	52,1
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Hankintameno 1.1.	12,1	9,5
Lisäykset	1,0	2,4
Vähennykset	-0,6	
Siirrot erien välillä	2,8	0,2
Hankintameno 31.12.	15,3	12,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-8,6	-8,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,6	
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-0,7	-0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-8,7	-8,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,6	3,5
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT		
Hankintameno 1.1.	20,5	12,1
Lisäykset	32,1	19,1
Siirrot erien välillä	-20,3	-10,7
Hankintameno 31.12.	32,3	20,5
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ		
Hankintameno 1.1.	399,3	359,4
Lisäykset	49,8	40,7
Vähennykset	-35,8	-0,8
Siirrot erien välillä	-0,2	0,0
Hankintameno 31.12.	413,1	399,3

Milj. euroa	2018	2017
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-298,0	-290,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	34,3	0,7
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-10,6	-8,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-274,3	-298,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	138,8	101,2

Tilikaudella 2018 aktivoitiin korkomenoja 0,8 miljoonaa euroa (0,2).

10. SJOITUKSET, OSAKKEET

OSUUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ		
Hankintameno 1.1.	1 650,5	1 642,5
Lisäykset	21,4	65,8
Vähennykset	-3,1	-57,8
Hankintameno 31.12.	1 668,7	1 650,5
OSUUDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ		
Hankintameno 1.1.	35,4	43,7
Lisäykset	0,2	0,8
Vähennykset	-0,4	-9,0
Hankintameno 31.12.	35,2	35,4
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET		
Hankintameno 1.1.	2,0	2,2
Lisäykset		0,0
Vähennykset	0,0	-0,2
Hankintameno 31.12.	2,0	2,0
SJOITUKSET, OSAKKEET YHTEENSÄ		
Hankintameno 1.1.	1 687,9	1 688,4
Lisäykset	21,6	66,6
Vähennykset	-3,6	-67,1
Hankintameno 31.12.	1 705,9	1 687,9
SJOITUKSET, SAAMISET		
SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ		
Hankintameno 1.1.	89,9	139,7
Vähennykset	-0,1	-49,8
Hankintameno 31.12.	89,8	89,9
SJOITUKSET, SAAMISET YHTEENSÄ		
Hankintameno 1.1.	89,9	139,7
Vähennykset	-0,1	-49,8
Hankintameno 31.12.	89,8	89,9
SJOITUKSET JA SAAMISET YHTEENSÄ		
Hankintameno 1.1.	1 777,8	1 828,1
Lisäykset	21,6	66,6
Vähennykset	-3,7	-116,9
Hankintameno 31.12.	1 795,7	1 777,8

Milj. euroa	2018	2017
11. PYSYVIEN VASTAAVIEN SJOITUSTEN MARKKINA-ARVO		
PÖRSSINOTEERATUT OSAKKEET		
Kirjanpitoarvo	578,8	581,9
Markkina-arvo	775,7	1 054,9
Erotus	-196,9	-472,9

Pörssinoteerattujen Metsä Board Oyj:n osakkeiden markkina-arvo 31.12.2018 ylittää kirjanpitoarvon 196,9 miljoonalla eurolla.

12. SAAMISET

PITKÄAIKAISET SAAMISET		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	45,0	20,0
Saamiset muilta		
Laskennalliset verosaamiset	0,1	0,5
Muut saamiset		0,0
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	45,1	20,5
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	64,2	57,6
Lainasaamiset	279,1	452,5
Siirtosaamiset	2,9	4,7
Yhteensä	346,2	514,8
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä		
Myyntisaamiset	2,6	2,5
Yhteensä	2,6	2,5
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	59,9	53,9
Muut saamiset	5,1	3,9
Siirtosaamiset	6,0	6,9
Yhteensä	71,1	64,7
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	419,9	582,1
SIIRTOSAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ, LYHYTAIKAISET		
Johdannaissaamiset	0,0	0,5
Konserniavustussaaaminen	0,1	1,1
Komissio yms. jaksotukset	0,6	1,3
ICT palvelun myynti	0,9	1,0
Korkotuotot	0,9	0,4
Muut	0,3	0,4
Yhteensä	2,9	4,7
SIIRTOSAAMISET MUILTA, LYHYTAIKAISET		
Vakuutukset	0,3	2,0
Palkka- ja henkilöstökulujaksotukset	1,4	1,0
Lisenssimaksusaamiset	2,8	2,3
Muut	1,5	1,6
Yhteensä	6,0	6,9

Milj. euroa	2018	2017
13. OMA PÄÄOMA		
Perusosuudet 1.1.	228,3	219,6
Osuusmaksusuoritukset	11,1	8,0
Siirto koroista osuusmaksuun	1,3	1,1
Osuusmaksujen palautukset	-1,0	-0,4
*) Yhteensä	239,6	228,3
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuusmaksut	-0,4	-0,5
Osuuspääoma 31.12.	239,2	227,8
A-lisäosuudet 1.1.	717,5	657,4
Lisäosuusmaksusuoritukset	86,6	50,2
Siirto koroista lisäosuuksiin	39,0	31,8
Pääomabonus	4,4	2,4
Lisäosuusmaksujen palautukset	-18,3	-24,3
Yhteensä	829,2	717,5
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuusmaksut	-23,5	-21,4
A-lisäosuudet 31.12.	805,7	696,1
B-lisäosuudet 1.1.	165,8	166,6
Lisäosuusmaksusuoritukset	11,9	13,8
Lisäosuusmaksujen palautukset	-14,4	-14,6
Yhteensä	163,2	165,8
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuusmaksut	-34,0	-37,8
B-lisäosuudet 31.12.	129,2	128,0
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	0,1	0,1
Siirto voittovaroista	250,0	
Pääomabonuksen palautus	0,0	0,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	250,2	0,1
Vararahasto I 1.1.	3,9	3,9
Vararahasto I 31.12.	3,9	3,9
Vararahasto II 1.1.	67,4	67,4
Vararahasto II 31.12.	67,4	67,4
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-1,0	0,0
Lisäykset	1,0	0,0
Vähennykset	0,0	-1,0
Käyvän arvon rahasto 31.12.	0,0	-1,0
Edellisten tilikausien tulos 1.1.	894,8	822,3
Jaettu osuuskorko	-63,2	-51,5
Siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	-250,0	
Käytetty perusosuuksien nopeutettuun palautukseen	-3,9	-7,1
Käytetty pääomabonukseen	-4,4	-2,5
Laatimisperiaatteiden muutokset		0,4
Edellisten tilikausien tulos 31.12.	573,3	761,7
Tilikauden tulos	138,4	133,1
Oma pääoma yhteensä	2 207,3	2 017,1
*) Maksamatta olevat osuusmaksut		
Merkityt perusosuudet	228,7	225,1
Maksetut perusosuudet	-218,2	-210,8
Yhteensä	10,5	14,3

Milj. euroa	2018	2017
Osuuksien palautukseen käytettävissä oleva pääoman määrä		
**) Perusosuudet	239,6	228,3
**) A-lisäosuudet	829,2	717,5
**) B-lisäosuudet	163,2	165,8
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	250,2	0,1
Voittovarot	711,7	894,8
Poistoero verovelalla vähennettynä	22,2	15,4
Yhteensä	2 216,0	2 021,9
**) Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuusmaksut	57,9	59,7

Osuuskunnan sääntöjen 16. pykälän mukaan perusosuuksien ja lisäosuuksien palauttamiseen voidaan käyttää 1/3 viimeksi vahvistetun taseen mukaisesta jakokelpoisesta ylijäämästä.

14. PAKOLLISET VARAUKSET

ELÄKEVASTUUVARAUS		
1.1.	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	0,0
31.12.	0,0	0,0

TYÖTTÖMYYS-ELÄKEKULUVARAUS

1.1.	0,8	1,4
Lisäykset	0,1	0,2
Vähennykset	-0,3	-0,8
31.12.	0,6	0,8

MUUT PAKOLLISET VARAUKSET

1.1.	0,1	0,2
Vähennykset	0,0	0,0
31.12.	0,1	0,1

VARAUKSET YHTEENSÄ

1.1.	1,0	1,6
Lisäykset	0,1	0,2
Vähennykset	-0,3	-0,9
31.12.	0,7	1,0

15. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Laskennalliset verosaamiset		
Pakolliset varaukset	0,1	0,2
Rahoitusinstrumentit		0,3
	0,1	0,5
Laskennalliset verovelat		
Rahoitusinstrumentit	0,0	
	0,0	0,0
Yhteensä	0,1	0,5

Taseeseen kirjaamaton kertyneiden poistoerojen laskennallinen verovelka vuonna 2018 oli 3,8 miljoonaa euroa (5,5).

Milj. euroa	2018	2017
16. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Velat saman konsernin yrityksille		
Siirtovelat		
Johdannaisvelat		1,6
	0,0	1,6
Velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta		251,6
Saadut ennakot	3,4	2,7
Muut velat		
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuismaksut, B-lisäosuudet	16,9	18,2
	20,3	272,4
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	20,3	274,0

PITKÄAIKAISET LAINAT JA LYHENNYSSUUNNITELMA

Milj. euroa	Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille	Joukko-velkakirjalainat	Rahalaitoslainat	Takaisineläke-työeläkevakuutuslaitoksilta	Muut lainat	Yhteensä
2019	0,0	0,0	0,0	9,5	0,0	9,5
2020	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024–	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden lopussa	0,0	0,0	0,0	9,5	0,0	9,5

Milj. euroa	2018	2017
17. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Velat saman konsernin yrityksille		
Saadut ennakot	5,8	7,0
Ostovelat	14,0	12,8
Siirtovelat	0,7	0,0
	20,5	19,9
Velat omistusyhteisyrityksille		
Ostovelat	3,0	1,6
Velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,0	25,7
Takaisinlainat työeläkevakuutuslaitoksilta	9,5	9,5
Saadut ennakot	4,3	3,1
Ostovelat	132,1	106,5
Muut velat		
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuismaksut	41,0	41,5
Muut lyhytaikaiset velat	11,4	10,2
Siirtovelat	125,6	116,8
	323,8	313,3
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	347,4	334,7

Milj. euroa	2018	2017
Lyhytaikaiset muut velat sisältävät odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirrettyjä irtisanottuja osuismaksuja		
Perusosuudet	0,4	0,5
A-lisäosuudet	23,5	21,4
B-lisäosuudet	17,1	19,6
Yhteensä	41,0	41,5
Siirtovelat muille		
Palkka- ja henkilöstökulujaksotukset	41,1	44,7
Ostojen jaksotukset	69,2	58,4
Eläkevakuutusmaksut	4,4	3,7
Muut vakuutusmaksut	1,3	0,9
Korot	0,0	0,6
Muut	9,6	8,5
Yhteensä	125,6	116,8

18. RAHOITUSINSTRUMENTIT

RAHOITUSJOHDANNAISET 2018

	NIMELLISARVO		KÄYPÄ ARVO		KÄYPÄ ARVO	
Milj. euroa	Johdannaisvarat	Johdannaisvelat	Yhteensä	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon käyvän arvon rahastoon	
Koronvaihtosopimukset						
KORKOJOHDANNAISET YHTEENSÄ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valuuttatermiinit	55,6	0,0	0,1	-0,1	-0,1	0,0
Valuuttaoptiot						
VALUUTTAJOHDANNAISET YHTEENSÄ	55,6	0,0	0,1	-0,1	-0,1	0,0
Sähköjohdannaiset						
Sellujohdannaiset						
Öljyjohdannaiset						
Muut hyödykejohdannaiset						
HYÖDYKEJOHDANNAISET YHTEENSÄ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JOHDANNAISET YHTEENSÄ	55,6	0,0	0,1	-0,1	-0,1	0,0

RAHOITUSJOHDANNAISET 2017

	NIMELLISARVO		KÄYPÄ ARVO		KÄYPÄ ARVO	
Milj. euroa	Johdannaisvarat	Johdannaisvelat	Yhteensä	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon käyvän arvon rahastoon	
Koronvaihtosopimukset						
KORKOJOHDANNAISET YHTEENSÄ	60,9	0,0	1,6	-1,6	0,0	-1,6
Valuuttatermiinit	73,0	0,5		0,5	0,2	0,3
Valuuttaoptiot						
VALUUTTAJOHDANNAISET YHTEENSÄ	73,0	0,5	0,0	0,5	0,2	0,3
Sähköjohdannaiset						
Sellujohdannaiset						
Öljyjohdannaiset						
Muut hyödykejohdannaiset						
HYÖDYKEJOHDANNAISET YHTEENSÄ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JOHDANNAISET YHTEENSÄ	134,0	0,5	1,6	-1,1	0,2	-1,3

Metsäliitto Osuuskunnan kaikki johdannaisopimukset ovat suojaustarkoituksessa tehtyjä ja pääosaan sopimuksista on sovellettu IFRS 9:n mukaista rahavirran suojauslaskentaa konsernin IFRS-tilinpäätöksessä. Ainoastaan myyntisaamisten ja ostovelkojen suojaukseen liittyvä osa valuuttajohdannaisopimuksista on suojauslaskennan ulkopuolella. Valuuttajohdannaiset on tehty Puutuoteteollisuus-liiketoiminta-alueen valuuttamääräisen rahavirran suojaamiseksi ja erääntyvät kokonaan 1.1.2019 alkavan tilikauden aikana.

Tarkempi kuvaus konsernin rahoitusriskien hallinnasta ja johdannaisiin sovelletuista periaatteista on kerrottu konsernin liitetiedoissa 5.6 ja 5.7.

KÄYVÄT ARVOT

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIA 2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvarat, jotka kirjataan käypään arvoon				
Muut osakkeet ja osuudet			2,0	2,0
Johdannaissaamiset		0,0		0,0
Rahoitusvelat, jotka kirjataan käypään arvoon				
Johdannaisvelat		0,1		0,1

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIA 2017	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvarat, jotka kirjataan käypään arvoon				
Muut osakkeet ja osuudet	0,0		2,0	2,0
Johdannaissaamiset		0,5		0,5
Rahoitusvelat, jotka kirjataan käypään arvoon				
Johdannaisvelat		1,6		1,6

Käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen ja -velkojen luokitteluun sovelletuista periaatteista on kerrottu konsernin liitetiedossa 5.7.

19. RIITA-ASIAT JA OIKEUDENKÄYNNIT SEKÄ VASTUUSITOUMUKSET

RIITA-ASIAT JA OIKEUDENKÄYNNIT

Metsähallitus jätti maaliskuussa 2011 Helsingin käräjäoikeuteen vahingonkorvauskanteen, jolla se vaati Metsäliitto Osuuskuntaa ja kahta muuta metsäteollisuusyhtiötä korvaamaan väitetyn vahingon yhteisvastuullisesti perustuen kiellettyyn hintayhteistyöhön raakapuumarkkinoilla. Kanne liittyi markkinaoikeuden 3.12.2009 tekemään päätökseen, jonka mukaan edellä mainitut yritykset olivat syyllistyneet kilpailunrajoituslain rikkomukseen raakapuumarkkinoilla. Lisäksi jotkut Suomen kunnat ja seurakunnat sekä joukko yksityishenkilöitä laittoivat vireille vastaavia kanteita.

Helsingin hovioikeus hylkäsi toukokuussa 2018 antamassaan tuomiossa Metsähallituksen vastaajayhtiöihin yhteisvastuullisesti kohdistaman 125 miljoonan euron vahingonkorvausvaatimuksen ja velvoitti Metsähallituksen korvaamaan vastaajayhtiöiden oikeudenkäyntikulut. Metsäliitto Osuuskunnan osuus Metsähallituksen käräjäoikeudessa vaatimasta vahingonkorvauksesta oli 39 miljoonaa euroa. Metsähallitus haki valituslupaa Korkeimmalta oikeudelta sekä muutosta hovioikeuden tuomioon ja vaati yhtiöiltä yhteisvastuullisesti noin 62 miljoonan euron vahingonkorvausta. Metsäliitto Osuuskunnan osuus Metsähallituksen korkeimmassa oikeudessa vaatimasta vahingonkorvauksesta oli noin 22 miljoonaa euroa. Korkein oikeus hylkäsi 29.1.2019 antamallaan ratkaisulla Metsähallituksen valituslupahakemuksen asiassa, joten Helsingin hovioikeuden tuomio tuli lainvoimaiseksi.

Helsingin käräjäoikeus hylkäsi elo–marraskuussa 2017 yksityishenkilöiden vahingonkorvausasiassa antamissaan tuomioissa kantajien kanteet ja velvoitti kantajat korvaamaan vastaajayhtiöiden oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti. Käräjäoikeuden tuomiot yksityishenkilöiden asioissa ovat lainvoimaisia.

Helsingin käräjäoikeus hylkäsi lokakuussa 2017 antamissaan tuomioissa 30 kunnan vastaajayhtiöihin yhteisvastuullisesti kohdistamat noin 5,7 miljoonan euron vahingonkorvausvaatimukset ja velvoitti kunnat korvaamaan vastaajayhtiöiden oikeudenkäyntikulut. Metsäliitto Osuuskunnan osuus kuntien käräjäoikeudessa vaatimasta vahingonkorvauksesta oli noin 1,9 miljoonaa euroa. Kuntien asioissa annetut käräjäoikeuden tuomiot ovat lainvoimaisia.

Kaikkien Metsäliitto Osuuskuntaan kohdistettujen kannevaatimusten jäljellä oleva määrä on yhteensä noin 1,2 miljoonaa euroa.

Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board Oyj vaativat toukokuussa 2014 Helsingin käräjäoikeutta kumoamaan välimiesoikeuden 11.2.2014 antaman tuomion, jonka mukaan Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board Oyj joutuivat maksamaan yhteensä 67 miljoonaa euroa vahingonkorvauksia UPM-Kymmene Oyj:lle. Kesäkuussa 2015 antamassaan tuomiossa käräjäoikeus hylkäsi Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Board Oyj:n vaatimukset. Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board Oyj hakivat muutosta käräjäoikeuden ratkaisuun valittamalla asiassa hovioikeuteen. Helsingin hovioikeus hylkäsi 21.10.2016 antamassaan tuomiossaan Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Board Oyj:n vaatimukset. Hovioikeuden tuomio ei ole lainvoimainen.

Viimeisen 12 kuukauden aikana ei ole ollut muita hallintomenettelyjä, oikeudenkäyntejä tai välimiesmenettelyjä, joilla voi olla tai on ollut merkittävä vaikutus Metsäliitto Osuuskunnan taloudelliseen asemaan. Metsäliitto Osuuskunnalla ei ole myöskään tiedossa, että tällaisia muita menettelyjä tai oikeudenkäyntejä olisi vireillä.

Milj. euroa	2018	2017
VASTUUSITOUKSET		
Omasta velasta		
Velat, joiden vakuudeksi annettu pantteja		
Lainat rahoituslaitoksilta		277,3
Annetut pantit	146,0	311,5
Omasta ja saman konsernin yritysten puolesta		
Takaukset ja vastasitoumukset	558,8	575,7
Muiden puolesta		
Takausvastuut	0,0	0,0
Leasingvastuut		
Alle 12 kuukaukka	5,8	5,9
Myöhempien vuosien osalta	12,6	10,1
Yhteensä		
Pantit	146,0	311,5
Takaukset ja vastasitoumukset	558,8	575,7
Leasingvastuut	18,4	16,0
Yhteensä	723,2	903,1
Investointisitoumukset		
Alle 12 kuukautta	21,3	14,9
Yhteensä	21,3	14,9

20. OSAKKEET JA OSUUDET 31.12.2018

	Maa	Emoyrityksen omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Osakkeiden lukumäärä	Kirjanpitoarvo 1 000 e
TYTÄYRITYKSET					
Kumpuniemen Voima Oy	Suomi	53,97		34	462
Metsä Forest Latvia SIA	Latvia	100,00		670	3 259
Metsä Board Oyj *	Suomi	41,17		146 370 055	578 826
Metsä Fibre Oy	Suomi	50,10	60,35	38 135	769 719
Metsä Forest Eesti AS	Eesti	100,00		150 000	1 146
Metsä Forest Sverige AB	Ruotsi	100,00		5 000	703
Metsä Group Asia Co. Ltd	Kiina	100,00			801
Metsä Group Services Sp. z.o.o.	Puola	100,00		100	2 000
Metsä Group Treasury Oy	Suomi	100,00		50 000	10 236
Metsä Spring Oy	Suomi	100,00		100	13 200
Metsä Tissue Oyj	Suomi	100,00		9 118 588	226 436
Metsä Wood Deutschland GmbH	Saksa	100,00			11 948
Metsä Wood Eesti AS	Eesti	100,00		1 000	10 000
Metsä Wood Holland B.V.	Hollanti	100,00			143
Metsä Wood Schweiz AG	Sveitsi	100,00		200	750
Metsä Wood UK Ltd	Iso-Britannia	100,00		30 000 000	32 579
Metsä Wood USA Inc.	USA	100,00		1 000	0
Mittaportti Oy	Suomi	100,00		3 000	50
OOO Metsä Forest Podporozhye	Venäjä	100,00			4 579
OOO Metsä Forest St. Petersburg	Venäjä	100,00		100	981
Punkavoima Oy	Suomi	34,67		9 292	929
TYTÄYRITYSOSAKKEET YHTEENSÄ					1 668 746

*) Emoyrityksen osuus äänimäärästä 61,87 %.

	Maa	Emoyrityksen omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Osakkeiden lukumäärä	Kirjanpitoarvo 1 000 e
OMISTUSYHTEYSYRITYKSET					
Asunto Oy Tapiolan Jalava	Suomi	0,42			7
Asunto Oy Tapiolan Saarni	Suomi	1,60			57
Asunto Oy Tapiolan Tammi	Suomi	0,66			7
Finsilva Oyj	Suomi	19,77		19 064 275	5 719
Kiinteistö Oy Metsätapiola	Suomi	48,98		55 734	20 064
Kiinteistö Oy Metsätapiolan Pysäköinti	Suomi	48,96		212	3 608
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti	Suomi	6,26			848
Lohjan Biolämpö Oy	Suomi	46,00		782 000	782
Metsäteho Oy	Suomi	24,00		40	67
Perkaus Oy	Suomi	33,33		2 500	6
Suomen Metsäsijoitus Oy	Suomi	25,00		23 850	2 011
Äänevoima Oy	Suomi	20,00	20,00	2 000 000	2 000
OMISTUSYHTEYSYRITYSOSAKKEET YHTEENSÄ					35 178

	Maa	Emoyrityksen omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Osakkeiden lukumäärä	Kirjanpitoarvo 1 000 e
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET					
Suomen Puukauppa Oy	Suomi	10,50		1 401	154
CLIC Innovation Oy	Suomi			119	150
Misawa Homes of Finland	Suomi			400	67
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt					1 470
Golf-osakkeet					128
Muut osakkeet ja osuudet					13
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET YHTEENSÄ					1 982

HALLITUKSEN ESITYS TASEEN OSOITTAMAN TULOKSEN KÄYTTÄMISESTÄ

METSÄLIITTO OSUUSKUNTA

Euroa		
Edustajiston käytettävissä on		
sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		250 179 469,55
edellisten tilikausien tulos		573 330 817,38
tilikauden tulos		138 407 889,66
jakokelpoiset varat yhteensä		961 918 176,59
Hallitus ehdottaa, että		
osuuskorkoa jaetaan		
7,5 % maksetuille perusosuuksille	15 977 949,89	
7,0 % maksetuille A-lisäosuuksille	54 088 150,71	
2,5 % maksetuille B-lisäosuuksille	4 049 483,49	74 115 584,09
sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siirretään		250 000 000,00
jakokelpoisiin varoihin jätetään		637 802 592,50
yhteensä		961 918 176,59

Mikäli edustajisto hyväksyy edellä olevan ehdotuksen, osuuskunnan oma pääoma on

OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma		
Perusosuudet		239 560 701,47
A-lisäosuudet		829 181 181,98
B-lisäosuudet		163 209 957,17
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuusmaksut		-57 891 991,36
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		500 179 469,55
Vararahasto I		3 939 904,28
Vararahasto II		67 401 740,00
Käyvän arvon rahasto		140,00
Voittovarot		387 623 122,95
Oma pääoma yhteensä		2 133 204 226,04

Osuuskunnan taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Osuuskunnan maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna osuuskunnan maksukykyä.

Espoossa 7. helmikuuta 2019

Martti Asunta Puheenjohtaja	Jussi Linnaranta Varapuheenjohtaja	Johan Björkenheim
Arto Hiltunen	Leena Mörttinen	Juha Parpala
Ilkka Salonen	Timo Saukkonen	Ilkka Hämälä Toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Metsäliitto Osuuskunnan jäsenille

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

LAUSUNTO

Olemme tilintarkastaneet Metsäliitto Osuuskunnan (y-tunnus 0116300-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emo-osuuskunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emo-osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emo-osuuskunnasta ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emo-osuuskunnalle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

OLENNAISUUS

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta,

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT	KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA
AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVOSTUS (KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 4.1 JA 4.2)	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden tasearvot ovat yhteensä 3,6 mrd. euroa muodostaen 52 % konsernin taseen loppusummasta. Liikearvojen osuus tästä on 0,5 mrd. euroa. Arvon alentumistestaukset kattavat liiketoiminnoille kohdistetut muut kuin rahoitusvaroihin kuuluvat omaisuuserät. Arvon alentumistestauksen taustalla olevien rahavirtaennusteiden keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa. Tasearvojen merkittävydestä johtuen aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.	Tarkastustoimenpiteisiimme on sisältynyt aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden aktivointi- ja poistoperiaatteiden asianmukaisuuden arviointia sekä investointien taloudellisten kontrollien testausta. Olemme myös arvioineet omaisuuserien tasearvojen testauslaskelmissa käytettyjä keskeisiä oletuksia suhteessa emo-osuuskunnan hallituksen hyväksymiin budjetteihin, konsernin ulkopuolisiin lähteisiin ja omiin näkemyksiimme. Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäilytyksen asiantuntijoita, jotka ovat testanneet laskelmien teknistä oikeellisuutta ja verranneet käytettyjä oletuksia markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin. Lisäksi olemme arvioineet aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden esittämiseen liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT		KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA
VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS (KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIETO 4.5)		
Varastojen hallinta, inventointikäytännöt ja vaihto-omaisuuden hinnoittelu ovat keskeisiä tekijöitä vaihto-omaisuuden arvostuksessa. Konsernin vaihto-omaisuuden tasearvo oli tilikauden lopussa 1,0 mrd. euroa. Vaihto-omaisuuden arvostukseen sisältyy johdon arvionvaraisuutta mahdollisen epäkurantin vaihto-omaisuuden määrittämiseen sekä valmiiden tuotteiden markkinahintojen vaihteluun liittyen. Vaihto-omaisuuden arvostuksella on merkittävä vaikutus tilikauden tulokseen, mistä johtuen se on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.	Olemme arvioineet laskentaperiaatteiden asianmukaisuutta suhteessa IFRS-säännöstöön sekä vaihto-omaisuuden hallinnan kannalta keskeisten tietojärjestelmien toimivuutta. Olemme testanneet vaihto-omaisuuden hallintaan ja valvontaan sekä varastomäärien oikeellisuuteen ja arvostukseen liittyviä kontroleja ja suorittaneet aineistotarkastustoimenpiteitä vaihto-omaisuuden arvostuksen oikeellisuuden varmistamiseksi. Olemme myös olleet seuraamassa inventointien toteutusta tilikauden aikana.	
RAHOITUSSOPIMUKSET JA SUOJAUSINSTRUMENTIT (KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 5.5, 5.6 JA 5.7)		
Rahoitusvelkojen määrä on 1,6 mrd. euroa, joka on 23 % taseen loppusummasta. Lisäksi konsernilla on 0,9 mrd. euroa taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia. Konserni suojaa rahoitusriskejä korko- ja valuuttajohdannaisilla, joiden nimellisarvot yhteensä tilinpäätöshetkellä olivat 4,0 mrd. euroa. Rahoitus- ja johdannaissovimusten merkittävyyden ja IFRS-säännösten suojauslaskennan soveltamiselle asettamien vaatimusten vuoksi rahoitussopimukset ja suojausinstrumentit on määritelty tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi.	Tarkastustoimenpiteisiimme on sisältynyt rahoitusinstrumenttien kirjaus- ja arvostusperiaatteiden asianmukaisuuden arviointia sekä rahoitusinstrumenttien kirjanpitokäsittelyn oikeellisuuteen ja arvostukseen liittyvien kontrollien testausta. Lisäksi rahoitusinstrumenttien arvostusten asianmukaisuutta on testattu erilaisilla analyyseillä sekä valitsemalla tarkastuksen kohteeksi yksittäisiä tapahtumia pistokokein. Suojauslaskennan soveltamisen osalta olemme arvioineet suojauslaskennan tehokkuutta suhteessa IFRS-säännösten vaatimuksiin. Lisäksi olemme arvioineet rahoitusinstrumenttien esittämiseen liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.	
TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIIN LIITTYVÄ KONTROLLIYMPÄRISTÖ JA TIETOJÄRJESTELMÄT		
Taloudelliseen raportointiin liittyvällä tietojärjestelmäympäristöllä ja yksittäisten tietojärjestelmien sovelluskontrolleilla on vaikutusta valittavaan tilintarkastustapaan. Konsernitilinpäätöksen perustuessa laajaan määrään tietovirtoja useista eri järjestelmistä, olemme määritelleet taloudellisen raportoinnin kontrolliympäristön tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi.	Tarkastustoimenpiteisiimme on sisältynyt taloudellisen raportoinnin prosessin ja sen kontrolliympäristön arviointia sekä kontrollien tehokkuuden testausta mukaan lukien yleisten tietojärjestelmäkонтроllien testaus. Tarkastuksemme on painottunut täsmäytys- ja hyväksymiskontrollien testaukseen sekä käyttövaltuuksien hallinnan arviointiin. Tarkastukseemme on myös sisältynyt merkittävässä määrin aineistotarkastustoimenpiteitä sekä data-analyysejä olennaisimmista tuloslaskelma- ja tase-eristä.	

josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emo-osuuskunnan ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja

soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emo-osuuskunta tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyys voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella

odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistointia, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emo-osuuskunnan tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emo-osuuskunnan tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emo-osuuskunta tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimintoja ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernintilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista

seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviin tapauksiin niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

TILINTARKASTUSTOIMEKSIANTOA KOSKEVAT TIEDOT

Olemme toimineet Metsäliitto Osuuskunnan edustajiston varsinaisen kokouksen valitsemana tilintarkastajana 3.5.2012 alkaen yhtäjaksoisesti 7 vuotta.

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman ylijäämän käytöstä on osuuskuntalain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emo-osuuskunnan hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Espoossa 13. helmikuuta 2019

KPMG Oy Ab

Raija-Leena Hankonen
KHT

VERTAILUKELPOISET TUNNUSLUVUT

VERTAILUKELPOISET TUNNUSLUVUT

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) ohjeet määrittelevät vaihtoehtoiset tunnusluvut sellaisiksi historiallista tai tulevaa taloudellista suorituskyyä, taloudellista asemaa tai rahavirtoja koskeviksi tunnusluvuiksi, jotka eivät ole yrityksen soveltaman taloudellisen raportointiviitekehyksen määrittelemiä. Metsä Groupin tapauksessa tällaisen raportointiviitekehyksen muodostavat IFRS-standardit siinä muodossa, kuin ne on omaksuttu käyttöön EU:ssa asetuksen (EC) No 1606/2002 mukaisesti. Tilinpäätöksessä esitetyt tunnusluvut täyttävät ESMA:n ohjeen vaihtoehtoisen tunnusluvun määritelmän.

Metsä Group katsoo, että vaihtoehtoisten tunnuslukujen esittäminen antaa tilinpäätösten käyttäjille paremman näkymän yhtiön taloudelliseen suorituskyyyn ja asemaan, mukaan lukien yhtiön pääoman käyttö, operatiivinen kannattavuus ja velanhoidokyky sekä parantaa raportointijaksojen vertailukelpoisuutta.

Vertailukelpoisessa liike tuloksessa on eliminoitu poikkeukselliset ja olennaiset tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat erät. Tyypillisimpiä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat merkittävät myyntivoitot ja -tappiot, IAS 36 Omaisuuserien arvonalentuminen -standardin mukaiset arvonalentumiset ja niiden palautukset, rakennemuutoksista aiheutuneet kustannukset ja niiden oikaisut sekä oikeudenkäynteihin liittyvät erät.

Konserni on määritellyt liike tuloksen seuraavasti: IFRS-tuloslaskelmassa esitetty tilikauden tulos ennen tuloveroja, rahoitustuottoja ja -kuluja sekä osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista.

IFRS:n mukaisen liike tuloksen ja vertailukelpoisen liike tuloksen sekä EBITDA:n ja vertailukelpoisen EBITDA:n välinen siltalaskelma on esitetty alla. Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto on laskettu käyttäen samoja oikaisuja kuin vertailukelpoinen liike tulos ja lisäksi oikaistuna mahdollisilla vertailukelpoisuuteen liittyvillä rahoitustuotoilla.

Mitkään näistä tunnusluvuista, joista on eliminoitu vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, eivät ole IFRS-raportoinnissa käytettäviä tunnuslukuja, eikä niitä voi verrata muiden yhtiöiden vastaavalla tavoin nimettyihin tunnuslukuihin.

LIIKETULOKSEN JA EBITDA:N TÄSMÄYTYSLASKELMA

Milj. euroa	2018	2017
Liike tulos (IFRS)	843,0	581,0
Poistot ja arvonalentumiset	284,8	249,7
EBITDA	1 127,8	830,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Puutuoteteollisuus		-1,8
Sellu- ja sahateollisuus		0,1
Kartonkiteollisuus	5,6	-9,7
Pehmo- ja tiivispaperit		0,5
Muu toiminta		
Yhteensä	5,6	-10,9
Vertailukelpoinen EBITDA	1 133,4	819,7
Poistot ja arvonalentumiset	-284,8	-249,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Poistot:		
Puutuoteteollisuus		0,1
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset:		
Sellu- ja sahateollisuus		
Kartonkiteollisuus		-3,9
Eliminoinnit		
Vertailukelpoinen liike tulos	848,5	566,1

Milj. euroa	2018	2017
Liike tulos (IFRS)	843,0	581,0
Poistot ja arvonalentumiset	284,8	249,7
EBITDA	1 127,8	830,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Liiketoiminnan muut tuotot		-13,6
Varastojen muutos		0,0
Henkilöstökulut	4,1	
Liiketoiminnan muut kulut	1,5	2,6
Yhteensä	5,6	-10,9
Vertailukelpoinen EBITDA	1 133,4	819,7
Poistot ja arvonalentumiset	-284,8	-249,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Poistot		0,1
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset		-3,9
Vertailukelpoinen liike tulos	848,5	566,1

"+" -merkkiset erät = vertailukelpoisuuteen vaikuttavia kuluja
 "-" -merkkiset erät = vertailukelpoisuuteen vaikuttavia tuottoja

Metsä Groupin vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät vuonna 2018 olivat -5,6 miljoonaa euroa. Erät koostuvat 4,1 miljoonan euron henkilöstökuluista liittyen Metsä Boardin Husumin tehtaan tehostamisohjelmaan sekä 1,5 miljoonan euron muista vertailukelpoisuuteen vaikuttavista kuluista, jotka pääosin koostuvat Metsä Boardin Pohjolan Voimalle maksetusta TVO:n Meri-Porin hiilivoimalasta luopumiseen liittyvästä suorituksesta.

Metsä Groupin vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät vuonna 2017 olivat +14,8 miljoonaa euroa. Suurimmat erät koostuivat Isossa-Britanniassa purettujen tytäryhtiöiden kertyneiden muuntoerojen tuloutuksesta, Metsä Boardin Kyron suljetun paperikoneen myynnin yhteydessä peruutetusta arvonalennuksesta ja Metsä Woodin projektiliiketoiminnan myynnistä.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Sijoitetun pääoman tuotto (%) ROCE	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + kurssierot ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin)}}$
Oman pääoman tuotto (%)	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja - verot}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin)}}$
Omavaraisuusaste (%)	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakkomaksut}}$
Nettovelkaantumisaste (%)	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}}$
Korollinen nettovelka	=	Korolliset rahoitusvelat - rahavarat ja korolliset saamiset
EBITDA	=	Liiketulos ennen poistoja ja arvonalentumisia

KEHITYS VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Milj. euroa	Koko vuosi					Neljännesvuosittain				
TULOSLASKELMA	2018	2017	QIV/2018	QIII/2018	QII/2018	QI/2018	QIV/2017	QIII/2017	QII/2017	QI/2017
Liikevaihto segmenteittäin										
Puunhankinta ja metsäpalvelut	1 983,4	1 634,4	526,4	471,4	495,7	489,9	428,6	376,4	396,7	432,6
Puutuoteollisuus	441,7	459,9	107,8	105,9	119,4	108,7	108,3	109,6	121,8	120,2
Sellu- ja sahateollisuus	2 469,1	1 875,7	630,1	609,5	629,0	600,5	551,9	475,3	426,5	422,0
Kartonkiteollisuus	1 944,1	1 848,6	458,0	475,1	518,7	492,3	451,3	478,6	474,2	444,5
Pehmo- ja tiivispaperit	1 039,8	1 013,6	270,3	254,3	256,3	258,8	260,5	249,6	251,4	252,0
Muu toiminta	5,4	4,9	1,7	1,2	1,2	1,3	1,7	1,0	1,1	1,1
Eliminoinnit	-2 174,3	-1 796,9	-575,4	-531,4	-543,8	-523,7	-474,0	-430,2	-436,5	-456,3
LIKEVAIHTO YHTEENSÄ	5 709,1	5 040,0	1 419,0	1 385,8	1 476,5	1 427,8	1 328,2	1 260,4	1 235,2	1 216,1
Liiketulos segmenteittäin										
Puunhankinta ja metsäpalvelut	32,3	24,3	8,9	8,9	5,8	8,7	5,4	5,9	4,4	8,5
Puutuoteollisuus	16,6	35,3	2,2	2,8	5,5	6,2	6,8	6,3	8,3	14,0
Sellu- ja sahateollisuus	668,8	319,5	172,1	186,9	164,9	144,9	125,9	68,4	70,7	54,5
Kartonkiteollisuus	246,3	207,1	60,1	63,7	53,6	69,0	54,4	60,6	46,9	45,2
Pehmo- ja tiivispaperit	36,3	73,5	6,1	6,4	11,5	12,3	22,7	16,9	16,3	17,6
Muu toiminta	-5,6	-3,2	-4,4	1,6	-1,8	-0,9	-11,0	2,5	0,8	4,4
Eliminoinnit	-151,7	-75,6	-37,3	-47,2	-34,9	-32,2	-20,1	-17,2	-25,2	-13,0
LIIKETULOS YHTEENSÄ	843,0	581,0	207,6	223,1	204,5	207,9	184,3	143,3	122,2	131,2
Vertailukelpoinen liiketulos	848,5	566,1	207,6	223,0	210,1	207,9	184,9	134,3	119,1	127,9
-", % liikevaihdosta	14,9	11,2	14,6	16,1	14,2	14,6	13,9	10,7	9,6	10,5
Osuus osakk.yritysten tuloksista	7,0	17,1	2,5	3,7	0,0	0,7	1,2	-3,0	4,9	14,0
Kurssierot	-6,3	-3,3	-0,4	-1,4	-1,0	-3,5	0,0	-0,7	-4,0	1,4
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-74,6	-88,5	-16,8	-17,3	-19,9	-20,6	-24,4	-30,9	-16,1	-17,1
TULOS ENNEN VEROJA	769,1	506,2	192,8	208,2	183,6	184,5	161,0	108,6	107,1	129,5
Tuloverot	-156,4	-102,3	-39,0	-38,3	-40,8	-38,3	-36,5	-22,0	-20,9	-22,9
KAUDEN TULOS	612,7	403,9	153,8	169,8	142,8	146,3	124,5	86,6	86,1	106,7

VERTAILUKELPOINEN LIIKETULOS	2018	2017	QIV/2018	QIII/2018	QII/2018	QI/2018	QIV/2017	QIII/2017	QII/2017	QI/2017
Puunhankinta ja metsäpalvelut	32,3	24,3	8,9	8,9	5,8	8,7	5,4	5,9	4,4	8,5
Puutuoteollisuus	16,6	33,5	2,2	2,8	5,5	6,2	6,9	7,6	8,4	10,7
Sellu- ja sahateollisuus	668,8	319,7	172,1	186,9	164,9	144,9	125,9	68,4	70,8	54,5
Kartonkiteollisuus	251,9	193,5	60,1	63,7	59,2	69,0	54,4	50,4	43,5	45,2
Pehmo- ja tiivispaperit	36,3	73,9	6,1	6,4	11,5	12,3	23,3	16,8	16,3	17,6
Muu toiminta ja eliminoinnit	-157,3	-78,8	-41,7	-45,7	-36,8	-33,2	-31,0	-14,8	-24,4	-8,6
Yhteensä	848,5	566,1	207,6	223,0	210,1	207,9	184,9	134,3	119,1	127,9

TUNNUSLUVUT	2018	2017	QIV/2018	QIII/2018	QII/2018	QI/2018	QIV/2017	QIII/2017	QII/2017	QI/2017
Omavaraisuusaste, %	53,1	45,0	53,1	52,7	51,2	46,5	45,0	43,4	45,3	44,1
Nettovelkaantumisaste, %	13	34	13	18	26	34	34	41	45	46
Korolliset nettovelat, milj. euroa	463	993	463	622	841	1 039	993	1 165	1 252	1 226
Sijoitetun pääoman tuotto, %	16,6	12,6	16,4	18,3	16,5	16,6	14,9	11,5	10,9	12,8
Vertailukelpoinen ROCE, %	16,8	12,3	16,4	18,3	17,0	16,6	14,9	10,8	10,6	12,5
Oman pääoman tuotto, %	18,5	14,5	17,2	20,1	18,0	19,4	17,2	12,4	12,6	16,3
Vertailukelpoinen ROE, %	18,7	14,0	17,2	20,1	18,7	19,4	17,3	11,1	12,2	15,7

VIISI VUOTTA LUKUINA

Milj. euroa	2018	2017	2016	2015	2014
Liikevaihto	5 709	5 040	4 658	5 016	4 970
EBITDA	1 128	831	687	800	693
EBITDA, vertailukelpoinen	1 133	820	674	791	667
- % liikevaihdosta	19,9	16,3	14,5	15,8	13,4
Liiketulos	843	581	442	542	417
Vertailukelpoinen liiketulos	849	566	439	537	418
- % liikevaihdosta	14,9	11,2	9,4	10,7	8,4
Tilikauden tulos	613	404	280	356	260
Pitkäaikaiset varat	4 019	4 004	3 596	3 166	3 024
Vaihto-omaisuus	991	782	767	687	774
Muut lyhytaikaiset varat	1 883	1 802	1 583	1 763	1 649
Varat	6 893	6 588	5 946	5 616	5 447
Oma pääoma	2 751	2 234	1 942	1 806	1 590
Määräysvallattomien omistajien osuudet	905	727	658	611	467
Pitkäaikaiset velat	1 506	2 019	1 611	1 652	1 843
Lyhytaikaiset velat	1 731	1 608	1 735	1 547	1 547
Oma pääoma ja velat	6 893	6 588	5 946	5 616	5 447
Sijoitetun pääoman tuotto, %	16,6	12,6	10,2	13,7	11,1
Vertailukelpoinen ROCE, %	16,8	12,3	10,2	13,6	11,4
Oman pääoman tuotto, %	18,5	14,5	11,2	15,9	13,0
Vertailukelpoinen ROE, %	18,7	14,0	11,0	15,8	13,4
Omavaraisuusaste, %	53,1	45,0	43,9	43,2	37,9
Nettovelkaantumisaste, %	13	34	40	25	46
Liiketoiminnan nettorahavirta	761	749	348	796	617
Korolliset rahoitusvelat	1 553	2 073	1 935	1 747	1 904
Likvidit varat ja korolliset saamiset	1 089	1 080	902	1 137	966
Korollinen nettovelka	463	993	1 033	610	938
Investoinnit	272	608	758	492	143
Poistot ja arvonalentumiset	285	250	244	258	276
Henkilöstö, keskimäärin	9 464	9 399	9 626	10 117	10 775
Henkilöstö, vuoden lopussa	9 310	9 126	9 300	9 599	10 410
- josta Suomessa	4 834	4 764	4 927	5 122	5 131

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet ja selvitys vertailukelpoisista tunnusluvuista on esitetty sivulla 85.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2018

JOHDANTO

Tämä selvitys Metsä Groupin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillisenä kertomuksena ja se on julkaistu samanaikaisesti Metsä Groupin tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen kanssa.

Metsäliitto Osuuskunta on suomalainen osuuskunta ja Metsä Groupin emoyritys. Metsäliitto Osuuskuntaan viitataan tässä selvityksessä niissä kohdin, kun asiaa käsitellään ainoastaan emoyrityksen näkökulmasta. Metsä Groupiin kuuluvien yritysten päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan osuuskuntalakia, osakeyhtiölakia, arvopaperimarkkinalakia, osuuskunnan sääntöjä, hallintoelinten hyväksymiä työjärjestyksiä sekä Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen ja konsernin johtoryhmän hyväksymiä politiikkoja ja toimintaohjeita. Metsäliitto Osuuskunnan säännöt ovat kokonaisuudessaan saatavilla Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa "[Metsä Groupin hallinnointiperiaatteet](#)".

Metsä Group laati tilinpäätöksensä ja osavuosikatsauksensa kansainvälisten tilinpäätösperiaatteiden, International Financial Reporting Standards (IFRS), mukaisesti. Tilinpäätösasiakirjat julkaistaan suomeksi ja englanniksi.

Metsä Groupin pääkonttori sijaitsee Espoossa, Suomessa. Emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan kotipaikka on Helsinki.

HALLINNOINTIKOODI

Metsäliitto Groupin emoyritys Metsäliitto Osuuskunta noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 1.1.2016 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia ottamalla kuitenkin huomioon osuustoiminnallisen yritysmuodon erityispiirteet ja ilmoittaa poikkeamat hallinnointikoodista sekä niiden perustelut. Keskuskauppakamarin tammikuussa 2006 julkaiseman kannanoton mukaan omistuspohjaltaan laajojen, toiminnan laajuudelta huomattavien tai alueellisesti taikka valtakunnallisesti merkittävien yhteisöjen tulisi noudattaa listayhtiöille annettua hallinnointikoodia siltä osin kuin se on niiden erityispiirteet huomioon ottaen mahdollista comply or explain -periaatteen mukaisesti eli siten, että poikkeaminen ja poikkeamisen syy on ilmoitettava. Hallinnointikoodi on saatavilla arvopaperimarkkinayhdistyksen sivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Metsä Groupin emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä poikkeaa hallinnointikoodin suosituksista seuraavin osin:

- Hallinnointikoodin mukaan hallituksen jäsenet valitsee yhtiökokous. Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan hallituksen jäsenet valitsee hallintoneuvosto. Hallituksen valinta poikkeaa siten hallituksen valintaa koskevasta hallinnointikoodin suosituksesta. Suosituksesta poikkeavilla toimivaltuussäännöksillä on turvattu osuuskunnallisen omistajaohjauksen toteutuminen.
- Hallinnointikoodin mukaan hallituksen jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan. Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan hallituksen jäsenen toimikausi kestää kolme (3) vuotta kerrallaan. Hallituksen jäsenten kolmen vuoden toimikausi on nähty tarpeelliseksi päätöksenteon jatkuvuuden turvaamiseksi.

KESKEISET HALLINTOELIMET

Metsäliitto Osuuskunnan hallintoelimet ovat edustajisto, hallintoneuvosto, hallitus, pääjohtaja ja toimitusjohtaja. Päätöksenteossa hallintoelimiä avustaa ja niiden päätöksentekoa valmistelee erikseen tässä selvityksessä myöhemmin mainitut toimielimet. Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtaja toimii tällä hetkellä Metsä Groupin pääjohtajana.

Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan Metsäliitto Osuuskunnan hallinto henkilöt eivät saa olla Metsäliitto Osuuskunnan tai sen konserniyhtiöiden kanssa samalla toimialalla suoraan tai välillisesti toimivan liikeyrityksen tai muun yhteisön palveluksessa eivätkä osallistua tällaisten yritysten tai yhteisöjen hallintoon.

EDUSTAJISTO

Edustajisto käyttää Metsäliitto Osuuskunnassa jäsenille kuuluvaa ylintä päätäntävaltaa niissä asioissa, jotka sille lain ja sääntöjen mukaan on määrätty. Edustajisto korvaa Metsäliitto Osuuskunnassa osuuskunnan kokouksen. Edustajiston kokouksessa käsitellään osuuskuntalaissa ja Metsäliitto Osuuskunnan säännöissä määrättyt asiat sekä muut kokouksutussa mainitut asiat.

Edustajiston keskeisimpiä tehtäviä ovat:

- päätää tilinpäätöksen hyväksymisestä,
- päätää voitonjaosta jäsenille,
- päätää hallintoneuvoston, hallituksen ja toimitusjohtajan/pääjohtajan vastuuvapauden myöntämisestä,
- valita hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajat sekä päättää heidän palkkioistaan.

Edustajistoon voidaan valita täysivaltainen Metsäliitto Osuuskunnan jäsen. Metsäliitto Osuuskunnan tai sen konserniyhtiöiden palveluksessa olevat henkilöt sekä Metsäliiton hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet eivät ole vaalikelpoisia edustajistoon.

Edustajistovaali toimitetaan joka neljäs vuosi postiaänestyksellä tai tietoliikenneyhteyden taikka muun teknisen apuvälineen avulla. Jokaisella jäsenellä on yksi ääni. Vaali toimitetaan vaalipiireittäin siten, että kustakin vaalipiiristä valitaan niin monta edustajaa, kuin kyseisen vaalipiirin vaaliluetteloon on kirjattu vaalivuoden tammikuun 1. päivänä alkavin 2300-luvuin laskettuna äänioikeutettuja Metsäliitto Osuuskunnan jäseniä. Vaalipiirit vahvistaa hallintoneuvosto, ja ne määräytyvät lähtökohtaisesti Metsäliitto Osuuskunnan piiriorganisaatioiden mukaan.

Edustajisto kokoontuu sääntöjen mukaisesti kerran vuodessa keväällä. Edustajisto, hallintoneuvosto tai hallitus voi päättää ylimääräisen kokouksen pitämisestä. Ylimääräinen kokous on myös järjestettävä, mikäli vähintään kymmenesosa edustajiston jäsenistä sitä vaatii. Ellei osuuskuntalaissa erikseen tietyissä asioissa toisin edellytetä, edustajiston kutsuu koolle hallintoneuvosto viimeistään seitsemän päivää ennen kokousta kirjallisella, jokaiselle edustajiston jäsenelle lähetettävällä kokouksutulla, jossa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat.

Kullakin edustajiston jäsenellä on kokouksessa yksi ääni. Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen muuttaminen edellyttää, että muutosehdotusta kannattaa vähintään 2/3 edustajiston kokoukseen osallistuvista jäsenistä. Edustajiston jäsenten lisäksi edustajiston kokouksessa ovat läsnä Metsä Groupin pääjohtaja, hallituksen puheenjohtaja sekä pääsääntöisesti hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet. Edustajiston varsinaisessa kokouksessa ovat läsnä myös tilintarkastajat.

Edustajiston kokoonpano on esitetty vuosikatsauksen sivulla 99.

PIIRITOIMIKUNNAT

Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaisesti kussakin hankintapiirissä toimii piiritoimikunta. Piiritoimikuntaan kuuluvat piirin alueelta valitut edustajiston, hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä edustajiston vaalissa valitsematta jääneistä ehdokkaista henkilökohdaisen äänimäärän mukaisessa järjestyksessä kaksi kertaa niin monta ehdokasta kuin piirin alueelta on valittu edustajia, aina kuitenkin vähintään viisi edustajiston vaalissa valitsematta jäänyttä ehdokasta. Hallintoneuvoston vahvistamissa ohjesäännöissä määritellään piiritoimikunnan tehtävät. Ohjesäännön mukaan piiritoimikunnan päätehtävänä on edistää toiminnallaan jäsenten ja kyseisen Metsäliitto Osuuskunnan hankintapiirin välistä yhteydenpitoa ja vuorovaikutusta.

HALLINTONEUVOSTO

Metsäliitto Osuuskunnan säännöissä on määritely hallintoneuvoston olevan osa Metsäliitto Osuuskunnan hallintomallia. Tällä on haluttu turvata riittävän omistajaohjauksen toteutuminen sekä jäsenten sitouttaminen osuuskunnan päätöksentekoon. Strategiset ja muut laajakantoiset päätökset kuuluvat Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen toimivaltaan ja operatiivisesta johtamisesta vastaa toimiva johto.

Hallintoneuvoston tehtävät on määritelty Metsäliitto Osuuskunnan säännöissä. Hallintoneuvoston perustehtävänä on valvoa, että osuuskuntaa hoidetaan sääntöjen sekä edustajiston ja hallintoneuvoston päätösten mukaisesti. Tämän lisäksi hallintoneuvosto

- valitsee ja vapauttaa tehtävistään hallituksen jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan,
- antaa hallitukselle ohjeita laajakantoisissa ja periaatteellisesti tärkeissä asioissa,
- antaa edustajistolle lausunnon tilinpäätöksestä, joka sisältää myös konsernitilinpäätöksen sekä toimintakertomuksen.

Hallintoneuvosto valitsee vuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä kutsuu sihteerin. Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsusta niin usein kuin asiat vaativat tai hallitus sitä esittää. Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun läsnä on yli puolet jäsenistä. Päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmistö on kannattanut. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni ja vaaleissa arpa.

Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään kaksikymmentä (20) ja enintään kolmekymmentä (30) edustajiston Metsäliitto Osuuskunnan jäsenistä valitsemaa henkilöä.

Metsäliitto Osuuskunnan henkilöstö voi valita hallintoneuvostoon enintään viisi (5) jäsentä. Lisäksi edustajisto voi hallintoneuvoston esityksestä valita hallintoneuvostoon enintään kolme (3) asiantuntijajäsentä. Hallintoneuvoston jäsenen toimikausi alkaa hänet valitseen varsinaisen edustajiston kokouksen jälkeen ja kestää kolmen (3) vuoden kuluttua pidettävään varsinaiseen edustajiston kokoukseen. Kolmen vuoden toimikaudella on haluttu turvata päätöksenteon jatkuvuutta. Hallintoneuvoston jäseniä valittaessa pyritään alueelliseen tasapuolisuuteen. Hallituksen jäsen ei saa kuulua hallintoneuvostoon.

Hallintoneuvoston kokoonpano on esitetty vuosikatsauksen sivulla 100 sekä Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”Metsäliitto Osuuskunnan hallinto ja Metsä Groupin konsernijohto”.

HALLINTONEUVOSTON NIMITYSTOIMIKUNTA

Hallituksen jäsenten valintaa valmistelee erityinen hallintoneuvoston jäsenistä valittu nimitystoimikunta erillisen sille vahvistetun työjärjestyksen mukaisesti. Lisäksi nimitystoimikunta tekee ehdotuksen hallituksen jäsenten palkkioiksi. Nimitystoimikuntaan kuuluu kuusi (6) hallintoneuvoston jäsentä sekä hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Nimitystoimikunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja sihteerinä hallituksen sihteerin. Toimikunta voi kutsua hallituksen puheenjohtajan asiantuntijaksi kokoukseen.

Hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 3.5.2018 nimitystoimikuntaan seuraavat henkilöt: Mats Brandt, Teuvo Hatva, Ville Hirvonen, Antti Isotalo, Timo Nikula ja Jukka Vanhatalo. Lisäksi toimikuntaan kuuluvat asemansa puolesta hallintoneuvoston puheenjohtaja Juha Paajanen ja varapuheenjohtaja Ahti Siponen.

TIEDOT HALLINTONEUVOSTON
KOKOUKSISTA VUONNA 2018

Vuonna 2018 hallintoneuvostossa oli 34 jäsentä, joista 4 oli eri henkilöstöryhmien valitsemia henkilöstön edustajia. Asiantuntija-

jäseniä ei hallintoneuvostossa vuonna 2018 ollut. Hallintoneuvosto kokoontui 4 kertaa, ja jäsenten osallistumisprosentti oli 96.

HALLITUS

Hallituksen tehtävänä on Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen ja lainsäädännön mukaisesti huolehtia Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Groupin toiminnan ja hallinnon asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus on laatinut toimintaansa varten työjärjestyksen, jossa on määritelty tarkemmin hallituksen päätöksenteossa noudatettavat toimintaperiaatteet. Työjärjestys on kokonaisuudessaan saatavilla Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”Metsä Groupin hallinnointiperiaatteet”.

Hallituksen tehtävänä on muun muassa:

- valita ja erottaa toimitusjohtaja, joka toimii samalla Metsä Group -konsernin pääjohtajana, ellei hallitus toisin päättä,
- vahvistaa toimitusjohtajan/pääjohtajan tehtävät sekä toimitusuhteen ehdot ja valvoa, että tämä/nämä hoitaa/hoitavat osuuskunnan juoksevaa hallintoa hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti,
- valita ja erottaa toimitusjohtajan ja mahdollisesti valitun pääjohtajan välittöminä alaisina olevat johtajat
- päättää osuusmaksun perimistavasta sekä lisäosuuksien antamisesta ja niiden ehdoista,
- vahvistaa osuuskunnan ja konsernin strategia ja vuosittainen budjetti sekä valvoa niiden noudattamista,
- allekirjoittaa ja esittää tilinpäätös sekä konsernitilinpäätös hallintoneuvoston tarkastettavaksi,
- valmistella hallintoneuvoston kokouksissa käsiteltävät asiat,
- päättää palkitsemisvaliokunnan esityksestä toimitusjohtajan/pääjohtajan ja muun ylemmän johdon palkitsemisesta ja muista eduista,
- päättää muutoinkin asioista, jotka, ottaen huomioon osuuskunnan toiminnan laajuus ja laatu, ovat epätavallisia ja laajakantoisia.

Hallitus valitsee vuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan sekä mahdollisen varapuheenjohtajan. Hallintoneuvoston puheenjohtajalla on osallistumisoikeus hallituksen kokouksiin. Hallitus kokoontuu

puheenjohtajan kutsusta niin usein kuin asiat vaativat. Hallituksen kokoukset valmistelee pääjohtaja. Hallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on yli puolet hallituksen jäsenistä. Äänen mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni. Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja.

Hallitus arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työtapojaan tekemällä itsearviointin kerran vuodessa.

HALLITUKSEN KOKOONPANO JA TOIMIKAUSI
Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen valitsee hallintoneuvosto. Hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa hänet valinneen hallintoneuvoston kokouksen jälkeen alkavan kalenterivuoden alusta ja kestää kolme vuotta kerrallaan.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunta huomioi hallituksen jäsenten nimityksiä valmistellessaan jäsenten pätevyyden, kokemuksen ja ajankäyttömahdollisuudet sekä sen, että hallituksen kokoonpanossa on monipuolista osaamista.

Vuonna 2018 hallituksen puheenjohtajana toimi Martti Asunta, varapuheenjohtajana Kari Jordan (31.3.2018 asti) ja jäsenenä Johan Björkenheim, Arto Hiltunen, Jussi Linnaranta, Leena Mörttinen, Juha Parpala, Ilkka Salonen (3.5.2018 alkaen), Timo Saukkonen ja Mikael Silvennoinen (3.5.2018 asti).

Metsäliitto Osuuskunnan hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan marraskuussa 2018 hallitukseen uudeksi kolmivuotiskaudeksi erovuorossa olleet Arto Hiltunen, Leena Mörttinen ja Timo Saukkonen. Hallituksen tammi-kuussa 2019 tekemän päätöksen mukaisesti hallituksen puheenjohtajana vuonna 2019 toimii Martti Asunta ja varapuheenjohtajana Jussi Linnaranta.

Tarkemmat tiedot hallituksen jäsenistä on esitetty vuosikatsauksen sivuilla 102–103 sekä Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”Metsäliitto Osuuskunnan hallinto ja Metsä Groupin konsernijohto”.

HALLITUKSEN JÄSENTEN RIIPPUMATTOMUUS JA HALLITUKSEN MONIMUOTOISUUS
Hallituksen suorittaman kokonaisarvion mukaan kaikki hallituksen jäsenet ovat Metsäliitto Osuuskunnasta riippumattomia. Metsäliitto Osuuskunnassa ei ole sellaisia koodin tarkoittamia merkittäviä omistajajäseniä, joista hallituksen jäsenet olisivat riippuvaisia.

Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on joulukuussa 2016 hyväksynyt hallituksen monimuotoisuusperiaatteet. Periaatteiden mukaan hallituksen ja sen valiokuntien tehtävien menestyksellä hoitaminen edellyttää monimuotoista kokoonpanoa, osaamista ja kokemusta sekä hallituksen yksittäisten jäsenten henkilökohtaisten ominaisuuksien huomi-

oimista. Metsäliitto Osuuskunta on tunnistanut hallituksen monimuotoisuuden kannalta olennaiseksi metsätalouden ja -teollisuuden toimialatuntemuksen ohella kokemuksen vaativista liikkeenjohtajan johtotehtävistä sekä kansainvälisestä toimintaympäristöstä. Lisäksi hallituksen jäsenten toisiaan täydentävä koulutustausta, johtamiskokemus yritystoiminnan eri osa-alueilta sekä monipuolinen ikä- ja sukupuolijakauma on tunnistettu monimuotoisuutta edistäviksi tekijöiksi. Metsäliitto Osuuskunnan tavoitteena on, että hallituksessa on edustettuna molempia sukupuolia. Hallintoneuvoston nimitystoimikunta huomioi periaatteet valmistellessaan hallintoneuvostolle päätösesitykset hallituksen kokoonpanosta.

Hallitukseen kuuluu kahdeksan jäsentä, joista suurimmalla osalla on korkeakoulututkinto. Hallituksen jäsenillä on merkittävää kokemusta vaativista hallinto- ja liikkeenjohtajan tehtävistä usealta toimialalta sekä kansainvälisestä liiketoiminnasta. Useat hallituksen jäsenet ovat yhteiskunnallisesti ansioituneita. Hallituksessa ovat edustettuina molemmat sukupuolet. Hallituksen kokoonpanossa täytyvät monimuotoisuuden periaatteet, ja hallintoneuvoston nimitystoimikunta huomioi myös jatkossa monimuotoisuutta koskevat periaatteet ja tavoitteet valmistellessaan päätösesityksiä hallituksen kokoonpanosta.

METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN HALLITUS 31.12.2018

HALLITUKSEN JÄSEN	HALLITUKSEN JÄSEN ALKAEN	SYNTYMÄ- AIKA	KOULUTUS	OMAT, YHTEISOMISTETUT SEKÄ MÄÄRÄYSVALTAYHTEISÖJEN OSUUSSIJOITUKSET METSÄLIITTO OSUUSKUNNASSA 31.12.2018 (EUROA)	OMAT JA MÄÄRÄYS- VALTAYHTEISÖJEN OSAKKEET METSÄ BOARD OYJ:SSÄ 31.12.2018 (KAPPALETTA)
Martti Asunta, puheenjohtaja	2005, puheenjohtaja vuodesta 2008	1955	Metsänhoitaja	72 322	49 233 (B-osake)
Jussi Linnaranta (varapuheenjohtaja 1.1.2019 alkaen)	2017	1972	Maatalous- ja metsätieteiden maisteri, agronomi	83 101	8 976 (B-osake)
Johan Björkenheim	2018	1966	Maa- ja metsätalousyrittäjä	242 684	14 280 (B-osake) 3 450 (A-osake)
Arto Hiltunen	2007	1958	Ekonomi	1 170	-
Leena Mörttinen	2016	1967	Kauppätieteiden maisteri, valtiotieteiden tohtori	975	-
Juha Parpala	2009	1967	Agrologi	27 517	1 087 (B-osake)
Ilkka Salonen	2018	1965	Kauppätieteiden maisteri	36 489	-
Timo Saukkonen	2007	1963	Maa- ja metsätaloustieteiden maisteri, metsänhoitaja	111 700	4 600 (B-osake)

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallituksen tehtävien tehokkaan hoidon varmistamiseksi Metsäliitto Osuuskunnan hallituksella on tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokuntien valmistelun pohjalta. Hallitus valitsee valiokuntien jäsenet keskuudestaan.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sille kuuluvan valvontatehtävän hoitamisessa. Tässä tehtävässä valiokunta arvioi ja valvoo taloudellista raportointia, tilintarkastusta, sisäistä tarkastusta ja riskienhallintaa koskevia asioita erillisen sille vahvistetun työjärjestyksen mukaisesti. Tarkastusvaliokuntaan kuuluu vähintään kolme (3) hallituksen vuosittain keskuudestaan valitsemaa jäsentä, joista enemmistö on yhtiöstä riippumattomia. Lisäksi hallitustalouden puheenjohtajalla on osallistumisoikeus tarkastusvaliokunnan kokouksiin. Myös pääjohtaja osallistuu tarkastusvaliokunnan kokouksiin, lukuun ottamatta niitä kertoja, jolloin valiokunta haluaa kokoontua ilman toimivan johdon läsnäoloa. Tarkastusvaliokunnan tulee säännöllisesti raportoida hallitukselle toiminnastaan ja tekemistään havainnoista. Vuonna 2018 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi Mikael Silvennoinen 3.5.2018 asti ja Ilkka Salonen 3.5.2018 alkaen. Valiokunnan muut jäsenet vuonna 2018 olivat Martti Asunta ja Arto Hiltunen. Salonen, Asunta ja Hiltunen jatkavat tarkastusvaliokunnan jäseninä myös vuonna 2019.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunnan tarkoituksena on huolehtia hallituksen apuna siitä, että Metsä Groupissa on tarkoituksenmukaiset ja kilpailukykyiset palkkausjärjestelmät sekä seuraaja- ja kehittämissuunnittelu erikseen hallituksessa vahvistetun työjärjestyksen mukaisesti. Tehtävässään valiokunta esittelee hallituksen päätettäväksi mm. toimitusjohtajan ja pääjohtajan toimisuhteen ehdot, ylimmän johdon palkkausjärjestelmät sekä ylimmän johdon sopimusten keskeiset periaatteet. Lisäksi palkitsemisvaliokunta esittää hallitukselle hyväksyttäväksi vuosittaiset tavoitteet ylimmälle johdolle ja seuraa niiden toteuttamista. Edelleen valiokunta käsittelee ylimmän johdon palkitsemisjärjestelmiin liittyvät asiat ja esittelee ne päätettäväksi hallituksessa.

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluu kolme (3) hallituksen vuosittain keskuudestaan valitse-

maa jäsentä. Palkitsemisvaliokunnan jäsenten enemmistön on oltava Metsä Groupista riippumattomia eikä Metsä Groupin toimivaan johtoon kuuluva henkilö voi olla valiokunnan jäsen. Lisäksi pääjohtaja osallistuu palkitsemisvaliokunnan kokouksiin, lukuun ottamatta niitä kertoja, jolloin valiokunta haluaa kokoontua ilman toimivan johdon läsnäoloa. Palkitsemisvaliokunnan tulee säännöllisesti raportoida hallitusta toiminnastaan. Vuonna 2018 palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimi Arto Hiltunen ja jäseninä Martti Asunta ja Timo Saukkonen. Samat henkilöt jatkavat palkitsemisvaliokunnan jäseninä myös vuonna 2019.

Tiedot hallituksen ja sen valiokuntien kokouksista vuonna 2018

Hallitus kokoontui vuonna 2018 14 kertaa. Hallituksen jäsenistä Asunta, Björkenheim, Hiltunen, Linnaranta, Mörttin, Parpala ja Saukkonen osallistuivat kaikkiin kokouksiin. Salonen (jäsen 3.5.2018 alkaen) osallistui 6 kokoukseen, Silvennoinen (jäsen 3.5.2018 asti) osallistui 5 kokoukseen ja Jordan (varapuheenjohtaja 31.3.2018 asti) osallistui 4 kokoukseen. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti oli 97.

Tarkastusvaliokunta kokoontui 4 kertaa. Tarkastusvaliokunnan jäsenten osallistumisprosentti oli 100.

Palkitsemisvaliokunta kokoontui 7 kertaa ja jäsenten osallistumisprosentti oli 100.

Pääjohtaja

Metsäliitto Osuuskunnalla on toimitusjohtaja, joka toimii samalla Metsä Groupin pääjohtajana, ellei hallitus toisin päättä. Tällä hetkellä Metsä Groupin pääjohtaja toimii myös Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtajana. Pääjohtajan ja toimitusjohtajan valitsee hallitus.

Pääjohtajan tehtävänä on johtaa Metsä Groupin operatiivista toimintaa lain ja sääntöjen sekä hallintoelinten päätösten ja ohjeiden mukaisesti. Pääjohtaja vastaa osuuskunnan juoksevan hallinnon järjestämisestä ja valvoo varainhoitoa.

Pääjohtaja Ilkka Hämälä (diplomi-insinööri, syntynyt 1961) on toiminut Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtajana 1.1.2018 lähtien ja Metsä Groupin pääjohtajana 1.4.2018 lähtien. Metsä Groupin pääjohtajana vuosina 2006–2018 toiminut Kari Jordan jäi eläkkeelle 31.3.2018.

Tarkemmat tiedot pääjohtajasta on esitetty vuosikatsauksen sivulla 104 sekä Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”[Metsäliitto](#)

Osuuskunnan hallinto ja Metsä Groupin konsernijohto

Johtoryhmä

Metsä Groupilla on johtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii Metsä Groupin pääjohtaja. Johtoryhmä avustaa pääjohtajaa liiketoiminnan suunnittelussa ja operatiivisessa johtamisessa sekä valmistelee hallitukselle annettavia esityksiä, kuten liiketoimintastrategioita, budjetteja ja merkittäviä investointeja. Johtoryhmällä ei ole lakiin tai sääntöihin perustuvaa toimivaltaa. Johtoryhmään kuuluvat Metsä Groupin pääjohtaja, konsernin talousjohtaja, Metsäliitto Osuuskunnan liiketoimintajohtaja sekä Metsä Fibren, Metsä Boardin ja Metsä Tissuen toimitusjohtajat. Johtoryhmä kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta pääsääntöisesti kaksi kertaa kuukaudessa sekä lisäksi aina tarvittaessa.

Metsä Groupin johtoryhmän muodostavat pääjohtaja Ilkka Hämälä, Vesa-Pekka Takala (Metsä Groupin talousjohtaja, Metsäliitto Osuuskunnan varatoimitusjohtaja), Juha Mäntylä (Metsäliitto Osuuskunnan liiketoimintajohtaja 13.9.2018 alkaen), Ismo Nousiainen (Metsä Fibre Oy:n toimitusjohtaja), Mika Joukio (Metsä Board Oyj:n toimitusjohtaja) ja Esa Kaikkonen (Metsä Tissue Oyj:n toimitusjohtaja 13.9.2018 alkaen, Metsä Woodin toimialajohtaja 13.9.2018 asti).

Tarkemmat tiedot johtoryhmän jäsenistä on esitetty vuosikatsauksen sivuilla 104–105 sekä Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”[Metsäliitto Osuuskunnan hallinto ja Metsä Groupin konsernijohto](#)”.

SISÄINEN VALVONTA, SISÄINEN
TARKASTUS JA RISKIENHALLINTA

Tulokellinen liiketoiminta edellyttää, että toimintaa valvotaan jatkuvasti ja riittävän tehokkaasti. Metsä Groupin sisäinen valvonta kattaa Metsä Groupin liiketoimintayksiköt sekä konsernipalvelut. Sisäinen valvonta tuottaa läpinäkyvyyttä sisäisen toiminnan tehokkuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen, kuten myös taloudellisen raportoinnin luotettavuuteen sekä voimassa olevien lakien ja säästöjen noudattamiseen. Sisäisen valvonnan toimivuutta arvioi puolestaan Metsä Groupin sisäinen tarkastus. Sisäistä valvontaa toteutetaan läpi koko organisaation. Sisäisen valvonnan menetelmiä ovat muun muassa sisäiset ohjeistukset ja valvontaa tukevat raportointijärjestelmät.

Seuraavassa on kuvattu Metsä Groupin sisäisen valvonnan periaatteet, tavoitteet ja

METSÄ GROUPIN JOHTORYHMÄ 31.12.2018

JOHTORYHMÄN JÄSEN (JOHTORYHMÄN JÄSEN ALKAEN)	ASEMA METSÄ GROUPISSA	SYNTYMÄ- VUOSI	KOULUTUS	OMAT, YHTEISOMISTETUT SEKÄ MÄÄRÄYSVALTAYHTEISÖJEN OSUUS- SJOITUKSET METSÄLIITTO OSUUS- KUNNASSA 31.12.2018 (EUROA)	OMAT JA MÄÄRÄYSVAL- TAYHTEISÖJEN OSAKKEET METSÄ BOARD OYJ:SSÄ 31.12.2018 (KAPPALETTA)
Ilkka Härmälä (2008)	Pääjohtaja	1961	Diplomi-insinööri	-	130 598 (B-osake)
Vesa-Pekka Takala (2010)	Talousjohtaja, Metsä Group Varatoimitusjohtaja, Metsäliitto Osuuskunta	1966	Kauppätieteiden maisteri	-	92 135 (B-osake)
Juha Mäntylä (2008)	Liiketoimintajohtaja, Metsäliitto Osuuskunta	1961	Maa- ja metsätalous- tieteiden maisteri	440 344	152 671 (B-osake)
Ismo Nousiainen (2018)	Toimitusjohtaja Metsä Fibre Oy	1966	Diplomi-insinööri	-	58 972 (B-osake)
Mika Joukio (2012)	Toimitusjohtaja, Metsä Board Oyj	1964	Diplomi-insinööri	20 461	250 000 (B-osake)
Esa Kaikkonen (2008)	Toimitusjohtaja, Metsä Tissue Oyj	1969	Oikeustieteen kandidaatti	-	90 029 (B-osake)

vastuut sekä sisäisen tarkastuksen periaatteet. Metsä Groupin toimiva johto, riskienhallinta-johtaja ja sisäinen tarkastus vastaavat mainittujen periaatteiden laatisemisesta ja hallitus niiden lopullisesta vahvistamisesta.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäinen valvonta käsittää Metsä Groupissa taloudellisen ja operatiivisen liiketoiminnan valvonnan riskilähtöisesti. Sisäistä valvontaa toteuttavat hallitus, tarkastusvaliokunta ja toimiva johto sekä koko muu henkilöstö. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sitä osaa johtamisesta, jolla pyritään varmistamaan

- Metsä Groupille asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen,
- resurssien taloudellinen, tarkoituksenmukainen ja tehokas käyttö,
- toimintaan liittyvien riskien riittävä hallinta,
- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus,
- ulkoisen sääntelyn ja sisäisten menettelytapojen noudattaminen,
- asiakassuhteisiin liittyvien asianmukaisten menettelytapojen noudattaminen,
- toiminnan, tietojen sekä omaisuuden riittävä turvaaminen sekä
- riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi

Sisäinen valvonta jakautuu (i) ennaltaehkäisevään valvontaan kuten Metsä Groupin arvojen, yleisten toiminta- ja liiketapaperiaatteiden sekä päämäärien ja strategian määrittämiseen, (ii) päivittäiseen valvontaan, kuten toiminnan ohjaukseen ja seurantaan toimintajärjestelmiin ja työohjeineen sekä (iii) jälkikäteeseen valvontaan, kuten johdon arviointeihin ja tarkistuksiin, vertailuihin ja todentamisiin, joilla varmistetaan tavoitteiden saavuttamista

ja valvotaan sovittujen toiminta- ja kontrolliperiaatteiden noudattamista. Metsä Groupin yrityskulttuuri, johtamistapa ja suhtautuminen valvontaan luovat yhdessä perustan koko sisäiselle valvonnalle.

TALOUDELLISEN RAPORTOINTIPROSESSIN VALVONTA, LUOTONVALVONTA JA HYVÄKSYMISOIKEUDET

Liiketoiminta-alueiden ja konsernin talousorganisaatiot vastaavat taloudellisesta raportoinnista. Yksiköt ja liiketoiminta-alueet raportoivat taloudelliset luvut kuukausittain. Liiketoiminta-alueiden controllerit tarkastavat liiketoiminta-alueeseen kuuluvien liiketoimintojen ja yksiköiden kuukausitulokset ja raportoivat ne edelleen konsernin taloushallinnolle. Liiketoiminta-alueiden kannattavuuskehitystä ja liiketoimintariskejä sekä -mahdollisuuksia käydään läpi kuukausittain Metsä Groupin johtoryhmässä, johon osallistuvat Metsä Groupin ja kunkin liiketoiminta-alueen ylin johto, sekä talousjohtoryhmässä, johon osallistuvat mm. konsernin talous- ja rahoitusjohtajat sekä kunkin liiketoiminta-alueen talousjohtaja. Tulos raportoidaan kuukausittain Metsäliitto Osuuskunnan hallitukselle. Liiketoiminta-alueiden tulokset raportoidaan lisäksi kuukausittain niiden emoyritysten hallituksille. Metsä Groupin Controllers' Manualissa on kuvattu tarkoin raportointi- ja valvontasäännöt sekä raportointiproseduuri.

Luotonvalvonnasta vastaa Metsä Groupissa kukin liiketoiminta-alue konsernin luotonvalvontapolitiikan ja siitä johdetun liiketoiminta-alueen luotonvalvontapolitiikan mukaisesti. Luotonvalvontaa toteuttaa konsernin keskitetty luotonvalvontaorganisaatio yhdessä liiketoiminta-alueiden johdon kanssa.

Kustannuksien, merkittävien sopimuksien ja investointien hyväksymisoikeudet on määriteltä portaittain eri organisaatiotasolle halli-

tuksen vahvistaman päätöksentekojärjestyksen mukaisesti sekä pääjohtajan ja muun johdon erikseen antamien valtuuksien mukaisesti.

Liiketoiminta-alueiden ja konsernin talousorganisaatiot järjestävät investointien hyväksynnän ja seurannan päätöksentekojärjestyksen sekä hallituksen hyväksymän investointipolitiikan mukaisesti. Merkittävimmät investoinnit valmistellaan yhdessä konsernin teknologiayksikön kanssa ja päätöksentekojärjestyksen niin edellyttäessä ne viedään erikseen konsernin johtoryhmän tarkasteltavaksi sekä konsernin emoyrityksen hallituksen tai liiketoiminta-alueen emoyrityksen hallituksen hyväksyttäväksi. Teknologiayksikkö varmistaa, että näiden hankkeiden loppuraportointia ja jälkiseuranta toteutetaan investointipolitiikan mukaisesti.

SISÄINEN TARKASTUS

Metsä Groupin sisäinen tarkastus avustaa hallitusta sen valvontatehtävän hoidossa arvioimalla Metsä Groupin toiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi ylläpidetyn sisäisen valvonnan tasoa. Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota arvioimalla ja varmistamalla liiketoimintaprosessien, riskienhallinnan sekä johtamisen ja hallinnon toimivuutta. Sisäinen tarkastus noudattaa tarkastustyössään Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen vahvistamaa sisäisen tarkastuksen toimintaohjetta.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö toimii konsernin pääjohtajan ja tarkastusvaliokunnan alaisuudessa. Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma laaditaan kalenterivuodeksi kerrallaan. Tarkastus suunnataan vuosittain alueille, jotka kulloinkin ovat arvioidun riskin ja konsernin tavoitteiden kannalta tärkeitä. Toimintasuunnitelman ajantasaisuus ja tarkoituksenmukaisuus käydään johdon kanssa läpi puolivuosittein.

Tarkastustoiminnan kattavuus ja koordinaointi varmistetaan säännöllisellä yhteydenpidolla ja tiedonvaihdolla muiden sisäisten varmistustoimintojen ja tilintarkastajien kanssa. Sisäinen tarkastus käyttää tarvittaessa ulkoisia ostopalveluja tilapäiseen lisäresursointiin tai erikoisosaamista vaativien arviointitehtävien suorittamiseen. Ulkopuoliset palveluntarjoajat toimivat tällöin sisäisen tarkastuksen johtajan ohjauksessa.

Jokaisesta tarkastuksesta laaditaan kirjallinen raportti, joka jaetaan konsernin pääjohtajalle, tarkastettavan alakonsernin ylimmälle johdolle sekä tarkastettavan toiminnon tai yksikön johdolle. Tarkastusraportit saatetaan tiedoksi tilintarkastajille ja harkinnan mukaan niille tahoille, jotka raportin sisällön mukaan katsotaan aiheellisiksi. Sisäinen tarkastus laatii tarkastusvaliokunnalle puolivuositain yhteenvedon raportin suoritetuista tarkastuksista, merkittävimmistä havainnoista sekä sovitusta toimenpiteistä. Lisäksi puolivuotisraportissa todetaan merkittävimmät muutokset tarkastusten toteutumisessa verrattuna toimintasuunnitelmaan ja muut keskeiset sisäisen tarkastuksen suorittamat työt sekä mahdolliset resurssimuutokset. Hallitukselle laaditaan vuosiraportti sisäisen tarkastuksen toiminnasta

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinta liittyy olennaisesti Metsä Groupin normaaliin liiketoiminnan suunnitteluun ja johtamiseen. Riskienhallinta on osa päivittäistä päätöksentekoa, toiminnan seuranta ja sisäistä valvontaa, jolla edistetään ja varmistetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.

Liiketoiminnan johtaminen ja riskienhallinnan tehokas yhteensovittaminen perustuvat Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen vahvistamiin toimintaperiaatteisiin, joiden tarkoituksena on pitää riskienhallinnan kokonaisuus selkeänä, ymmärrettävänä sekä riittävän käytännönläheisenä. Riskeistä ja niiden kehityksestä raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Keskitetty riskienhallinta hoitaa myös Metsä Groupin vakuutuksen koordinoinnin ja kilpailuttamisen.

Riskienhallinnan keskeisin tavoite on tunnistaa ja arvioida ne riskit, uhat ja mahdollisuudet, joilla voi olla merkitystä sekä strategian toteuttamiseen että lyhyemmälle ja pitemmälle aikavälille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Myös merkittävimpiin investointiehdotuksiin liitetään mukaan erillinen riskikartoitus.

Liiketoiminta-alueet arvioivat ja seuraavat säännöllisesti riskiympäristöä ja siinä tapahtu-

via muutoksia osana vuosi- ja strategista suunnitteluaan. Tunnistetuista riskeistä ja niiden hallinnasta raportoidaan johdolle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle vähintään kaksi kertaa vuodessa. Liiketoimintariskeihin liittyy myös mahdollisuuksia, ja niitä voidaan hyödyntää sovitujen riskilimiittien puitteissa. Tietois- ten riskinottopäätösten tulee aina perustua muun muassa riskinkantokykyyn ja voitto-/ tappiopotentiaalin riittävään arviointiin.

RISKIENHALLINNAN VASTUUT

Riskienhallinnan vastuut jaetaan Metsä Groupissa seuraavasti:

- Hallitus on vastuussa Metsä Groupin riskienhallinnasta ja hyväksyy riskienhallintapolitiikan.
- Tarkastusvaliokunta arvioi Metsä Groupin riskienhallinnan riittävyyden asianmukaisuuden ja keskeiset riskialueet ja tekee näiltä osin ehdotuksia hallitukselle.
- Pääjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa riskienhallintaperiaatteiden määrittämisestä ja käyttöönotosta. He myös vastaavat siitä, että riskit otetaan huomioon suunnitteluprosesseissa ja että riskeistä raportoidaan riittävällä ja asianmukaisella tavalla.
- Konsernin riskienhallintajohtaja vastaa Metsä Groupin riskienhallintaprosessin kehittämisestä, koordinoinnista, riskiarvioinnin toteuttamisesta ja keskeisistä vakuutusratkaisusta.
- Liiketoiminta-alueet ja palvelutoiminnot tunnistavat ja arvioivat omien vastuualueidensa olennaiset riskit suunnitteluprosesseissaan, valmistautuvat niihin, ryhtyvät tarpeellisiin ennaltaehkäiseviin toimiin ja raportoivat riskeistä sovitulla tavalla.

RISKIENHALLINTAPROSESSI

Metsä Groupin riskienhallinnan keskeisiin elementteihin kuuluvat koko liiketoimintaa tukevan kokonaisvaltaisen riskienhallintaprosessin toteuttaminen, omaisuuden suojaaminen ja liiketoiminnan jatkuvuuden varmistaminen, Metsä Groupin turvallisuus ja sen jatkuva kehittäminen sekä kriisinhallinta, jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmat. Riskienhallintapolitiikan ja -periaatteiden mukaisesti riittävä riskiarviointi on osa taloudellisesti tai muutoin merkittävien hankkeiden esiselvitystä ja toteutusvaiheita.

Riskienhallinnan tehtävänä on:

- varmistaa, että kaikkia henkilöstöön, asiakkaisiin, tuotteisiin, omaisuuteen, tietopääomaan, julkisuuskuvaan, yhteis-

kuntavastuuseen ja toimintakykyyn vaikuttavia tunnistettuja riskejä hallitaan lain vaatimalla tavalla ja parhaiden tietojen sekä taloudellisten seikkojen perusteella,

- varmistaa Metsä Groupille asetettujen päämäärien saavuttaminen,
- täyttää sidosryhmien odotukset,
- suojata omaisuutta ja varmistaa liiketoiminnan häiriötön jatkuvuus,
- optimoida voitto- ja tappiomahdollisuuden suhde sekä
- varmistaa Metsä Groupin kokonaisriskiposition hallinta ja kokonaisriskienminimointi.

Metsä Groupin tiedossa olevat merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät on kuvattu hallituksen toimintakertomuksessa.

SISÄPIIRIHALLINTO

Metsä Groupissa noudatetaan sisäpiiriasioissa EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetusta (Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetus N:o 596/2014, MAR), arvopaperimarkkinalainsäädäntöä sekä emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan ja tytäryhtiö Metsä Board Oyj:n sisäpiiri ohjeita, jotka on laadittu Helsingin pörssin laatimien sääntöjen ja ohjeiden mukaan. Metsä Group edellyttää jokaisen työntekijänsä toimivan sisäpiirisäännösten mukaisesti.

MAR 14 artiklan ja rikoslain 51 luvun mukaan sisäpiiritietoa hallussaan pitävä henkilö ei saa (i) tehdä tai yrittää tehdä sisäpiirikauppoja hankkimalla tai luovuttamalla omaan tai kolmannen lukuun yhtiön rahoitusvälineitä, (ii) suosittelua, että toinen henkilö tekee sisäpiirikauppoja taikka houkutellessa toista henkilöä siihen; tai (iii) ilmaista sisäpiiritietoa toiselle henkilölle, jolle tämä tapahtu osana työn, tehtävien tai ammatin tavanomaisista suorittamista. Sisäpiirihallinnon tavoitteena on mahdollistaa yhtiön sisäpiiriin kuuluvien henkilöiden avoin omistus yhtiössä ylläpitäen samanaikaisesti julkista luottamusta yhtiön arvopapereilla tapahtuvaan kaupankäyntiin ja hinnanmuodostukseen. Metsä Group suosittelee vain pitkäaikaisten sijoitusten tekemistä ja hankintaohjelmien käyttöä. Sisäpiiriin kuuluvia ohjeistetaan ja koulutetaan säännöllisin väliajoin.

EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (MAR) tultua voimaan 3.7.2016 Metsä Groupiin kuuluvilla yhtiöillä ei ole enää julkista sisäpiiriä eivätkä ne ylläpidä myöskään pysyviä yrityskohtaisia sisäpiirirekistereitä, vaan ainoastaan hanke- ja tapahtumakohtaisia sisäpiirilueteloita. Luettelot sisältävät tiedot

sisäpiirihankkeisiin osallistuvista henkilöistä, jotka eivät saa käydä kauppaa kyseessä olevaan yhtiöön liittyvillä rahoitusvälineillä hankkeen aikana.

Metsäliitto Osuuskunta on määritellyt MAR-sääntelyssä tarkoitetuiksi johtohenkilöikseen hallintoneuvoston jäsenet, hallituksen jäsenet ja pääjohtajan. Kyseiset johtohenkilöt ja heidän lähipiiriinsä kuuluvat henkilöt ovat velvollisia ilmoittamaan yhtiölle ja Finanssivalvonnalle Metsäliitto Osuuskunnan rahoitusvälineitä koskevista liiketoimistaan ja Metsäliitto Osuuskunta julkaisee tällaiset liiketoimet pörssitiedotteina. Edellä mainittuja johtohenkilöitä koskee 30 kalenteripäivän suljettu ajanjakso ennen Metsä Groupin osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen julkistusta, jona aikana johtohenkilöt eivät saa käydä kauppaa Metsäliitto Osuuskunnan rahoitusvälineillä. Ilmoitusvelvollisten johtajien lisäksi yhtiö määrittelee ne muut henkilöt, jotka tehtävissään osallistuvat osavuosikatsausten ja tilinpäätösten valmisteluun ja eivät saa suljetun ikkunan aikana käydä kauppaa Metsäliitto Osuuskunnan rahoitusvälineillä.

Metsäliitto Osuuskunnalla ei 31.12.2018 ollut liikkeelle laskettuna säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia rahoitusvälineitä.

Metsä Board Oyj on määritellyt MAR-sääntelyssä tarkoitetuiksi johtohenkilöikseen hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajan. Kyseiset johtohenkilöt ja heidän lähipiiriinsä kuuluvat henkilöt ovat velvollisia ilmoittamaan yhtiölle ja Finanssivalvonnalle Metsä Boardin osakkeita ja rahoitusvälineitä koskevista liiketoimistaan ja Metsä Board julkaisee tällaiset liiketoimet pörssitiedotteina. Edellä mainittuja johtohenkilöitä koskee 30 kalenteripäivän suljettu ajanjakso ennen Metsä Groupin osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen julkistusta, jona aikana johtohenkilöt eivät saa käydä kauppaa Metsä Boardin osakkeilla tai muilla rahoitusvälineillä. Ilmoitusvelvollisten johtajien lisäksi yhtiö määrittelee ne muut henkilöt, jotka tehtävissään osallistuvat osavuosikatsausten ja tilinpäätösten valmisteluun ja jotka eivät saa suljetun ikkunan aikana käydä kauppaa Metsä Boardin osakkeilla tai rahoitusvälineillä.

LÄHIPIIRILIIKETOIMET

Metsäliitto Osuuskunnassa ja sen konserniyhtiöissä arvioidaan ja seurataan lähipiirin kanssa tehtäviä liiketoimia. Lähipiiri määräytyy kansainvälinen tilinpäätösstandardin (IAS 24) mukaisesti, ja siihen kuuluvat muun muassa kaikki konserniyhtiöt, hallituksen ja johtoryh-

män jäsenet sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Mahdolliset eturistiriidat otetaan huomioon päätöksenteossa ja hallinnointikoodin mukaisesti kukin konserniyhtiö ylläpitää luetteloa sen lähipiiriin kuuluvista osapuolista.

TILINTARKASTUS

Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan Metsäliitto Osuuskunnalla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Edustajisto valitsee tilintarkastajan tarkastamaan kuluvan vuoden tilejä, ja tämän tehtävä päättyy seuraavan varsinaisen edustajiston kokouksen päätyessä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyrityksen tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyrityksen hallinto. Tilintarkastaja antaa Metsäliitto Osuuskunnan jäsenille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen vuositilinpäätöksen yhteydessä sekä raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallitukselle ja Metsä Groupin johdolle.

Kevään 2018 varsinainen edustajiston kokouksen päätöksen mukaisesti Metsäliitto Osuuskunnan tilintarkastajana tilikauden 2018 osalta toimii KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana Raija-Leena Hankonen, KHT.

Vuonna 2018 Metsä Groupiin kuuluvat yhtiöt maksoivat tilintarkastuspalkkioita KPMG:lle Suomessa ja kansainvälisesti yhteensä 1 090 000 euroa (1 114 000 euroa vuonna 2017) ja muille tilintarkastusyhteisöille yhteensä 192 000 euroa (112 000 euroa vuonna 2017). Lisäksi KPMG:lle maksettiin Suomessa ja kansainvälisesti varsinaiseen tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista 25 000 euroa (28 000 euroa vuonna 2017) ja muille tilintarkastusyhteisöille 960 000 euroa (261 000 euroa vuonna 2017).

PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS 2018

Tämä Metsä Groupin palkka- ja palkkioselvitys hallituksen, hallintoneuvoston ja johdon palkitsemisesta on annettu Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaiseman Hallinnointikoodin (www.cgfinland.fi) mukaisesti. Palkka- ja palkkioselvityksen palkitsemisen päätöksenteokjärjestyksestä ja periaatteista esitettyä kuvausta päivitetään ajantasaisesti, kuitenkin aina vähintään samanaikaisesti hallintojärjestelmästä annettavan selvityksen kanssa. Tällöin julkaistaan myös palkitsemisraportti edellisen tilikauden aikana maksetuista palkkioista.

PALKITSEMISEN PÄÄTÖKSENTEKOJÄRJESTYS

Konsernin emoyrityksen Metsäliitto Osuuskunnan hallintoneuvoston palkkioista päättää osuuskunnan edustajisto.

Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen jäsenten palkkioista päättää hallintoneuvosto hallintoneuvoston nimitystoimikunnan esityksestä.

Hallitus päättää hallituksen palkitsemisvaliokunnan valmistelun pohjalta konsernin pääjohtajan sekä Metsäliitto Osuuskunnan palveluksessa olevien konsernin johtoryhmän jäsenten palkkauksen, muut taloudelliset etuudet sekä tulos- ja osakepalkkiojärjestelmän perusteet. Kaikissa Metsä Groupiin kuuluvissa yhtiöissä noudatetaan samoja palkitsemisperiaatteita, ja palkkiokriteerit hyväksytään kunkin tytäryhtiön hallituksessa.

PALKITSEMISEN PERIAATTEET

HALLINTONEUVOSTO JA HALLITUS

Edustajiston päätöksen nojalla hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle maksetaan kiinteä kuukausikorvaus sekä kokouspalkkio. Muille hallintoneuvoston jäsenille maksetaan kokouspalkkiota. Kokouspalkkio maksetaan myös hallintoneuvoston toimikuntien kokouksista. Lisäksi hallintoneuvoston jäsenet ovat oikeutettuja Metsä Groupin matkustussääntöjen mukaisiin matkakorvauksiin. Hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle maksettavat palkkiot ovat eläkettä kerryttäviä.

Hallintoneuvoston päätöksen nojalla kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan kiinteä kuukausikorvaus sekä kokouspalkkio. Kokouspalkkio maksetaan myös hallituksen valiokuntien kokouksista. Lisäksi hallituksen

tarkastusvaliokunnan ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajille maksetaan erillinen kuukausikorvaus. Hallituksen jäsenet ovat oikeutettuja Metsä Groupin matkustussääntöjen mukaisiin matkakorvauksiin. Hallitustyöskentelystä maksettavat palkkiot ovat eläkettä kerryttäviä.

Hallituksen jäsenet eivät ole Metsä Groupin lyhyen tai pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien piirissä.

TOIMIVA JOHTO

Metsä Groupin toimivan johdon palkitsemisjärjestelmän tarkoituksena on palkita johtoa oikeudenmukaisesti ja kilpailukykyisesti Metsä Groupin tuloksesta, strategian toteuttamisesta ja liiketoiminnan kehitystyöstä. Toimivan johdon palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta, taloudellisiin kriteereihin ja henkilökohtaisiin tavoitteisiin perustuvasta tulospalkkiosta ("lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä"), osakepalkkiojärjestelmästä ("pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä") sekä johdon eläke-eduista.

PÄÄJOHTAJA

Metsäliitto Osuuskunnalla on toimitusjohtaja, joka toimii samalla Metsä Groupin pääjohtajana, ellei hallitus toisin päättä. Pääjohtaja johtaa koko Metsä Groupin toimintaa. Pääjohtaja Ilkka Härmälä (diplomi-insinööri, syntynyt 1961) on toiminut Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtajana 1.1.2018 lähtien ja Metsä Groupin pääjohtajana vuosina 2006-2018 toiminut Kari Jordan jäi eläkkeelle 1.4.2018.

Pääjohtaja Ilkka Härmälän toimitusjärjestelmän ehdot on määritelty kirjallisessa johtajasopimuksessa, jonka ehdot hallitus on vahvistanut. Sopimuksen mukainen irtisanomisaika on 12 kuukautta. Yhtiön irtisanomissa toimitusjärjestelmän Härmälällä on oikeus 12 kuukauden kokonaispalkkaa vastaavaan erokorvaukseen. Erokorvausta ei makseta, jos hän irtisanoutuu itse tehtävästään.

Härmälän kuukausipalkka on sovittu johtajasopimuksessa (65 214 euroa joulukuussa 2018) ja siihen sisältyvät asunto-, auto- ja vähäisiä muita luontoisetuja. Hallituksen päätöksellä Härmälälle voidaan maksaa määrätyihin taloudellisiin kriteereihin ja strategi-

siin tavoitteisiin perustuva enintään yhdeksän kuukauden palkkaa vastaava tulospalkkio.

Härmälä kuuluu työntekijäin eläkelain piiriin. Se tarjoaa palvelusajasta ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädettyllä tavalla. Suomen työeläkejärjestelmässä ansioksi luetaan peruspalkka, palkkiot ja verotettavat luontoisedut, mutta ei johdon osakepalkkiojärjestelmästä saatua tuloja. Härmälän eläkeikä on työntekijäin eläkelain mukainen. Härmälä kuuluu myös Metsä Groupin johdon eläkevakuutuksen piiriin.

MUU JOHTO

Muilla Metsä Groupin johtoryhmän jäsenillä on niin ikään kirjalliset johtajasopimukset. Johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on kuusi kuukautta, ja jäsenet ovat oikeutettuja 6-12 kuukauden palkkaa vastaavaan irtisanomiskorvaukseen, mikäli johtajasopimus irtisanoitaan johtajasta riippumattomasta syystä.

Metsä Groupin johtoryhmän muille jäsenille voidaan maksaa kuukausipalkan lisäksi enintään seitsemän kuukauden palkkaa vastaava tulospalkkio. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat konsernitason ja oman vastuualueen tulosvaatimukset sekä henkilökohtaiset tavoitteet.

Johtoryhmän muut jäsenet kuuluvat työntekijäin eläkelain piiriin. Se tarjoaa palvelusajasta ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädettyllä tavalla. Toimitusjärjestelmän aloitusajankohdasta riippuen joillakin Metsä Groupin johtoryhmän jäsenillä on erillinen etuusperusteinen lisäeläkevakuutus, jonka eläkeikä on 62 vuotta. Eläkkeen taso on enintään 60 prosenttia työeläkelain mukaisesta kokonaispalkasta, joka lasketaan eläkkeelle siirtymishetkellä edeltävän viisivuotiskauden perusteella. Mikäli työsuhteeseen päättyy ennen eläkeikää, johtoryhmän jäsen on oikeutettu vapaakirjaan. Vuoden 2018 lopussa lisäeläke oli pääjohtajan lisäksi neljällä johtoryhmän jäsenellä.

PITKÄN AIKAVÄLIN OSAKEPALKITSEMINEN

Osakepalkkiojärjestelmä vuosille 2014–2018:

Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on helmikuussa 2014 päättänyt osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä Metsä Groupin johtohenkilöille vuosiksi 2014–2018. Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme

kolmen vuoden ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2014–2016, 2015–2017 ja 2016–2018.

Metsäliitto Osuuskunnan hallitus nimeää jokaisen kolmen vuoden ansaintajakson alkaessa kohderyhmään kuuluvat johtohenkilöt ja päättää heille allokoitavan osakemäärän. Hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Ansaintajaksolle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää sen, kuinka suuri osa osakepalkkiosta maksetaan johtohenkilöille. Vuosittain maksettavan palkkion määrää rajoitetaan. Pääjohtajan enimmäispalkkio (sisältäen sekä osakkeet että rahaosuuden) on 2,5 kertaa hänen vuosipalkkansa suuruinen, muiden Metsä Groupin johtoryhmän jäsenten enimmäispalkkio on 2 kertaa vuosipalkan suuruinen ja muiden osakepalkkiojärjestelmään kuuluvien enimmäispalkkio on yhden vuosipalkan suuruinen. Mahdollinen palkkio maksetaan osittain Metsä Board Oyj:n osakkeina ja osittain rahana. Palkkio maksetaan pääsääntöisesti ansaintajakson päättymistä seuraavana keväänä.

Ansaintajaksoa seuraa kahden vuoden sitouttamisjakso, jonka aikana johtohenkilö ei saa siirtää tai myydä osakkeita. Mikäli johtohenkilö päättää työ- tai toimeisopimuksen sitouttamisjakson aikana, johtohenkilö on velvollinen palauttamaan ansaintajaksolta ansaitsemansa osakepalkkion vastikkeetta. Mikäli konserniyhtiö päättää johtohenkilön työ- tai toimeisopimuksen muusta kuin johtohenkilöön itseensä liittyvästä syystä tai mikäli johtohenkilön työ- tai toimeisopimus päättyy yhteisesti sopien siten, että johtohenkilön työ- tai toimeisuhde päättyy ennen sitouttamisjakson päättymistä, johtohenkilöllä on oikeus pitää luovutusrajoituksen alaiset osakkeet ja luovutusrajoitus lakkaa olemasta voimassa.

Järjestelmän palkkiot ansaintajaksolta 2015–2017 perustuivat Metsä Groupin sijoitetun pääoman tuottoon (ROCE), liikevoittoon (EBIT) ja omavaraisuusasteeseen. Ansaintajakson 2016–2018 palkkiot perustuvat Metsä Groupin sijoitetun pääoman tuottoon (ROCE). Lisäksi liikevoitolle ja omavaraisuusasteelle on asetettu vähimmäistasot. Ansaintajaksolta 2015–2017 ansaitut palkkiot on kerrottu jäljempänä kohdassa ”Palkitsemisraportti 2018”.

Osakepalkkiojärjestelmä vuosille 2017–2021: Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on tammi-kuussa 2017 päättänyt jatkaa osakepohjaista kannustinjärjestelmää Metsä Groupin johtohenkilöille vuosiksi 2017–2021. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja johdon tavoitteet konsernin arvon nostamiseksi sekä

sitouttaa johto toteuttamaan yhteistä strategiaa ja tarjota heille kilpailukykyinen omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Suoritusperusteisessa osakepalkkiojärjestelmässä 2017–2021 on kolme ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2017–2019, 2018–2020 ja 2019–2021. Hallitus nimeää jokaisen kolmen vuoden ansaintajakson alkaessa kohderyhmään kuuluvat johtohenkilöt ja päättää heille allokoitavan osakemäärän. Hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Ansaintajaksolle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää sen, kuinka suuri osa osakepalkkiosta maksetaan johtohenkilöille.

Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2017–2019, 2018–2020 ja 2019–2021 perustuu Metsä Group -konsernin sijoitetun pääoman tuoton (ROCE, %) kehitykseen hallituksen määrittämällä tavalla. Lisäksi konsernin liiketulokselle ja omavaraisuusasteelle on asetettu vähimmäistasot. Vuosittain maksettavan palkkion määrää rajoitetaan. Pääjohtajan enimmäispalkkio (sisältäen sekä osakkeet että rahaosuuden) on 2,5 kertaa hänen vuosipalkkansa suuruinen, muiden Metsä Groupin johtoryhmän jäsenten enimmäispalkkio on 2 kertaa vuosipalkan suuruinen ja muiden osakepalkkiojärjestelmään kuuluvien enimmäispalkkio on yhden vuosipalkan suuruinen.

Ansaintajaksoa seuraa noin kahden vuoden sitouttamisjakso, jonka aikana osallistuja ei saa siirtää tai myydä osakkeitaan. Mikäli johtohenkilö päättää työ- tai toimeisopimuksen sitouttamisjakson aikana, johtohenkilö on velvollinen palauttamaan ansaintajaksolta ansaitsemansa osakepalkkion vastikkeetta. Mikäli konserniyhtiö päättää johtohenkilön työ- tai toimeisopimuksen muusta kuin johtohenkilöön itseensä liittyvästä syystä tai mikäli johtohenkilön työ- tai toimeisopimus päättyy yhteisesti sopien siten, että johtohenkilön työ- tai toimeisuhde päättyy ennen sitouttamisjakson päättymistä, johtohenkilöllä on oikeus pitää luovutusrajoituksen alaiset osakkeet ja luovutusrajoitus lakkaa olemasta voimassa.

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2017–2019 maksetaan keväällä 2020 Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeina ja osittain rahana. Vastaavasti mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2018–2020 maksetaan keväällä 2021 ja palkkio ansaintajaksolta 2019–2021 keväällä 2022.

Ansaintajaksolla 2017–2019 järjestelmän kohderyhmään kuuluu 79 henkilöä (joulukuu 2018), mukaan lukien Metsä Groupin johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän perusteella mak-

settavat palkkiot ansaintajaksolta 2017–2019 vastaavat yhteensä enintään 2,5 miljoonaa Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Rahaosuudella katetaan johtohenkilölle palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

Ansaintajaksolla 2018–2020 järjestelmän kohderyhmään kuuluu 84 henkilöä (joulukuu 2018), mukaan lukien Metsä Groupin johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ansaintajaksolta 2018–2020 vastaavat yhteensä enintään 2,6 miljoonaa Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Rahaosuudella katetaan johtohenkilölle palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

Ansaintajaksolla 2019–2021 järjestelmän kohderyhmään kuuluu sen alussa 87 henkilöä (helmikuu 2019), mukaan lukien Metsä Groupin johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ansaintajaksolta 2019–2021 vastaavat yhteensä enintään 2,6 miljoonaa Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Rahaosuudella katetaan johtohenkilöille palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

PALKITSEMISRAPORTTI 2018

HALLINTONEUVOSTO

Kevään 2018 varsinainen edustajiston kokous päätti pitää hallintoneuvoston jäsenten palkkiot ennallaan vuonna 2018. Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausikorvaus vuonna 2018 oli 3 900 euroa ja kokouspalkkio 700 euroa kokoukselta. Varapuheenjohtajan kuukausikorvaus vuonna 2018 oli 1 700 euroa ja kokouspalkkio 700 euroa kokoukselta. Muille hallintoneuvoston jäsenille maksettiin kokouspalkkio 700 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston puheenjohtajalle maksettiin vuonna 2018 palkkoja ja kokouspalkkioita yhteensä 65 700 euroa. Varapuheenjohtajalle maksettiin vuonna 2018 palkkoja ja kokouspalkkioita yhteensä 31 250 euroa. Muille jäsenille maksettiin kokouspalkkiota yhteensä 165 900 euroa. Hallintoneuvoston jäsenille maksettiin palkkoja ja palkkioita vuonna 2018 yhteensä 262 850 euroa (263 525 euroa vuonna 2017).

HALLITUS

Hallintoneuvosto päätti kokouksessaan marraskuussa 2017 pitää hallituksen jäsenten palkkiot ennallaan vuonna 2018. Hallituksen

puheenjohtajan kuukausikorvaus vuonna 2018 oli 7 200 euroa ja muiden jäsenten kuukausikorvaus 4 000 euroa. Lisäksi hallituksen jäsenille maksettiin kokouspalkkio 700 euroa kokoukselta. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan erillinen kuukausikorvaus oli 1 200 euroa ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajan erillinen kuukausikorvaus 1 000 euroa.

Hallituksen puheenjohtajalle maksettiin vuonna 2018 yhteensä palkkana ja kokouspalkkioina 106 240 euroa (117 090 euroa vuonna 2017). Muille jäsenille maksettiin yhteensä palkkana ja kokouspalkkioina 447 100 euroa (469 850 euroa vuonna 2017). Hallituksen jäsenille maksettiin palkkoja ja palkkioita vuonna 2018 yhteensä 553 340 euroa (586 940 euroa vuonna 2017). Hallitus-työskentelystä maksettavat palkkiot olivat eläkettä kerryttäviä.

PÄÄJOHTAJA

Metsä Groupiin kuuluvat yhtiöt maksoivat pääjohtaja Ilkka Hämälälle vuonna 2018 palkkaa, palkkioita ja muita etuuksia yhteensä 2 105 073 euroa. Metsäliitto Osuuskunnan pääjohtajalle vuonna 2018 maksama palkka luontoisetuineen oli 821 557 euroa. Muut Metsä Groupin konserniyhtiöt maksoivat pääjohtajalle palkkana, palkkioina ja muina etuuksina yhteensä 1 283 516 euroa. Edellä mainittu summa sisältää myös Hämälälle maksetut tulos- ja osakepalkkiot hänen aiemmasta tehtävästä Metsä Fibre Oy:n toimitusjohtajana. Ansaintajaksolta 2015–2017 ansaitusta osakepalkkiosta viivästytettiin 746 948 euroa, joka tullaan maksamaan osakepalkkiojärjestelmän sääntöjen mukaisesti myöhemmin. Vuonna 2018 maksettiin pääjohtajan etuusperusteisen eläkejärjestelyn kuluja 230 876 euroa ja maksupohjaisten eläkejärjestelyjen kuluja 185 747 euroa.

Metsä Groupiin kuuluvat yhtiöt maksoivat 1.4.2018 eläkkeelle jääneelle pääjohtaja Kari Jordanille vuonna 2018 palkkaa, palkkioita ja muita etuuksia yhteensä 6 474 266 euroa (5 444 294 euroa vuonna 2017). Metsäliitto Osuuskunnan Jordanille vuonna 2018 maksama palkka luontoisetuineen oli 428 393 euroa (1 125 527 euroa vuonna 2017), tulospalkkio 133 674 euroa (1 113 126 euroa vuonna 2017) ja osakepalkkio ansaintajaksolta 2015–2017 5 094 083 euroa. Tämän lisäksi Jordanille maksettiin ansaintajaksolta 2014–2016 ansaitut viivästetyt osakepalkkiot 807 326 euroa. Muut Metsä Groupin konserniyhtiöt maksoivat Jordanille palkkana, palkkioina ja muina etuuksina yhteensä 10 790 euroa (132 560 euroa vuonna 2017). Vuoden

2018 tulospalkkio maksettiin Jordanille maaliskuussa 2018 pro rata periaatetta noudattaen. Ansaintajaksolta 2016–2018, 2017–2019 ja 2018–2020 Jordan on oikeutettu osakepalkkioon pro rata -periaatteen mukaisesti.

Kari Jordan oli lisäeläkejärjestelyillä oikeutettu jäämään eläkkeelle täytettyään 60 vuotta keväällä 2016. Jordan kuitenkin jatkoi tehtävässään 31.3.2018 asti. Jordanin eläkkeen tasoksi oli sovittu 60 % työeläkelain mukaisesta kokonaispalkasta, joka laskettiin eläkkeelle siirtymishetkeä edeltävän viisivuotissakson perusteella. Vuonna 2018 maksettiin Jordanin etuusperusteisen eläkejärjestelyn kuluja 407 280 euroa ja maksupohjaisten eläkejärjestelyjen kuluja 836 867 euroa.

MUU JOHTO

Metsä Groupiin kuuluvat yhtiöt maksoivat johtoryhmän jäsenille (pääjohtaja Ilkka Hämälää ja 1.4.2018 eläkkeelle jäänyttä pääjohtaja Kari Jordania lukuun ottamatta) palkkana ja palkkioina vuonna 2018 yhteensä 7 341 910 euroa (7 790 155 euroa vuonna 2017), josta 2 195 366 euroa oli palkkaa luontoisetuineen (2 581 752 euroa vuonna 2017), 843 728 euroa tulospalkkioita (542 463 euroa vuonna 2017) ja 4 302 817 euroa osakepalkkioita ansaintajaksolta 2015–2017 (4 665 941 euroa vuonna 2017). Tämän lisäksi ansaintajaksolta 2015–2017 ansaitusta osakepalkkiosta viivästytettiin 3 179 172 euroa, joka tullaan maksamaan osakepalkkiojärjestelmän sääntöjen mukaisesti myöhemmin. Pääjohtajan lisäksi neljällä johtoryhmän jäsenellä oli etuusperusteinen lisäeläke, josta aiheutuneet kulut vuonna 2018 olivat 742 310 euroa.

PITKÄN AIKAVÄLIN OSAKEPALKITSEMINEN

Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajaksolta 2015–2017 ansaitut palkkiot on maksettu pääsääntöisesti keväällä 2018. Kyseiseltä ansaintajaksolta ansaitut palkkiot yhteensä 47 henkilölle (mukaan lukien kaikki Metsä Groupin johtoryhmän jäsenet) vastasivat arvoltaan noin 4,2 miljoonaa Metsä Boardin B-sarjan osaketta sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Ansaintajakson aikana pääjohtajana toimineen Kari Jordanin osuus palkkiosta vastasi noin 0,6 miljoonan osakkeen arvoa ja muiden johtoryhmän jäsenten osuus palkkiosta noin 1 miljoonan osakkeen arvoa.

METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN EDUSTAJISTO

Metsäliitto Osuuskunnan jäsenet valitsevat keskuudestaan edustajiston joka neljäs vuosi postiäänestyksellä tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Edustajisto on korkein päättävä elin.

Anttila Juha	Maanviljelijä	Mänttä-Vilppula
Haikkonen Aila	Diplomi-insinööri, maatalousyrittäjä	Pori
Halkilahti Jaakko	Maanviljelijä	Salo
Hanhimäki Jorma	Maanviljelijä	Kauhava
Hiekka Matti	Maanviljelijä	Ikaalinen
Hiitunen Martti	Asiakasvastaava	Kaavi
Häppölä Heikki	Maanviljelijä	Orimattila
Härkönen Matti J.	Metsäyrittäjä	Sotkamo
Isomuotia Harri	Metsänhoitaja	Hämeenkyrö
Jänkälä Aarne	Maanviljelijä	Rovaniemi
Kallio Maarit	Maanviljelijä, agrologi	Sastamala
Kankaanpää Antti	Maaseutuyrittäjä	Orivesi
Karhunen Asko	Maanviljelijä	Suonenjoki
Karjalainen Esa	Maaseutuyrittäjä	Mikkeli
Ketola Jyrki	Johtaja, metsätalousyrittäjä	Helsinki
Kivenmäki Ari	Agrologi, maanviljelijä	Kuortane
Kiviranta Esko	Maanviljelijä, varatuomari	Sauvo
Koistinen Pertti	Maaseutuyrittäjä	Liperi
Koskinen Jaakko	Maatalousyrittäjä	Hamina
Kurtti Aulis	Metsätalallinen	Kuusamo
Könönen Katri	Maanviljelijä	Tohmajärvi
Laitinen Markku	Maa- ja metsätalousyrittäjä	Kangasniemi
Lunttila Tommi	Maanviljelijä	Äänekoski
Långgård Tomas	Maanviljelijä	Maalahti
Minkkinen Timo	Metsätalousyrittäjä	Viitasaari
Moilanen Heli	Terveystenhoitaja	Paltamo
Morri Tiina	Metsätalousyrittäjä	Virrat
Mäntylä Arto	Maanviljelijä	Kurikka
Nevavuori Jari	Tuotepäällikkö, maanviljelijä	Uusikaupunki
Niemelä Henry	Maanviljelijä, metsäkoneyrittäjä	Lapua

Nybacka Mika	Metsätalousyrittäjä	Haapajärvi
Nylund Mats	Maanviljelijä, kansanedustaja	Pedersören kunta
Oinas-Panuma Eero	Poromies, maaseutuyrittäjä	Pudasjärvi
Orjala Jari	Maatalousyrittäjä, lehtori	Kannus
Panttila Teppo	Maanviljelijä	Kurikka
Pekonen Kari	Maaseutuyrittäjä	Parikkala
Pietilä Juho	Maatalousyrittäjä	Loimaa
Purhonen Petri	Maanviljelijä	Enonkoski
Pykkänen Ari	Metsätalousinsinööri	Rantasalmi
Raininko Tuomo	Maa- ja metsätalousyrittäjä	Kankaanpää
Ruusuvirta Jukka	Maatalousyrittäjä	Kivijärvi
Savinieimi Timo	Maa- ja metsätalousyrittäjä	Hämeenlinna
Savola Mikko	Kansanedustaja	Ähtäri
Sipola Atso	Maanviljelijä	Oulu
Sirviö Antti	Maaseutuyrittäjä	Kemijärvi
Soronen Mauno	Kirkkoherra	Haapavesi
Säynätjoki Ilkka	Maanviljelijä	Kuhmoinen
Tasanen Terho	Koneyrittäjä, maanviljelijä	Nousiainen
Tikka Antti-Lassi	Suunnittelu- ja kehityspäällikkö, maanviljelijä	Kiuruvesi
Tolvanen Matti	Metsätalousteknikko, maa- ja metsätalousyrittäjä	Varkaus
Tuominen Pasi	Agrologi, maanviljelijä	Eura
Tyskas Kim	Maatalousyrittäjä, myyjä	Lapinjärvi
Törmikoski Jari	Maanviljelijä	Raahen
Uotila Kirsi	Metsätalousyrittäjä, tekniikan ylioppilas	Helsinki
Vanhatalo Tuula	Maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti	Hyvinkää
Vidlund Mikael	Maanviljelijä	Närpiö
Wasberg Johan	Metsätalousinsinööri	Mustasaari
Ylimartimo Aatto	Maanviljelijä	Tervola
Ylä-Outinen Päivi	Maanviljelijä	Lappeenranta
Ylönen Reijo	Maanviljelijä	Hankasalmi

METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN HALLINTONEUVOSTO

Hallintoneuvoston tehtävä on valvoa, että Metsäliitto Osuuskuntaa hoidetaan sen sääntöjen, hallintoneuvoston päätösten ja konsernin edun mukaisesti. Se myös valvoo edustajiston päätösten täytäntöönpanemista ja valitsee osuuskunnan hallituksen.

PUHEENJOHTAJA			VARAPUHEENJOHTAJA		
Paajanen Juha	Maa- ja metsätalousyrittäjä	Savonlinna	Siponen Ahti	Yhteiskuntatieteiden maisteri	Kiuruvesi
JÄSENET					
Alatalo Matti	Maanviljelijä	Soini	Lappalainen Jukka	Maanviljelijä	Pielavesi
Brandt Mats	Agrologi	Kokkola	Lauttia Petri	Maanviljelijä	Hämeenlinna
Hatva Teuvo	Metsätalousyrittäjä	Kajaani	Lillandt Anders	Maanviljelijä	Kristiinankaupunki
Haukilahti Tapani	Maanviljelijä	Veteli	Malmström Märten	Maanviljelijä	Espoo
Hirvonen Ville	Agrologi	Rääkkylä	Mikkola Antti-Jussi	Maanviljelijä	Pälkäne
Isotalo Antti	Maanviljelijä	Kauhava	Nikula Timo	Agrologi	Laitila
Junttila Risto	Toiminnanjohtaja	Kemijärvi	Savolainen Jyrki	Maanviljelijä	Laukaa
Jääрни Antti	Maanviljelijä	Simo	Tolonen Mikko	Maanviljelijä	Suomussalmi
Kontinen Kati	Metsänhoitaja	Mikkeli	Turtiainen Matti	Maatalous- ja metsätieteiden maisteri, agronomi	Savonlinna
Kulmala Airi	Asiantuntija, maanviljelijä	Nousiainen	Uusitalo Ilkka	Maanviljelijä	Salo
Kuutti Petri	Maanviljelijä	Kouvola	Vanhatalo Jukka	Maanviljelijä	Siikainen
Kässi Timo	Agrologi	Uurainen	Virnala Jukka	Yrittäjä	Kurikka
Laineenoja Jari	Agronomi, rahoituspäällikkö	Huittinen	Wasström Anders	Maatalousyrittäjä	Raasepori
Laitinen Pirkko	Agronomi	Utajärvi	Äijö Matti	Metsätalousinsinööri	Ikaalinen
HENKILÖSTÖN EDUSTAJAT					
Kaukinen Susanna	Toimistoassistentti	Lohja			
Koljonen Timo	Solution Owner	Helsinki			
Kuhlampi Rauno	Metsäasiantuntija, puukauppa- ja metsäpalvelut	Seinäjoki			
Naukkarinen Janne	Pääluottamusmies	Savonlinna			

METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN HALLITUS

MARTTI ASUNTA

s. 1955
Metsänhoitaja
Metsäneuvos

Hallituksen jäsen vuodesta 2005,
puheenjohtaja vuodesta 2008

Metsä Board Oyj, hallituksen varapuheenjohtaja (2008–)
Metsä Fibre Oy, hallituksen jäsen (2008–)
Metsä Tissue Oyj, hallituksen jäsen (2008–)
Metsäliitto Osuuskunta, hallintoneuvoston jäsen (1999–2004)
Osuustoiminnan neuvottelukunta, puheenjohtaja (2013–2018)
Pellervo-Seura ry, hallituksen jäsen (2008–2017), hallituksen puheenjohtaja (2010–2017)
Pellervo-Media Oy, hallituksen puheenjohtaja (2013–2017)
Finnish Agri-Agency for Food and Forest Development, hallituksen jäsen (2012–2018)
Huoneistokeskus Oy, toimistonjohtaja (2003–2005)
Kurun kunta, projektipäällikkö (2001–2003)
Kiinteistötoimisto Martti Asunta LKV, yrittäjä (1995–2015)
Suomen Yhdyspankki, pankinjohtaja (1993–1995)
Tampereen Aluesäästöpankki (SSP), aluejohtaja (1988–1993)
Pohjois-Hämeen Metsänhoito-yhdistysten Liitto, kenttäpäällikkö, toiminnanjohtaja (1982–1988)

Osuussijoituksia Metsäliitto
Osuuskunnassa 31.12.2018:
72 322 euroa

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä
31.12.2018:
49 233 (B-osake)

JUSSI LINNARANTA

s. 1972
Maatalous- ja metsätieteiden
maisteri
Agronomi

Hallituksen jäsen
vuodesta 2017, varapuheenjohtaja
vuodesta 2019

Maatalousyrittäjä, (2001–)
Lämpöyrittäjä, (2003–)
Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, useita eri tehtäviä (1997–2007)
Metsä Board Oyj, hallituksen jäsen (2017–)
Pohjois-Savon Osuuspankki, edustajiston jäsen (2014–2017)
Metsäliitto Osuuskunta, hallintoneuvoston jäsen (2004–2016)
MTK ry, Energiavaliokunnan jäsen (2007–2008, 2014–2016)

Osuussijoituksia Metsäliitto
Osuuskunnassa 31.12.2018:
83 101 euroa

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä
31.12.2018:
8 976 (B-osake)

JOHAN BJÖRKENHEIM

s. 1966
Maa- ja metsätalousyrittäjä

Hallituksen jäsen
vuodesta 2018

Maa- ja metsätalousyrittäjä, (1989–)
Kyrönmaan Osuuspankki, hallituksen jäsen (2006), hallituksen puheenjohtaja (2012–), edustajiston jäsen (1996–2006)
POP Pankkiliitto osk, hallintoneuvoston jäsen ((2019–)
Kyrö Distillery, Advisory Boardin jäsen (2013–2016)
Metsäliitto Osuuskunta, hallintoneuvoston jäsen (2011–2017), edustajiston jäsen (1999–2011)
Itikka Osuuskunta, edustajiston jäsen (1999–2013)
Pohjola, Etelä-Pohjanmaan alueneuvottelukunta (1995–2015)

Osuussijoituksia Metsäliitto
Osuuskunnassa 31.12.2018:
242 684 euroa

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä
31.12.2018:
3 450 (A-osake)
14 280 (B-osake)

ARTO HILTUNEN

s. 1958
Ekonomi

Hallituksen jäsen
vuodesta 2007

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK, pääjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja (2007–2009)
Helsingin Osuuskauppa Elanto, toimitusjohtaja (2004–2007), hallituksen puheenjohtaja (2005–2007)
OI. Elanto, fuusiopäätöksen jälkeen, toimitusjohtaja (2003)
Helsingin Osuuskauppa HOK, toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja (1998–2003)
Metsä Tissue Oyj, hallituksen jäsen (2010–2018)
Veho Oy Ab, hallituksen jäsen (2011–), puheenjohtaja (2012–)
Yliopiston Apteekki, hallituksen jäsen (2015–), puheenjohtaja (2017–)
Jenny ja Antti Wihurin rahasto, hallituksen jäsen (2010–2015), varapuheenjohtaja (2016–)
Talent Vectia Oy, hallituksen jäsen (2010–2015)
SRV-Yhtiöt Oyj, hallituksen jäsen (2010–2017)
Posti Group Oyj, hallituksen jäsen (2010–2017), puheenjohtaja (2011–2017)

Osuussijoituksia Metsäliitto
Osuuskunnassa 31.12.2018:
1 170 euroa

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä
31.12.2018:
ei omistusta

LEENA MÖRTTINEN

s. 1967
Kauppatieteiden maisteri
Valtiotieteiden tohtori

Hallituksen jäsen
vuodesta 2016

Valtiovarainministeriö, ylijohtaja, rahoitusmarkkinaosaston osastopäällikkö (2017–)
Perheyritysten liitto, toimitusjohtaja (2015–2017)
Elinkeinoelämän keskusliitto, Kilpailukyky ja kasvu -vastualueen johtaja (2012–2015)
Nordea, useita eri johtotehtäviä (2006–2012)
Suomen Pankki, Rahoitusmarkkina- ja tilasto-osaston neuvonantaja (2005–2006)
Euroopan keskuspankki, vanhempi ekonomisti (2002–2005)
Suomen Pankki, Rahoitusmarkkina-osaston ekonomisti (1999–2002)
Etla-EVA, hallituksen jäsen (2017–)
Helsingin yliopisto, tutkija (1995–1999)
Valtion kehitysyhtiö Vake Oy, hallituksen jäsen, (2018–)
Helsingin yliopiston tiedesäätiö, valtuuskunnan puheenjohtaja (2016–)
Kansallisteatterin Säätiö, hallituksen jäsen (2015–)
Partiosäätiö, hallintoneuvoston jäsen (2011–)

Osuussijoituksia Metsäliitto
Osuuskunnassa 31.12.2018:
975 euroa

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä
31.12.2018:
ei omistusta

JUHA PARPALA

s. 1967
Agrologi

Hallituksen jäsen
vuodesta 2009

Maanviljelijä (1994–)
Metsäliitto Osuuskunta, piiritoimikunta (1997–2001), hallintoneuvoston jäsen (2001–2008)
Osuustoimintakeskus Pellervo ry, valtuuskunnan jäsen (2018–)
Simon Turvejaloste Oy, hallituksen jäsen (2011–)
Vapo Oy, hallintoneuvoston jäsen (2009)
Osuuskunta Pohjolan Maito, hallituksen jäsen (2006–2007)
Simon seurakunta, kirkkoneuvosto (2015–)
Simon kunta, luottamustoimia

Osuussijoituksia Metsäliitto
Osuuskunnassa 31.12.2018:
27 517 euroa

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä
31.12.2018:
1 087 (B-osake)

ILKKA SALONEN

s. 1965
Kauppatieteiden
maisteri

Hallituksen jäsen
vuodesta 2018

YIT Oyj, talousjohtaja, toimitusjohtajan sijainen (2018–)
Lemminkäinen Oyj, talousjohtaja (2014–2018)
Forest BtL Oy, johtaja ja hallituksen neuvonantaja (2013)
Neste Oil Oyj, talousjohtaja (2009–2012)
Pohjola Pankki Oyj, talousjohtaja (2006–2008)
Pohjola-Yhtymä Oy, talousjohtaja (2003–2005)
Comptel Oyj, eri johtotehtävissä (2000–2003)
Svenska Handelsbanken AB (julk.), Suomen sivukonttoritoiminta, analyytikko (1997–2000)
Postipankki Oy, Analyytikko (1994–1997)
Parmaco Oy, hallituksen jäsen (2013–2018)

Osuussijoituksia Metsäliitto
Osuuskunnassa 31.12.2018:
36 489 euroa

Omat ja määräysvalta-yhteisöjen
osakkeet Metsä Board Oyj:ssä
31.12.2018:
ei omistusta

TIMO SAUKKONEN

s. 1963
Maatalous- ja metsätieteiden
maisteri
Metsänhoitaja

Hallituksen jäsen
vuodesta 2007

Maanviljelijä (1992–)
Metsäliitto Osuuskunta, eri luottamustoimissa (1995–)
Osuustoiminnan neuvottelukunta, jäsen (2018–)
Osuustoimintakeskus Pellervo ry, valtuuskunnan jäsen (2008–2017), hallituksen jäsen (2018–)
Simpeleen Osuuspankki, hallintoneuvoston jäsen (2000–2017), hallintoneuvoston puheenjohtaja (2011–2017), hallituksen puheenjohtaja (2018–)

Osuussijoituksia Metsäliitto
Osuuskunnassa 31.12.2018:
111 700 euroa

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä
31.12.2018:
4 600 (B-osake)

METSÄ GROUPIN JOHTORYHMÄ

**ILKKA
HÄMÄLÄ**
s. 1961
Diplomi-insinööri

Toimitusjohtaja,
Metsäliitto Osuuskunta.
Pääjohtaja, Metsä Group
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008

Metsä Group, pääjohtaja (2018–)
Metsäliitto Osuuskunta, toimitusjohtaja (2018–)
Metsä Fibre Oy, toimitusjohtaja (2008–2017)
Oy Metsä-Botnia Ab (nyk. Metsä Fibre Oy), eri johtotehtäviä
Metsä Board Oyj, hallituksen puheenjohtaja (2018–)
Metsä Fibre Oy, hallituksen puheenjohtaja (2018–)
Metsä Spring Oy, hallituksen puheenjohtaja (2018–)
Metsä Tissue Oyj, hallituksen puheenjohtaja (2018–)
Metsäteollisuus ry, hallituksen ja työvaliokunnan puheenjohtaja (2018–), työmarkkinavaliokunnan puheenjohtaja (2017), hallituksen jäsen (2012–), hallituksen ja hallituksen työvaliokunnan varapuheenjohtaja (2012–2013)
Confederation of European Paper Industries (CEPI), hallituksen jäsen (2018–)
Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton säätiö (TT), hallituksen jäsen (2018–)
Keskuskauppakamari, valtuuskunnan jäsen (2018–)
Helsingin seudun kauppakamari, valtuuskunnan jäsen (2018–)
Suomen Laatu yhdistys ry, hallituksen jäsen (2018–), neuvottelukunnan jäsen (2008–)
Pohjolan Voima Oy, hallituksen varajäsen (2009–)
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallintoneuvoston jäsen (2009–)

Osuussijoituksia Metsäliitto Osuuskunnassa 31.12.2018: ei omistusta

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä 31.12.2018: 130 598 (B-osake)

**MIKA
JOUKIO**
s. 1964
Diplomi-insinööri
MBA

Toimitusjohtaja,
Metsä Board Oyj
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2012

Metsä Board Oyj, toimitusjohtaja (2014 –)
Metsä Tissue Oyj, toimitusjohtaja (2012–2014)
M-real Oyj (nyk. Metsä Board Oyj), Consumer Packaging -liiketoiminta-alueen johtaja (2006–2012)
Metsä-Serla Oyj ja M-real Oyj (nyk. Metsä Board Oyj), useita liiketoiminnan johtotehtäviä
Metsä Fibre Oy, hallituksen jäsen (2014–)

Osuussijoituksia Metsäliitto Osuuskunnassa 31.12.2018: 20 461 euroa

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä 31.12.2018: 250 000 (B-osake)

**ESA
KAIKKONEN**
s. 1969
Oikeustieteen kandidaatti
Varatuomari

Toimitusjohtaja,
Metsä Tissue Oyj
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008

Metsä Tissue Oyj, toimitusjohtaja (2018–)
Metsä Wood, toimialajohtaja (2013–2018)
Metsä Group, strategiajohtaja, (2017–2018)
Metsä Group, lakiasiaintohtaja (2003–2013)
Metsäliitto-konserni, lakimies (2000–2003)
Metsä-Serla Oyj (nyk. Metsä Board Oyj), lakimies (1998–2000)
Metsäteollisuus ry, hallituksen jäsen (2018–)
Metsä Spring Oy, hallituksen jäsen (2018–)
Metsä Fibre Oy, hallituksen jäsen (2017–)
Pohjolan Voima Oy, hallituksen jäsen (2017–)
Teollisuuden Voima Oyj, hallituksen jäsen (2017–)
Puutuoteteollisuus ry, hallituksen puheenjohtaja (2015–2016), hallituksen jäsen (2017–2018)

Osuussijoituksia Metsäliitto Osuuskunnassa 31.12.2018: ei omistusta

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä 31.12.2018: 90 029 (B-osake)

**JUHA
MÄNTYLÄ**
s. 1961
Maatalous- ja metsätieteiden maisteri
Metsänhoitaja
Metsäneuvos

Liiketoimintajohtaja,
Metsäliitto Osuuskunta
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008

Metsäliitto Osuuskunta, liiketoimintajohtaja (2018–)
Metsä Forest, toimialajohtaja (2008–2018)
Metsäliitto Osuuskunta, Etelä-Pohjanmaan metsäkeskus ja Enso Forest Development Ltd, eri tehtäviä
Metsä Fibre Oy, hallituksen jäsen (2008–)
Finsilva Oyj, hallituksen jäsen (2007–)
Metsäteollisuus ry, metsävaliokunnan puheenjohtaja (2010–2018), jäsen (2019–)
Skogsindustrierna, Skogskommitté, jäsen (2011–)
Luonnonvarakeskus (LUKE), johtokunnan puheenjohtaja (2015–)
Suomen Metsäsäätiö, hallituksen puheenjohtaja (2010–2014), jäsen (2015–)
CEPI (Confederation of European Paper Industries), Forest Committee, jäsen (2012–2014, 2019–)
Puutuoteteollisuus ry, hallituksen jäsen (2018–)
Pellervon Taloustutkimus ry, hallituksen jäsen (2011–2015)
Suomen Puukauppa Oy, hallituksen jäsen (2016)

Osuussijoituksia Metsäliitto Osuuskunnassa 31.12.2018: 440 344 euroa

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä 31.12.2018: 152 671 (B-osake)

**ISMO
NOUSIAINEN**

s. 1966
Diplomi-insinööri

Toimitusjohtaja,
Metsä Fibre Oy
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2018

Metsä Fibre Oy, toimitusjohtaja (2018–)
Metsä Fibre Oy, tuotantojohtaja (2008–2017)
Oy Metsä-Botnia Ab (nyk. Metsä Fibre Oy), eri johtotehtäviä (2001–2007)
Teknologian tutkimuskeskus VTT, eri tehtäviä (1996–2001)
Finntech Finnish Technology Ltd Oy, tutkija (1993–1996)
Mittaportti Oy, hallituksen puheenjohtaja (2008–2014)
Botnia Mill Service Oy, hallituksen jäsen (2007–2017)

Osuussijoituksia Metsäliitto Osuuskunnassa 31.12.2018:
ei omistusta

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä 31.12.2018: 58 972 (B-osake)

**VESA-PEKKA
TAKALA**

s. 1966
Kauppätieteiden maisteri

Talusojohtaja, Metsä Group
Varatoimitusjohtaja,
Metsäliitto Osuuskunta
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2010

Metsä Group, talusojohtaja (2010–)
Metsäliitto Osuuskunta, varatoimitusjohtaja (2017–)
Metsä Group Treasury Oy, hallituksen puheenjohtaja (2013–)
Metsä Spring Oy, hallituksen jäsen (2018–)
Metsä Tissue Oyj, hallituksen jäsen (2018–)
Outotec-konserni, talous- ja rahoitusjohtaja (2006–2010), johtoryhmän jäsen, toimitusjohtajan varamies
Outokumpu-konserni, talusojohtaja (2001–2006), johtoryhmän jäsen (2005)
Outokumpu-konserni, taloushallinnon johtotehtävissä

Osuussijoituksia Metsäliitto Osuuskunnassa 31.12.2018:
ei omistusta

Osakkeita Metsä Board Oyj:ssä 31.12.2018: 92 135 (B-osake)

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Metsä Group ei kommentoi konsernin taloudellista tulosta tai vastaavia kysymyksiä kunkin raportointijakson päättymisestä kyseisen jakson raportin julkaisemiseen asti lukuun ottamatta oleellista markkinatilanteen muutosta tai virheellisen tiedon oikaisua.

TALOUDELLINEN INFORMAATIO

Taloudelliset katsaukset julkistetaan suomeksi ja englanniksi. Vuosikatsauksia ja muita julkaisuja voi tilata sähköpostitse osoitteesta communications@metsagroup.com sekä konsernin verkkosivuilta www.metsagroup.fi.

Pörssitiedotteet, osavuosikatsaukset ja tilinpäätöstiedot päivitetään Metsä Groupin verkkosivuille reaaliajassa. Lisäksi verkkosivuilla esitellään muun muassa konsernin tuotteita, asiakkaita, myyntiverkostoa sekä ympäristökysymyksiä ja organisaatiota. Verkkosivuilla voi antaa palautetta. Metsä Groupin yleissähköpostiosoite on communications@metsagroup.com.

Metsä Group pyrkii tarjoamaan konsernia koskevaa ajantasaista ja vaivattomasti hyödynnettävää tietoa säännöllisesti ja avoimesti. Konsernin tavoitteena on tuottaa toimintaansa ja taloudellista asemaansa sekä lähiajan näkymiään koskevia tietoja luotettavasti ja totuudenmukaisesti. Kaikkia sijoittajia kohdellaan tasapuolisesti.

Metsä Group julkistaa taloudelliset raporttinsa vuonna 2019 seuraavasti:

HILJAINEN JAKSO	TALOUDELLINEN KATSAUS	JULKAISUPÄIVÄ
1.1.–7.2.2019	Vuoden 2018 tilinpäätöstiedote	torstai 7.2.2019
1.4.–26.4.2019	Osavuosikatsaus tammi–maaliskuu	perjantai 26.4.2019
1.7.–1.8.2019	Puolivuosikatsaus tammi–kesäkuu	torstai 1.8.2019
1.10.–31.10.2019	Osavuosikatsaus tammi–syyskuu	torstai 31.10.2019

Make the most of Metsä

METSÄ GROUP

PL 10

02020 METSÄ

Puh. 010 4601

www.metsagroup.fi

NETS & GROUPS FOR KATS AND

2018